

Urząd Statystyczny we Wrocławiu

**ANALIZY
STATYSTYCZNE**

**KONKURENCYJNOŚĆ POWIATÓW
WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO
W LATACH 1999-2004**

ISBN 83-88634-58-5

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

Przewodniczący: Elżbieta Małecka

Redaktor Główny: Maria Czekaj

Członkowie:

Sławomir Banaszak, Krystyna Kalichowicz, Danuta Komarowska,
Marek Obrębalski, Elżbieta Stańczyk, Halina Woźniak,
Małgorzata Wysoczańska, Agata Zemska, Andrzej Żurkowski

Sekretarz: Katarzyna Kraszevska

Opracowanie publikacji: dr Elżbieta Stańczyk

Recenzenci:

dr hab. Ireneusz Kuroпка prof. AE
prof. zw. dr hab. Zdzisław Pisz

Redaktor Techniczny: Irena Makiej-Borowiecka

Skład komputerowy i grafika: Leszek Łukaszewicz, Wojciech Szpakowski

Projekt okładki: Leszek Łukaszewicz

Druk: Urząd Statystyczny we Wrocławiu - Wydział Poligrafii
59-220 Legnica, ul. Jaworzyńska 65

Szanowni Państwo

Przekazuję Państwu publikację „Konkurencyjność powiatów województwa dolnośląskiego w latach 1999-2004”.

Celem opracowania jest zaprezentowanie zróżnicowania poziomu konkurencyjności z zastosowaniem taksonomicznych metod porządkowania liniowego. Przyjęte mierniki charakteryzujące poszczególne powiaty dotyczyły czterech podstawowych aspektów rozwoju, tj.: potencjału demograficznego, warunków życia, infrastruktury technicznej oraz aktywności gospodarczej.

Publikacja składa się z części analitycznej i tabelarycznej poprzedzonych uwagami metodologicznymi.

W uwagach metodologicznych zaprezentowano przyjęte metody analizy danych oraz podstawowe definicje i pojęcia.

Część analityczna została podzielona na rozdziały odpowiadające określonym obszarom tematycznym. W każdym z nich przedstawiono taksonomiczne miary rozwoju umożliwiające ranking powiatów ze względu na opisywany aspekt. Analizę zamyka charakterystyka zróżnicowania powiatów według ogólnego syntetycznego miernika bazującego na miernikach rozwoju wyznaczonych dla wcześniej omówionych aspektów.

Informacje ujęte w części tabelarycznej zawierają zestawienia liczbowe mierników rozwoju oraz lokat poszczególnych powiatów w kolejnych latach z okresu 1999-2004. Dodatkowo część tabelaryczną uzupełniono o tablice zawierające wartości finalnych diagnostycznych wskaźników dla powiatów w 2004 r.

Serdeczne podziękowanie składam recenzentom, prof. dr hab. Zdzisławowi Piszowi i dr hab. Ireneuszowi Kuropce, za cenne uwagi i sugestie dotyczące opracowania. Dziękuję również pani prof. dr hab. Stanisławie Bartosiewicz za wnikliwą, krytyczną i życzliwą ocenę pracy oraz cenne wskazówki merytoryczne, które przyczyniły się do udoskonalenia treści i formy publikacji.

Mam nadzieję, że zaprezentowane opracowanie spotka się z zainteresowaniem i okaże się przydatne dla osób i instytucji zajmujących się problematyką rozwoju społeczno-gospodarczego, w szczególności dla jednostek samorządu terytorialnego oraz potencjalnych inwestorów.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
we Wrocławiu

Elżbieta Małecka

Spis treści

Przedmowa	3
Wprowadzenie	6
Uwagi metodologiczne	8
Zakres podmiotowy.....	8
Metody analizy danych	8
Podstawowe pojęcia i definicje	26
Potencjał demograficzny powiatów	34
Aspekt społeczny. Warunki życia ludności	39
Infrastruktura techniczna	49
Aktywność gospodarcza	57
Zróżnicowanie ogólnego miernika rozwoju powiatów	63
Tablice	
1. Potencjał demograficzny powiatów – syntetyczne mierniki rozwoju w latach 1999 – 2004	69
2. Potencjał demograficzny – częściowe mierniki rozwoju w latach 1999 – 2004	70
3. Aspekt społeczny. Warunki życia – syntetyczne mierniki rozwoju w latach 1999 – 2004	74
4. Aspekt społeczny. Warunki życia – częściowe mierniki rozwoju w latach 1999 – 2004	75
5. Infrastruktura techniczna – syntetyczne mierniki rozwoju w latach 1999 – 2004	82
6. Infrastruktura techniczna – częściowe mierniki rozwoju w latach 1999 – 2004	83
7. Aktywność gospodarcza – syntetyczne mierniki rozwoju w latach 1999 – 2004	90
8. Aktywność gospodarcza – częściowe mierniki rozwoju w latach 1999 – 2004	91
9. Ogólne mierniki rozwoju w latach 1999 – 2004	98
10. Mierniki rozwoju powiatów według aspektów w latach 1999 – 2004	99
11. Struktura ogólnego miernika rozwoju społeczno-gospodarczego powiatów w latach 1999 – 2004	100
12. Struktura ogólnego miernika rozwoju powiatów w latach 1999 i 2004	101
13. Potencjał demograficzny – wartości finalnych wskaźników diagnostycznych dla powiatów w 2004 r.	102
14. Aspekt społeczny. Warunki życia. - wartości finalnych wskaźników diagnostycznych dla powiatów w 2004 r.	104
15. Infrastruktura techniczna - wartości finalnych wskaźników diagnostycznych dla powiatów w 2004 r.	111
16. Aktywność gospodarcza - wartości finalnych wskaźników diagnostycznych dla powiatów w 2004 r.	115
Bibliografia	120

Spis zestawień i wykresów

Zestawienie 1. Potencjał demograficzny - grupy konkurencyjności	38
Wykres 1. Syntetyczny miernik rozwoju potencjału demograficznego- - średnie z lat 1999-2004.....	38
Wykres 2. Potencjał demograficzny powiatów w 1999 r.....	38
Wykres 3. Potencjał demograficzny powiatów w 2004 r.....	38
Wykres 4. Ruch naturalny ludności w latach 1999-2004.....	38
Wykres 5. Ruch wędrowniczy ludności w latach 1999-2004	38
Zestawienie 2. Aspekt społeczny. Warunki życia - grupy konkurencyjności	48
Wykres 6. Syntetyczny miernik rozwoju warunków życia ludności- - średnie z lat 1999-2004.....	48
Wykres 7. Aspekt społeczny. Warunki życia ludności powiatów w 1999 r.....	48
Wykres 8. Aspekt społeczny. Warunki życia ludności powiatów w 2004 r.....	48
Wykres 9. Warunki mieszkaniowe w latach 1999-2004.....	48
Wykres 10. Ochrona zdrowia w latach 1999-2004	48
Wykres 11. Edukacja w latach 1999-2004.....	48
Wykres 12. Kultura i turystyka w latach 1999-2004.....	48
Wykres 13. Ochrona środowiska w latach 1999-2004.....	48
Wykres 14. Bezpieczeństwo publiczne w latach 1999-2004	48
Zestawienie 3. Infrastruktura techniczna - grupy konkurencyjności.....	56
Wykres 15. Syntetyczny miernik rozwoju infrastruktury technicznej- - średnie z lat 1999-2004.....	56
Wykres 16. Infrastruktura techniczna powiatów w 1999 r.....	56
Wykres 17. Infrastruktura techniczna powiatów w 2004 r.	56
Wykres 18. Infrastruktura wodociągowa w latach 1999-2004.....	56
Wykres 19. Infrastruktura kanalizacyjna w latach 1999-2004.....	56
Wykres 20. Infrastruktura gazoenergetyczna w latach 1999-2004	56
Wykres 21. Infrastruktura elektroenergetyczna w latach 1999-2004.....	56
Wykres 22. Ciepłownictwo w latach 1999-2004	56
Wykres 23. Infrastruktura drogowa w latach 1999-2004.....	56
Zestawienie 4. Aktywność gospodarcza - grupy konkurencyjności.....	62
Wykres 24 Syntetyczny miernik rozwoju aktywności gospodarczej- - średnie z lat 1999-2004.....	62
Wykres 25. Aktywność gospodarcza powiatów w 1999 r.	62
Wykres 26. Aktywność gospodarcza powiatów w 2004 r.	62
Wykres 27. Potencjał gospodarczy w latach 1999-2004.....	62
Wykres 28. Potencjał gospodarki narodowej (REGON) w latach 1999-2004	62
Zestawienie 5. Rozwój społeczno-gospodarczy - grupy konkurencyjności	68
Wykres 29. Ogólny miernik rozwoju społeczno-gospodarczego- - średnie z lat 1999-2004.....	68
Wykres 30. Rozwój społeczno-gospodarczy powiatów w latach 1999-2004	68
Wykres 31. Rozwój społeczno-gospodarczy powiatów w 1999 r.	68
Wykres 32. Rozwój społeczno-gospodarczy powiatów w 2004 r.	68
Wykres 33. Syntetyczne mierniki rozwoju powiatów w latach 1999-2004 według aspektów.....	68
Wykres 34. Struktura ogólnego miernika rozwoju społeczno-gospodarczego powiatów w latach 1999-2004	68
Wykres 35. Najlepsze powiaty według ogólnego miernika rozwoju w latach 1999-2004.....	68
Wykres 36. Dystans konkurencyjny w latach 1999-2004 według syntetycznego miernika	68

WPROWADZENIE

Celem pracy jest porównawcza prezentacja poziomu konkurencyjności powiatów województwa dolnośląskiego za pomocą wybranych wskaźników obliczonych na podstawie danych gromadzonych przez resort statystyki publicznej.

Pojęcie konkurencyjności jest wciąż dyskusyjne, co nie pozwala na jednoznaczne ustalenie określających ją mierników. Ogólnie, mianem konkurencyjności w znaczeniu ekonomicznym określa się zdolność do osiągania sukcesu w gospodarczej rywalizacji¹. Konkurencyjność regionalna definiowana jest natomiast jako zdolność poszczególnych jednostek terytorialnych do przyciągania kapitału oraz jako zdolność do zatrzymania w regionie posiadanych czynników produkcji. Regionem konkurencyjnym określamy więc taki region, który jest w stanie przystosować się do zmieniających się warunków w toczącym się wielopłaszczyznowym współzawodnictwie szybciej niż inne regiony, przez co osiąga poprawę swojej pozycji - przewagę nad innymi regionami².

Na forum Unii Europejskiej sformułowano jedną z częściej przywoływanych definicji konkurencyjności: „Konkurencyjność wynika z produktywności, efektywności i zyskowności, nie jest jednak celem samym w sobie. Jest skutecznym środkiem osiągania rosnących standardów życia i zwiększania dobrobytu społecznego – narzędziem osiągania celów”³.

Pojęcie konkurencyjności może być stosowane w różnych aspektach. W latach osiemdziesiątych Unia Europejska podjęła próbę oceny regionalnych kryteriów konkurencyjności, czego wynikiem były stosowne raporty. Zgodnie z raportem piątym z 1994 roku za kluczowe zagadnienia charakteryzujące regionalną konkurencyjność uznano infrastrukturę i wyposażenie w kapitał ludzki, bezpośrednie inwestycje zagraniczne, badania naukowe i rozwój technologiczny oraz sytuację obszarów peryferyjnych. Różnice w wyposażeniu regionów w infrastrukturę i kapitał ludzki uznane zostały za podstawowe czynniki kształtujące ich konkurencyjność. W raporcie podjęto również próbę zdefiniowania konkurencyjności przy

---

¹Szerzej o definicjach pojęcia konkurencyjności m.in. w pracach: Z. Mikołajewicz, *Czynniki konkurencyjności rozwoju regionów*, [w:] *Konkurencyjność miast i regionów Polski Południowo-Zachodniej*, Prace Naukowe AE we Wrocławiu, 1999, K. Kłosiński, *Sektor usług w procesie podnoszenia konkurencyjności gospodarki*, IRWiK, 2003, J. Gierczycka, *Rola konkurencji w europejskiej integracji gospodarczej w aspekcie zrównoważonego rozwoju*, referat na ogólnopolską konferencję „Zrównoważony rozwój w teorii i praktyce”, Wrocław, 29-30.06.2006, Katedra Ekonomii Ekologicznej, AE Wrocław (<http://www.kee.ae.wroc.pl>), oraz *Aspekty konkurencyjności gospodarki*, materiał przygotowany na konferencję, w ramach prac nad NPR na lata 2007-2013, Lublin, 20.09.2004.

²Por. m.in. W.M. Gaczek, Z. Rykiel, *Konkurencyjność regionów a regionalizm ekonomiczny*, [w:] *Polityka regionalna i jej rola w podnoszeniu konkurencyjności regionów*, pod red. M. Klamut i L. Cybulskiego, Wyd. AE Wrocław 2000, T. Markowski, *Konkurencyjność i innowacyjność polskich regionów wobec akcesji do UE*, (http://www.fundusze_strukturalne.gov.pl/NR/rdonlyres), I. Pietrzyk, *Konkurencyjność regionów w ujęciu Komisji Europejskiej*, [w:] *Polityka regionalna i jej rola w podnoszeniu konkurencyjności regionów*, pod red. M. Klamut i L. Cybulskiego, Wyd. AE Wrocław 2000, B. Winiarski, *Konkurencyjność: kryterium wyboru czy kierunek strategii i cel pośredni polityki regionalnej?* [w:] *Konkurencyjność regionów*, pod red. M. Klamut, Wyd. AE Wrocław 1999.

³Competitiveness Advisory Group (Ciampi Group), *Enhancing European Competitiveness*, First report to the President of the Commission, the Prime Ministers and the Heads of State, June 1995, [za:] *Aspekty konkurencyjności gospodarki*, materiał przygotowany na konferencję, w ramach prac nad NPR na lata 2007-2013, Lublin, 20.09.2004 (<http://www.mgip.gov.pl>).

zwróceniu szczególnej uwagi na rezultaty i mierniki. I tak, konkurencyjność według wspomnianego raportu rozumiana była jako: „zdolność przedsiębiorstw, przemysłu regionów, krajów i ponadnarodowych obszarów geograficznych wystawionych na konkurencję międzynarodową, do osiągnięcia relatywnie wysokiego poziomu dochodu i zatrudnienia”⁴.

Poziom konkurencyjności jednostek terytorialnych można również scharakteryzować za pomocą cech demograficznych (szeroko rozumianego potencjału ludnościowego), przyrodniczych (np. zasobów naturalnych, walorów turystycznych, lokalizacji względem sąsiadów itp.), ekonomicznych (poziomu rozwoju gospodarczego, stosunków własnościowych jednostek gospodarczych, itp.) oraz społecznych (cech decydujących o jakości życia społeczności powiatu i warunkach sprzyjających tworzeniu społeczności obywatelskiej budującej postawę nastawioną m.in. na innowacyjność itp.).

W niniejszym opracowaniu przyjęto, iż o poziomie konkurencyjności powiatów świadczą wartości wskaźników charakteryzujących sytuację powiatu pod względem potencjału demograficznego, warunków życia ludności, infrastruktury technicznej i aktywności gospodarczej. Do przedstawienia potencjału demograficznego pod uwagę wzięto stan i strukturę ludności oraz ruch naturalny i wędrownicy. Na warunki życia mieszkańców składają się warunki mieszkaniowe, poziom ochrony zdrowia i edukacji, rozwój kultury i turystyki, środowisko naturalne, a także bezpieczeństwo publiczne. Składnikami infrastruktury technicznej są wodociągi, kanalizacja, sieć gazowa i energetyczna, ciepłownictwo i stan dróg. W aktywności gospodarczej powiatu uwzględniono potencjał gospodarczy, rynek pracy, budżet i podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON.

Poziom konkurencyjności powiatów określono w ujęciu czasowym, biorąc pod uwagę lata od 1999 roku, tj. od momentu powstania powiatów w nowym podziale administracyjnym kraju, do roku 2004, tak aby zaobserwować zmiany wartości poszczególnych cech opisujących konkurencyjność oraz lokat powiatów w rankingach.

Zróżnicowanie stopnia rozwoju społeczno-gospodarczego powiatów, wskazującego na ich konkurencyjność, przedstawiono przy pomocy taksonomicznych miar rozwoju. Na bazie mierników rozwoju dla wyróżnionych aspektów (potencjału demograficznego, warunków życia ludności, infrastruktury technicznej i aktywności gospodarczej) obliczono mierniki ogólne charakteryzujące poziom rozwoju powiatu w danej jednostce czasowej.

---

⁴ Por. *Commission Européenne: Sixième rapport périodique sur la situation et l'évolution socio-économiques des régions de l'Union Européenne*, Brukselles-Luxembourg 1999, oraz U. Markowska-Przybyła, *Konkurencyjność regionów w polityce regionalnej Unii Europejskiej*, Prace Naukowe X/2004, Akademickie Centrum Koordynacyjne w Euroregionie Nysa, , s.31-32, I. Pietrzyk, *Konkurencyjność regionów w ujęciu Komisji Europejskiej*, [w:] *Polityka regionalna i jej rola w podnoszeniu konkurencyjności regionów*, pod red. M.Klamut i L.Cybulskiego, Wyd. AE Wrocław, 2000, s.20-32,

UWAGI METODOLOGICZNE

Zakres podmiotowy

Podmiotem niniejszego opracowania są powiaty i miasta na prawach powiatu województwa dolnośląskiego zgodnie z podziałem terytorialnym określonym w ustawie z dnia 24 VII 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa (Dz. U. Nr 96, poz. 603).

Dane prezentowane w układzie powiatów odpowiadają 4 poziomowi Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS), opracowanej na podstawie Nomenclature des Unites Territoriales Statisticue (NUTS) obowiązującej w krajach Unii Europejskiej. NTS wprowadzona została rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 VII 2000 r. (Dz. U. Nr 58, poz. 685).

Dane dla każdego analizowanego roku z okresu 1999-2004 opracowano zgodnie z podziałem terytorialnym na powiaty i miasta na prawach powiatu według stanu w dniu 31 XII 2004 r. Z dniem 1 stycznia 2003 r. w województwie dolnośląskim miasto na prawach powiatu Wałbrzych zostało połączone z powiatem wałbrzyskim (Dz. U. Nr 93 poz. 821 z dn. 29 VI 2002 r.), stąd dla lat 1999-2002 dane o mieście Wałbrzychu ujęte zostały łącznie z powiatem wałbrzyskim.

Według stanu w dniu 31 XII 2004 r. w województwie dolnośląskim było 26 powiatów: bolesławiecki, dzierzoniowski, głogowski, górski, jaworski, jeleniogórski, kamiennogórski, kłodzki, legnicki, lubański, lubiński, lwówecki, milicki, oleśnicki, oławski, polkowicki, strzeliński, średzki, świdnicki, trzebnicki, wałbrzyski, wołowski, wrocławski, ząbkowicki, zgorzelecki, złotoryjski oraz 3 miasta na prawach powiatu: Jelenia Góra, Legnica i Wrocław.

Metody analizy danych

Pod pojęciem konkurencyjności powiatu w aspekcie rozwoju społeczno-gospodarczego rozumie się trwałą przewagę powiatu nad innymi powiatami lub też trwały dystans, jaki dzieli jeden powiat od drugiego, czyli miejsce w rankingu pod względem wartości podstawowych mierników rozwoju. W celu określenia stopnia zróżnicowania rozwoju społeczno-gospodarczego powiatów (przewagi i dystansu konkurencyjnego) zastosowano taksonomiczne miary rozwoju. Dla każdego z przyjętych do badania czterech aspektów społeczno-gospodarczych, tj. potencjału demograficznego, warunków życia, infrastruktury technicznej oraz aktywności gospodarczej, zostały obliczone mierniki syntetyczne rozwoju określające poziom konkurencyjności danego powiatu. Na bazie syntetycznych mierników dla każdego roku z okresu 1999-2004 obliczono mierniki ogólne. Stanowiły one średnią arytmetyczną mierników syntetycznych. Lokaty poszczególnych powiatów w przeprowadzonym rankingu były zatem wypadkowymi czterech składników – mierników rozwoju wymienionych aspektów.

Dodatkowo dla wyróżnionych składowych w ramach poszczególnych aspektów zostały obliczone mierniki cząstkowe, które umożliwiły pokazanie różnic w poziomie rozwoju powiatów w zależności od składowej.

Pierwszym etapem badania był dobór cech statystycznych (wskaźników społeczno-gospodarczych), które możliwie dokładnie charakteryzowałyby analizowane zjawiska. Szczególną uwagę przy ich doborze zwrócono na porównywalność metodologiczną danych empirycznych w badanym okresie, czyli w każdym roku z przedziału 1999-2004. Zakres przedmiotowy przeprowadzonej analizy wynikał głównie z merytorycznego kryterium doboru cech oraz z dostępności danych statystycznych. Z tak dobranych cech statystycznych utworzono wstępny zestaw potencjalnych wskaźników diagnostycznych.

Tabela 1. Wstępny zestaw potencjalnych wskaźników diagnostycznych dla powiatów

1. Potencjał demograficzny
<i>Stan i struktura ludności</i>
1.1. gęstość zaludnienia
1.2. współczynnik urbanizacji
1.3. mediana wieku (wiek środkowy)
1.4. udział ludności w wieku produkcyjnym
1.5. współczynnik młodości
1.6. wskaźnik starości demograficznej – udział ludności w wieku 65 lat i więcej
1.7. współczynnik obciążenia demograficznego
<i>Ruch naturalny</i>
1.8. rodność (współczynnik urodzeń)
1.9. umieralność
1.10. umieralność osób w wieku 15-59 lat
1.11. umieralność niemowląt
1.12. współczynnik przyrostu naturalnego
1.13. współczynnik dynamiki demograficznej
1.14. współczynnik płodności
<i>Ruch wędrówkowy</i>
1.15. współczynnik napływu migracyjnego – ogółem
1.16. współczynnik napływu migracyjnego – z zagranicy
1.17. współczynnik odpływu migracyjnego – ogółem
1.18. współczynnik odpływu migracyjnego – za granicę
1.19. współczynnik salda migracji
1.20. efektywność migracji
1.21. efektywność migracji zagranicznych

Tabela 1. Wstępny zestaw potencjalnych wskaźników diagnostycznych dla powiatów (cd.)

2. Aspekt społeczny. Warunki życia
<i>Warunki mieszkaniowe (potrzeby mieszkaniowe, standard mieszkań)</i>
2.1. liczba mieszkań oddanych do użytkowania na 1000 ludności
2.2. liczba mieszkań oddanych do użytkowania na 1000 małżeństw
2.3. przeciętna liczba izb w mieszkaniu
2.4. przeciętna powierzchnia mieszkania
2.5. przeciętna powierzchnia mieszkania przypadająca na 1 osobę
2.6. przeciętna liczba osób na 1 izbę
2.7. odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej
2.8. odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej
2.9. odsetek ludności miast korzystającej z sieci gazowej
2.10. pozwolenia na budowę nowych budynków mieszkalnych na 1000 ludności
<i>Ochrona zdrowia</i>
2.11. liczba lekarzy na 10 tys. ludności
2.12. liczba pielęgniarek na 10 tys. ludności
2.13. liczba położnych na 10 tys. kobiet w wieku 15-49 lat
2.14. liczba łóżek w szpitalach na 10 tys. ludności
2.15. przeciętna liczba ludności na 1 zakład opieki zdrowotnej
2.16. przeciętna liczba porad lekarskich na 1 mieszkańca
2.17. przeciętna liczba ludności na 1 aptekę
2.18. liczba dzieci przebywających (w ciągu roku) w żłobkach na 100 dzieci w wieku 0-3 lat
2.19. liczb miejsc w placówkach opieki społecznej na 10 tys. osób w wieku powyżej 65 lat
<i>Edukacja</i>
2.20. liczba dzieci w przedszkolach na 100 dzieci w wieku 3-6 lat
2.21. liczba uczniów w szkołach podstawowych i gimnazjach na 100 dzieci w wieku 7-15 lat
2.22. liczba uczniów w szkołach średnich na 100 dzieci w wieku 16-18 lat
2.23. liczba szkół średnich na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym
2.24. liczba liceów ogólnokształcących na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym
2.25. liczba szkół średnich zawodowych na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym
<i>Kultura, turystyka</i>
2.26. liczba czytelników bibliotek na 1000 ludności
2.27. księgozbiór bibliotek na 1000 ludności
2.28. liczba placówek bibliotecznych na 10 tys. ludności
2.29. przeciętna liczba seansów kinowych na 1000 ludności
2.30. liczba widzów w kinach na 1000 ludności

Tabela 1. Wstępny zestaw potencjalnych wskaźników diagnostycznych dla powiatów (cd.)

2. Aspekt społeczny. Warunki życia (dok.)
2.31. liczba zwiedzających muzea na 1000 ludności
2.32. liczba korzystających z noclegów w obiektach turystycznych na 1000 ludności
2.33. liczba turystów zagranicznych korzystających z noclegów w obiektach turystycznych na 1000 ludności
2.34. liczba udzielonych noclegów w obiektach turystycznych na 1 turystę
2.35. liczba udzielonych noclegów w obiektach turystycznych na 1 turystę zagranicznego
<i>Ochrona środowiska</i>
2.36. emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych – zanieczyszczenia gazowe na 1 km ²
2.37. emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych - zanieczyszczenia pyłowe na 100 km ²
2.38. odsetek ludności obsługiwanej przez komunalne i przemysłowe oczyszczalnie ścieków
2.39. liczba komunalnych i przemysłowych oczyszczalni ścieków na 10 tys. ludności
2.40. odsetek nieoczyszczanych ścieków w ogólnej ilości ścieków wymagających oczyszczenia (odprowadzonych do wód lub do ziemi)
2.41. przepustowość dobową komunalnych i przemysłowych oczyszczalni na 1000 ludności
2.42. odpady wytworzone (z wyłączeniem odpadów komunalnych) w ciągu roku na 1 km ²
2.43. liczba ludności na 1 ha obszarów prawnie chronionych
2.44. liczba mieszkańców miast na 1 ha parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej ogólnodostępnej
<i>Bezpieczeństwo publiczne</i>
2.45. liczba przestępstw stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych na 1000 ludności
2.46. wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych
2.47. liczba pożarów na 1000 ludności
2.48. liczba wypadków na 1000 ludności
2.49. liczba kolizji na 1000 ludności
2.50. liczba ofiar wypadków na 100 wypadków
2.51. odsetek zabitych w ogólnej liczbie ofiar wypadków
3. Infrastruktura techniczna
<i>Infrastruktura wodociągowa</i>
3.1. długość sieci wodociągowej na 100 km ²
3.2. liczba połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania na 1 km sieci wodociągowej
3.3. zużycie wody z sieci wodociągowej na 1 mieszkańca
3.4. zużycie wody z sieci wodociągowej na 1 km sieci

Tabela 1. Wstępny zestaw potencjalnych wskaźników diagnostycznych dla powiatów (cd.)

<i>Infrastruktura kanalizacyjna</i>
3.5. długość sieci kanalizacyjnej na 100 km ²
3.6. liczba połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych na 1 km sieci kanalizacyjnej
3.7. ścieki odprowadzone na 1000 mieszkańców
3.8. ścieki odprowadzone na 1 km sieci kanalizacyjnej
<i>Infrastruktura gazoenergetyczna</i>
3.9. długość czynnej sieci gazowej na 100 km ²
3.10. liczba czynnych połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych na 1 km sieci gazowej
3.11. zużycie gazu z sieci gazowej rozdzielczej w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca
3.12. zużycie gazu w gospodarstwach domowych na 1 km sieci gazowej
<i>Infrastruktura elektroenergetyczna</i>
3.13. zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca – ogółem
3.14. zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca – w miastach
<i>Ciepłownictwo</i>
3.15. długość sieci ciepłej przesyłowej na 100 km ²
3.16. przeciętna długość sieci ciepłej na 1 kotłownię
3.17. przeciętna wielkość sprzedaży energii ciepłej na 100 osób
3.18. przeciętna kubatura ogrzewana na 1 mieszkanie
<i>Infrastruktura drogowa</i>
3.19. długość (powiatowych i gminnych) o nawierzchni twardej na 100 km ²
3.20. odsetek dróg (powiatowych i gminnych) o nawierzchni twardej ulepszonej
3.21. odsetek dróg (powiatowych i gminnych) gruntowych
4. Aktywność gospodarcza
<i>Potencjał gospodarczy</i>
4.1. produkcja sprzedana przemysłu na 1 mieszkańca
4.2. produkcja sprzedana przemysłu na 1 pracującego w przemyśle
4.3. udział użytków rolnych w powierzchni ogółem
4.4. nakłady inwestycyjne na 1 mieszkańca
4.5. wartość brutto środków trwałych na 1 mieszkańca
4.6. wartość brutto środków trwałych - udział sektora prywatnego
4.7. nakłady inwestycyjne - udział sektora prywatnego
<i>Rynek pracy - zatrudnienie</i>
4.8. liczba pracujących na 100 osób w wieku 15 lat i więcej
4.9. liczba pracujących kobiet na 100 kobiet w wieku 15 lat i więcej
4.10. udział pracujących w przemyśle i budownictwie

Tabela 1. Wstępny zestaw potencjalnych wskaźników diagnostycznych dla powiatów (dok.)

4. Aktywność gospodarcza (dok.)
4.11. udział pracujących w rolnictwie, łowiectwie, leśnictwie i rybactwie
4.12. udział pracujących w usługach
4.13. udział pracujących w sektorze prywatnym
4.14. udział zatrudnionych w warunkach zagrożenia
4.15. liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy na 100 osób pracujących
4.16. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto
<i>Rynek pracy - bezrobocie</i>
4.17. liczba zarejestrowanych bezrobotnych na 100 osób w wieku 15 lat i więcej
4.18. liczba zarejestrowanych bezrobotnych kobiet na 100 kobiet w wieku 15 lat i więcej
4.19. bezrobocie w miastach – liczba zarejestrowanych bezrobotnych w miastach na 100 mieszkańców w wieku 15 lat i więcej
4.20. bezrobocie w wieku mobilnym - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w wieku 25-44 lat na 100 osób z tej grupy wiekowej
4.21. udział bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy
4.22. udział bezrobotnych z wykształceniem średnim i wyższym
4.23. udział bezrobotnych dotychczas niepracujących
<i>Budżety powiatów</i>
4.24. wielkość dochodów budżetów powiatów na 1 mieszkańca
4.25. wielkość wydatków budżetów powiatów na 1 mieszkańca
4.26. wielkość salda dochodów i wydatków na 1 mieszkańca
4.27. efektywność wydatków budżetów powiatów – kwota salda na 100 zł obrotu (sumy wydatków i dochodów)
4.28. udział dochodów własnych budżetów powiatów w ogólnej kwocie dochodów
4.29. udział dochodów pochodzących z podatku od dochodów własnych osób fizycznych w ogólnej kwocie dochodów budżetów powiatów
4.30. udział wydatków bieżących jednostek budżetowych na wynagrodzenia w ogólnej kwocie wydatków
4.31. udział wydatków inwestycyjnych w ogólnej kwocie wydatków
<i>Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON</i>
4.32. jednostki zarejestrowane ogółem na 1000 mieszkańców
4.33. udział jednostek zarejestrowanych w sektorze prywatnym
4.34. jednostki zarejestrowane w przemyśle i budownictwie na 1000 mieszkańców
4.35. udział spółek handlowych w ogólnej liczbie zarejestrowanych jednostek
4.36. udział jednostek z kapitałem zagranicznym w ogólnej liczbie spółek handlowych
4.37. jednostki zarejestrowane w usługach rynkowych na 1000 mieszkańców

Następnie ze zbioru potencjalnych cech objaśniających, wykorzystując klasyczny współczynnik zmienności oparty na odchyleniu standardowym, dokonano eliminacji zmiennych charakteryzujących się niskim zróżnicowaniem. Przyjęto, że zbyt słabymi właściwościami diagnostycznymi odznaczają się wskaźniki, dla których współczynnik zmienności jest mniejszy lub równy 10%. Należały do nich:

- potencjał demograficzny:
  - mediana wieku (wiek środkowy),
  - udział procentowy osób w wieku produkcyjnym,
  - współczynnik obciążenia demograficznego,
- warunki życia:
  - przeciętna liczba izb w mieszkaniu,
  - przeciętna powierzchnia mieszkania przypadająca na 1 osobę,
  - przeciętna liczba osób na 1 izbę,
  - odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej,
  - liczba uczniów w szkołach podstawowych i gimnazjach na 100 dzieci w wieku 7-15 lat,
- aktywność gospodarcza:
  - udział jednostek gospodarczych zarejestrowanych w sektorze prywatnym.

Kolejnym kryterium doboru zmiennych do analizy było słabe skorelowanie ich między sobą. Stąd ze zbioru potencjalnych cech diagnostycznych, na podstawie metody parametrycznej klasyfikacji i doboru cech Hellwiga⁵, dokonano eliminacji tych, które były nośnikami podobnych lub takich samych informacji.

Podstawę klasyfikacji cech stanowiła krytyczna wartość współczynnika korelacji liniowej, która określa poziom istotności współczynnika korelacji. W niniejszej analizie przyjęto poziom 0,7 arbitralnie⁶. Dostępne cechy statystyczne – wskaźniki społeczno-gospodarcze - mogą być silnie skorelowane (podobne ze względu na znaczny stopień skorelowania), co powoduje, że tworzą tzw. skupienia cech będących nośnikami podobnych informacji. Skupieniami cech są więc takie podzbiory, w których współczynnik korelacji liniowej między dowolnymi dwiema cechami jest nie mniejszy niż zadana krytyczna wartość współczynnika korelacji – w opracowaniu 0,7. W każdym skupieniu znajduje się cecha tzw. centralna oraz co najmniej jedna cecha satelitarna, tj. dla której podobieństwo do wyróżnionej cechy centralnej (mierzone współczynnikiem korelacji) jest nie mniejsze niż zadana wartość krytyczna. Cechy, które nie należą do skupień nazywane są cechami izolowanymi.

---

⁵J. Dziechciarz, *Ekonometria – metody, przykłady, zadania*, PWE, Wrocław 2003, *Taksonomia struktur w badaniach regionalnych*, pod red. D. Strahl, Wyd. AE Wrocław 1998, E. Nowak, *Metody taksonomiczne w klasyfikacji obiektów społeczno-gospodarczych*, PWE, Warszawa 1990.

⁶ W analizach statystycznych zwykle przyjmuje się, że wartość współczynnika korelacji Pearsona z przedziału (0,7; 0,9) świadczy o znaczącej zależności między zmiennymi.

Kolejny etap analizy dotyczył określenia charakteru przyjętych wskaźników diagnostycznych, tj. podziału na stymulanty oraz destymulanty. Pod pojęciem stymulanty rozumie się takie wskaźniki, które wpływają na podnoszenie poziomu konkurencyjności (im wyższe wartości tych wskaźników, tym wyższe wartości miernika rozwoju powiatu). Destymulantami są wskaźniki, które mogą hamować rozwój konkurencyjności regionu. Pożądane są niskie wartości tych wskaźników (im niższe ich wartości, tym wyższe wartości miernika rozwoju powiatu).

Na podstawie metody parametrycznej klasyfikacji i doboru cech Hellwiga⁷ ze zbioru potencjalnych cech wyodrębniono następujące klasy:

centralne:

potencjał demograficzny:

- współczynnik młodości,
- umieralność osób w wieku 15-59 lat,
- współczynnik płodności,
- efektywności migracji,
- efektywności migracji zagranicznych,

warunki życia:

- przeciętna powierzchnia mieszkania,
- odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej,
- liczba lekarzy na 10 tys. ludności,
- liczba szkół średnich na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym,
- emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych - zanieczyszczenia pyłowe na 100 km²,

infrastruktura techniczna:

- długość sieci rozdzielczej wodociągowej na 100 km²,
- odsetek dróg (powiatowych i gminnych) o nawierzchni twardej ulepszonej,

aktywność gospodarcza:

- produkcja sprzedana przemysłu na 1 mieszkańca,
- nakłady inwestycyjne - udział sektora prywatnego,
- liczba pracujących na 100 osób w wieku 15 lat i więcej,
- udział pracujących w usługach,
- liczba zarejestrowanych bezrobotnych na 100 osób w wieku 15 lat i więcej,
- wielkość wydatków budżetów powiatów na 1 mieszkańca,
- wielkość salda dochodów i wydatków na 1 mieszkańca,
- jednostki gospodarki narodowej zarejestrowane ogółem na 1000 mieszkańców,

---

⁷J. Dziechciarz, *Ekonometria – metody, przykłady, zadania*, PWE, Wrocław 2003, E. Nowak, *Metody taksonomiczne w klasyfikacji obiektów społeczno-gospodarczych*, PWE, Warszawa 1990.

satelitarne:

potencjał demograficzny:

- współczynnik starości demograficznej – udział ludności w wieku 65 lat i więcej,
- umieralność,
- rodność (współczynnik urodzeń),
- współczynnik przyrostu naturalnego,
- współczynnik dynamiki demograficznej,
- współczynnik salda migracji,

warunki życia:

- liczba mieszkań oddanych do użytkowania na 1000 ludności,
- odsetek ludności miast korzystającej z sieci gazowej,
- liczba pielęgniarek na 10 tys. ludności,
- liczba łóżek w szpitalach na 10 tys. ludności
- przeciętna liczba ludności na 1 aptekę,
- liczba szkół średnich zawodowych na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym,
- przeciętna liczba seansów kinowych na 1000 ludności,
- odsetek ludności obsługiwanej przez komunalne i przemysłowe oczyszczalnie ścieków,

infrastruktura techniczna:

- zużycie wody z sieci wodociągowej na 1 km sieci,
- odsetek dróg (powiatowych i gminnych) gruntowych,

aktywność gospodarcza:

- produkcja sprzedana przemysłu na 1 pracującego w przemyśle,
- wartość brutto środków trwałych na 1 mieszkańca,
- wartość brutto środków trwałych - udział sektora prywatnego,
- liczba pracujących kobiet na 100 kobiet w wieku 15 lat i więcej,
- udział pracujących w przemyśle i budownictwie,
- liczba zarejestrowanych bezrobotnych kobiet na 100 kobiet w wieku 15 lat i więcej,
- bezrobocie w miastach – liczba zarejestrowanych bezrobotnych w miastach na 100 mieszkańców w wieku 15 lat i więcej,
- bezrobocie w wieku mobilnym - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w wieku 25-44 lat na 100 osób z tej grupy wiekowej,
- wielkość dochodów budżetów powiatów na 1 mieszkańca,
- efektywność wydatków budżetów powiatów – kwota salda na 100 zł obrotu (sumy wydatków i dochodów),
- udział dochodów własnych budżetów powiatów w ogólnej kwocie dochodów,

- jednostki gospodarki narodowej zarejestrowane w usługach rynkowych na 1000 mieszkańców,

izolowane:

potencjał demograficzny:

- gęstość zaludnienia,
- współczynnik urbanizacji,
- umieralność niemowląt,

warunki życia :

- liczba mieszkań oddanych do użytkowania na 1000 małżeństw,
- liczba położnych na 10 tys. kobiet w wieku 15-49 lat,
- przeciętna liczba ludności na 1 zakład opieki zdrowotnej,
- przeciętna liczba porad lekarskich na 1 mieszkańca,
- liczba dzieci przebywających (w ciągu roku) w żłobkach na 100 dzieci w wieku 0-3 lat,
- liczba miejsc w placówkach opieki społecznej na 10 tys. osób w wieku powyżej 65 lat,
- liczba dzieci w przedszkolach na 100 dzieci w wieku 3-6 lat,
- liczba uczniów w szkołach średnich na 100 dzieci w wieku 16-18 lat,
- liczba liceów ogólnokształcących na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym,
- liczba czytelników bibliotek na 1000 ludności,
- księgozbiór bibliotek na 1000 ludności,
- liczba placówek bibliotecznych na 10 tys. ludności,
- liczba widzów w kinach na 1000 ludności,
- liczba zwiedzających muzea na 1000 ludności,
- liczba korzystających z noclegów w obiektach turystycznych na 1000 ludności,
- liczba turystów zagranicznych korzystających z noclegów w obiektach turystycznych na 1000 ludności,
- liczba udzielonych noclegów w obiektach turystycznych na 1 turystę,
- liczba udzielonych noclegów w obiektach turystycznych na 1 turystę zagranicznego,
- emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych – zanieczyszczenia gazowe na 1 km²,
- liczba komunalnych i przemysłowych oczyszczalni ścieków na 10 tys. ludności
- odsetek nieoczyszczanych ścieków w ogólnej ilości ścieków wymagających oczyszczania (odprowadzonych do wód lub do ziemi),
- przepustowość dobową komunalnych i przemysłowych oczyszczalni na 1000 ludności,

- odpady wytworzone (z wyłączeniem odpadów komunalnych) w ciągu roku na 1 km²,
- liczba ludności na 1 ha obszarów prawnie chronionych,
- liczba mieszkańców miast na 1 ha parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej ogólnodostępnej,

infrastruktura techniczna:

- liczba połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania na 1 km sieci wodociągowej,
- zużycie wody z sieci wodociągowej na 1 mieszkańca,
- długość sieci kanalizacyjnej na 100 km²,
- liczba połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych na 1 km sieci kanalizacyjnej,
- ścieki odprowadzone na 1000 mieszkańców,
- ścieki odprowadzone na 1 km sieci kanalizacyjnej,
- długość czynnej sieci gazowej na 100 km²,
- liczba czynnych połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych na 1 km sieci gazowej,
- zużycie gazu z sieci gazowej w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca,
- zużycie gazu w gospodarstwach domowych na 1 km sieci gazowej,
- zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca – ogółem,
- zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca – w miastach,
- długość sieci ciepłej przesyłowej na 100 km²,
- przeciętna długość sieci ciepłej na 1 kotłownię,
- przeciętna wielkość sprzedaży energii ciepłej na 100 osób,
- przeciętna kubatura ogrzewana na 1 mieszkanie,
- długość dróg (powiatowych i gminnych) o nawierzchni twardej na 100 km²,

aktywność gospodarcza:

- udział użytków rolnych w powierzchni ogółem,
- nakłady inwestycyjne na 1 mieszkańca,
- liczba pracujących kobiet na 100 kobiet w wieku 15 lat i więcej,
- udział pracujących w rolnictwie, łowiectwie, leśnictwie i rybactwie,
- udział pracujących w sektorze prywatnym,
- udział zatrudnionych w warunkach zagrożenia,
- liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy na 100 osób pracujących,
- przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto,
- udział bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy,
- udział bezrobotnych z wykształceniem średnim i wyższym,
- udział bezrobotnych dotychczas niepracujących,

- udział dochodów pochodzących z podatku od dochodów własnych osób fizycznych w ogólnej kwocie dochodów budżetów powiatów,
- udział wydatków bieżących jednostek budżetowych na wynagrodzenia w ogólnej kwocie wydatków,
- udział wydatków inwestycyjnych w ogólnej kwocie wydatków,
- jednostki gospodarki narodowej zarejestrowane w przemyśle i budownictwie na 1000 mieszkańców,
- udział spółek handlowych w ogólnej liczbie zarejestrowanych jednostek,
- udział jednostek z kapitałem zagranicznym w ogólnej liczbie spółek handlowych.

Wymienione cechy centralne i izolowane utworzyły zestaw finalny wskaźników przedstawiony poniżej wraz z określeniem charakteru wskaźnika (S - stymulanta, D – destymulanta).

Tabela 2. Finalny zestaw wskaźników diagnostycznych dla powiatów

Grupy wskaźników	Charakter wskaźnika
1. Potencjał demograficzny	
<i>Stan i struktura ludności</i>	
1.1. gęstość zaludnienia	S
1.2. współczynnik urbanizacji	S
1.5. współczynnik młodości	S
<i>Ruch naturalny</i>	
1.10. umieralność osób w wieku 15-59 lat	D
1.11. umieralność niemowląt	D
1.14. współczynnik płodności	S
<i>Ruch wędrownkowy</i>	
1.15. współczynnik napływu migracyjnego – ogółem	S
1.16. współczynnik napływu migracyjnego – z zagranicy	S
1.17. współczynnik odpływu migracyjnego – ogółem	D
1.18. współczynnik odpływu migracyjnego – za granicę	D
1.20. efektywność migracji	S
1.21. efektywność migracji zagranicznych	S

Tabela 2. Finalny zestaw wskaźników diagnostycznych powiatów (cd.)

Grupy wskaźników	Charakter wskaźnika
2. Aspekt społeczny. Warunki życia	
<i>Warunki mieszkaniowe (potrzeby mieszkaniowe, standard mieszkań)</i>	
2.2. liczba mieszkań oddanych do użytkowania na 1000 małżeństw	S
2.4. przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania	S
2.8. odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej	S
2.10. pozwolenia na budowę nowych budynków mieszkalnych na 1000 ludności	S
<i>Ochrona zdrowia</i>	
2.11. liczba lekarzy na 10 tys. ludności	S
2.13. liczba położnych na 10 tys. kobiet w wieku 15-49 lat	S
2.15. przeciętna liczba ludności na 1 zakład opieki zdrowotnej	D
2.16. przeciętna liczba porad lekarskich na 1 mieszkańca	S
2.18. liczba dzieci przebywających (w ciągu roku) w żłobkach na 100 dzieci w wieku 0-3 lat,	S
2.19. liczb miejsc w placówkach opieki społecznej na 10 tys. osób w wieku powyżej 65 lat	S
<i>Edukacja</i>	
2.20. liczba dzieci w przedszkolach na 100 dzieci w wieku 3-6 lat	S
2.22. liczba uczniów w szkołach średnich na 100 dzieci w wieku 16-18 lat	S
2.23. liczba szkół średnich na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym	S
2.24. liczba liceów ogólnokształcących na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym	S
<i>Kultura, turystyka</i>	
2.26. liczba czytelników bibliotek na 1000 ludności	S
2.27. księgozbiór bibliotek na 1000 ludności	S
2.28. liczba placówek bibliotecznych na 10 tys. ludności	S
2.30. liczba widzów w kinach na 1000 ludności	S
2.31. liczba zwiedzających muzea na 1000 ludności	S
2.32. liczba korzystających z noclegów w obiektach turystycznych na 1000 ludności	S
2.33. liczba turystów zagranicznych korzystających z noclegów w obiektach turystycznych na 1000 ludności	S
2.34. liczba udzielonych noclegów w obiektach turystycznych na 1 turystę	S
2.35. liczba udzielonych noclegów w obiektach turystycznych na 1 turystę zagranicznego	S

Tabela 2. Finalny zestaw wskaźników diagnostycznych powiatów (cd.)

Grupy wskaźników	Charakter wskaźnika
2. Aspekt społeczny. Warunki życia (dok.)	
<i>Ochrona środowiska</i>	
2.36. emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych - zanieczyszczenia gazowe na 1 km ²	D
2.37. emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych - zanieczyszczenia pyłowe na 100 km ²	D
2.39. liczba komunalnych i przemysłowych oczyszczalni ścieków na 10 tys. ludności	S
2.40. odsetek nieoczyszczanych ścieków w ogólnej ilości ścieków wymagających oczyszczenia (odprowadzonych do wód lub do ziemi)	D
2.41. przepustowość dobową komunalnych i przemysłowych oczyszczalni na 1000 ludności	S
2.42. odpady wytworzone (z wyłączeniem odpadów komunalnych) w ciągu roku na 1 km ²	D
2.43. liczba ludności na 1 ha obszarów prawnie chronionych	D
2.44. liczba mieszkańców miast na 1 ha parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej ogólnodostępnej	D
<i>Bezpieczeństwo publiczne</i>	
2.45. liczba przestępstw stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych na 1000 ludności	D
2.46. wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych	S
2.47. liczba pożarów na 1000 ludności	D
2.48. liczba wypadków na 1000 ludności	D
2.49. liczba kolizji na 1000 ludności	D
2.50. liczba ofiar wypadków na 100 wypadków	D
2.51. odsetek zabitych w ogólnej liczbie ofiar wypadków	D
3. Infrastruktura techniczna	
<i>Infrastruktura wodociągowa</i>	
3.1. długość sieci rozdzielczej wodociągowej na 100 km ²	S
3.2. liczba połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania na 1 km sieci	S
3.3. zużycie wody z sieci wodociągowej na 1 mieszkańca	S
3.5. długość sieci kanalizacyjnej na 100 km ²	S
3.6. liczba połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych na 1 km sieci	S
3.7. ścieki odprowadzone na 1000 mieszkańców	S
3.8. ścieki odprowadzone na 1 km sieci kanalizacyjnej	S

Tabela 2. Finalny zestaw wskaźników diagnostycznych powiatów (cd.)

Grupy wskaźników	Charakter wskaźnika
3. Infrastruktura techniczna (dok.)	
<i>Infrastruktura gazoenergetyczna</i>	
3.9. długość czynnej sieci gazowej na 100 km ²	S
3.10. liczba czynnych połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych na 1 km sieci gazowej	S
3.11. zużycie gazu z sieci gazowej w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca	S
3.12. zużycie gazu w gospodarstwach domowych na 1 km sieci gazowej	S
<i>Infrastruktura elektroenergetyczna</i>	
3.13. zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca - ogółem	S
3.14. zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca - w miastach	S
<i>Ciepłownictwo</i>	
3.15. długość sieci ciepłej przesyłowej na 100 km ²	S
3.16. przeciętna długość sieci ciepłej na 1 kotłownię	S
3.17. przeciętna wielkość sprzedaży energii ciepłej na 100 osób	S
3.18. przeciętna kubatura ogrzewana na 1 mieszkanie	S
<i>Infrastruktura drogowa</i>	
3.19. długość dróg (powiatowych i gminnych) o nawierzchni twardej na 100 km ²	S
3.20. odsetek dróg (powiatowych i gminnych) o nawierzchni twardej ulepszonej	S
4 Aktywność gospodarcza	
<i>Potencjał gospodarczy</i>	
4.1. produkcja sprzedana przemysłu na 1 mieszkańca	S
4.3. udział użytków rolnych w powierzchni ogółem	D
4.4. nakłady inwestycyjne na 1 mieszkańca	S
4.7. nakłady inwestycyjne - udział sektora prywatnego	S
<i>Rynek pracy - zatrudnienie</i>	
4.8. liczba pracujących na 100 osób w wieku 15 lat i więcej	S
4.11. udział pracujących w rolnictwie, łowiectwie, leśnictwie i rybactwie	D
4.12. udział pracujących w usługach	S
4.13. udział pracujących w sektorze prywatnym	S
4.14. udział zatrudnionych w warunkach zagrożenia	D
4.15. liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy na 100 osób pracujących	D
4.16. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto	S

Tabela 2. Finalny zestaw wskaźników diagnostycznych powiatów (cd.)

Grupy wskaźników	Charakter wskaźnika
4 Aktywność gospodarcza (dok.)	
<i>Rynek pracy - bezrobocie</i>	
4.17. liczba zarejestrowanych bezrobotnych na 100 osób w wieku 15 lat i więcej	D
4.21. udział bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy	D
4.22. udział bezrobotnych z wykształceniem średnim i wyższym	D
<i>Budżety powiatów</i>	
4.25. wielkość wydatków budżetów powiatów na 1 mieszkańca	S
4.26. wielkość salda dochodów i wydatków na 1 mieszkańca	S
4.29. udział dochodów pochodzących z podatku od dochodów własnych osób fizycznych w ogólnej kwocie dochodów budżetów powiatów	S
4.30. udział wydatków bieżących jednostek budżetowych na wynagrodzenia w ogólnej kwocie wydatków	D
4.31. udział wydatków inwestycyjnych w ogólnej kwocie wydatków	S
<i>Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON</i>	
4.32. jednostki zarejestrowane ogółem na 1000 mieszkańców	S
4.34. jednostki zarejestrowane w przemyśle i budownictwie na 1000 mieszkańców	S
4.35. udział spółek handlowych w ogólnej liczbie zarejestrowanych jednostek	S
4.36. udział jednostek z kapitałem zagranicznym w ogólnej liczbie spółek handlowych	S

Z uwagi na wiele polemik dotyczących metod formalno-statystycznych określania wag dla zmiennych diagnostycznych przypisano jednakowe znaczenie każdej cesze – wagę równą 1 (zmienniej zredukowanej – wagę równą 0)⁸. W celu wzajemnej porównywalności analizowanych cech statystycznych, które są mierzone w różnych jednostkach, przeprowadzono standaryzację⁹, dzięki której zmienne wyrażone są w postaci liczb niemianowanych. Następnie zmienne, które miały charakter destymulanty sprowadzono do postaci stymulant poprzez pomnożenie wszystkich ich wartości przez minus 1.

Na podstawie finalnego zestawu wskaźników diagnostycznych (po standaryzacji i zamianie destymulant na stymulanty) dla wszystkich powiatów i każdego roku z okresu

⁸ *Taksonomia struktur w badaniach regionalnych*, pod red. D. Strahl, Wyd. AE, Wrocław 1998, s.60-65.

⁹ Według formuły: (wartość zmiennej - średnia arytmetyczna)/odchylenie standardowe.

1999-2004 obliczono odpowiednie wartości taksonomicznych mierników rozwoju – opartych na rangach (metodą sum standaryzowanych¹⁰) według wzoru:

$$m_i = \frac{p_i - p_{\min}}{p_{\max} - p_{\min}} \cdot 10 \text{ pkt},$$

gdzie:

m_i - wartość miernika dla i-tego powiatu,

p_i - dla każdego i-tego powiatu suma wartości analizowanej grupy wskaźników (po standaryzacji i zamianie destymulant na stymulanty),

$p_{\min}$ - suma wartości minimalnych wszystkich analizowanych wskaźników (teoretyczny antywzorzec rozwoju – odmienny dla każdego roku),

$p_{\max}$ - suma wartości maksymalnych wszystkich analizowanych wskaźników (teoretyczny wzorzec rozwoju – odmienny dla każdego roku).

Mierniki te następnie pomnożono przez stałą wielkość – 10 punktów. Przyjęły one więc wartości z przedziału [0, 10] punktów, przy czym miara rozwoju jest równa 10 punktów w przypadku wzorca rozwoju (tj. teoretycznej jednostki, dla której wszystkie analizowane zmienne przyjmują wartości maksymalne) oraz 0 punktów w przypadku antywzorca (tj. teoretycznej jednostki, dla której wszystkie analizowane zmienne – stymulanty przyjmują wartości minimalne). Ponieważ założono, że w badaniu wszystkie zmienne są stymulantami, stąd im wyższa wartość miernika rozwoju, tym wyższym poziomem badanego zjawiska charakteryzuje się powiat. Inaczej - im większa rozpiętość między danym powiatem a przyjętym wzorcem teoretycznym w przeprowadzonym rankingu, tym dystans konkurencyjny jest większy; im większy dystans – tym więcej powiat ma do nadrobienia w rozwoju poszczególnych aspektów konkurencyjności.

Na podstawie mierników syntetycznych dokonano podziału powiatów na 4 grupy poziomu konkurencyjności, korzystając z metody trzech średnich¹¹. Punktem wyjścia tej metody klasyfikacji jest zbiór powiatów uporządkowanych według malejących wartości mierników rozwoju, dla których policzono średnią arytmetyczną – $\bar{m}$. Dla powiatów, dla których mierniki rozwoju były większe niż obliczona średnia $\bar{m}$, policzono kolejną średnią $\bar{m}_1$. Podobnie - dla powiatów, dla których mierniki rozwoju były mniejsze niż średnia z wszystkich $\bar{m}$ policzono średnią $\bar{m}_2$. Zbiór powiatów został podzielony na cztery rozłączne grupy.

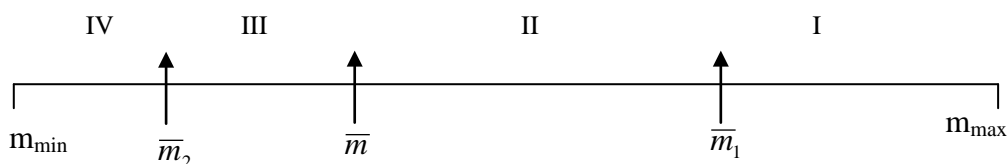
¹⁰ Nazywana też metodą względnych odległości od wzorca - np. J. Dziechciarz, *Ekonometria – metody, przykłady, zadania*, PWE, Wrocław 2003, s.290, *Taksonomia struktur w badaniach regionalnych*, pod red. D. Strahl, Wyd. AE Wrocław 1998, E. Nowak, *Metody taksonomiczne w klasyfikacji obiektów społeczno-gospodarczych*, PWE, Warszawa, 1990.

¹¹ Por. m.in. E. Nowak, *Metody taksonomiczne w klasyfikacji obiektów gospodarczych*, PWE, Warszawa, 1990, s.92-94.,

W poszczególnych grupach znalazły się powiaty o wartościach miernika rozwoju z przedziału:

- I grupa (wysoki poziom konkurencyjności) – miernik rozwoju powiatu $m_i > \bar{m}_1$,
- II grupa (średni poziom konkurencyjności) – miernik rozwoju powiatu $\bar{m} < m_i \leq \bar{m}_1$,
- III grupa (niski poziom konkurencyjności) – miernik rozwoju powiatu $\bar{m}_2 < m_i \leq \bar{m}$,
- IV grupa (bardzo niski poziom konkurencyjności) – miernik rozwoju powiatu $m_i \leq \bar{m}_2$.

W przypadku mierników ogólnych dodatkowo posłużono się taksonomiczną metodą k-średnich¹² umożliwiającą wyróżnienie skupisk jednorodnych powiatów, charakteryzujących się zbliżonym poziomem konkurencyjności pod względem analizowanych aspektów.

Analizując zróżnicowania dynamiki wartości mierników rozwoju w badanym okresie obliczano przeciętne roczne tempo zmian danego miernika na podstawie średniej geometrycznej łańcuchowych indeksów dynamiki, tj.

$$\bar{T}_6 [\%] = \sqrt[6]{\frac{m_{2004}}{m_{2003}} \cdot \frac{m_{2003}}{m_{2002}} \cdot \frac{m_{2002}}{m_{2001}} \cdot \frac{m_{2001}}{m_{2000}} \cdot \frac{m_{2000}}{m_{1999}}} \cdot 100\% - 100\% = \sqrt[6]{\frac{m_{2004}}{m_{1999}}} \cdot 100\% - 100\%,$$

gdzie:

$\bar{T}_6 [\%]$ – przeciętne roczne tempo zmian w badanych 6 latach,
 $m_{1999}, \dots, m_{2004}$ – miernik rozwoju w poszczególnych latach.

W celu uwypuklenia różnic w strukturze miernika ogólnego (różnego wpływu poszczególnych aspektów rozwoju społeczno-gospodarczego) zastosowano współczynnik różnic strukturalnych liczony jako suma bezwzględnych różnic między odpowiednimi udziałami procentowymi.

¹² Por.m.in. *Ekonometria. Metody i analiza problemów ekonomicznych*, pod red. K. Jajugi, Wyd. AE Wrocław 1998 s.33, J. Dziechciarz, *Ekonometria – metody, przykłady, zadania*, PWE, Wrocław 2003, s. 275 oraz podręcznik elektroniczny programu Statistica

Podstawowe pojęcia i definicje

Potencjał demograficzny

Dane o stanie i strukturze ludności dotyczą ludności faktycznie zamieszkałej na terenie powiatu. Począwszy od danych za 2000 r. bilans stanu i struktury ludności oraz wszystkie współczynniki demograficzne opracowywano przy uwzględnieniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002. Współczynniki dotyczące urodzeń i zgonów obliczono w oparciu o liczbę ludności zameldowanej na pobyt stały (według stanu w dniu 30 VI).

Współczynnik gęstości zaludnienia - liczba osób przypadających na 1 km² powierzchni.

Współczynnik urbanizacji - udział ludności miejskiej w ludności ogółem.

Współczynnik młodości demograficznej - liczba dzieci w wieku 0 - 15 lat przypadająca na 100 osób w wieku 60 lat i więcej, który można interpretować jako liczbę wnucząt przypadającą na 100 dziadków lub babć.

Dane o urodzeniach i zgonach prezentowane są zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

Umieralność osób w wieku 15-59 lat – liczba zgonów osób w wieku 15-49 lat na 1000 ludności w tej grupie wiekowej.

Współczynnik umieralności niemowląt (natężenia zgonów niemowląt) - liczba zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych zarejestrowanych w danym roku.

Współczynnik płodności - liczba urodzeń żywych w badanym okresie przypadająca na 1000 kobiet w wieku rozrodczym (15 - 49 lat). Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat oraz z matek w wieku 50 i więcej lat zalicza się do wymienionej grupy kobiet 15 - 49 lat.

Dane o **migracjach (ruchu wędrownym) wewnętrznych i zagranicznych** ludności opracowano na podstawie informacji o zameldowaniach na pobyt stały.

Przez **migracje wewnętrzne** stałe rozumie się zmiany miejsca stałego pobytu polegające na przekroczeniu granicy administracyjnej podstawowej jednostki terytorialnej w celu osiedlenia się na stałe oraz także przemeldowanie z pobytu czasowego na pobyt stały.

Przez **migracje zagraniczne** ludności rozumie się wyjazdy na pobyt stały poza granicę kraju miejsca zamieszkania. Statystyka migracji zagranicznych obejmuje:

- przyjazdy z zagranicy do kraju na pobyt stały osób, które przybyły do Polski z zagranicy oraz mieszkańców Polski, którzy powrócili do kraju – imigracja,
- wyjazdy z kraju na stałe (na podstawie zgłoszeń wymeldowania z miejsca pobytu stałego) - emigracja.

Napływ ludności to nowe zameldowania na pobyt stały (w ruchu wewnętrznym i zagranicznym), a **odpływ** ludności to wymeldowania ze stałego miejsca zamieszkania.

Współczynnik napływu migracyjnego – liczba ludności przybytej do danej jednostki administracyjnej (napływ) przypadająca na 1000 osób.

Współczynnik odpływu migracyjnego - liczba ludności opuszczająca daną jednostkę administracyjną (odpływ) przypadająca na 1000 osób.

Efektywność migracji - relacja salda migracji do sumy przyjazdów i wyjazdów na pobyt stały.

Aspekt społeczny. Warunki życia

Dane o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieskalnych; nie obejmują one lokali zbiorowego zamieszkania (np. hoteli pracowniczych, domów studenckich, internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (np. pomieszczenia inwentarskie, barakowozy, statki, wagony i in.).

Dane o zasobach mieszkaniowych opracowano na podstawie wyników narodowych spisów powszechnych ludności i mieszkań oraz sporządzanych corocznie bilansach zasobów mieszkaniowych według stanu w dniu 31 XII. Bilanse zasobów mieszkaniowych są sporządzane w oparciu o wyniki ostatniego spisu przyjmując za podstawę mieszkania zamieszkałe i niezamieszkałe oraz uwzględniając przyrosty i ubytki zasobów mieszkaniowych.

Powierzchnia użytkowa mieszkania – to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

Dane dotyczące **ochrony zdrowia** obejmują informacje o działalności publicznej i niepublicznej służby zdrowia, z wyłączeniem ochrony zdrowia resortu obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji, a także służby zdrowia w zakładach karnych.

Dane o **pracownikach medycznych** obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy; osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz. Lekarzy, od 2000 r. – pielęgniarki i położne z osobami odbywającymi staż.

Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentyistów podaje się łącznie z badaniami profilaktycznymi, od 1991 r. również z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

Dane o **domach i zakładach pomocy społecznej** dotyczą placówek stacjonarnych, dla których organami założycielskimi i podmiotami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne, pracodawcy. Obejmują takie placówki jak: domy pomocy społecznej, rodzinne domy pomocy, placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym, w podeszłym wieku w ramach działalności gospodarczej statutowej, środowiskowe domy samopomocy i inne ośrodki dla osób

z zaburzeniami psychicznymi, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, noclegownie oraz schroniska. Dane o domach i zakładach pomocy społecznej obejmują także filie i oddziały.

Informacje o **żłobkach** podano łącznie z oddziałami żłobkowymi.

W publikacji ujęto **szkoły** (łącznie ze specjalnymi) dla dzieci i młodzieży ponadpodstawowe (licea ogólnokształcące, licea zawodowe, technika oraz licea techniczne) i ponadgimnazjalne (licea ogólnokształcące, licea profilowane, technika).

Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Za **czytelnika** uważa się osobę, która w ciągu roku sprawozdawczego została zarejestrowana w bibliotece i dokonała co najmniej jednego wypożyczenia.

Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo).

Baza noclegowa turystyki dotyczy turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych.

Miejsca noclegowe w obiektach turystyki - według stanu w dniu 31 VII dotyczą miejsc całorocznych i sezonowych, nie uwzględniają miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną oraz niezorganizowaną w zasadzie określoną tylko z procesów technologicznych.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą: pyłów ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenu węgla, dwutlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych.

Dane o **ściekach** dotyczą ścieków odprowadzonych do wód (do 2002 r. do wód powierzchniowych) lub do ziemi.

Ścieki wymagające oczyszczenia – ścieki odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi, lub do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami chłodniczymi; jak również łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Dane o **komunalnych oczyszczalniach ścieków** dotyczą oczyszczalni, które oczyszczają ścieki odprowadzone do oczyszczalni siecią kanalizacyjną niezależnie od formy

własności oczyszczalni, jak i sieci kanalizacyjnej, na której oczyszczalnia pracuje (bez oczyszczalni przydomowych).

Przepustowość oczyszczalni – wydajność oczyszczalni komunalnych i przemysłowych według dokumentacji technicznej.

Informacje o **ilości i rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. ton odpadów lub nagromadziły 1 mln ton i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Obszar prawnie chroniony obejmuje: obszary chronionego krajobrazu, parki krajobrazowe, parki spacerowo-wypoczynkowe, parki narodowe, rezerwy przyrody, stanowiska dokumentacyjne (nie wyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do udostępnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych oraz fragmenty eksploatowanych i nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych), użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.

Park narodowy jest najwyższą formą ochrony przyrody tworzoną w celu zachowania w niezmienionym stanie najbardziej cennych fragmentów przyrody.

Obszar chronionego krajobrazu jest przestrzennie wydzieloną jednostką o ściśle określonych granicach, poddaną ochronie ze względu na mało zniekształcone środowisko przyrodnicze, zachowujące zdolności równowagi biologicznej.

Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

Infrastruktura techniczna

Informacje o sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej obejmują sieć obsługującą gospodarstwa domowe i innych użytkowników.

Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą przewodów ulicznych, bez połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów. Informacje uwzględniają dane o sieci przesyłowej (magistralnej) oraz o sieci rozdzielczej.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **połączenia wodociągowe, kanalizacyjne i gazowe** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie, internaty, domy opieki społecznej) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji – z siecią ogólnospławną.

Dane o **zużyciu gazu** odnoszą się do wszystkich gospodarstw domowych, przy czym w 1999 r. dotyczyły gospodarstw domowych w miastach.

Dane o **liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej** w gospodarstwach domowych, nie obejmują gospodarstw, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie. Dane ustalono w oparciu o zaliczkowy system opłat. Dane dla roku 2004 z uwagi na metodą szacunku nie są w pełni porównywalne z wcześniejszymi latami.

Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągu poprzez źródle podwórzowe i uliczne (urządzenia zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego), a w przypadku kanalizacji — wpusty kanalizacyjne.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

Informacje z zakresu **ciepłownictwa** dotyczą budynków mieszkalnych oraz urzędów i instytucji ogrzewanych centralnie za pośrednictwem sieci przesyłowej (urządzeń gospodarki komunalnej, mieszkaniowej, spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od źródeł wytwarzania energii cieplnej – własnych lub obcych), rozumianej jako układ instalacji połączonych i współpracujących ze sobą, służących do przesyłania i dystrybucji czynnika grzejnego do odbiorcy.

Do **dróg powiatowych** zalicza się drogi (poza krajowymi i wojewódzkimi) stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

Do **dróg gminnych** zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym, stanowiące uzupełniającą sieć dróg (poza krajowymi, wojewódzkimi i powiatowymi) służącą miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Aktywność gospodarcza

Produkcja sprzedana przemysłu dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego i obejmuje: wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji; wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych; zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej, produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych. Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bieżących. Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. Dane opracowano metodą przedsiębiorstw. Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

Do **użytków rolnych** zalicza się grunty orne (powierzchnia pod zasiewami, odłogi, ugory), sady, łąki trwałe oraz pastwiska trwałe.

Informacje o **nakładach inwestycyjnych** opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „ESA 1995”. Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne według powiatów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód (bez pracujących w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób i gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie; według faktycznego miejsca pracy).

Do pracujących zalicza się:

- osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór),
- pracodawców i pracujących na własny rachunek,
- osoby wykonujące pracę nakładczą,
- agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów),
- członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych, innych spółdzielni zajmujących się produkcją rolną i spółdzielni kółek rolniczych).

Dane o **pracujących według sektorów ekonomicznych** dotyczą:

- **w sektorze przemysłowym** sekcji: „Górnictwo”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę”, „Budownictwo”,
- **w sektorze usług rynkowych** sekcji: „Handel i naprawy^Δ”, „Hotele i restauracje”, „Transport, gospodarka magazynowa i łączność”, „Pośrednictwo finansowe”, „Obsługa nieruchomości i firm^Δ”, „Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała” oraz „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników”
- **w sektorze usług nierynkowych** sekcji: „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne^Δ”, „Edukacja” oraz „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”;

Dane o **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy obowiązującą od 1 VI 2004 r. (Dz.U.Nr 99, poz. 1001) określone są jako bezrobotne. Pod pojęciem bezrobotnego należy rozumieć osobę niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli są to osoby niepełnosprawne - zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole z wyjątkiem szkół dla dorosłych lub szkół wyższych w systemie wieczorowym lub zaocznym, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli:

- ukończyła 18 lat;
- kobieta nie ukończyła 60 lat, a mężczyzna 65 lat,
- nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, nie pobiera zasiłku przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego lub macierzyńskiego,
- nie jest właścicielem lub posiadaczem (samoistnym lub zależnym) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych, nie podlega ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe,
- nie podjęła pozarolniczej działalności lub nie podlega – na podstawie odrębnych przepisów – obowiązkowi ubezpieczenia społecznego z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników,
- nie uzyskuje miesięcznego przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych.

Od 1997 r. za bezrobotnego nie uważa się osoby odbywającej szkolenie, staż u pracodawcy oraz od 1 VI 2004 r. również osoby odbywającej przygotowanie zawodowe w miejscu pracy. Do 31 V 2004 r. obowiązywała ustawa z 14 XII 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (jednolity tekst Dz. U. 2003 Nr 58, poz. 514, z późniejszymi zmianami).

Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** czynnikami szkodliwymi dla zdrowia dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwiłkniające, hałas, wibracja, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi. Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób (bez rolników indywidualnych; dla 1999, 2000, 2001 bez poczty i telekomunikacji).

Dochody i wydatki budżetów powiatów uchwalane są przez właściwe rady na okres roku kalendarzowego, w terminach i na zasadach określonych w ustawach o samorządzie

terytorialnym. Podstawę prawną określającą procesy związane z gromadzeniem i rozdysponowaniem środków publicznych stanowi ustawa z dnia 26 XI 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014 z późniejszymi zmianami). Miasto na prawach powiatu realizuje jednocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat. Dlatego też dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

Dane dotyczące **podmiotów gospodarki narodowej** obejmują podmioty zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej (REGON), tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, z wyłączeniem osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

Sektor publiczny – grupuje własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego.

Sektor prywatny – grupuje własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

Przy przeliczeniach na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczeniach danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku - według stanu w dniu 30 VI.

Analizowane dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

POTENCJAŁ DEMOGRAFICZNY POWIATÓW

Jednym z czynników wpływających na konkurencyjność powiatów jest rozwój kapitału ludzkiego, który w niniejszym opracowaniu przedstawiony został za pomocą wybranych wskaźników demograficznych charakteryzujących liczbę i strukturę ludności, ruch naturalny i reprodukcję oraz ruch wędrowny (potencjał demograficzny). Taksonomiczne miary (częstkowe i syntetyczne) obliczone na podstawie tych wskaźników umożliwiły pokazanie zróżnicowania przemian demograficznych w poszczególnych powiatach.

Dla okresu 1999-2004 syntetyczny miernik rozwoju przyjmował wartości od 2,72 do 5,80 pkt. Na pierwszym miejscu pod względem potencjału demograficznego utrzymywał się w każdym roku, poza 2004, powiat trzebnicki (w 2004 r. był na drugim miejscu), dla którego syntetyczny miernik liczony dla całego okresu miał wartość największą – 5,80 pkt. Drugim powiatem pod tym względem był powiat wrocławski, a trzecim m. Wrocław. Najniższe noty uzyskiwały powiaty: wałbrzyski (2,72 pkt), zgorzelecki (3,11 pkt) oraz kamiennogórski (3,16 pkt). Zatem, aby pokonać dystans dzielący powiat wałbrzyski od pierwszego w rankingu – trzebnickiego, jego ogólny miernik rozwoju musiałby ulec dwukrotnemu zwiększeniu.

Spośród miast na prawach powiatu najmniejszy dystans do prowadzącego powiatu trzebnickiego miał Wrocław (różnica wartości miernika wynosiła 10,3%), a największy – Jelenia Góra (różnica wartości miernika stanowiła 63,5%). W przypadku Legnicy miernik rozwoju musiałby ulec zwiększeniu o 26,1%, aby pokonać dystans do prowadzącego powiatu.

Korzystając z metody trzech średnich dokonano klasyfikacji powiatów według mierników rozwoju dla okresu 1999-2004, wyodrębniono cztery grupy poziomu konkurencyjności:

- I. wysoki poziom – trzebnicki, wrocławski, m. Wrocław, polkowicki,
- II. średni poziom – m. Legnica, bolesławiecki, oleśnicki, oławski, średzki, milicki, głogowski, górowski, legnicki,
- III. niski poziom – złotoryjski, wołowski, jeleniogórski, strzeliński, dzierzoniowski, lwówecki, świdnicki, jaworski, lubiński, m. Jelenia Góra,
- IV. bardzo niski poziom – ząbkowicki, kłodzki, lubański, kamiennogórski, zgorzelecki, wałbrzyski.

Zdecydowana większość powiatów o wysokim i średnim poziomie konkurencyjności znajdowała się w północno-wschodniej części województwa dolnośląskiego (m. Wrocław i sąsiadujące powiaty: wrocławski, trzebnicki, oleśnicki, oławski) oraz w środkowo-zachodniej (m. Legnica, legnicki, bolesławiecki). Bardzo niskim poziomem konkurencyjności odznaczały się m.in. powiaty leżące na południu i zachodzie województwa, szczególnie przygraniczne: wałbrzyski, kłodzki, kamiennogórski, zgorzelecki oraz lubański.

Obliczenia wskazują, że w większości powiatów (21) mierniki rozwoju demograficznego odznaczały się tendencją spadkową. Najbardziej pogorszyła się sytuacja (i konkurencyjność) w latach 1999-2004 w powiecie jaworskim - przeciętne roczne tempo spadku wynosiło 11,5%, a następnie w powiatach: strzelińskim, kamiennogórskim,

zgorzeleckim, głogowskim i polkowickim, w których mierniki rozwoju uległy zmniejszeniu o ponad $\frac{1}{4}$ poziomu wyjściowego. Tendencja wzrostowa miernika, świadcząca o rozwoju potencjału demograficznego wystąpiła głównie w m. Wrocławiu – wzrost miernika o 21,8% oraz w powiecie górowskim - o 9,0%. W pozostałych miastach na prawach powiatu wystąpiło pogorszenie potencjału demograficznego, w Legnicy miernik spadł o 22,7%, a w Jeleniej Górze – o 10,9%, w konsekwencji ich dystans konkurencyjny do Wrocławia zwiększył się.

W wyniku niejednakowej dynamiki mierników rozwoju lokaty powiatów ulegały zmianom. Największy awans osiągnęły powiaty: górowski z lokaty 22 na 9, legnicki z 18 na 8, milicki z 16 na 6 i średzki z 15 na 5. Najbardziej swoją rangę obniżyły powiaty: jaworski z 5 na 26, strzeliński z 9 na 24, głogowski z 4 na 16 i polkowicki z 2 na 14. Największą stabilnością zajmowanych lokat odznaczały się powiaty: trzebnicki, wrocławski i świdnicki.

Przynależność powiatów do grup konkurencyjności w poszczególnych latach obrazuje zestawienie numer 1.

Stan i struktura ludności

Mierniki rozwoju umożliwiające ranking powiatów pod względem różnic w stanie i strukturze ludności obliczono na podstawie gęstości zaludnienia, stopnia urbanizacji i struktury wiekowej ludności, tzn. wskaźników, które są podstawą wielu analiz demograficznych, charakteryzujących kapitał ludnościowy. Spośród struktur ludności szczególnie ważna jest struktura według wieku, gdyż warunkuje tempo zmian ludności oraz kształtowanie się przyszłościowych trendów płodności i umieralności, ma znaczenie dla wielu sfer życia społeczno-ekonomicznego. Potencjał demograficzny charakteryzuje również współczynnik młodości wyrażający stosunek liczby dzieci do osób w wieku 60 lat i więcej. Stopniowe zmniejszanie się wartości tego współczynnika świadczy o starzeniu się społeczeństwa.

Najwyższe wartości mierników wystąpiły w m. Legnicy, m. Wrocławiu i w powiecie głogowskim. Najniższe wartości miały powiaty: średzki, strzeliński i wrocławski, których dystans do prowadzącego wynosił ponad 5 pkt. Zatem, aby osiągnąć porównywalny z Legnicą poziom konkurencyjności, miernik rozwoju dla powiatu średzkiego musiałby zwiększyć się prawie czterokrotnie.

W wyodrębnionych metodą trzech średnich grupach poziomu konkurencyjności znalazły się powiaty:

- I. wysoki poziom – m. Legnica, m. Wrocław, głogowski i polkowicki,
- II. średni poziom – lubiński, m. Jelenia Góra, oławski, oleśnicki, zgorzelecki,
- III. niski poziom – wałbrzyski, świdnicki, górowski, dzierzoniowski, bolesławiecki, złotoryjski, jaworski, trzebnicki, lubański, milicki, kamiennogórski,
- IV. bardzo niski poziom – lwówecki, wołowski, kłodzki, legnicki, jeleniogórski, ząbkowicki, wrocławski, strzeliński i średzki.

Na wysoką wartość miernika rozwoju m. Legnicy (7,30 pkt) i m. Wrocławia (6,43 pkt) wpływ miały przede wszystkim miejski charakter powiatów oraz wysoka gęstość zaludnienia (odpowiednio 1895 i 2172 osoby na km² w 2004 r. przy średniej w województwie 145 osób na km²), a w przypadku powiatu głogowskiego i polkowickiego - najwyższe wartości współczynnika młodości demograficznej. W powiecie głogowskim np. na 100 dziadków lub babć przypadało od 182 wnucząt w 1999 r. do 135 w roku 2004, w polkowickim od 184 do 149, podczas gdy w województwie dolnośląskim ogółem tylko od 108 do 89. Bardzo niski poziom konkurencyjności miały powiaty z przewagą ludności wiejskiej, o najniższym stopniu urbanizacji oraz niskiej gęstości zaludnienia i najniższych wartościach współczynnika młodości.

Cząstkowe mierniki rozwoju obliczone dla poszczególnych lat charakteryzowały się w 19 powiatach tendencją wzrostową, w 9 spadkową oraz w jednym – m. Wrocławiu – utrzymywały się na porównywalnym poziomie. Najbardziej wzrastały wartości miernika w powiatach odznaczających się bardzo niskim poziomem konkurencyjności, tj. we wrocławskim – przeciętne roczne tempo wzrostu 5,0%, średzkiem – 4,9% oraz górskim – 3,5%, dzięki czemu niewielkiemu zmniejszeniu uległ ich dystans w porównaniu do wiodącego powiatu.

W ciągu analizowanych sześciu lat wahania zajmowanych przez powiaty lokat pod względem mierników stanu i struktury ludności nie były znaczne. Dla 14 jednostek lokaty nie ulegały zmianie. Największe wahania lokat wystąpiły w powiecie górskim (z pozycji 16 na 9) oraz jaworskim (z 13 na 19). Do zmiany lokat przyczyniły się głównie zmiany w wartościach współczynnika młodości.

Ruch naturalny

Mierniki rozwoju potencjału demograficznego powiatów pod względem kształtowania się ruchu naturalnego policzono na podstawie współczynnika płodności, umieralności osób w wieku 15-59 lat oraz umieralności niemowląt, tj. wskaźników, które charakteryzują nie tylko przyszłościowy potencjał demograficzny, ale także i jakość obecnego kapitału ludzkiego.

Najwyższe wartości miernika odnotowano w powiatach: górskim, milickim i oławskim, najniższe w wałbrzyskim, Jeleniej Górze i kłodzkim. Dystans między powiatem wałbrzyskim, plasującym się na ostatnim miejscu, a powiatem górskim wynosił 4,23 pkt.

Powiaty znalazły się w następujących grupach konkurencyjności:

- I. wysoki poziom – górski, milicki, oławski, polkowicki, głogowski,
- II. średni poziom – oleśnicki, lubiński, bolesławiecki, strzeliński, trzebnicki, kamiennogórski,
- III. niski poziom – złotoryjski, lwówecki, średzki, świdnicki, legnicki, wrocławski, lubański, jaworski, wołowski,
- IV. bardzo niski poziom – m. Wrocław, m. Legnica, jeleniogórski, ząbkowicki, dzierzoniowski, zgorzelecki, kłodzki, m. Jelenia Góra, wałbrzyski.

Pierwszą grupę stanowiły powiaty, które odznaczały się m.in. najwyższymi wartościami współczynnika płodności i dodatnim przyrostem naturalnym. Cechą wspólną czwartej grupy konkurencyjności był niski poziom płodności i ujemny przyrost naturalny. Do tej grupy zostały zaklasyfikowane m.in. wszystkie miasta na prawach powiatu.

Pod względem dynamiki miernika rozwoju powiaty odznaczały się znacznym zróżnicowaniem. W 13 powiatach wystąpiła tendencja spadkowa miernika, największa w strzelińskim, jaworskim i kłodzkim, w których w latach 1999-2004 poziom umieralności osób w wieku 15-59 lat uległ zwiększeniu (o ok. 14%) oraz jednocześnie zmniejszyła się płodność kobiet. Pozostałe 16 powiatów miało tendencję wzrostową, największą wołowski i lubiński, tj. powiaty, w których zmniejszyła się umieralność, a płodność kobiet uległa zwiększeniu. Różnicowanie dynamiki wpłynęło na zmianę lokat, najbardziej obniżyły swoje rangi powiaty strzeliński – z pozycji 1 na 19 i jaworski – z 12 na 24, a najwyższy awans odnotowały powiaty wrocławski – z 26 na 12, lubiński – z 24 na 6 i bolesławiecki – z 14 na 9. Żaden powiat nie utrzymywał się niezmiennie na tej samej pozycji w ciągu kolejnych 6 lat. Najmniejszym wahaniem zajmowanych lokat odznaczał się powiat górski oraz m. Jelenia Góra.

Ruch wędrownicowy

Kolejnym czynnikiem determinującym potencjał demograficzny jest ruch wędrownicowy. Szczególnie duże znaczenie ma saldo ruchu wędrownicowego, stanowiące różnicę między liczbą osób, które przybyły do powiatu na stałe, a liczbą osób, które z niego wyjechały. Oprócz wskaźnika napływu, odpływu i salda migracji do określenia mierników rozwoju uwzględniono dodatkowo efektywność ruchu migracyjnego.

Mierniki rozwoju ruchu wędrownicowego wskazują, że najbardziej atrakcyjnymi regionami dla migrantów były powiaty trzebnicki, wrocławski i średzki, a najmniej wałbrzyski, lubiński i kamiennogórski. Dystans między powiatem wałbrzyskim, plasującym się na ostatnim miejscu, a przodującym w rankingu powiatem trzebnickim wynosił 5,43 pkt. Zatem aby osiągnąć porównywalny poziom powiat wałbrzyski musiałby zwiększyć swój miernik trzyipółkrotnie, czyli więcej niż w przypadku stanu i struktury ludności.

Powiaty według grup poziomu konkurencyjności ruchu wędrownicowego:

- I. wysoki poziom – powiat trzebnicki, wrocławski, średzki oraz m. Wrocław,
- II. średni poziom – jeleniogórski, legnicki, bolesławiecki, wołowski, oleśnicki, dzierzoniowski, strzeliński, milicki,
- III. niski poziom – złotoryjski, polkowicki, lwówecki, oławski, jaworski, ząbkowicki, m. Legnica, m. Jelenia Góra, świdnicki, kłodzki,
- IV. bardzo niski poziom – górski, zgorzelecki, lubański, głogowski, kamiennogórski, lubiński, wałbrzyski.

Cechą charakterystyczną powiatów z pierwszej grupy były wysokie współczynniki dodatniego salda ruchu migracyjnego. Szczególnie wyróżniał się tu powiat wrocławski, który miał w roku 2004 najwyższy współczynnik salda – 15,3% i najwyższą efektywność migracji – 43 osoby nadwyżki migracyjnej na 100 osób wędrujących (wyjeżdżających i przyjeżdżających). Powiat ten w każdym roku utrzymywał się w pierwszej grupie. Wysoko konkurencyjne pod względem wskaźników ruchu wędrownego były także powiaty: trzebnicki, średzki i m. Wrocław. Odznaczały się one wysoką efektywnością migracji. Wśród miast na prawach powiatu jedynie Wrocław znalazł się w grupie o wysokim poziomie konkurencyjności, ponieważ miał dodatnie saldo migracji i wyższą od pozostałych efektywność migracji. Ostatnia grupa obejmowała powiaty, dla których rejestrowano najniższe (ujemne) saldo ruchów migracyjnych.

Tylko w pięciu powiatach, tj. m. Wrocławiu, górowskim, oławskim, ząbkowickim i legnickim, nie wystąpiła w latach 1999-2004 tendencja spadkowa wartości mierników. Największym przeciętnym rocznym tempem spadku wyróżniały się powiaty kamiennogórski, jaworski i polkowicki.

Lokaty niektórych powiatów pod względem atrakcyjności ruchów migracyjnych ulegały zmianie. Największy awans zanotowano w powiecie górowskim - z 28 lokaty na 14, oławskim – z 25 na 13, ząbkowickim – z 24 na 11 i w m. Wrocławiu – z 15 na 3. Największe spadki lokat wystąpiły w powiatach: jaworskim z 4 na 22, polkowickim z 13 na 26 i w m. Legnicy z 12 na 24. W powiatach tych uległ zmniejszeniu w latach 1999-2004 napływ migrantów, szczególnie zagranicznych.

Podsumowanie

Na wartość miernika rozwoju potencjału demograficznego powiatu wpływ miały wartości wskaźników dotyczących stanu i struktury ludności, ruchu naturalnego oraz ruchu wędrownego. W każdej z wymienionych składowych lokaty powiatów kształtowały się odmiennie, inne były również grupy poziomu konkurencyjności. Najbardziej zróżnicowane były powiaty pod względem stanu i struktury ludności, najmniej pod względem ruchu naturalnego.

Wartości mierników stanu i struktury ludności nie ulegały w czasie wielkim zmianom, w konsekwencji utrzymywał się na porównywalnym poziomie dystans konkurencyjny między powiatem znajdującym się na miejscu pierwszym i ostatnim. Natomiast mierniki ruchu naturalnego dla większości powiatów odznaczały się tendencją wzrostową, świadcząca o rozwoju tego aspektu. Odwrotna sytuacja wystąpiła w ruchu wędrownym – wartości mierników rozwoju w większości powiatów uległy zmniejszeniu, to znaczy, że sytuacja w tym zakresie pogorszyła się.

ASPEKT SPOŁECZNY. WARUNKI ŻYCIA LUDNOŚCI

Do analizy rozwoju społecznego w poszczególnych powiatach województwa dolnośląskiego zastosowano wybrane aspekty sytuacji społecznej, w szczególności mierniki charakteryzujące warunki życia ludności oraz stan infrastruktury społecznej. Im wyższy jest poziom rozwoju infrastruktury społecznej (w zakresie oświaty, ochrony zdrowia, opieki społecznej, kultury i turystyki) w powiecie, tym lepsze są możliwości podnoszenia wydajności pracy, pozyskiwania wykształconych kadr czy wzrostu stopnia innowacyjności. Im lepsze są warunki życia ludności, lepsze efekty funkcjonowania infrastruktury społecznej, tym powiat może być lepiej postrzegany nie tylko przez jego mieszkańców i osoby pragnące zamieszkać na tym terenie, ale też przez osoby chcące inwestować, szczególnie przy wykorzystaniu zaawansowanych technologii.

Empiryczną ocenę poziomu życia ludności według powiatów przedstawiono na podstawie mierzalnych mierników społecznych charakteryzujących warunki mieszkaniowe, ochronę zdrowia i opiekę społeczną, edukację, aktywność ludności w życiu kulturalnym, infrastrukturę turystyczną i kulturę, jakość środowiska naturalnego oraz bezpieczeństwo publiczne. Obliczone taksonomiczne miary (cząstkowe i syntetyczne) dla kolejnych lat 1999-2004 umożliwiły pokazanie zróżnicowania przemian społecznych w powiatach.

Na pierwszym miejscu pod względem warunków życia ludności znajdował się powiat lubiński, dla którego średnia wartość miernika rozwoju wynosiła 5,41 pkt, na drugim powiat kłodzki (5,40 pkt), a na trzecim jeleniogórski (5,37 pkt). Ostatnie trzy miejsca zajmowały powiaty: średzki, wrocławski i zgorzelecki, dla których mierniki rozwoju kształtowały się poniżej 4 pkt. Dystans między powiatem średzkim, plasującym się na 29 miejscu, a przodującym w rankingu powiatem lubińskim wynosił 1,56 pkt.

Korzystając z metody trzech średnich dokonano podziału powiatów na cztery grupy konkurencyjności według aspektu społecznego:

- I. wysoki poziom – lubiński, kłodzki, jeleniogórski m. Jelenia Góra, m. Wrocław głogowski, lubański,
- II. średni poziom – złotoryjski, milicki, lwówecki, dzierzoniowski, wałbrzyski, ząbkowicki, kamiennogórski, jaworski, wołowski,
- III. niski poziom – m. Legnica, strzeliński, świdnicki, oławski, oleśnicki, bolesławiecki,
- IV. bardzo niski poziom – górowski, trzebnicki, polkowicki, legnicki, zgorzelecki wrocławski, średzki.

Pierwszą grupę (wysoki poziom konkurencyjności) stanowiło 6 powiatów o wartościach miernika rozwoju powyżej 5 pkt. Najwyższe wartości miernika powiatów z tej grupy wynikały w przypadku m. Wrocławia, m. Jeleniej Góry oraz powiatu głogowskiego głównie z wysokiego poziomu rozwoju ochrony zdrowia i edukacji, w przypadku powiatu lubińskiego – wysokiego poziomu rozwoju ochrony środowiska i ochrony zdrowia, a jeleniogórskiego i kłodzkiego – wysokiego poziomu rozwoju kultury i turystyki oraz ochrony środowiska.

Do grupy czwartej należały m.in. powiaty charakteryzujące się niskim poziomem ochrony zdrowia, edukacji oraz bezpieczeństwa i ochrony środowiska (szczególnie w przypadku powiatu zgorzeleckiego).

Z obliczeń wykonanych dla kolejnych lat wynika, iż pod względem dynamiki wartości mierników rozwoju społecznego powiaty odznaczały się niewielkim zróżnicowaniem. Najwyższe przeciętne roczne tempo wzrostu mierników wystąpiło w takich powiatach jak: wrocławski kamiennogórski i oleśnicki, a największe przeciętne roczne tempo spadku dotyczyło wałbrzyskiego, świdnickiego i m. Jeleniej Góry.

Nawet takie niewielkie zróżnicowania dynamiki mierników rozwoju spowodowały zmiany lokat powiatów. Największym zmianom ulegały lokaty powiatów: wałbrzyskiego – w 1999 r. lokata 6, a w 2004 r. 18, kamiennogórskiego - awans z 20 na 11 oraz lubańskiego – awans z 14 na 5 miejsce. Największą stabilnością, czyli najmniejszym wahaniem zajmowanych lokat, odznaczały się powiaty: kłodzki, głogowski i zgorzelecki.

Na skutek niejednakowej dynamiki mierników powiaty w poszczególnych latach badanego okresu znajdowały się w różnych grupach poziomu rozwoju. Obrazuje to zestawienie numer 2.

Warunki mieszkaniowe

Jedną z zasadniczych determinant warunków życia ludności są warunki mieszkaniowe. Dostępność mieszkań może stanowić o atrakcyjności powiatu i wpływać na decyzje migracyjne mieszkańców. Mierniki rozwoju umożliwiające ranking powiatów pod względem różnic w warunkach mieszkaniowych oparto na wskaźnikach świadczących o atrakcyjności inwestycyjnej w obszarze budownictwa mieszkaniowego (intensywności budownictwa) i określających potrzeby mieszkaniowe (wydane pozwolenia na budowę w stosunku do liczby ludności oraz oddane mieszkania w stosunku do liczby zawartych małżeństw). Dodatkowo uwzględniono wybrane wskaźniki charakteryzujące standard mieszkań (przeciętną powierzchnię mieszkania oraz odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej).

Najlepsze wyniki pod względem warunków mieszkaniowych osiągnął powiat m. Wrocław, a następnie powiaty wrocławski i trzebnicki. Ostatnie lokaty uzyskały powiaty górski, jeleniogórski i lubański. Powiaty te od m. Wrocławia (6,3 pkt) dzielił dystans ponad 4 pkt, co oznacza, że aby osiągnąć porównywalny z nim poziom konkurencyjności, musiałyby zwiększyć ponad trzykrotnie wartość mierników rozwoju.

Spośród pozostałych miast na prawach powiatu najmniejszy dystans do prowadzącego Wrocławia miał powiat m. Legnica (2,1 pkt). W przypadku Jeleniej Góry dystans ten wynosił 2,8 pkt.

Ze względu na poziom rozwoju warunków mieszkaniowych wyodrębniono następujące grupy konkurencyjności powiatów:

- I. wysoki poziom – m. Wrocław, wrocławski, trzebnicki, oławski,
- II. średni poziom – lubiński, głogowski, bolesławiecki, m. Legnica, zgorzelecki, polkowicki, m. Jelenia Góra, świdnicki,

- III. niski poziom – wołowski, oleśnicki, kamiennogórski, średzki, dzierzoniowski, legnicki, kłodzki, milicki, wałbrzyski,
- IV. bardzo niski poziom – lwówecki, złotoryjski, jaworski, ząbkowicki, strzebiński, lubański, jeleniogórski, górowski.

Wysokie wartości mierników m. Wrocławia i sąsiadujących powiatów: wrocławskiego, trzebnickiego i oławskiego (I grupa) wynikały głównie z najwyższych wskaźników świadczących o atrakcyjności inwestycyjnej w obszarze budownictwa mieszkaniowego i charakteryzujących potrzeby mieszkaniowe – m.in. największej liczby oddawanych mieszkań w stosunku do liczby nowo zawartych małżeństw oraz największej liczby wydanych pozwoleń na budowę nowych budynków mieszkalnych w stosunku do liczby ludności.

Natomiast do grupy IV należały głównie powiaty o stosunkowo niskich udziałach ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej oraz o niewielkiej liczbie oddawanych mieszkań w stosunku do liczby nowo zawartych małżeństw.

Częstkowe mierniki rozwoju obliczone dla poszczególnych lat jedynie w przypadku powiatu wrocławskiego oraz jeleniogórskiego charakteryzowały się tendencją wzrostową; w pozostałych - spadkową. Dla powiatu wrocławskiego przeciętne roczne tempo wzrostu mierników rozwoju wynosiło 19,4%, co spowodowało przejście z 27 na 1 lokatę, a w przypadku jeleniogórskiego – 1,2% (awans z 29 na 14 lokatę). W przeciwieństwie do powiatu wrocławskiego m. Wrocław odznaczało się stopniowym zmniejszaniem wartości miernika rozwoju - przeciętne roczne tempo spadku wyniosło 17,2%, w konsekwencji powiat ten obniżył swoją lokatę z 1 na 3. Najwyższy przeciętny roczny spadek wartości miernika, świadczący o pogorszeniu sytuacji mieszkaniowej wystąpił w powiatach strzebińskim, górowskim, milickim, ząbkowickim i świdnickim.

Najbardziej stracił w rankingu powiat świdnicki (spadek z 4 na 22 lokatę), w którym zmniejszyła się liczba oddanych do użytkowania mieszkań w przeliczeniu na 1000 nowo zawartych małżeństw (spadek o 31,6%) podczas, gdy dla większości powiatów wskaźnik ten odznaczał się tendencją wzrostową (m.in. w powiecie wrocławskim liczba oddanych do użytkowania mieszkań na 1000 małżeństw wzrosła w latach 1999-2004 przeszło czteropółkrotnie).

Ochrona zdrowia

Kolejnym ważnym czynnikiem wpływającym na poziom i jakość życia ludności jest ochrona zdrowia. Szczególnie duże znaczenie ma dostępność usług medycznych w zakresie lecznictwa otwartego, którą scharakteryzowano na podstawie liczby lekarzy na 10 tys. ludności, liczby położnych w stosunku do liczby kobiet w wieku rozrodczym i przeciętnej liczby porad lekarskich na 1 mieszkańca. Dodatkowo do obliczenia mierników rozwoju uwzględniono dostępność do opieki nad małym dzieckiem (prowadzonej przez żłobki), wyrażonej przez liczbę dzieci w żłobkach na 100 dzieci w wieku 0-3 lat oraz dostępność do opieki nad

osobami starszymi (prowadzonej w placówkach opieki społecznej) wyrażonej liczbą miejsc w placówkach opieki społecznej w relacji do liczby osób w wieku powyżej 65 lat.

Najwyższą średnią miernika rozwoju dotyczącego ochrony zdrowia w całym analizowanym okresie uzyskał powiat m. Wrocław (7,72 pkt), lubiński (5,69 pkt) i m. Jelenia Góra (4,59 pkt). Warto tu zwrócić uwagę na fakt, iż powiat m. Wrocław zajmował miejsce pierwsze pod względem ochrony zdrowia w każdym roku z okresu 1999-2004 i był to jedyny powiat, który nie zmieniał swojej lokaty. Powiat wrocławski, który w przypadku warunków mieszkaniowych uzyskiwał bardzo dobre wyniki, w przypadku ochrony zdrowia najgorsze i sytuacja ta powtarzała się w każdym roku z okresu 1999-2004. Miernik rozwoju dla powiatu wrocławskiego musiałby wzrosnąć ok. pięćpółkrotnie, aby osiągnąć poziom porównywalny z m. Wrocławiem (oraz czterokrotnie – z lubińskim).

Na przedostatnim miejscu pod względem ochrony zdrowia plasował się powiat średzki, a na trzecim od końca – powiat polkowicki.

Przynależność powiatów do poszczególnych grup poziomu konkurencyjności pod względem ochrony zdrowia kształtowała się następująco:

- I. wysoki poziom – m. Wrocław, lubiński,
- II. średni poziom – m. Jelenia Góra, milicki, złotoryjski, głogowski, m. Legnica, zgorzelecki, oławski, jaworski, lubański,
- III. niski poziom – kamiennogórski, kłodzki, oleśnicki, lwówecki, strzeliński, wołowski, ząbkowicki, legnicki, jeleniogórski, dzierzoniowski, , trzebnicki,
- IV. bardzo niski poziom - świdnicki, wałbrzyski, bolesławiecki, górowski, polkowicki, średzki, wrocławski.

Do pierwszej grupy powiatów (o wysokim poziomie konkurencyjności) należały tylko dwa powiaty: m. Wrocław i lubiński, które odznaczały się najlepszą dostępnością do opieki nad małym dzieckiem (prowadzonej przez żłobki), a także bardzo dobrą dostępnością usług medycznych w zakresie leczenia otwartego (m.in. znacznej liczby lekarzy i stomatologów w stosunku do liczby ludności oraz dużej liczby położnych w stosunku do liczby kobiet w wieku 15-49 lat). Szczególnie wyróżniał się tu powiat m. Wrocław, w którym na 10 tys. ludności przypadało od 70 lekarzy i stomatologów w 1999 r. do 47 w 2004 r. (podczas gdy w województwie dolnośląskim od 30 do 25), natomiast na 10 tys. kobiet w wieku rozrodczym przypadało - od ponad 35 położnych w 1999 r. do ok. 33 w 2004 r. (średnio w województwie dolnośląskim od 21 do 20). Ponadto, we Wrocławiu na 100 dzieci w wieku 0-3 lat przypadało od 9 dzieci w żłobkach w 1999 r. do 11 w 2004 r. (w województwie ogółem od 6 do 4 dzieci).

W przeciwieństwie do warunków mieszkaniowych, mierniki rozwoju ochrony zdrowia większości powiatów charakteryzowały się tendencją wzrostową. Największym przeciętnym rocznym tempem wzrostu i największą zmianą zajmowanych lokat odznaczały się powiaty: lubański – awans z 24 lokaty na 10, bolesławiecki – z 28 na 19. Zmniejszenie wartości mierników rozwoju wystąpiło tylko w powiatach: średzkim, wołowskim, jaworskim, legnickim, m. Wrocławiu i m. Jeleniej Górze. Szczególnie stracił w rankingu powiat średzki (spadek z lokaty 15 na 28) oraz wołowski (z 9 na 20 lokatę).

Kultura i turystyka

Infrastrukturę społeczną w zakresie kultury w poszczególnych powiatach województwa dolnośląskiego scharakteryzowano za pomocą liczby placówek bibliotecznych, wielkości księgozbioru bibliotek publicznych oraz liczby seansów kinowych w stosunku do liczby ludności. Poziom uczestnictwa w kulturze został przedstawiony przez liczbę czytelników bibliotek publicznych, liczbę widzów kin stałych (w ciągu roku) oraz liczbę zwiedzających muzea na 1000 ludności. Analiza zróżnicowania rozwoju kultury dotyczyła jedynie trzech obszarów kultury: czytelnictwa, muzeów i kin.

Potencjał kulturowy powiatów stanowi doskonałą bazę dla rozwoju turystyki. Atrakcyjność turystyczna regionu jest zjawiskiem bardzo subiektywnym a także złożonym; może być utożsamiana z siłą, z jaką dane miejsce przyciąga odwiedzających. Jako miernik atrakcyjności turystycznej powiatów zaproponowano liczbę korzystających z noclegów w obiektach turystycznych w przeliczeniu na 1000 ludności, z wyróżnieniem turystów zagranicznych oraz liczbę udzielonych noclegów przypadających na jednego turystę (z wyróżnieniem turystów zagranicznych).

Najlepiej notowanym powiatem pod względem poziomu kultury i turystyki w latach 1999-2004 był jeleniogórski, który w każdym roku plasował się niezmiennie na pozycji pierwszej. Powiat ten, jak wcześniej wykazano, należał m.in. do grup o bardzo niskim poziomie warunków mieszkaniowych (28 lokata) oraz niskim poziomie ochrony zdrowia (20 lokata). Drugie miejsce przypadło powiatowi kłodzkiemu, który charakteryzował się niskim poziomem warunków mieszkaniowych (19 lokata) i niskim poziomem ochrony zdrowia (13 lokata). Ostatnie lokaty z uwagi na poziom kultury i turystyki zajmowały powiaty: górowski, trzebnicki oraz oleśnicki. Powiaty te od powiatu jeleniogórskiego dzielił dystans ponad 5 pkt.

Pod względem poziomu kultury i turystyki wyodrębniono następujące grupy konkurencyjności:

- I. wysoki poziom – jeleniogórski, kłodzki, lwówecki, lubański,
- II. średni poziom – m. Jelenia Góra, wałbrzyski, jaworski, m. Wrocław, złotoryjski,
- III. niski poziom – lubiński, ząbkowicki, wołowski, legnicki, kamiennogórski, polkowicki, wrocławski, zgorzelecki, m. Legnica, bolesławiecki, dzierzoniowski, milicki,
- IV. bardzo niski poziom – głogowski, świdnicki, średzki, strzeliński, oławski, oleśnicki, trzebnicki i górowski.

Pierwsza grupa powiatów (wysoki poziom konkurencyjności) skupiała najmniej jednostek. Należały do niej bardzo atrakcyjne turystycznie powiaty: jeleniogórski, kłodzki oraz lubański, (znaczące liczby korzystających z noclegów w obiektach turystycznych w przeliczeniu na 1000 ludności, zarówno turystów ogółem, jak i zagranicznych). Na stosunkowo wysoką wartość miernika powiatu lwóweckiego wpływ miały głównie największe, w stosunku do liczby ludności, liczby placówek bibliotecznych oraz wielkość księgozbioru bibliotek publicznych.

Do grupy IV (bardzo niski poziom konkurencyjności) należały głównie powiaty mało atrakcyjne pod względem turystycznym (m.in. górowski i oławski) oraz powiaty o najniższych liczbach czytelników bibliotek w przeliczeniu na 1000 ludności, m.in. powiat trzebnicki.

Większość powiatów odznaczała się tendencją spadkową wartości mierników rozwoju (18 powiatów). Największym przeciętnym rocznym tempem spadku charakteryzowały się powiaty: trzebnicki (11,4%), głogowski (8,3%) oraz wrocławski (7,8%), w których odnotowano znaczne, w relacji do liczby ludności, zmniejszenie księgozbioru i liczby czytelników bibliotek publicznych.

Wzrost poziomu kultury i turystyki wystąpił m.in. w powiatach: lwóweckim, m. Wrocławiu, jaworskim oraz zgorzeleckim, w których nastąpiło w latach 1999-2004, w stosunku do liczby ludności, zwiększenie liczby czytelników bibliotek publicznych. Zwiększeniu uległa także atrakcyjność turystyczna powiatów – wzrost korzystających z noclegów w obiektach turystycznych, zarówno turystów ogółem, jak i zagranicznych.

Lokaty powiatów na skutek niejednakowej dynamiki mierników rozwoju ulegały zmianom w poszczególnych latach, w tym największym w powiecie wrocławskim – spadek z 6 na 19 lokatę oraz w powiecie zgorzeleckim - awans z 23 na 10 miejsce. Najmniejszymi wahaniami pod względem zajmowanych lokat odznaczały się powiaty: jeleniogórski, lubański, legnicki i świdnicki.

Edukacja

Poziom infrastruktury społecznej w zakresie oświaty w poszczególnych powiatach województwa dolnośląskiego został przedstawiony za pomocą liczby szkół średnich (w tym szkół ogólnokształcących, średnich zawodowych) na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym. Miernikami służącymi do oceny funkcjonowania infrastruktury społecznej były: poziom edukacji przedszkolnej - liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli w przeliczeniu na 100 dzieci w wieku 3-6 lat oraz współczynnik skolaryzacji dla szkół średnich - liczba uczniów w szkołach średnich na 100 dzieci w wieku 16-18 lat.

Najlepszy poziom rozwoju edukacji dla okresu 1999-2004 prezentował powiat m. Jelenia Góra (7,10 pkt), m. Legnica (6,85 pkt) oraz wałbrzyski (5,88 pkt). Miasto Wrocław, które należało m.in. do najlepszych w dziedzinie poziomu warunków mieszkaniowych i poziomu ochrony zdrowia, w przypadku poziomu edukacji plasowało się dopiero na piątym miejscu (5,64 pkt). Najniższe wartości mierników rozwoju miały powiaty: wrocławski, legnicki i trzebnicki. Powiaty te od Jeleniej Góry dzielił dystans ponad 5,5 pkt.

Miernik rozwoju dla powiatu wrocławskiego musiałby wzrosnąć prawie dziesięciokrotnie, aby osiągnąć porównywalny z m. Jelenią Górą poziom konkurencyjności (oraz ponad ośmiokrotnie – poziom porównywalny z wałbrzyskim).

Pod względem edukacji powiaty znalazły się w następujących grupach konkurencyjności:

- I. wysoki poziom – m. Jelenia Góra, m. Legnica, wałbrzyski, głogowski, m. Wrocław,
- II. średni poziom – lwówecki, dzierzoniowski, lubiński, ząbkowicki, kłodzki, lubański, zgorzelecki, świdnicki,
- III. niski poziom – jaworski, wołowski, strzeliński, górowski, milicki, oleśnicki, bolesławiecki, oławski,
- IV. bardzo niski poziom – polkowicki, złotoryjski, kamiennogórski, jeleniogórski, średzki, trzebnicki, legnicki, wrocławski.

Do I grupy (wysoki poziom konkurencyjności) zostały zaklasyfikowane wszystkie miasta na prawach powiatu oraz powiaty wałbrzyski i głogowski, wyróżniające się m.in. na tle pozostałych powiatów znacznym stopniem urbanizacji. Cechą charakterystyczną powiatów z tej grupy był także wysoki poziom edukacji przedszkolnej oraz wysokie wartości współczynnika skolaryzacji dla szkół średnich. W wymienionych powiatach, poza wałbrzyskim, na 100 dzieci w wieku 16-18 lat przypadało ponad 100 uczniów w szkołach średnich. Bardzo niski poziom konkurencyjności miały powiaty z przewagą ludności wiejskiej, o najniższym stopniu urbanizacji (średzki, trzebnicki, legnicki, wrocławski). Powiaty te odznaczały się niskim poziomem edukacji przedszkolnej oraz niskimi wartościami współczynnika skolaryzacji dla szkół średnich. W przypadku wrocławskiego, plasującego się w każdym roku na ostatniej pozycji, na 100 dzieci w wieku 16-18 lat przypadało od 19 uczniów w szkołach średnich w 1999 roku do 15 uczniów w 2004 r.

Odmienne niż w przypadku warunków mieszkaniowych, większość powiatów odznaczała się tendencją wzrostową wartości mierników rozwoju edukacji. Szczególnie wysokie przeciętne roczne tempo wzrostu wystąpiło w powiecie kamiennogórskim (26,0%), wołowskim (13,7%) i ząbkowickim (13,6%). W efekcie powiat kamiennogórski awansował z pozycji 27 na 19, wołowski – z 18 na 8, a ząbkowicki – z 13 na 5 lokatę. Wpływ na to miał m.in. wzrost liczby szkół średnich, szczególnie liceów ogólnokształcących, w stosunku do liczby ludności.

Zmniejszenie mierników rozwoju wystąpiło tylko w 4 powiatach: wałbrzyskim, średzkim, legnickim i górskim, w których liczba szkół średnich (w tym też liceów ogólnokształcących) w przeliczeniu na 10 tys. ludności uległa znacznemu obniżeniu.

W powiecie wałbrzyskim znaczący spadek rozwoju edukacji nastąpił po 2001 roku; w latach 1999-2001 powiat ten plasował się na pierwszym miejscu, a w 2004 roku – na 13. Podobnie jak w powiecie wałbrzyskim, spadek o 12 pozycji nastąpił w latach 1999-2004 w powiecie górskim (z 11 na 23 lokatę).

Najmniejszym wahaniem zajmowanych lokat, czyli największą stabilnością, odznaczały się powiaty: wrocławski, oławski, m. Jelenia Góra, bolesławiecki.

Ochrona środowiska

Analizując stan środowiska w poszczególnych powiatach, oprócz stopnia zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego (gazami i pyłami), ziemi (odpadami wytworzonymi) i jakości wód, wyrażonej za pomocą odsetka nieoczyszczanych ścieków w ogólnej ilości ścieków wymagających oczyszczania, uwzględniono dodatkowo wielkość powierzchni chronionej oraz terenów zielonych w miastach. Zanieczyszczone powietrze, zły stan wód, negatywnie wpływa na warunki życia ludności, a także ogranicza rekreacyjny potencjał powiatu. Powiaty, które odznaczają się dobrym stanem środowiska naturalnego są atrakcyjne zarówno dla mieszkańców, jak i dla działalności inwestycyjnej.

Niezmiennie w każdym roku na miejscu pierwszym pod względem ochrony środowiska plasował się powiat lubiński. Miejsce drugie przypadło powiatowi legnickiemu a trzecie – jeleniogórskiemu. Mierniki rozwoju dla tych powiatów kształtowały się na poziomie powyżej 8 pkt.

Ostatnią lokatę w każdym roku zajmował powiat zgorzelecki. Miasta na prawach powiatu nie zaliczały się do powiatów o wysokim poziomie rozwoju ochrony środowiska. Wrocław plasował się na przedostatnim miejscu, a Legnica na trzecim od końca. Jelenia Góra znajdowała się na 21 miejscu.

Grupy powiatów według poziomu konkurencyjności pod względem ochrony środowiska naturalnego przedstawiały się następująco:

- I. wysoki poziom – lubiński, legnicki, jeleniogórski, wołowski, milicki, strzeliński, głogowski, złotoryjski, jaworski,
- II. średni poziom – bolesławiecki, kłodzki, świdnicki, ząbkowicki, trzebnicki, kamiennogórski, dzierzoniowski, oleśnicki, oławski, średzki,
- III. niski poziom – wrocławski, m. Jelenia Góra, lubański, wałbrzyski, polkowicki, górowski, lwówecki,
- IV. bardzo niski poziom – m. Legnica, m. Wrocław, zgorzelecki.

Z obliczeń wykonanych dla kolejnych lat z okresu 1999-2004 wynika, iż dla większości powiatów mierniki rozwoju ochrony środowiska nie ulegały w czasie większym zmianom. Największą poprawą poziomu ochrony środowiska naturalnego mierzoną dynamiką wartości mierników rozwoju odznaczał się powiat wrocławski – przeciętny wzrost wartości miernika wynosił 3,4% (i w konsekwencji awans z lokaty 25 na 8) oraz trzebnicki – 2,8% (awans z 27 na 22 lokatę). Największe obniżenie konkurencyjności wystąpiło w powiecie lwóweckim - przeciętny spadek wartości miernika wynosił 2,8% (spadek z 18 na 26 miejsce) i oławskim – 1,9% (spadek z 3 na 20 miejsce).

Poza wymienionymi już wcześniej powiatami lubińskim i zgorzeleckim oraz powiatem m. Wrocław (niezmiennie na pozycji 28) najmniejszym wahaniem zajmowanych lokat odznaczał się powiat milicki (w ciągu okresu 1999-2004 był trzykrotnie na miejscu 6, dwukrotnie na 5 oraz jeden raz na 4 miejscu).

Bezpieczeństwo publiczne

Poziom bezpieczeństwa jest kolejnym z czynników, które poprzez kształtowanie warunków życia mogą wpływać na atrakcyjność inwestycyjną. Niski poziom bezpieczeństwa może świadczyć o słabości systemu władz, o występowaniu patologii społecznych czy występowaniu deficytów kapitału społecznego. Każda z ewentualności nie sprzyja decyzji inwestycyjnej. Do oceny poziomu bezpieczeństwa powszechnego wykorzystano głównie informacje o poziomie przestępczości i wykrywalności przestępstw oraz wypadkach drogowych, a także o pożarach.

Pod względem bezpieczeństwa publicznego przodował w omawianym okresie powiat górowski (8,10 pkt). Na miejscu drugim – kamiennogórski (7,78), a na trzecim – dzierzoniowski (7,53). Ostatnie miejsca zajmowały natomiast powiaty: legnicki (3,90 pkt), wrocławski (4,70) oraz m. Wrocław (3,90). W przypadku powiatu legnickiego miernik rozwoju musiałby ulec zwiększeniu ponad dwukrotnie, aby osiągnąć poziom porównywalny z plasującym się na miejscu pierwszym powiatem górowskim.

Z punktu widzenia bezpieczeństwa publicznego powiaty znalazły się w następujących grupach konkurencyjności:

- I. wysoki poziom – górowski, kamiennogórski, dzierzoniowski, złotoryjski,
- II. średni poziom – ząbkowicki, kłodzki, oleśnicki, milicki, lubański, strzebiński, wałbrzyski, świdnicki, oławski, lwówecki,
- III. niski poziom – trzebnicki, wołowski, m. Jelenia Góra, głogowski, polkowicki, jeleniogórski, lubiński, bolesławiecki, jaworski,
- IV. bardzo niski poziom – średzki, zgorzelecki, m. Legnica, m. Wrocław, wrocławski, legnicki.

Miasta na prawach powiatu nie zaliczały się do grup o wysokim poziomie pod względem bezpieczeństwa publicznego. Podobnie jak w przypadku ochrony środowiska, m. Wrocław i m. Legnica charakteryzowały się bardzo niskim poziomem bezpieczeństwa, natomiast m. Jelenia Góra niskim.

Większość powiatów odznaczała się tendencją rosnącą wartości mierników rozwoju. Największa poprawa poziomu bezpieczeństwa w analizowanym okresie wystąpiła w powiecie oławskim (przeciętny wzrost wartości miernika wyniósł 5,2%) oraz w średzkim (5,0%) i głogowskim (4,7%). Do powiatów charakteryzujących się największym awansem w rankingu należały wyżej wymienione: oławski (z 19 na 5 lokatę) i głogowski (z 24 na 18 lokatę).

Tendencja spadkowa wartości mierników, świadcząca o pogorszeniu poziomu bezpieczeństwa wystąpiła w 6 powiatach: m. Jeleniej Górze oraz we wrocławskim, bolesławieckim, złotoryjskim, świdnickim i górowskim. W pozostałych powiatach nie wystąpiły znaczące zmiany w wartościach mierników rozwoju.

Podsumowanie

Analiza pokazała, że pod względem wartości mierników rozwoju warunków życia powiaty województwa dolnośląskiego odznaczały się niewielkim zróżnicowaniem, znacznie mniejszym niż w przypadku potencjału demograficznego. Z uwagi na to, że w latach 1999-2004 zmiany mierników warunków życia były niewielkie, utrzymywał się na porównywalnym poziomie dystans konkurencyjny między powiatem zajmującym pierwszą i ostatnią lokatę.

Na wartości syntetycznego miernika rozwoju warunków życia powiatów wpływ miały wartości wybranych wskaźników charakteryzujących warunki mieszkaniowe, ochronę zdrowia i opiekę społeczną, edukację, aktywność ludności w życiu kulturalnym, infrastrukturę turystyczną i kulturę, jakość środowiska naturalnego oraz bezpieczeństwo publiczne. Najbardziej zróżnicowane były powiaty pod względem mierników rozwoju kultury i turystyki, a najmniej pod względem mierników rozwoju ochrony środowiska oraz bezpieczeństwa publicznego. W konsekwencji największy dystans konkurencyjny między powiatem zajmującym pierwszą i ostatnią lokatę wystąpił w przypadku mierników ochrony środowiska, a najmniejszy w przypadku mierników rozwoju kultury i turystyki.

Zróżnicowanie powiatów pod względem dynamiki rozwoju było odmienne w poszczególnych składowych aspektu społecznego. Tendencja wzrostowa wartości mierników wystąpiła głównie w ochronie środowiska, natomiast malejąca w większości powiatów w przypadku kultury i turystyki.

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Jednym z podstawowych czynników kształtujących konkurencyjność powiatów są różnice w wyposażeniu w infrastrukturę techniczną. Im wyższy jest poziom rozwoju infrastruktury technicznej w powiecie, tym lepsze są warunki funkcjonowania i rozwoju gospodarki. Dostępność do urządzeń infrastruktury technicznej warunkuje bowiem nie tylko atrakcyjność osadniczą wpływając na warunki bytu ludności, ale także na atrakcyjność produkcyjną czy inwestycyjną danego powiatu.

Do analizy rozwoju infrastruktury technicznej powiatów województwa dolnośląskiego wybrano wskaźniki charakteryzujące wyposażenie regionu w wodociągi, kanalizację, sieć gazową i energetyczną, ogrzewnictwo oraz drogi, czyli w urządzenia techniczne użytku publicznego zorganizowane w systemach sieciowych.

Ocenę poziomu dostępności do wymienionych sieci przedstawiono za pomocą mierników zagęszczenia i koncentracji sieci oraz stopnia wykorzystania i eksploatacji.

Syntetyczny miernik rozwoju infrastruktury technicznej powiatów liczony dla badanego okresu przyjmował wartości od 1,37 pkt do 7,24 pkt. Na miejscu pierwszym pod względem wartości mierników utrzymywał się w każdym roku, poza 2004, powiat m. Wrocław (w 2004 r. był na drugim miejscu), w którym miernik liczony dla całego okresu osiągnął wartość największą - 7,24. Na drugim miejscu plasował się powiat m. Legnica – średnia wartość miernika 6,95, a na trzecim – powiat m. Jelenia Góra - 5,29. Najniższe wartości miały powiaty: legnicki, złotoryjski i średzki. Powiaty te od Wrocławia dzielił dystans ponad 5,5 pkt.

Korzystając z metody 3 średnich pogrupowano powiaty według następujących poziomów konkurencyjności ze względu na rozwój infrastruktury technicznej:

- I. wysoki poziom – m. Wrocław, m. Legnica, m. Jelenia Góra,
- II. średni poziom – wałbrzyski, zgorzelecki, świdnicki, dzierzoniowski, głogowski, lubiński, jeleniogórski, oławski,
- III. niski poziom – kamiennogórski, ząbkowicki, oleśnicki, kłodzki, lubański, trzebnicki, górski, wołowski, lwówecki, strzebiński,
- IV. bardzo niski poziom – bolesławiecki, jaworski, polkowicki, milicki, wrocławski, średzki, złotoryjski, legnicki.

Na wysoką wartość miernika powiatów z I grupy (wysoki poziom konkurencyjności), m. Wrocławia, m. Legnicy, m. Jeleniej Góry, wpływ miał charakter miejski powiatów. Do grupy IV należały głównie powiaty z przewagą ludności wiejskiej; charakteryzowały się szczególnie niskim poziomem rozwoju infrastruktury kanalizacyjnej, wodociągowej i gazoenergetycznej.

Mierniki rozwoju infrastruktury technicznej obliczone dla poszczególnych lat w przypadku powiatów średzkiego, ząbkowickiego oraz milickiego odznaczały się tendencją malejącą, w pozostałych powiatach wzrastały, stąd dystans między tymi powiatami uległ niewielkiemu zwiększeniu. Największy przeciętny wzrost wartości miernika wystąpił

w powiecie wrocławskim (7,3%), polkowickim (7,0%) i bolesławieckim (5,9%). Powiaty te odznaczały się bardzo niskim poziomem konkurencyjności (grupa IV).

Lokaty powiatów na skutek niejednakowej dynamiki mierników rozwoju ulegały zmianom w poszczególnych latach, w tym największym w powiecie kamiennogórskim - awans z 13 na 7 miejsce, bolesławieckim - awans z 24 na 19 oraz ząbkowickim - z 7 na 14. Najmniejszym wahaniami odznaczały się powiaty: m. Jelenia Góra - w każdym roku miejsce 3, wałbrzyski - w każdym roku miejsce 4, m. Wrocław - prawie w każdym roku miejsce 1, m. Legnica - prawie w każdym roku miejsce 2, a także legnicki i złotoryjski - ostatnie pozycje.

Infrastruktura wodociągowa

Mierniki rozwoju infrastruktury wodociągowej umożliwiające ranking powiatów pod względem różnic w gęstości, stopniu wykorzystania i eksploatacji sieci wodociągowej obliczono na podstawie długości sieci rozdzielczej na 100 km², liczby połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania na 1 km sieci rozdzielczej, a także zużycia wody z sieci w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

Najlepiej wyposażone w infrastrukturę wodociągową były miasta na prawach powiatu: Wrocław, Legnica, Jelenia Góra oraz powiat wałbrzyski. Ostatnie trzy lokaty zajmowały powiaty: złotoryjski, legnicki i lwówecki, które od prowadzącego w rankingu Wrocławia dzielił dystans ponad 8,5 pkt.

Ze względu na poziom rozwoju infrastruktury wodociągowej powiaty znalazły się w następujących grupach konkurencyjności:

- I. wysoki poziom – m. Wrocław, m. Legnica, m. Jelenia Góra, wałbrzyski,
- II. średni poziom – zgorzelecki, średzki, świdnicki, dzierzoniowski, lubiński, kłodzki, strzeliński, ząbkowicki,
- III. niski poziom – kamiennogórski, trzebnicki, oławski, oleśnicki, jeleniogórski, lubański, głogowski, wrocławski, polkowicki, bolesławiecki, wołowski,
- IV. bardzo niski poziom – milicki, jaworski, górowski, lwówecki, legnicki, złotoryjski.

Wysoka wartość miernika dla m. Wrocławia, m. Legnicy i m. Jeleniej Góry (I grupa) wynikała głównie z najwyższego zagęszczenia siecią wodociągową, tj. długości sieci w stosunku do powierzchni. Powiat m. Wrocław wyróżniał się także największym rocznym zużyciem wody z sieci wodociągowej przypadającym na 1 mieszkańca. Powiaty z grupy IV o bardzo niskim poziomie konkurencyjności, oprócz niewielkiego zagęszczenia siecią wodociągową charakteryzowały się najniższym stopniem wykorzystania i eksploatacji sieci.

Cząstkowe mierniki rozwoju obliczone dla poszczególnych lat tylko w przypadku sześciu powiatów (górowski, jeleniogórski, zgorzelecki, złotoryjski, wałbrzyski i m. Jelenia Góra) odznaczały się tendencją spadkową, w pozostałych powiatach ich wartości wzrastały. Największe przeciętne roczne tempo spadku (6,0%) miał powiat jeleniogórski, który obniżył swoją lokatę z 8 na 20. Wpływ na to miało zmniejszenie w latach 1999-2004 przeciętnego zużycia wody dostarczanej siecią wodociągową gospodarstwom domowym na 1 mieszkańca.

Warto dodać, iż w analizowanym okresie we wszystkich powiatach zmniejszeniu uległo przeciętne roczne zużycie wody z sieci (w tym najbardziej w jeleniogórskim), natomiast zwiększeniu - gęstość sieci (najbardziej w lubańskim).

Do powiatów charakteryzujących się największym przeciętnym rocznym tempem wzrostu miernika rozwoju oraz największym awansem w rankingu należały: wrocławski (z 20 lokaty na 11), oławski (z 17 na 9) oraz głogowski (z 19 na 15).

Infrastruktura kanalizacyjna

Mierniki rozwoju infrastruktury kanalizacyjnej policzono na podstawie stopnia zagęszczenia sieci - długości sieci w stosunku do powierzchni oraz stopnia wykorzystania i eksploatacji sieci, wyrażonych za pomocą liczby połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych przypadających na 1 km sieci, wielkości ścieków odprowadzonych w przeliczeniu na 1 mieszkańca, a także w przeliczeniu na 1 km sieci kanalizacyjnej.

Rozwój infrastruktury kanalizacyjnej kształtował się w poszczególnych powiatach odmiennie niż infrastruktury wodociągowej. Nadal pierwsze dwa miejsca przypadły powiatom m. Wrocław oraz m. Legnica, na miejscu 3 był powiat wałbrzyski, ale już miejsce 4 zajmował kamiennogórski, który pod względem infrastruktury wodociągowej był 13. Na ostatnim miejscu plasował się powiat średzki, a na przedostatnim wrocławski (w przypadku wodociągów były one odpowiednio na miejscach 6 i 20). Powiaty te od m. Wrocławia dzielił dystans ponad 7 pkt (od wałbrzyskiego – ponad 4 pkt). Miernik rozwoju dla powiatu średzkiego musiałby wzrosnąć ponad dwudziestokrotnie, aby osiągnąć porównywalny z m. Wrocławem poziom konkurencyjności oraz ponad trzynastokrotnie – poziom porównywalny z wałbrzyskim.

Oto przynależność powiatów do poszczególnych grup konkurencyjności pod względem infrastruktury kanalizacyjnej:

- I. wysoki poziom – m. Wrocław, m. Legnica, wałbrzyski, kamiennogórski, m. Jelenia Góra,
- II. średni poziom – górowski, dzierzoniowski, świdnicki, zgorzelecki, jeleniogórski, oleśnicki, lubański, kłodzki,
- III. niski poziom – oławski, ząbkowicki, lwówecki, strzeliński, trzebnicki, lubiński, głogowski, bolesławiecki,
- IV. bardzo niski poziom – jaworski, milicki, wołowski, polkowicki, złotoryjski, legnicki, wrocławski, średzki.

Podobnie jak w przypadku infrastruktury wodociągowej, wysokie wartości mierników rozwoju infrastruktury kanalizacyjnej powiatów z I grupy wynikały głównie z najwyższego zagęszczenia siecią (szczególnie dla miast na prawach powiatu). Wyróżniały się one także znacznymi wielkościami odprowadzanych ścieków w przeliczeniu na 1 km sieci kanalizacyjnej (m. Wrocław, powiat wałbrzyski, m. Jelenia Góra) oraz w przeliczeniu na 1 mieszkańca (powiat kamiennogórski i m. Wrocław).

Powiaty miały zróżnicowaną dynamikę wartości mierników rozwoju w analizowanym okresie. W przeciwieństwie do infrastruktury wodociągowej tylko w nielicznych stwierdzono tendencję wzrostową, a mianowicie: we wrocławskim (przeciętny wzrost wartości miernika – 44,1%), górowskim (3,6%), kamiennogórowskim (3,4%) oraz milickim (0,4%). W pierwszych trzech wyżej wymienionych powiatach, w latach 1999-2004, zwiększeniu uległ stopień wykorzystania i eksploatacji sieci. Powiaty te były także jedynymi, w których wystąpił wzrost ilości ścieków odprowadzonych na 1 mieszkańca. Największym przeciętnym rocznym tempem spadku wartości mierników rozwoju odznaczał się powiat wołowski (zmiana lokaty z 21 na 26), jeleniogórski (spadek z 9 lokaty na 19) i złotoryjski (spadek z 24 na 27), w których ilość ścieków odprowadzonych zarówno w przeliczeniu na 1 mieszkańca jak i na 1 km sieci uległa zmniejszeniu.

Infrastruktura gazoenergetyczna

Podobnie jak w przypadku infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej do analizy rozwoju infrastruktury gazoenergetycznej w powiatach wykorzystano stopień zagęszczenia siecią (długość sieci w stosunku do powierzchni) oraz stopień wykorzystania i eksploatacji sieci, wyrażony za pomocą liczby czynnych połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych przypadających na 1 km sieci oraz za pomocą zużycia gazu z sieci gazowej w gospodarstwach domowych (w przeliczeniu na 1 mieszkańca a także na 1 km sieci).

Największą dostępność do sieci gazowej miały miasta na prawach powiatu, a spośród pozostałych powiatów – głogowski, natomiast najmniejszą powiaty: średzki, legnicki i złotoryjski.

Z punktu widzenia infrastruktury gazoenergetycznej powiaty znalazły się w następujących grupach konkurencyjności:

- I. wysoki poziom – m. Wrocław, m. Legnica, m. Jelenia Góra,
- II. średni poziom rozwoju – głogowski, dzierzoniowski, oławski, wołowski, ząbkowicki, jeleniogórski, świdnicki, trzebnicki,
- III. niski poziom – wałbrzyski, górowski, zgorzelecki, lubański, kamiennogórowski, lubiński, bolesławiecki, lwówecki, oleśnicki, jaworski, polkowicki,
- IV. bardzo niski poziom – milicki, kłodzki, strzeliński, wrocławski, złotoryjski, legnicki, średzki.

Miasta na prawach powiatu: Wrocław, Legnica i Jelenia Góra, plasujące się w I grupie konkurencyjności wyróżniały się najwyższym zagęszczeniem sieci gazowej. Powiaty z ostatniej grupy, oprócz niskiego zagęszczenia sieci, charakteryzował także niski stopień jej wykorzystania i eksploatacji.

W okresie 2000-2004 (dane za 1999 roku dotyczyły wyłącznie sytuacji w miastach) tylko w 6 powiatach stwierdzono tendencję spadkową miernika rozwoju, a mianowicie w: ząbkowickim, jeleniogórowskim, lubańskim, zgorzeleckim, kłodzkim i górowskim. W powiatach tych, w latach 2000-2004, zużycie gazu z sieci gazowej w gospodarstwach domowych (w przeliczeniu na 1 mieszkańca) uległo znacznemu zmniejszeniu.

Do powiatów odznaczających się najwyższą dynamiką mierników należały: strzeliński (awans z lokaty 26 na 20), wołowski (zmiana lokaty z 9 na 4) oraz milicki (z 25 na 23). Były one jedynymi, w których nastąpił wzrost zużycia gazu na 1 km sieci. Powiaty z ostatnich miejsc zachowały swoje rangi pomimo wzrostu wartości mierników, tj. legnicki 29 miejsce i średzki 28.

Infrastruktura elektroenergetyczna

Rozwój infrastruktury elektroenergetycznej został scharakteryzowany za pomocą zużycia energii elektrycznej na niskim napięciu w gospodarstwach domowych ogółem oraz w miastach. Na miejscu pierwszym znajdował się powiat m. Wrocław, na drugim zgorzelecki, a na trzecim jeleniogórski. Pozostałe miasta na prawach powiatu plasowały się na dalszych miejscach: m. Jelenia Góra (4 lokata) i m. Legnica (9 lokata). Ostatnie miejsce pod względem zaopatrzenia w energię elektryczną zajmowały powiaty górowski, lubiński i polkowicki.

Ze względu na poziom rozwoju infrastruktury elektroenergetycznej wyodrębniono następujące grupy konkurencyjności:

- I. wysoki poziom – m. Wrocław, zgorzelecki, jeleniogórski, m. Jelenia Góra, wałbrzyski,
- II. średni poziom – świdnicki, oleśnicki, trzebnicki, m. Legnica, średzki, kłodzki,
- III. niski poziom – legnicki, ząbkowicki, bolesławiecki, lwówecki, strzeliński, dzierzoniowski, wrocławski, lubański, jaworski, złotoryjski,
- IV. bardzo niski poziom – głogowski, kamiennogórski, wołowski, oławski, milicki, polkowicki, lubiński, górowski.

Powiaty należące do I grupy konkurencyjności charakteryzowały się najwyższym zużyciem energii elektrycznej na niskim napięciu w gospodarstwach domowych, a powiaty należące do IV grupy – najniższym.

Wzrost wartości miernika rozwoju w latach 1999-2004 nastąpił we wszystkich powiatach oprócz średzkiego i m. Wrocławia, co świadczy o wzroście dostępności do infrastruktury elektroenergetycznej.

Największą zmianą zajmowanych lokat odznaczał się powiat ząbkowicki (spadek z 7 lokaty na 22) oraz lubański (awans z lokaty 21 na 11).

Ciepłownictwo

Do analizy rozwoju infrastruktury ogrzewnictwa w powiatach zostały wykorzystane wskaźniki charakteryzujące gęstość sieci cieplnej przesyłowej, stopień koncentracji sieci (przeciętna długość sieci cieplnej przypadająca na 1 kotłownię), rozmiary energii cieplnej z przeznaczeniem na cele ogrzewania (wielkość sprzedaży energii cieplnej oraz przeciętna kubatura ogrzewana przypadająca na 1 mieszkanie).

Najwyższą średnią wartość miernika rozwoju dla okresu 1999-2004, liczoną na podstawie wymienionych wskaźników, otrzymano dla m. Legnica oraz powiatów lubińskiego i głogowskiego. Najniższe wartości były w powiatach wrocławskim, średzkim i strzelińskim,

które od m. Legnicy dzielił dystans 8 pkt. Mierniki rozwoju aż dla 28 powiatów (wszystkich poza m. Legnicą) przyjmowały wartości poniżej 5 pkt (w tym dla 20 powiatów – poniżej 2 pkt). Zatem rozwój infrastruktury ogrzewnictwa (ciepłownictwo) kształtował się w poszczególnych powiatach odmiennie niż w przypadku wcześniej omówionych infrastruktur: wodociągowej, kanalizacyjnej, gazoenergetycznej i elektroenergetycznej. Wrocław nie plasował się już na pierwszych lokatach (zajmował 4 miejsce) – wartość miernika rozwoju była ok. dwa i pół razy mniejsza niż dla najlepszego powiatu - m. Legnicy. Miasto Jelenią Górę (5 lokata) od m. Legnicy dzielił dystans ponad 5 pkt (w przypadku infrastruktury gazoenergetycznej dystans 0,5 pkt, kanalizacyjnej – 1 pkt czy wodociągowej- ok. 2 pkt).

Konkurencyjność powiatów według mierników rozwoju ciepłownictwa:

- I. wysoki poziom – m. Legnica, lubiński, głogowski,
- II. średni poziom – m. Wrocław, m. Jelenia Góra, oławski, wałbrzyski, polkowicki, wołowski,
- III. niski poziom – zgorzelecki, górowski, świdnicki, oleśnicki, kamiennogórski, dzierzoniowski, jaworski, bolesławiecki,
- IV. bardzo niski poziom – lubański, kłodzki, lwówecki, złotoryjski, trzebnicki, milicki, jeleniogórski, legnicki, ząbkowicki, strzeliński, średzki, wrocławski.

Pierwsza grupa była najmniejsza, składała się tylko z trzech powiatów, przy czym dwa z nich (lubiński i głogowski) nie osiągały połowy maksymalnej wartości miernika rozwoju dla m. Legnicy. Powiaty z tej grupy wyróżniały się wysoką gęstością sieci ciepłej przesyłowej, znacznym stopniem koncentracji sieci, a także znacznym stopniem eksploatacji sieci (wysokie wielkości sprzedaży energii ciepłej oraz przeciętnej kubatury ogrzewanej przypadającej na 1 mieszkanie). Grupa powiatów o bardzo niskim poziomie rozwoju (miernik rozwoju poniżej 1 pkt) skupiała najwięcej powiatów – 12. Charakteryzowały się one niską gęstością sieci ciepłej przesyłowej, niskim stopniem koncentracji sieci oraz eksploatacji sieci.

Na skutek niejednakowej dynamiki mierników rozwoju lokaty powiatów ulegały zmianom. Najmniejszym wahaniem czyli największą stabilnością, odznaczały się powiaty z I grupy. W całym okresie powiat m. Legnica niezmiennie utrzymywał się na pozycji pierwszej, powiat lubiński przez pierwsze trzy lata na pozycji 2, przez 2 kolejne lata na pozycji 3, a w 2004 roku – znów na 2 pozycji. Powiat głogowski odwrotnie - najpierw na 3, a potem na 2. Także powiaty wrocławski, średzki i strzeliński przez cały analizowany okres zajmowały, z niewielkimi wahaniami, te same ostatnie pozycje. Najmniejszą stabilnością zajmowanych lokat oraz największym spadkiem wartości mierników rozwoju charakteryzowały się powiaty jaworski - zmiana lokat z 9 na 17 (przeciętne roczne tempo spadku wartości miernika wynosiło 15,4%) oraz wołowski – zmiana lokat z 6 na 15 (przeciętne roczne tempo spadku wartości miernika wynosiło 13,5%). W powiatach tych w latach 1999-2004 rozmiary energii ciepłej z przeznaczeniem na cele ogrzewania, zarówno wielkość sprzedaży energii ciepłej w stosunku do liczby ludności jak i przeciętna kubatura ogrzewana przypadająca na 1 mieszkanie, uległy znacznemu zmniejszeniu.

Infrastruktura drogowa

Mierniki rozwoju infrastruktury drogowej policzono na podstawie wskaźnika zagęszczenia dróg o twardej nawierzchni oraz wskaźnika charakteryzującego jakość sieci drogowej (udział dróg o nawierzchni twardej ulepszonej). Najlepszą infrastrukturę drogową miały miasta na prawach powiatu oraz powiat wałbrzyski. Najniższe mierniki otrzymano dla powiatów: polkowickiego, trzebnickiego, wołowskiego oraz bolesławieckiego, które od prowadzącego w rankingu Wrocławia dzielił dystans ok. 8 pkt (od powiatu wałbrzyskiego – ok. 4 pkt). Na ich ostatnie lokaty wpływ miało głównie słabe zagęszczenie dróg o twardej nawierzchni.

Pod względem wartości miernika rozwoju infrastruktury drogowej wyodrębniono następujące grupy konkurencyjności powiatów:

- I. wysoki poziom – m. Wrocław, m. Legnica, m. Jelenia Góra, wałbrzyski,
- II. średni poziom – ząbkowicki, kłodzki, lwówecki, wrocławski, świdnicki, milicki, dzierzoniowski, zgorzelecki, lubiński,
- III. niski poziom – strzeliński, oławski, jeleniogórski, jaworski, kamiennogórski, złotoryjski, legnicki, oleśnicki, lubański,
- IV. bardzo niski poziom – średzki, głogowski, górowski, bolesławiecki, wołowski, trzebnicki, polkowicki.

Wysokie wartości mierników miast na prawach powiatu oraz wałbrzyskiego (I grupa) wynikały głównie z najwyższego zagęszczenia dróg o twardej nawierzchni oraz najlepszej jakości dróg (najwyższego udziału dróg o nawierzchni twardej ulepszonej). Natomiast na niskie wartości mierników rozwoju i ostatnie lokaty powiatów z IV grupy wpływ miało głównie słabe zagęszczenie dróg o twardej nawierzchni.

Większość powiatów (18 jednostek) odznaczała się tendencją spadkową wartości mierników rozwoju. Największe przeciętne roczne tempo spadku wystąpiło w powiecie górowskim – 24,5% (w konsekwencji nastąpiła zmiana lokaty z 21 na 29) oraz lubańskim – 13,7% (spadek z 15 lokaty na 25). W powiatach tych zmniejszeniu uległ udział dróg o nawierzchni twardej ulepszonej. Największym przeciętnym tempem wzrostu miernika rozwoju i największym awansem lokat odznaczały się powiaty bolesławiecki (tempo wzrostu – 94,0% i przejście z lokaty 29 na 12) oraz jeleniogórski (tempo wzrostu – 6,8% i awans z 23 lokaty na 7), w których nastąpiła w latach 1999-2004 znaczna poprawa jakości dróg (zwiększył się odsetek dróg o nawierzchni twardej ulepszonej). Najmniejszym wahaniem czyli największą stabilnością, odznaczały się miasta na prawach powiatu. W całym okresie powiat m. Wrocław niezmiennie utrzymywał się na pozycji 1, a m. Legnica – z wyjątkiem 2002 roku, na pozycji 3. Natomiast powiat m. Jelenia Góra – trzykrotnie zajmował 3 miejsce, jeden raz 4 miejsce i jeden raz 2 miejsce.

Podsumowanie

Pod względem rozwoju infrastruktury technicznej powiaty województwa dolnośląskiego odznaczały się znacznym zróżnicowaniem. Szczególnie wysokie wartości mierników rozwoju (wysoki poziom konkurencyjności) wystąpiły w przypadku miast na prawach powiatu; zdecydowana większość pozostałych powiatów nie osiągała nawet połowy wartości maksymalnej. Bardzo niskim poziomem konkurencyjności charakteryzowały się powiaty z przewagą ludności wiejskiej.

Na wartości syntetycznego miernika rozwoju infrastruktury technicznej powiatu wpływ miały wartości wskaźników charakteryzujących poziom rozwoju infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej, gazoenergetycznej, elektroenergetycznej, ogrzewnictwa (ciepłownictwo) oraz infrastruktury drogowej. Najbardziej zróżnicowane były powiaty pod względem infrastruktury ciepłowniczej, (różnica między największą wartością miernika a najmniejszą wynosiła 8,2 pkt) oraz wodociągowej (różnica 9,3 pkt), natomiast najmniej pod względem gazoenergetycznej (różnica między największą wartością miernika a najmniejszą wynosiła 6,4 pkt).

Wartości mierników infrastruktury technicznej uległy w latach 1999-2004 niewielkim zmianom, w związku z czym dystans konkurencyjny między wiodącymi a zajmującymi ostatnie pozycje powiatami uległ niewielkiemu zwiększeniu. W większości powiatów tendencją wzrostową charakteryzowały się mierniki infrastruktury wodociągowej, gazoenergetycznej i elektroenergetycznej, co świadczy o rozwoju wymienionych aspektów. Odwrotna sytuacja wystąpiła w przypadku infrastruktury kanalizacyjnej i drogowej – w większości powiatów wartości mierników rozwoju uległy zmniejszeniu, to znaczy, że sytuacja w tym zakresie pogorszyła się.

AKTYWNOŚĆ GOSPODARCZA

Do analizy wyników gospodarczych poszczególnych powiatów województwa dolnośląskiego (które determinują konkurencyjność) zastosowano wybrane czynniki wpływające na wzrost gospodarczy, tj. wartość produkcji sprzedanej, kapitał, wartość środków trwałych, inwestycje, poziom zatrudnienia, bezrobocie. Czynnikiem decydującym o rozwoju gospodarczym jest także przedsiębiorczość, którą scharakteryzowano za pomocą liczby podmiotów gospodarki narodowej rejestrowanych w rejestrze REGON. Ze względu na to, że taki wskaźnik, jak udział jednostek zarejestrowanych w sektorze prywatnym charakteryzował się niskim zróżnicowaniem, cecha ta została wykreślona ze zbioru potencjalnych zmiennych objaśniających.

Syntetyczne mierniki rozwoju aktywności gospodarczej powiatów liczone dla badanego okresu przyjmowały wartości od 3,30 do 6,45 pkt. Na miejscu pierwszym pod tym względem utrzymywały się w każdym roku powiat m. Wrocław, na drugim m. Jelenia Góra oraz trzecim – wrocławski w latach 2001-2004. Najniższe wartości uzyskały powiaty: górowski, jaworski oraz dzierzoniowski. Od Wrocławia dzielił je dystans ok. 3 pkt.

Korzystając z metody 3 średnich wyodrębniono następujące grupy poziomu konkurencyjności powiatów:

- I. wysoki poziom – m. Wrocław, m. Jelenia Góra, wrocławski, m. Legnica,
- II. średni poziom – jeleniogórski, wałbrzyski, średzki, trzebnicki, milicki, bolesławiecki, świdnicki, wołowski, polkowicki,
- III. niski poziom – zgorzelecki, lubiński, oławski, oleśnicki, kamiennogórski, strzeliński,
- IV. bardzo niski poziom – ząbkowicki, lubański, legnicki, głogowski, złotoryjski, kłodzki, lwówecki, dzierzoniowski, jaworski oraz górowski.

W kolejnych badanych latach powiaty różniły się między sobą także pod względem dynamiki wartości mierników rozwoju. Najwyższy przeciętny wzrost wartości miernika wystąpił w powiecie polkowickim – 8,1% oraz kamiennogórskim - 2,8%. Najwyższy przeciętny spadek wartości miernika miał powiat ząbkowicki – 2,9% oraz strzeliński – 2,8%.

W wyniku niejednakowej dynamiki mierników rozwoju w badanym okresie powiaty zmieniały swoje lokaty w rankingu. Największymi wahaniami lokat odznaczały się powiaty: polkowicki (awans z 29 pozycji na 6), wałbrzyski (spadek z 5 na 12), zgorzelecki (spadek z 10 na 18) i średzki (awans z 14 na 7). Natomiast powiat m. Wrocław w każdym roku niezmiennie utrzymywał się na pozycji 1, a miasto Jelenia Góra niezmiennie na 2 pozycji.

W konsekwencji rozwoju lub regresu zjawisk kształtujących aspekt gospodarczy powiaty zmieniały swoje miejsce w rankingu, a zatem także przynależność do poszczególnych grup poziomu konkurencyjności. Zmiany te obrazuje zestawienie numer 4.

Potencjał gospodarczy

Mierniki rozwoju potencjału gospodarczego policzono na podstawie wielkości produkcji sprzedanej przemysłu i nakładów inwestycyjnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca oraz udziału sektora prywatnego w nakładach inwestycyjnych. Inwestycje umożliwiają bowiem stworzenie nowych miejsc pracy, a co za tym idzie, wzrost produkcji. W rolnictwie uwzględniono tylko udział użytków rolnych w powierzchni ogółem powiatu.

Średnie mierniki z okresu 1999-2004 umożliwiły wyodrębnienie następujących grup powiatów charakteryzujących się podobnym poziomem konkurencyjności:

- I. wysoki poziom – polkowicki, lubiński, zgorzelecki,
- II. średni poziom – m. Wrocław, bolesławiecki, m. Jelenia Góra, m. Legnica, wałbrzyski, wołowski, jeleniogórski,
- III. niski poziom – oleśnicki, oławski, kłodzki, głogowski, milicki, świdnicki, wrocławski, trzebnicki, średzki, lwówecki, dzierzoniowski, ząbkowicki, kamiennogórski,
- IV. bardzo niski poziom – legnicki, jaworski, górowski, złotoryjski, strzeliński, lubański.

We wszystkich badanych latach liderem rankingu pod względem potencjału gospodarczego był powiat polkowicki. Najniższe wartości mierników wystąpiły w powiatach lubańskim i strzelińskim. Dystans tych ostatnich do najlepszego wynosił ponad 6 pkt, co oznacza, że aby osiągnąć porównywalny z nim poziom konkurencyjności, musiałyby zwiększyć trzykrotnie wartość mierników rozwoju.

Większość powiatów (24 jednostki) odznaczała się tendencją spadkową wartości mierników rozwoju potencjału gospodarczego. Największym przeciętnym tempem spadku charakteryzowały się powiaty zgorzelecki i strzeliński (odpowiednio 9,1% i 6,9%).

Natomiast największym przeciętnym rocznym tempem wzrostu odznaczał się powiat głogowski – średnio 18,7% (zmiana lokaty z 29 na 15) i lwówecki – 13,1% (zmiana lokaty z 27 na 19). W powiatach tych w latach 1999-2004 nastąpił m.in. wzrost produkcji przemysłowej na 1 mieszkańca oraz zmiany w strukturze sektorowej nakładów inwestycyjnych (znacznym wzrost udziału sektora prywatnego).

Rynek pracy – zatrudnienie

Na wartości syntetycznego miernika rozwoju rynku pracy wpływ miały wskaźniki poziomu zatrudnienia oraz wskaźniki charakteryzujące strukturę sektorową pracujących. W obliczeniach uwzględniono także wskaźniki obrazujące poziom bezpieczeństwa w miejscu pracy oraz przeciętne miesięczne wynagrodzenie. Czynnikiem stymulującym osiągnięcie wysokiej konkurencyjności jest duży udział pracujących w sektorze prywatnym oraz w usługach, a także wielkość przeciętnego wynagrodzenia. Nadmierny udział państwa w strukturze własnościowej i zbyt wysokie zatrudnienie w rolnictwie może działać hamująco na rozwój gospodarczy.

Najlepszą sytuację na rynku pracy, jeśli chodzi o zatrudnienie, miały w latach 1999-2004 miasta na prawach powiatu. Powiaty te w każdym roku w analizowanym okresie utrzymywały niezmiennie swoje lokaty. Najniższe wartości mierników wystąpiły w powiatach: jaworskim, milickim oraz górowskim, ich dystans do najlepszego wynosił ponad 3 pkt.

Pod względem wartości miernika rozwoju zatrudnienia wyodrębniono następujące grupy konkurencyjności:

- I. wysoki poziom – m. Wrocław, m. Jelenia Góra, m. Legnica, wołowski, lubiński, wałbrzyski,
- II. średni poziom – oławski, oleśnicki, bolesławiecki, głogowski, średzki, zgorzelecki, świdnicki, kamiennogórski, ząbkowicki,
- III. niski poziom – wrocławski, lwówecki, kłodzki, lubański, jeleniogórski, polkowicki, dzierzoniowski, złotoryjski, trzebnicki,
- IV. bardzo niski poziom – legnicki, strzeliński, górowski, milicki, jaworski.

Mierniki rozwoju zatrudnienia w poszczególnych latach charakteryzowały się w większości powiatów tendencją malejącą, największą w przypadku powiatu jaworskiego – przeciętny spadek roczny wyniósł 6,7%. Sytuacja taka była wynikiem zmniejszenia w tym okresie poziomu zatrudnienia, zwiększenia udziału zatrudnionych w warunkach zagrożenia oraz zwiększenia udziału pracujących w rolnictwie. W powiecie polkowickim przeciętny roczny wzrost miernika rozwoju zatrudnienia wyniósł 9,3%. Był to jedyny powiat, w którym nastąpił wzrost spowodowany zwiększeniem poziomu zatrudnienia i znacznymi zmianami w strukturze sektorowej pracujących (w 1999 r. sektor prywatny zatrudniał 30,9% ogółu pracujących w przedsiębiorstwach, a w 2004 r. 86,0%).

Konsekwencją niejednakowej dynamiki mierników rozwoju były zmiany zajmowanych przez powiaty lokat. I tak, największą stabilnością odznaczały się miasta na prawach powiatu oraz wałbrzyski, natomiast największe wahania, miały powiaty: polkowicki (awans z 29 lokaty na 15) i ząbkowicki (spadek z 11 na 21).

Rynek pracy – bezrobocie

Problem jawnego bezrobocia i nadwyżki podaży siły roboczej wystąpił we wszystkich powiatach województwa dolnośląskiego, lecz z różnym nasileniem. Trudności ze znalezieniem pracy na tym terenie obrazuje liczba zarejestrowanych bezrobotnych w przeliczeniu na ludność w wieku produkcyjnym, jak również udział osób długotrwale bezrobotnych i bezrobotnych z wykształceniem średnim i wyższym w ogólnej liczbie osób poszukujących pracy.

Najmniejsze problemy z bezrobociem występowały w powiecie wrocławskim, w Jeleniej Górze i milickim. Najgorszą sytuację miały powiaty: kłodzki, jaworski i dzierzoniowski.

Pod względem bezrobocia powiaty znalazły się w następujących grupach konkurencyjności:

- I. wysoki poziom – wrocławski, m. Jelenia Góra, milicki, jeleniogórski, średzki, trzebnicki,
- II. średni poziom – m. Wrocław, kamiennogórski, lubiński, oławski, zgorzelecki, wołowski, bolesławiecki,
- III. niski poziom – m. Legnica, oleśnicki, lubański, górowski, strzeliński, ząbkowicki, świdnicki, wałbrzyski, legnicki,
- IV. bardzo niski poziom – lwówecki, polkowicki, głogowski, złotoryjski, dzierzoniowski, jaworski oraz kłodzki.

Podobnie jak w przypadku zatrudnienia, mierniki bezrobocia obliczone dla poszczególnych lat w większości powiatów charakteryzowały się tendencją malejącą. Największy spadek wystąpił w powiecie dzierzoniowskim (przeciętny spadek 14,0%), strzelińskim (13,2%) i we Wrocławiu (9,2 %). Wzrost miernika wystąpił w powiecie lwóweckim (przeciętny wzrost – 10,3%), oraz bolesławieckim (8,4%), w których w latach 1999-2004 nieznacznie zmniejszyła się liczba zarejestrowanych bezrobotnych (w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym). W efekcie powiat lwówecki z lokaty 29 awansował na 12 oraz bolesławiecki – z 23 na 5.

Wahania zajmowanych przez powiaty lokat pod względem bezrobocia były znaczniejsze niż pod względem zatrudnienia, żaden z powiatów nie utrzymywał się niezmiennie w całym badanym okresie na tej samej pozycji.

Budżety powiatów

Pod względem poziomu zamożności określonego na podstawie danych o budżecie najbardziej konkurencyjnymi były miasta na prawach powiatu, najmniej zaś powiaty: lubiński, ząbkowicki i oławski, dla których dystans do najlepszego powiatu wynosił ponad 4 pkt. W powiatach o najniższych lokatach w rankingu wystąpił szczególnie niekorzystny udział wydatków bieżących na wynagrodzenia w ogólnej kwocie wydatków oraz niski udział wydatków inwestycyjnych.

Z punktu widzenia budżetu powiatów wyodrębniono następujące grupy konkurencyjności:

- I. wysoki poziom – m. Wrocław, m. Jelenia Góra, m. Legnica, milicki, wałbrzyski,
- II. średni poziom – wrocławski, świdnicki, średzki, jeleniogórski, trzebnicki,
- III. niski poziom – strzeliński, kamiennogórski, polkowicki, legnicki, bolesławiecki, złotoryjski, lubański, wołowski, oleśnicki,
- IV. bardzo niski poziom – górowski, kłodzki, zgorzelecki, lwówecki, głogowski, jaworski, oławski, ząbkowicki, lubiński.

W większości powiatów (18) mierniki rozwoju odznaczały się tendencją wzrostową – największy przeciętny wzrost wystąpił we Wrocławiu – 8,8% oraz w powiecie lubińskim – 7,5%. Pogorszenie sytuacji (i konkurencyjności) wystąpiło głównie w powiecie wałbrzyskim –

– przeciętny spadek wartości miernika rozwoju wyniósł 14,8%, głogowskim – 11,1% i milickim – 10,3%. W powiatach tych w okresie 1999-2004 uległy znacznemu zmniejszeniu wydatki budżetu powiatu przypadające na 1 mieszkańca oraz nastąpiły niekorzystne zmiany strukturalne – zmniejszeniu uległ udział wydatków inwestycyjnych w ogólnej kwocie wydatków, a zwiększeniu udział wydatków bieżących na wynagrodzenia.

Żaden z powiatów nie utrzymywał się niezmiennie w całym badanym okresie na tej samej pozycji. Stosunkowo najmniejszymi wahaniami zajmowanych lokat charakteryzowały się miasta na prawach powiatu, a największymi odznaczały się powiaty: wałbrzyski, głogowski, trzebnicki i polkowicki.

Podmioty gospodarki narodowej (REGON)

Mierniki rozwoju lokalnej przedsiębiorczości określono liczbą zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 1000 mieszkańców, ich strukturą sektorową oraz formami prawnymi. Szczególnie istotny jest udział jednostek z kapitałem zagranicznym, jako że napływ tego kapitału może wpływać na stabilność gospodarczą powiatu. W rankingu pod względem wskaźników charakteryzujących podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON pierwsze miejsce zajmował powiat m. Wrocław, drugie m. Jelenia Góra, a trzecie powiat jeleniogórski. Ostatnie miejsca przypadły powiatom: górowskiemu, polkowickiemu, i lubińskiemu. Zatem dystans konkurencyjny między powiatem znajdującym się na miejscu pierwszym i ostatnim wynosił 7,6 pkt.

Pod względem wartości miernika rozwoju podmiotów gospodarczych wyodrębniono następujące grupy konkurencyjności powiatów:

- I. wysoki poziom - m. Wrocław, m. Jelenia Góra, jeleniogórski, wrocławski,
- II. średni poziom – świdnicki, m. Legnica, trzebnicki, lubański, dzierzoniowski, oławski, średzki,
- III. niski poziom – bolesławiecki, kamiennogórski, jaworski, kłodzki, wałbrzyski, oleśnicki, lwówecki, zlotoryjski, zgorzelecki, głogowski, milicki, strzebiński, wołowski,
- IV. bardzo niski poziom – ząbkowicki, legnicki, lubiński, polkowicki, górowski.

Wartości mierników w poszczególnych latach wskazują na zróżnicowanie powiatów pod względem dynamiki rozwoju: w 6 powiatach miernik uległ zmniejszeniu, najbardziej w legnickim, gdzie przeciętny roczny spadek wyniósł 4,6%. W pozostałych 23 jednostkach wartość mierników wzrosła, najwyższą dynamikę miał powiat górowski z przeciętnym rocznym tempem wzrostu 9,8%.

Analizując lokaty powiatów w poszczególnych latach można stwierdzić, że pod względem zmiennych charakteryzujących lokalną przedsiębiorczość, powiaty charakteryzowały się niewielkimi wahaniami. Nie zmieniały swojej wysokiej lokaty: m. Wrocław (1 lokata), m. Jelenia Góra (2), wrocławski (4), jeleniogórski (3), świdnicki (5), polkowicki (28) górowski (29). Największe zmiany pozycji w rankingu dotyczyły powiatów: zgorzeleckiego (z 18 na 24), bolesławieckiego (z 9 na 17 lokatę) i kłodzkiego (z 17 na 12).

Podsumowanie

Pod względem wartości mierników rozwoju aktywności gospodarczej powiaty województwa dolnośląskiego charakteryzowały się znacznie mniejszym zróżnicowaniem niż w przypadku mierników rozwoju infrastruktury technicznej, ale większym niż w przypadku mierników warunków życia. Szczególnie wysokim poziomem konkurencyjności odznaczały się miasta na prawach powiatu, a bardzo niskim - powiaty mało zurbanizowane. Na wartości syntetycznego miernika rozwoju aktywności gospodarczej powiatów wpływ miały wartości wybranych wskaźników charakteryzujących wzrost gospodarczy, tj. wskaźników dotyczących potencjału gospodarczego, rynku pracy, zamożności powiatów (budżet powiatów) i charakteryzujących lokalną przedsiębiorczość (podmioty gospodarki narodowej rejestrowane w rejestrze REGON). Najbardziej zróżnicowane były powiaty pod względem mierników rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, a najmniej – pod względem mierników rozwoju rynku pracy, zwłaszcza pod kątem zatrudnienia. Stąd największy dystans konkurencyjny między wiodącym a ostatnim w rankingu powiatem wystąpił w przypadku mierników lokalnej przedsiębiorczości, a najmniejszy – w przypadku mierników rozwoju rynku pracy.

W analizowanych latach dynamika rozwoju powiatów w kontekście aktywności gospodarczej kształtowała się odmiennie w poszczególnych jej aspektach. Tendencja spadkowa miała miejsce w powiatach w zakresie rynku pracy (szczególnie bezrobocia) oraz finansów. Natomiast mierniki potencjału gospodarczego oraz lokalnej przedsiębiorczości dla większości powiatów odznaczały się tendencją wzrostową, świadczącą o rozwoju powiatów w tym zakresie.

ZRÓŻNICOWANIE OGÓLNEGO MIERNIKA ROZWOJU POWIATÓW

W oparciu o mierniki syntetyczne liczone dla omówionych wcześniej czterech aspektów życia społeczno-gospodarczego określone zostały ogólne mierniki rozwoju. Na podstawie średnich miar z okresu 1999-2004 w rankingu powiatów pierwszą lokatę zajmował powiat m. Wrocław, przy mierniku rozwoju równym 6,05 pkt, a drugą i trzecią kolejne miasta na prawach powiatu: Legnica i Jelenia Góra. Wymienione miasta utrzymywały niezmiennie w każdym roku przewagę konkurencyjną nad innymi powiatami. Spośród pozostałych powiatów najlepsze wyniki uzyskiwał powiat jeleniogórski. Aby pokonać dystans dzielący ten powiat od m. Jeleniej Góry, ogólny miernik rozwoju dla jeleniogórskiego musiałby ulec zwiększeniu o 18%. Ostatnie miejsca zajmowały powiaty: legnicki, jaworski i złotoryjski. Warto tu zwrócić uwagę na fakt, iż w analizowanych latach utrzymywała się znacznie większa dysproporcja między powiatem legnickim a Legnicą niż między jeleniogórskim a Jelenią Górą. Aby pokonać dystans dzielący powiat legnicki od m. Legnicy mierniki rozwoju musiałby wzrosnąć o ok. 68%, w tym miernik rozwoju infrastruktury technicznej ponad pięciokrotnie.

Na podstawie średnich ogólnych mierników z okresu 1999-2004 wyodrębniono następujące grupy powiatów charakteryzujących się podobnym poziomem konkurencyjności:

- I. wysoki poziom – m. Wrocław, m. Legnica, m. Jelenia Góra,
- II. średni poziom – jeleniogórski, trzebnicki, lubiński, wałbrzyski, oławski, wrocławski, świdnicki, głogowski,
- III. niski poziom – oleśnicki, milicki, bolesławiecki, dzierzoniowski, wołowski, polkowicki, kłodzki, kamiennogórski, zgorzelecki, ząbkowicki,
- IV. bardzo niski poziom – strzeliński, lwówecki, lubański, średzki, górowski, złotoryjski, jaworski, legnicki.

Na utrzymujący się w latach 1999-2004 wysoki poziom konkurencyjności trzech miast na prawach powiatu wpływ miały głównie mierniki rozwoju infrastruktury technicznej oraz aktywności gospodarczej. Dodatkowo przewaga konkurencyjna Wrocławia w stosunku do pozostałych miast wynikała m.in. z dysproporcji w rozwoju warunków życia w przypadku Legnicy i z dysproporcji w rozwoju potencjału demograficznego w przypadku Jeleniej Góry.

W drugiej grupie, o średnim poziomie konkurencyjności, rozwój poszczególnych składowych miernika ogólnego kształtował się różnorodnie. Na przykład na stosunkowo wysokie wartości ogólnego miernika rozwoju powiatu jeleniogórskiego wpływ miały przede wszystkim mierniki charakteryzujące warunki życia oraz aktywność gospodarczą, w powiecie trzebnickim i wrocławskim – głównie potencjał demograficzny oraz aktywność gospodarcza, a w lubińskim i głogowskim – warunki życia oraz infrastruktura techniczna.

W kolejnych dwóch grupach, tj. o niskim i bardzo niskim poziomie konkurencyjności, powiaty również odznaczały się zróżnicowaniem pod względem rozwoju poszczególnych składowych miernika ogólnego. Na przykład na niskie wartości ogólnego miernika rozwoju

powiatów legnickiego, złotoryjskiego i jaworskiego z IV grupy wpływ miały głównie bardzo słabe wyniki rozwoju infrastruktury technicznej oraz aktywności gospodarczej.

Ogólne mierniki rozwoju obliczone dla poszczególnych lat w większości powiatów charakteryzowały się niewielkim zróżnicowaniem pod względem dynamiki. Największym przeciętnym rocznym tempem zmniejszania się mierników odznaczał się powiat jaworski (średnio spadek o 3,2%) oraz strzeliński (2,6%), a największym tempem wzrostu – wrocławski (średnio wzrost o 1,8%). Nawet takie niewielkie zróżnicowania dynamiki mierników rozwoju spowodowały zmiany lokat w ogólnej klasyfikacji oraz przesunięcia powiatów w ramach grup konkurencyjności.

I tak, np. w roku 2004 do grupy IV - o bardzo niskim poziomie konkurencyjności zaliczono m.in. powiat jaworski (29 lokata) i strzeliński (27 lokata), które w 1999 roku były w grupie III - o niskim poziomie konkurencyjności (jaworski na miejscu 15 a strzeliński -11). Powiat wrocławski zaś z grupy III w 1999 roku (lokata 20) awansował w 2004 roku do grupy II - o średnim poziomie rozwoju (lokata 7). Podobnie awansowały z III grupy do II grupy powiat lubiński (z lokaty 14 na 5) i bolesławiecki (z 17 lokaty na 10).

Struktura ogólnego miernika rozwoju

W celu określenia stopnia zróżnicowania (specjalizacji) struktury ogólnego miernika rozwoju według wyróżnionych czterech aspektów obliczono odległość między daną strukturą miernika a strukturą jednorodną (każdy z aspektów stanowi $\frac{1}{4}$ miernika). Na podstawie średnich wartości miernika rozwoju (i jego struktury) z okresu 1999 - 2004 można stwierdzić, iż rozwój każdej składowej kształtował się na porównywalnym poziomie w powiatach: świdnickim (lokata 9), zgorzeleckim (lokata 20) i we Wrocławiu (lokata 1). Największym stopniem zróżnicowania struktury (specjalizacją) odznaczały się powiaty: złotoryjski (szczególnie wyróżniał się tu aspekt warunki życia stanowiący 35,1% wartości ogólnego miernika rozwoju, podczas gdy infrastruktura techniczna tylko 10,0%) oraz wrocławski i średzki (udziały mierników rozwoju potencjału demograficznego i aktywności gospodarczej stanowiły powyżej 30%). Wymienić można także powiat legnicki, dla którego udziały mierników rozwoju potencjału demograficznego oraz warunków życia stanowiły odpowiednio 30,7% i 30,8%

Analizując dane z 1999 i 2004 roku można zauważyć, że najmniejsze zmiany strukturalne miernika rozwoju wystąpiły w przypadku legnickiego i górowskiego oraz wołowskiego. W wielu pozostałych powiatach zmiany strukturalne dotyczyły głównie zmniejszenia udziału potencjału demograficznego. Największe zmiany stwierdzone zostały w polkowickim, jaworskim, zgorzeleckim oraz kamiennogórskim. W latach 1999-2004 w powiecie polkowickim udział miernika potencjału demograficznego w wartości ogólnego miernika rozwoju uległ zmniejszeniu z 37,6% na 25,8%, wzrósł natomiast miernik aktywności gospodarczej z 22,4% na 31,4%. Podobnie w powiecie jaworskim – spadek udziału potencjału demograficznego o 12,6% (z 33,7% do 21,1%), ale tym razem, przy wzroście składnika

warunki życia. W przypadku zgorzeleckiego i kamiennogórskiego przy spadku udziału potencjału demograficznego nastąpił w analizowanym okresie wzrost znaczenia infrastruktury technicznej oraz warunków życia.

Analiza skupień

Z uwagi na fakt, że powiaty uzyskiwały różne wyniki pod względem czterech wyróżnionych aspektów konkurencyjności, zastosowano dodatkowo analizę skupień metodą k-średnich, w wyniku której utworzone zostały 4 skupienia (grupy) powiatów. Powiaty w każdej grupie były w możliwie największym stopniu do siebie podobne pod względem wybranych aspektów i jednocześnie maksymalnie różne niż w pozostałych grupach.

Na podstawie średnich mierników rozwoju z lat 1999–2004, przy zastosowaniu analizy skupień metodą k-średnich, uzyskano następujące grupy powiatów:

- A. bolesławiecki, legnicki, milicki, polkowicki, średzki, trzebnicki, wrocławski, złotoryjski (średnia wartość ogólnego miernika rozwoju – 3,79 oraz średnie wartości mierników cząstkowych: potencjał demograficzny – 4,76, warunki życia – 4,16, infrastruktura techniczna – 1,87, aktywność gospodarcza – 4,38),
- B. m. Legnica, m. Wrocław (średnia wartość ogólnego miernika rozwoju – 5,69 oraz średnie wartości mierników cząstkowych: potencjał demograficzny – 4,93, warunki życia – 4,96, infrastruktura techniczna – 7,09, aktywność gospodarcza – 5,77),
- C. wałbrzyski, m. Jelenia Góra (średnia wartość ogólnego miernika rozwoju – 4,56 oraz średnie wartości mierników cząstkowych: potencjał demograficzny – 3,13, warunki życia – 5,06, infrastruktura techniczna – 4,73, aktywność gospodarcza – 5,33),
- D. dzierżoniowski, głogowski, górowski, jaworski, jeleniogórski, kamiennogórski, kłodzki, lubański, lubiński, lwówecki, oleśnicki, oławski, strzeliński, świdnicki, wołowski, ząbkowicki i zgorzelecki (średnia wartość ogólnego miernika rozwoju – 3,79 oraz średnie wartości mierników cząstkowych: potencjał demograficzny – 3,76, warunki życia – 4,79, infrastruktura techniczna – 2,77, aktywność gospodarcza – 3,86).

Ponieważ istnieje znaczna dysproporcja między wartościami wskaźników społeczno-gospodarczych (w konsekwencji mierników rozwoju) liczonymi dla miast na prawach powiatu a pozostałymi powiatami, dokonano także grupowania powiatów po eliminacji wspomnianych miast. Uzyskano wówczas następujące grupy:

- A. bolesławiecki, polkowicki, średzki, trzebnicki, wrocławski (średnia wartość ogólnego miernika rozwoju – 3,87 oraz średnie wartości mierników cząstkowych: potencjał demograficzny – 4,98, warunki życia – 4,04, infrastruktura techniczna – 1,94, aktywność gospodarcza – 4,51),

- B. dzierzoniowski, głogowski, jeleniogórski, kamiennogórski, kłodzki, lubański, lubiński, ząbkowicki (średnia wartość ogólnego miernika rozwoju – 3,88 oraz średnie wartości mierników cząstkowych: potencjał demograficzny – 3,57, warunki życia – 5,07, infrastruktura techniczna - 2,99, aktywność gospodarcza – 3,87),
- C. świdnicki, wałbrzyski, zgorzelecki (średnia wartość ogólnego miernika rozwoju – 3,92 oraz średnie wartości mierników cząstkowych: potencjał demograficzny – 3,17, warunki życia – 4,41, infrastruktura techniczna – 3,72, aktywność gospodarcza – 4,32),
- D. górski, jaworski, legnicki, lwówecki, milicki, oleśnicki, oławski, strzebiński, wołoski, złotoryjski (średnia wartość ogólnego miernika rozwoju – 3,64 oraz średnie wartości mierników cząstkowych: potencjał demograficzny – 4,06, warunki życia – 4,59, infrastruktura techniczna – 2,13, aktywność gospodarcza – 3,79).

Pierwsza grupa powiatów skupiła jednostki charakteryzujące się stosunkowo wysokimi wynikami pod względem rozwoju potencjału demograficznego oraz aktywności gospodarczej (wysoki i średni poziom konkurencyjności) i jednocześnie stosunkowo najslabszymi wynikami pod względem rozwoju infrastruktury technicznej oraz warunków życia (bardzo niski i niski poziom konkurencyjności). Łącznie, według ogólnego miernika rozwoju, plasowały się one w grupach średniego poziomu konkurencyjności (trzebnicki, wrocławski) oraz niskiego (bolesławiecki, polkowicki) i bardzo niskiego (średzki).

Drugie skupienie powiatów także zawiera jednostki, które według ogólnego miernika rozwoju plasowały się w grupach średniego oraz niskiego poziomu konkurencyjności (z wyjątkiem lubańskiego – bardzo niski poziom). Ale powiaty te odznaczały się m.in. wysokim i średnim poziomem konkurencyjności pod względem warunków życia (powiaty z tej grupy - lubiński, kłodzki i jeleniogórski plasowały się na pierwszych lokatach). W porównaniu do pierwszego skupienia – zajmowały lepsze lokaty pod względem infrastruktury technicznej, a gorsze pod względem potencjału demograficznego.

Trzecie skupienie powiatów charakteryzuje się jednymi z najwyższych (po miastach na prawach powiatu) wyników pod względem rozwoju infrastruktury technicznej (wałbrzyski – 4 lokata, zgorzelecki – 5 i świdnicki – 6 lokata) oraz najslabszymi pod względem potencjału demograficznego (wałbrzyski – 29 lokata, zgorzelecki – 28 i świdnicki – 20).

Ostatnie skupienie to pozostałe powiaty, które pod względem ogólnego miernika rozwoju odznaczały się bardzo niskim i niskim poziomem konkurencyjności (z wyjątkiem oławskiego, zajmującego 7 miejsce, które dawało średni poziom konkurencyjności). W grupie tej znajdują się m.in. powiaty lokujące się pod względem aktywności gospodarczej i infrastruktury gospodarczej na jednych z ostatnich miejsc.

Podsumowanie

W wyniku przeprowadzonej analizy stwierdzono, że zróżnicowanie powiatów województwa dolnośląskiego pod względem ogólnego miernika rozwoju liczonego łącznie dla okresu 1999-2004 nie było znaczne. Pierwsze lokaty w rankingu powiatów zajmowały miasta na prawach powiatu: Wrocław, Legnica i Jelenia Góra (wysoki poziom konkurencyjności) oraz powiat jeleniogórski (średni poziom konkurencyjności), a ostatnie – legnicki, złotoryjski i jaworski (bardzo niski poziom konkurencyjności).

Ogólne mierniki rozwoju liczone były w oparciu o mierniki syntetyczne dla wyróżnionych aspektów życia społeczno-gospodarczego: potencjału demograficznego, warunków życia, infrastruktury technicznej i aktywności gospodarczej. Średnio największy udział stanowił aspekt warunki życia, a najmniejszy – infrastruktura techniczna. Stwierdzono ponadto, że powiaty charakteryzowały się także zróżnicowaniem pod względem struktury ogólnego miernika rozwoju, w tym największe dysproporcje wystąpiły w przypadku infrastruktury technicznej – stanowiła ona od 10,9% do 32,6%, a najmniejsze – w przypadku aktywności gospodarczej od 22,5% do 31,8%.

Różnice w udziałach procentowych były wynikiem dysproporcji uzyskanych wyników w syntetycznych miarach rozwoju dla poszczególnych aspektów. Największe zróżnicowanie powiatów wystąpiło w przypadku infrastruktury technicznej: syntetyczny miernik przyjmował wartości od 1,37 pkt (powiat legnicki) do 7,24 pkt (m. Wrocław), czyli dystans konkurencyjny wynosił 5,87 pkt. Najmniej powiaty różniły się pod względem warunków życia: mierniki przyjmowały wartości od 3,85 (powiat wrocławski) do 5,41 (powiat lubiński), czyli dystans konkurencyjny wynosił 1,56 pkt.

Najwyższy rozwój infrastruktury technicznej (wysoki poziom konkurencyjności) wystąpił, podobnie jak w przypadku aktywności gospodarczej, w miastach na prawach powiatu, tj. we Wrocławiu, Legnicy i Jeleniej Górze. Wysokie wartości mierników uzyskane dla tych aspektów spowodowały, iż w klasyfikacji ogólnego miernika rozwoju powiaty te również plasowały się na pierwszych miejscach, pomimo że pod względem potencjału demograficznego (szczególnie ruchu naturalnego) oraz warunków życia uzyskiwały znacznie gorsze wyniki. Bardzo niski zaś rozwój infrastruktury technicznej (głównie wodociągowej, kanalizacyjnej, gazoenergetycznej) w legnickim i zgorzeleckim wpłynął na niskie lokaty tych powiatów pod względem ogólnego miernika rozwoju.

Najlepsze wyniki z punktu widzenia potencjału demograficznego uzyskały powiaty trzebnicki i wrocławski (szczególnie pod względem ruchu wędrownego). Uzyskanie dobrych not pod względem aktywności gospodarczej, szczególnie działalności jednostek gospodarki narodowej, spowodowało zajęcie wysokich miejsc na podstawie ogólnego miernika rozwoju, pomimo niskich wartości mierników charakteryzujących warunki życia (edukacji, ochrony zdrowia i bezpieczeństwa publicznego).

Na podstawie analizy dynamiki mierników w czasie stwierdzono nieznaczne zmiany – przeciętna wartość miernika w każdym roku kształtowała się na porównywalnym poziomie, wystąpił jedynie nieznaczny spadek wartości minimalnej oraz nieznaczny wzrost wartości

maksymalnej. Zróznicowanie powiatów pod względem dynamiki mierników zależało od analizowanych aspektów. Tendencja wzrostowa syntetycznego miernika rozwoju dla wszystkich powiatów poza milickim, średzkim i ząbkowickim wystąpiła w przypadku infrastruktury technicznej, szczególnie wśród najlepszych powiatów. W efekcie dystans konkurencyjny uległ zwiększeniu. Na porównywalnym poziomie, w kolejnych latach utrzymywały się mierniki charakteryzujące warunki życia. W latach 1999-2004 nastąpił nieznaczny wzrost wartości minimalnej oraz nieznaczny spadek wartości maksymalnej, stąd dystans konkurencyjny uległ niewielkiemu zmniejszeniu. Pogorszyła się sytuacja demograficzna (tendencja spadkowa wartości mierników rozwoju) szczególnie dla ruchu wędrownego. Z uwagi na fakt, iż zarówno wartości minimalne jak i maksymalne uległy zmniejszeniu, różnica między pierwszym a ostatnim w rankingu powiatem pozostała w 2004 roku na porównywalnym poziomie z rokiem 1999.

TABL.1. POTENCJAŁ DEMOGRAFICZNY- SYNTETYCZNE MIERNIKI ROZWOJU W LATACH 1999-2004

WYSZCZEGÓL- NIENIE	1999		2000		2001		2002		2003		2004		Średnia 1999-2004		Przecię- tne roczne tempo zmian w %
	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	
Powiaty:															
bolesławiecki	4,71	11	4,83	6	4,60	6	4,23	11	4,59	5	4,57	4	4,59	6	-0,6
dzierżoniowski....	4,52	14	3,59	19	3,97	16	3,29	22	3,83	16	3,63	17	3,81	18	-4,3
głogowski	5,22	4	4,36	12	4,27	11	3,69	18	3,95	13	3,75	16	4,21	11	-6,4
górowski	3,78	22	4,63	8	3,81	18	3,81	16	4,26	11	4,12	9	4,07	12	1,7
jaworski	5,17	5	4,05	16	3,89	17	2,99	27	3,15	24	2,81	26	3,67	21	-11,5
jeleniogórski	4,62	12	4,08	15	3,44	23	4,03	13	3,70	18	3,78	15	3,94	16	-3,9
kamiennogórski ..	3,68	24	3,25	27	3,05	27	3,07	25	3,48	21	2,41	29	3,16	27	-8,1
kłodzki	3,71	23	3,39	24	3,47	22	2,91	28	2,83	28	2,98	25	3,21	25	-4,2
legnicki	4,10	18	3,28	26	4,12	14	4,35	9	4,23	12	4,14	8	4,04	13	0,2
lubański	3,24	26	3,56	20	3,19	25	3,40	21	3,07	27	2,72	27	3,20	26	-3,4
lubiński	3,53	25	3,48	21	3,81	19	4,00	14	3,50	20	3,52	19	3,64	22	0,0
lwówecki	4,94	7	3,46	23	3,36	24	3,59	20	3,14	25	4,12	10	3,77	19	-3,6
milicki	4,50	16	4,22	13	4,45	9	3,99	15	4,90	4	4,22	6	4,38	10	-1,3
oleśnicki	4,85	8	4,75	7	4,21	12	4,40	8	4,33	10	4,19	7	4,46	7	-2,9
oławski	4,24	17	5,20	3	4,71	4	4,50	7	3,87	14	4,03	12	4,43	8	-1,0
połkowicki	5,35	2	5,62	2	4,65	5	4,50	6	4,52	7	3,86	14	4,75	4	-6,3
strzeliński	4,83	9	4,11	14	3,09	26	3,61	19	4,51	8	3,11	24	3,88	17	-8,4
średzki	4,50	15	4,59	9	4,17	13	4,24	10	4,58	6	4,36	5	4,41	9	-0,7
świdnicki	4,01	19	3,60	18	3,58	21	3,80	17	3,53	19	3,62	18	3,69	20	-2,0
trzebnicki	6,21	1	5,64	1	5,94	1	6,23	1	5,39	1	5,37	2	5,80	1	-2,9
wałbrzyski	3,04	29	2,65	29	2,56	29	2,47	29	2,48	29	3,11	23	2,72	29	0,5
wołowski	3,12	28	4,58	10	4,37	10	4,58	5	3,87	15	3,40	21	3,99	15	1,7
wrocławski	5,07	6	5,01	4	5,83	2	5,73	2	5,07	3	5,31	3	5,34	2	0,9
ząbkowicki	3,20	27	3,32	25	4,48	8	3,06	26	3,10	26	3,26	22	3,40	24	0,3
zgorzelecki	3,79	21	2,91	28	2,89	28	3,29	23	3,21	23	2,56	28	3,11	28	-7,5
złotoryjski	4,60	13	3,82	17	3,80	20	4,18	12	3,72	17	4,01	13	4,02	14	-2,7
Miasta na prawach powiatu:															
Jelenia Góra	3,81	20	3,47	22	4,02	15	3,15	24	3,41	22	3,43	20	3,55	23	-2,1
Legnica	5,24	3	4,57	11	4,54	7	4,73	4	4,47	9	4,05	11	4,60	5	-5,0
Wrocław	4,81	10	4,91	5	5,41	3	5,47	3	5,10	2	5,85	1	5,26	3	4,0

TABL. 2. POTENCJAŁ DEMOGRAFICZNY - CZĄSTKOWE MIERNIKI ROZWOJU W LATACH 1999-2004

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999						2000					
	stan, struktura ludności		ruch naturalny		ruch wędrowkowy		stan, struktura ludności		ruch naturalny		ruch wędrowkowy	
	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga
Powiaty:												
bolesławiecki.....	3,26	14	5,30	14	5,12	7	3,26	14	6,79	4	4,62	7
dzierżoniowski	3,28	12	4,54	20	5,12	8	3,29	12	3,50	25	3,79	15
głogowski	6,06	3	7,84	2	3,57	20	5,93	3	6,09	7	2,75	25
górowski	3,04	16	7,48	5	2,35	28	3,15	16	7,54	3	3,92	14
jaworski	3,28	13	5,97	12	5,68	4	3,27	13	6,07	8	3,44	20
jeleniogórski.....	2,21	25	4,14	25	5,99	3	2,22	25	3,85	22	5,11	5
kamiennogórski	2,87	18	5,05	15	3,42	22	2,89	19	6,32	6	1,93	28
klódzki.....	2,67	21	4,47	21	3,84	18	2,68	23	3,56	24	3,68	17
legnicki	2,23	24	4,44	23	4,82	9	2,31	24	3,19	29	3,79	16
lubański	2,96	17	4,96	16	2,56	27	2,95	18	5,47	10	2,92	23
lubiński.....	5,11	5	4,42	24	2,34	29	4,96	5	4,45	14	2,27	27
lwówecki	2,62	23	5,88	13	5,59	5	2,73	21	5,13	12	3,00	22
milicki	2,86	19	7,23	6	3,97	16	2,89	20	5,48	9	4,26	10
oleśnicki	4,03	8	6,58	7	4,42	11	4,05	8	6,47	5	4,24	11
oławski	4,08	7	7,50	4	2,73	25	4,09	7	8,29	1	4,21	12
polkowicki.....	5,23	4	7,56	3	4,34	13	5,20	4	8,11	2	4,59	8
strzeliński	1,80	28	9,06	1	4,24	14	1,89	28	4,79	13	4,88	6
średzki	1,66	29	5,98	11	5,15	6	1,78	29	3,47	26	6,56	3
świdnicki	3,48	11	6,16	10	3,25	23	3,48	11	4,31	15	3,33	21
trzebnicki.....	2,81	20	6,55	8	7,69	1	2,98	17	3,99	20	7,79	1
wałbrzyski	3,57	9	3,49	27	2,58	26	3,54	9	3,33	27	1,89	29
wołowski	2,64	22	1,96	29	3,90	17	2,68	22	5,37	11	5,13	4
wrocławski	1,85	27	3,81	26	7,22	2	1,94	27	4,04	19	7,04	2
ząbkowicki	2,13	26	4,45	22	3,12	24	2,18	26	3,88	21	3,61	18
zgorzelecki	3,52	10	4,65	18	3,49	21	3,54	10	3,26	28	2,44	26
złotoryjski.....	3,18	15	6,35	9	4,44	10	3,20	15	4,05	18	4,01	13
Miasta na prawach powiatu:												
Jelenia Góra.....	4,61	6	3,30	28	3,67	19	4,55	6	3,74	23	2,82	24
Legnica.....	7,38	1	4,88	17	4,41	12	7,29	1	4,11	17	3,48	19
Wrocław	6,44	2	4,64	19	4,11	15	6,44	2	4,19	16	4,55	9

TABL. 2. POTENCJAŁ DEMOGRAFICZNY - CZĄSTKOWE MIERNIKI ROZWOJU W LATACH 1999-2004 (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2001						2002					
	stan, struktura ludności		ruch naturalny		ruch wędrowkowy		stan, struktura ludności		ruch naturalny		ruch wędrowkowy	
	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga
Powiaty:												
bolesławiecki.....	3,24	14	3,63	23	5,72	5	3,29	13	5,65	9	3,68	13
dzierżoniowski	3,30	12	4,93	10	3,85	15	3,29	14	4,14	22	3,29	17
głogowski	5,86	3	4,82	12	3,25	21	5,64	3	6,07	7	1,61	29
górowski	3,22	15	5,94	5	3,10	24	3,44	12	7,54	2	2,21	26
jaworski	3,30	13	5,36	7	3,48	19	3,14	16	3,10	28	3,12	20
jeleniogórski.....	2,29	25	2,82	26	4,29	11	2,39	25	4,85	17	5,17	4
kamiennogórski	2,93	20	4,03	18	2,64	26	2,96	20	5,54	12	1,74	28
kłódzki.....	2,70	23	3,93	19	3,63	18	2,70	23	3,95	23	2,71	24
legnicki	2,40	24	5,04	9	4,53	8	2,42	24	6,09	6	5,05	5
lubański	3,03	18	3,82	21	2,96	25	3,10	18	4,90	16	2,83	23
lubiński.....	4,86	5	6,36	2	2,10	28	4,80	5	6,36	4	2,91	22
lwówecki	2,81	21	4,45	15	3,12	22	2,85	21	3,95	24	3,65	14
milicki	3,02	19	6,61	1	4,13	13	3,05	19	7,75	1	3,74	12
oleśnicki	4,04	8	4,86	11	3,99	14	3,98	8	6,01	8	4,21	9
oławski	4,08	7	6,27	3	4,28	12	4,09	7	7,36	3	3,94	11
polkowicki.....	5,21	4	4,53	14	4,44	9	5,21	4	6,10	5	3,38	16
strzeliński	1,96	28	4,21	17	3,10	23	1,97	29	4,82	18	4,14	10
średzki	1,86	29	2,55	29	6,06	3	2,00	28	5,56	11	4,92	6
świdnicki	3,50	11	3,89	20	3,48	20	3,49	10	5,63	10	3,54	15
trzebnicki.....	3,12	17	3,67	22	8,38	1	3,11	17	5,42	13	7,76	2
wałbrzyski	3,54	9	4,22	16	1,30	29	3,48	11	2,15	29	2,18	27
wołowski	2,71	22	5,10	8	4,84	7	2,76	22	4,81	19	4,49	7
wrocławski	2,01	27	6,12	4	7,55	2	2,21	27	5,20	14	7,82	1
ząbkowicki	2,22	26	5,51	6	5,09	6	2,33	26	3,52	26	2,60	25
zgorzelecki	3,53	10	2,81	27	2,62	27	3,53	9	4,38	21	3,09	21
złotoryjski.....	3,21	16	4,56	13	3,73	17	3,24	15	3,43	27	4,40	8
Miasta na prawach powiatu:												
Jelenia Góra.....	4,53	6	2,72	28	4,38	10	4,43	6	3,61	25	3,19	19
Legnica.....	7,28	1	3,45	25	3,73	16	7,26	1	4,60	20	3,28	18
Wrocław	6,41	2	3,54	24	5,80	4	6,41	2	4,91	15	5,18	3

TABL. 2. POTENCJAŁ DEMOGRAFICZNY - CZĄSTKOWE MIERNIKI ROZWOJU W LATACH 1999-2004 (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003						2004					
	stan, struktura ludności		ruch naturalny		ruch wędrowkowy		stan, struktura ludności		ruch naturalny		ruch wędrowkowy	
	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga
Powiaty:												
bolesławiecki.....	3,30	15	6,09	5	4,49	8	3,27	15	6,66	9	2,89	20
dzierżoniowski	3,31	14	1,69	29	5,05	4	3,31	14	4,68	18	3,28	15
głogowski	5,57	3	6,75	3	1,95	29	5,51	3	6,69	8	2,84	21
górowski	3,59	9	7,81	2	2,96	21	3,60	9	8,05	3	3,34	14
jaworski	3,19	16	3,33	23	3,06	20	3,19	19	3,77	24	2,75	22
jeleniogórski.....	2,47	25	4,28	17	3,98	9	2,55	24	4,97	17	4,13	7
kamiennogórski	3,06	20	5,36	11	2,84	23	3,11	20	4,44	20	1,92	29
kłódzki.....	2,73	23	2,80	26	2,90	22	2,71	23	3,05	29	3,13	16
legnicki	2,48	24	4,87	15	4,73	7	2,45	25	5,23	15	5,03	5
lubański	3,15	19	3,55	22	2,82	24	3,23	18	5,04	16	1,95	28
lubiński	4,75	5	5,54	9	2,01	28	4,67	5	7,15	6	2,20	27
lwówecki	2,91	21	5,02	13	2,39	26	2,95	21	5,24	14	4,67	6
milicki	3,15	18	8,73	1	3,97	10	3,24	16	8,21	2	3,75	10
oleśnicki	4,00	8	5,72	7	3,85	11	3,98	8	6,85	7	3,83	9
oławski	4,06	7	4,27	18	3,61	13	4,03	7	7,54	4	3,36	13
polkowicki.....	5,20	4	5,90	6	3,58	14	5,18	4	8,31	1	2,38	26
strzeliński	2,06	28	6,14	4	4,90	6	2,08	29	4,58	19	3,07	18
średzki	2,06	29	5,59	8	5,28	3	2,12	28	6,43	11	5,08	4
świdnicki	3,50	11	3,86	21	3,40	16	3,50	12	5,59	13	2,89	19
trzebnicki.....	3,19	17	5,04	12	6,57	2	3,24	17	7,37	5	7,13	1
wałbrzyski	3,49	12	2,41	28	2,09	27	3,50	11	3,39	27	2,70	23
wołowski	2,82	22	5,39	10	3,67	12	2,82	22	3,74	26	3,86	8
wrocławski	2,28	27	2,86	25	7,35	1	2,36	27	6,28	12	6,61	2
ząbkowicki	2,38	26	3,13	24	3,42	15	2,40	26	4,21	22	3,43	11
zgorzelecki	3,58	10	4,20	19	2,59	25	3,58	10	3,75	25	2,40	25
złotoryjski.....	3,31	13	4,92	14	3,37	17	3,34	13	6,58	10	3,43	12
Miasta na prawach powiatu:												
Jelenia Góra.....	4,41	6	2,73	27	3,27	18	4,38	6	3,25	28	3,08	17
Legnica.....	7,29	1	4,36	16	3,26	19	7,29	1	3,98	23	2,60	24
Wrocław	6,42	2	4,16	20	4,94	5	6,44	2	4,22	21	6,20	3

TABL. 2. POTENCJAŁ DEMOGRAFICZNY - CZĄSTKOWE MIERNIKI ROZWOJU W LATACH 1999-2004 (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Średnia 1999 - 2004					
	stan, struktura ludności		ruch naturalny		ruch wędrówkowy	
	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga
Powiaty:						
bolesławiecki	3,27	14	5,69	8	4,42	7
dzierżoniowski	3,30	13	3,92	25	4,06	10
głogowski	5,76	3	6,38	5	2,66	26
górowski	3,34	12	7,39	1	2,98	23
jaworski	3,23	16	4,60	19	3,59	17
jeleniogórski	2,35	25	4,15	23	4,78	5
kamiennogórski	2,97	20	5,12	11	2,41	27
klódzki	2,70	23	3,63	27	3,31	22
legnicki	2,38	24	4,81	16	4,66	6
lubański	3,07	18	4,62	18	2,67	25
lubiński	4,86	5	5,71	7	2,30	28
lwówecki	2,81	21	4,94	13	3,74	15
milicki	3,03	19	7,33	2	3,97	12
oleśnicki	4,01	8	6,08	6	4,09	9
oławski	4,07	7	6,87	3	3,69	16
polkowicki	5,21	4	6,75	4	3,79	14
strzeliński	1,96	28	5,60	9	4,05	11
średzki	1,91	29	4,93	14	5,51	3
świdnicki	3,49	11	4,91	15	3,32	21
trzebnicki	3,07	17	5,34	10	7,55	1
wałbrzyski	3,52	10	3,17	29	2,12	29
wołowski	2,74	22	4,40	20	4,32	8
wrocławski	2,11	27	4,72	17	7,27	2
ząbkowicki	2,27	26	4,12	24	3,55	18
zgorzelecki	3,55	9	3,84	26	2,77	24
złotoryjski	3,25	15	4,98	12	3,90	13
Miasta na prawach powiatu:						
Jelenia Góra	4,59	6	3,22	28	3,40	20
Legnica	7,19	1	4,23	22	3,46	19
Wrocław	6,38	2	4,28	21	5,13	4

TABL. 3. ASPEKT SPOŁECZNY. WARUNKI ŻYCIA - SYNTETYCZNE MIERNIKI ROZWOJU W LATACH 1999-2004

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999		2000		2001		2002		2003		2004		Średnia 1999-2004		Przeciętne roczne tempo zmian w %
	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	
Powiaty:															
bolesławiecki	4,35	22	4,48	20	4,31	21	4,44	18	4,34	22	4,38	21	4,38	22	0,2
dzierżoniowski....	4,89	9	5,10	6	4,79	10	4,74	12	4,89	11	4,76	16	4,86	11	-0,5
głogowski	4,89	8	5,02	8	4,95	8	5,05	6	5,12	8	5,05	8	5,01	6	0,6
górowski	4,38	21	4,10	24	4,33	20	4,03	23	4,02	27	4,13	25	4,16	23	-1,2
jaworski	4,70	16	4,56	18	4,51	16	4,67	14	4,99	9	4,84	14	4,71	15	0,6
jeleniogórski	5,32	3	5,28	4	5,38	2	5,52	1	5,43	1	5,31	4	5,37	3	0,0
kamiennogórski ..	4,48	20	4,77	12	4,71	12	4,85	9	4,56	19	4,98	11	4,73	14	2,1
kłodzki	5,34	2	5,54	2	5,36	3	5,45	3	5,33	3	5,36	3	5,40	2	0,1
legnicki	4,19	24	4,00	26	3,94	25	3,99	25	4,09	26	4,11	27	4,05	25	-0,3
łubański	4,79	14	4,87	10	5,00	5	5,08	5	5,12	7	5,18	5	5,01	7	1,6
łubiński	5,25	5	5,46	3	5,50	1	5,48	2	5,33	2	5,46	1	5,41	1	0,8
lwówecki	4,82	11	4,67	17	4,71	11	4,71	13	5,13	6	5,13	7	4,86	10	1,3
milicki	4,82	12	4,68	16	4,85	9	4,86	8	4,96	10	5,04	9	4,87	9	0,9
oleśnicki	4,20	23	4,46	21	4,23	23	4,41	20	4,70	15	4,58	20	4,43	21	1,8
oławski	4,55	18	4,44	22	4,23	22	4,14	22	4,56	18	4,73	17	4,44	20	0,8
połkowicki	4,06	25	4,08	25	4,02	24	3,80	28	4,10	25	4,13	26	4,03	26	0,3
strzeliński	4,51	19	4,51	19	4,43	19	4,44	17	4,72	14	4,59	19	4,53	18	0,3
średzki	3,93	26	3,73	28	3,79	28	3,75	29	3,85	29	4,04	29	3,85	29	0,5
świdnicki	4,68	17	4,77	11	4,47	17	4,41	19	4,35	21	4,30	22	4,50	19	-1,7
trzebnicki	3,93	27	4,23	23	3,92	26	4,01	24	4,16	23	4,21	23	4,08	24	1,4
wałbrzyski	5,06	6	5,09	7	4,97	7	4,50	16	4,55	20	4,61	18	4,79	12	-1,8
wołowski	4,88	10	4,74	13	4,62	15	4,55	15	4,63	17	4,83	15	4,71	16	-0,2
wrocławski	3,67	29	3,70	29	3,65	29	3,84	27	4,12	24	4,15	24	3,85	28	2,5
ząbkowicki	4,81	13	4,73	14	4,68	13	4,79	10	4,84	12	4,91	12	4,79	13	0,4
zgorzelecki	3,83	28	3,83	27	3,90	27	3,94	26	3,96	28	4,11	28	3,93	27	1,4
złotoryjski	5,03	7	4,93	9	4,66	14	4,79	11	4,81	13	5,04	10	4,88	8	0,1
Miasta na prawach powiatu:															
Jelenia Góra	5,77	1	5,62	1	5,00	6	4,95	7	5,20	5	5,37	2	5,32	4	-1,4
Legnica	4,72	15	4,72	15	4,47	18	4,40	21	4,68	16	4,89	13	4,65	17	0,7
Wrocław	5,29	4	5,28	5	5,20	4	5,38	4	5,31	4	5,15	6	5,27	5	-0,6

TABL. 4. ASPEKT SPOŁECZNY. WARUNKI ŻYCIA - CZĄSTKOWE MIERNIKI ROZWOJU W LATACH 1999-2004

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999											
	warunki mieszkaniowe		ochrona zdrowia		kultura i turystyka		edukacja		środowisko		bezpieczeństwo	
	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga
Powiaty:												
bolesławiecki	5,76	6	1,82	28	2,35	21	2,38	20	7,66	12	6,13	17
dzierżoniowski	4,84	13	2,40	21	2,76	14	4,61	6	7,42	17	7,19	4
głogowski	5,99	3	3,41	10	2,70	16	4,81	5	8,04	3	5,08	24
górowski	3,42	26	1,93	27	1,45	28	3,67	11	6,90	23	8,43	1
jaworski	3,78	21	3,86	8	2,91	10	3,18	14	7,81	9	5,42	21
jeleniogórski	2,04	29	2,31	23	7,16	1	1,77	22	7,86	8	5,71	20
kamiennogórski	5,39	10	3,22	12	2,53	20	1,05	27	7,00	21	7,24	3
klodzki	4,75	15	2,81	17	4,67	2	4,13	7	7,50	14	6,92	6
legnicki	3,74	22	3,20	13	2,78	12	1,47	26	8,12	2	4,07	29
lubański	3,08	28	2,30	24	3,93	4	3,43	12	7,18	19	6,77	8
lubiński	5,42	9	4,38	3	3,32	7	3,97	8	8,71	1	5,22	22
lwówecki	4,34	19	2,31	22	3,41	5	3,77	10	7,39	18	6,74	9
milicki	4,77	14	3,98	7	2,68	17	2,48	19	7,94	6	6,24	15
oleśnicki	3,98	20	2,74	18	1,37	29	2,86	17	7,14	20	6,79	7
oławski	6,29	2	4,06	5	1,56	27	2,36	21	7,96	5	5,82	19
polkowicki	4,55	18	2,05	26	2,78	13	1,52	25	6,55	27	6,12	18
strzeliński	3,60	25	2,81	16	2,10	24	2,94	16	7,90	7	6,59	11
średzki	3,61	24	2,84	15	1,92	25	1,65	24	7,47	15	4,95	25
świdnicki	5,87	4	2,15	25	2,31	22	3,79	9	7,81	10	6,61	10
trzebnicki	5,50	8	2,60	19	1,77	26	0,98	28	6,63	26	6,24	16
wałbrzyski	5,19	12	2,49	20	2,97	9	7,54	1	6,96	22	6,27	14
wołowski	5,55	7	3,68	9	2,56	19	2,72	18	7,97	4	6,56	12
wrocławski	3,14	27	1,33	29	3,40	6	0,65	29	6,72	25	4,52	28
ząbkowicki	4,66	17	2,94	14	2,91	11	3,32	13	7,76	11	6,52	13
zgorzelecki	5,85	5	3,35	11	2,26	23	3,08	15	4,70	29	5,19	23
złotoryjski	3,73	23	4,20	4	3,17	8	1,75	23	7,59	13	7,82	2
Miasta na prawach powiatu:												
Jelenia Góra	4,71	16	4,61	2	4,06	3	6,64	2	7,42	16	6,96	5
Legnica	5,33	11	4,06	6	2,62	18	5,62	3	6,79	24	4,83	26
Wrocław	9,64	1	8,04	1	2,73	15	5,11	4	5,53	28	4,77	27

TABL. 4. ASPEKT SPOŁECZNY. WARUNKI ŻYCIA - CZĄSTKOWE MIERNIKI ROZWOJU W LATACH 1999-2004 (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000											
	warunki mieszkaniowe		ochrona zdrowia		kultura i turystyka		edukacja		środowisko		bezpieczeństwo	
	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga
Powiaty:												
bolesławiecki.....	6,02	2	2,47	24	2,38	19	2,59	20	7,79	14	5,67	21
dzierżoniowski	3,44	18	3,90	11	2,53	16	4,93	6	7,67	15	7,50	2
głogowski	4,69	6	4,46	6	2,33	20	5,08	5	7,99	8	5,79	20
górowski.....	2,96	26	2,02	27	1,33	29	3,93	9	6,66	26	7,41	3
jaworski.....	2,93	27	3,99	9	3,12	6	3,38	14	7,89	11	4,55	28
jeleniogórski.....	1,06	29	2,94	21	7,26	1	1,95	22	8,26	4	4,98	24
kamiennogórski.....	4,18	9	3,74	13	2,61	13	1,22	28	7,58	16	7,91	1
kłodzki.....	3,88	14	4,21	7	4,82	2	4,31	7	7,81	13	6,54	12
legnicki.....	3,26	20	3,41	16	2,72	12	1,53	26	8,34	3	2,90	29
lubański.....	2,46	28	3,00	19	3,97	3	3,45	13	7,34	21	6,85	8
lubiński.....	4,46	8	6,14	2	2,59	14	4,31	8	8,70	1	6,11	18
lwówecki.....	3,06	24	3,04	18	3,71	5	3,86	11	6,33	27	6,82	9
milicki.....	4,00	12	4,20	8	2,12	22	2,66	19	8,12	6	6,15	16
oleśnicki.....	3,54	16	3,45	15	1,64	26	3,02	17	7,39	19	7,16	5
oławski.....	5,84	4	3,77	12	1,52	28	2,48	21	7,42	18	6,16	15
polkowicki.....	4,13	10	2,38	25	2,56	15	1,71	25	6,81	25	5,95	19
strzeliński.....	3,34	19	2,67	23	1,92	24	3,12	16	8,35	2	6,54	11
średzki.....	3,68	15	1,63	28	1,67	25	1,77	24	7,37	20	5,32	22
świdnicki.....	4,48	7	2,99	20	2,10	23	3,88	10	8,00	7	6,86	7
trzebnicki.....	5,08	5	2,19	26	1,57	27	1,23	27	7,84	12	6,90	6
wałbrzyski.....	3,24	21	3,40	17	3,04	8	7,80	1	7,12	22	6,11	17
wołowski.....	3,98	13	2,93	22	2,91	10	2,82	18	8,19	5	6,24	14
wrocławski.....	5,91	3	1,07	29	2,43	18	0,63	29	7,08	23	4,58	27
ząbkowicki.....	3,04	25	3,45	14	2,74	11	3,49	12	7,90	10	6,41	13
zgorzelecki.....	4,05	11	3,93	10	2,29	21	3,30	15	4,45	29	5,24	23
złotoryjski.....	3,11	22	4,51	5	2,94	9	1,82	23	7,95	9	7,34	4
Miasta na prawach powiatu:												
Jelenia Góra.....	3,11	23	5,19	3	3,91	4	6,56	2	7,57	17	6,60	10
Legnica.....	3,48	17	4,91	4	2,44	17	5,84	3	6,90	24	4,91	25
Wrocław.....	6,27	1	7,67	1	3,08	7	5,15	4	6,06	28	4,86	26

TABL. 4. ASPEKT SPOŁECZNY. WARUNKI ŻYCIA - CZĄSTKOWE MIERNIKI ROZWOJU W LATACH 1999-2004 (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2001											
	warunki mieszkaniowe		ochrona zdrowia		kultura i turystyka		edukacja		środowisko		bezpieczeństwo	
	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga
Powiaty:												
bolesławiecki.....	3,67	15	2,65	21	2,38	19	2,45	20	7,75	9	5,70	17
dzierżoniowski	3,63	16	3,01	15	2,39	18	4,75	6	7,43	16	6,97	3
głogowski	4,03	12	4,67	3	2,15	22	4,77	5	7,70	11	6,22	12
górowski.....	2,90	26	2,67	20	1,40	28	3,60	13	6,62	26	8,16	1
jaworski.....	2,95	25	3,26	14	2,96	8	3,07	15	7,71	10	5,54	20
jeleniogórski.....	1,42	29	2,89	17	7,27	1	1,78	22	8,19	4	5,94	15
kamiennogórski.....	3,24	21	3,81	9	2,77	11	1,46	27	7,56	14	7,48	2
kłodzki.....	3,43	19	3,51	11	5,00	2	4,41	7	7,35	17	6,67	6
legnicki.....	3,22	22	2,85	19	2,62	14	1,47	26	8,32	2	3,33	29
lubański.....	2,11	28	4,37	6	4,19	4	3,80	10	7,15	19	6,30	10
lubiński.....	4,35	6	6,05	2	2,83	10	4,31	8	8,88	1	5,81	16
lwówecki.....	3,50	17	3,27	13	4,42	3	3,90	9	6,42	27	5,53	21
milicki.....	4,33	7	4,41	4	2,20	21	2,82	18	7,95	6	6,61	7
oleśnicki.....	3,85	13	2,96	16	1,59	25	3,02	17	7,33	18	6,14	13
oławski.....	4,90	4	2,55	24	1,53	27	2,39	21	7,46	15	6,30	11
polkowicki.....	4,33	8	2,63	22	2,42	17	1,65	23	6,68	24	5,59	19
strzeliński.....	3,26	20	2,87	18	1,58	26	3,07	16	8,24	3	6,47	9
średzki.....	4,16	10	1,80	28	1,83	24	1,55	24	7,09	21	5,48	22
świdnicki.....	3,72	14	2,44	25	2,12	23	3,60	12	7,62	13	6,53	8
trzebnicki.....	5,34	2	2,33	27	1,23	29	1,09	28	7,81	8	5,32	23
wałbrzyski.....	3,09	23	2,39	26	3,42	6	7,77	1	6,95	23	6,06	14
wołowski.....	4,11	11	3,36	12	2,70	13	2,71	19	8,09	5	5,60	18
wrocławski.....	5,21	3	1,27	29	2,29	20	0,51	29	7,01	22	4,82	26
ząbkowicki.....	3,03	24	2,62	23	2,89	9	3,45	14	7,65	12	6,93	4
zgorzelecki.....	4,16	9	4,04	7	2,46	16	3,66	11	4,22	29	5,16	25
złotoryjski.....	2,66	27	4,40	5	2,74	12	1,50	25	7,81	7	6,67	5
Miasta na prawach powiatu:												
Jelenia Góra.....	3,48	18	3,80	10	3,61	5	6,31	2	7,14	20	5,27	24
Legnica.....	4,71	5	3,97	8	2,60	15	5,74	3	6,64	25	3,84	28
Wrocław.....	6,73	1	7,21	1	3,20	7	5,41	4	5,61	28	4,58	27

TABL. 4. ASPEKT SPOŁECZNY. WARUNKI ŻYCIA - CZĄSTKOWE MIERNIKI ROZWOJU W LATACH 1999-2004 (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002											
	warunki mieszkaniowe		ochrona zdrowia		kultura i turystyka		edukacja		środowisko		bezpieczeństwo	
	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga
Powiaty:												
bolesławiecki.....	3,57	6	2,81	25	2,32	15	3,72	19	7,70	10	5,77	17
dzierżoniowski	2,69	14	3,36	18	2,24	18	4,92	10	7,13	17	7,37	3
głogowski	3,88	5	4,20	5	1,87	23	6,87	3	7,72	8	6,67	9
górowski.....	0,49	29	2,87	24	1,15	29	3,00	20	6,49	24	8,30	2
jaworski.....	2,04	21	3,46	17	3,00	8	4,57	11	7,84	6	5,55	22
jeleniogórski.....	2,19	19	3,57	15	6,59	1	2,07	25	8,06	4	6,19	14
kamiennogórski.....	1,79	23	3,79	13	2,54	10	2,66	22	7,53	13	8,40	1
kłodzki.....	2,42	18	4,10	8	4,56	2	5,48	8	7,54	12	6,83	7
legnicki.....	2,79	13	3,10	22	2,36	14	1,74	26	8,16	2	3,85	29
lubański.....	1,65	24	3,89	10	4,09	4	5,09	9	7,09	18	6,75	8
lubiński.....	4,01	4	5,94	2	2,27	16	5,93	7	8,83	1	5,87	16
lwówecki.....	1,20	28	3,83	12	4,23	3	6,47	5	6,22	26	5,17	25
milicki.....	1,40	27	4,44	4	2,03	21	4,40	14	7,99	5	7,24	4
oleśnicki.....	3,13	8	3,86	11	1,59	25	3,90	17	7,25	16	6,31	13
oławski.....	3,18	7	3,71	14	1,50	27	2,99	21	6,79	22	6,11	15
polkowicki.....	2,81	12	1,78	28	2,25	17	2,50	23	6,65	23	5,61	19
strzeliński.....	1,51	26	4,06	9	1,57	26	4,43	13	7,42	14	6,59	11
średzki.....	2,66	15	2,51	27	1,73	24	1,71	27	7,06	19	5,36	24
świdnicki.....	2,61	16	3,12	21	1,88	22	3,87	18	7,37	15	6,65	10
trzebnicki.....	3,08	9	3,27	19	1,33	28	1,68	28	7,71	9	5,66	18
wałbrzyski.....	1,86	22	2,68	26	3,24	5	4,06	15	6,88	21	6,52	12
wołowski.....	2,09	20	3,20	20	2,48	11	4,55	12	8,06	3	5,58	20
wrocławski.....	6,39	1	1,62	29	2,13	19	0,81	29	7,03	20	4,92	27
ząbkowicki.....	1,53	25	3,00	23	2,42	12	6,38	6	7,63	11	7,03	5
zgorzelecki.....	2,98	10	4,19	6	2,41	13	3,94	16	4,40	29	5,56	21
złotoryjski.....	2,54	17	4,18	7	2,84	9	2,31	24	7,75	7	6,89	6
Miasta na prawach powiatu:												
Jelenia Góra.....	2,85	11	4,69	3	3,04	7	7,61	2	6,42	25	5,54	23
Legnica.....	4,16	3	3,54	16	2,05	20	8,32	1	6,09	27	4,42	28
Wrocław.....	6,31	2	7,72	1	3,10	6	6,53	4	5,62	28	5,01	26

TABL. 4. ASPEKT SPOŁECZNY. WARUNKI ŻYCIA - CZĄSTKOWE MIERNIKI ROZWOJU W LATACH 1999-2004 (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003											
	warunki mieszkaniowe		ochrona zdrowia		kultura i turystyka		edukacja		środowisko		bezpieczeństwo	
	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga
Powiaty:												
bolesławiecki.....	3,52	5	2,99	23	2,21	18	3,77	20	7,47	16	5,24	27
dzierżoniowski	2,56	15	3,05	22	2,04	21	5,29	9	7,55	15	7,85	2
głogowski	3,45	7	4,61	5	1,71	23	6,64	3	8,07	4	6,51	13
górowski.....	0,40	29	2,26	26	1,15	28	4,55	10	6,32	25	7,94	1
jaworski.....	1,90	21	4,21	10	3,10	5	4,30	14	7,87	7	6,45	14
jeleniogórski.....	1,84	23	3,43	18	6,23	1	2,42	24	8,10	3	6,04	18
kamiennogórski.....	2,22	17	2,89	24	2,22	17	2,88	22	7,63	14	7,35	5
kłodzki.....	1,86	22	3,61	16	4,23	3	5,41	8	7,72	11	6,88	10
legnicki.....	3,05	11	3,16	21	2,33	13	1,25	28	8,27	2	4,17	29
lubański.....	1,91	20	4,25	9	4,05	4	4,18	16	7,09	21	6,88	11
lubiński.....	3,79	4	5,67	2	2,27	16	5,76	7	8,84	1	5,31	24
lwówecki.....	2,08	19	3,69	14	4,61	2	6,54	4	6,31	26	6,31	16
milicki.....	1,37	27	4,53	6	2,05	20	4,38	13	7,94	5	7,49	3
oleśnicki.....	2,76	13	3,75	13	1,62	26	3,87	19	7,67	13	7,36	4
oławski.....	3,36	8	4,29	8	1,58	27	3,10	21	7,19	20	6,93	9
polkowicki.....	2,63	14	2,17	27	2,46	10	2,87	23	6,63	24	6,21	17
strzeliński.....	1,35	28	3,68	15	1,87	22	4,28	15	7,91	6	7,26	6
średzki.....	3,24	9	2,04	28	1,69	24	1,35	27	7,38	17	5,63	23
świdnicki.....	2,12	18	3,24	19	1,67	25	4,16	17	7,32	18	6,36	15
trzebnicki.....	3,96	3	3,50	17	1,10	29	1,89	26	7,69	12	5,88	21
wałbrzyski.....	1,42	26	2,47	25	3,03	7	3,97	18	6,87	23	7,21	7
wołowski.....	2,30	16	3,22	20	2,41	12	4,43	12	7,85	9	6,00	19
wrocławski.....	7,53	1	1,27	29	2,16	19	0,71	29	7,74	10	5,12	28
ząbkowicki.....	1,76	24	3,89	12	2,27	15	6,33	5	6,99	22	7,09	8
zgorzelecki.....	2,85	12	4,47	7	2,43	11	4,51	11	4,25	29	5,30	25
złotoryjski.....	1,73	25	4,63	3	2,78	9	2,38	25	7,87	8	6,69	12
Miasta na prawach powiatu:												
Jelenia Góra.....	3,08	10	4,62	4	2,86	8	7,78	2	7,22	19	5,98	20
Legnica.....	3,48	6	4,03	11	2,28	14	7,93	1	5,93	27	5,75	22
Wrocław.....	4,90	2	7,92	1	3,04	6	6,08	6	5,78	28	5,27	26

TABL. 4. ASPEKT SPOŁECZNY. WARUNKI ŻYCIA - CZĄSTKOWE MIERNIKI ROZWOJU W LATACH 1999-2004 (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004											
	warunki mieszkaniowe		ochrona zdrowia		kultura i turystyka		edukacja		środowisko		bezpieczeństwo	
	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga
Powiaty:												
bolesławiecki.....	2,51	10	3,04	19	2,35	18	3,21	21	7,53	16	5,90	26
dzierżoniowski	1,99	15	2,40	27	2,02	22	4,97	10	7,35	19	8,27	3
głogowski	3,21	7	4,30	7	1,75	26	6,58	3	8,05	3	6,40	18
górowski.....	0,47	28	2,88	21	1,20	28	2,94	23	6,59	25	8,35	1
jaworski.....	1,56	21	3,34	12	3,45	5	3,93	16	7,56	14	6,63	16
jeleniogórski.....	2,16	14	3,04	18	5,93	1	2,41	25	8,08	2	6,13	23
kamiennogórski.....	2,52	9	3,61	11	2,40	17	3,32	19	7,68	13	8,27	2
kłodzki.....	1,94	16	2,82	22	4,38	4	5,38	7	7,77	10	7,42	6
legnicki.....	2,45	12	2,79	23	2,57	12	1,11	28	7,94	6	5,07	28
lubański.....	1,24	24	3,94	10	4,43	3	4,05	15	7,11	22	7,31	12
lubiński.....	3,49	4	5,97	2	2,47	13	5,09	9	8,49	1	6,26	21
lwówecki.....	1,21	25	3,29	14	4,49	2	6,33	4	6,35	26	7,29	13
milicki.....	0,93	27	5,44	3	2,12	21	4,10	14	7,96	4	7,36	7
oleśnicki.....	2,49	11	3,25	16	1,56	27	3,63	18	7,69	12	7,34	9
oławski.....	2,55	8	4,61	5	1,76	25	3,23	20	7,18	21	7,51	5
polkowicki.....	2,38	13	2,50	26	2,45	16	2,76	24	6,70	23	6,15	22
strzeliński.....	0,36	29	3,26	15	1,80	24	4,40	12	7,89	7	7,35	8
średzki.....	1,81	19	2,01	28	2,15	20	1,54	27	7,56	15	6,34	20
świdnicki.....	1,55	22	2,73	24	1,82	23	3,93	17	7,47	17	6,41	17
trzebnicki.....	3,40	5	3,33	13	0,96	29	1,83	26	7,41	18	7,02	14
wałbrzyski.....	1,59	20	2,71	25	3,01	8	4,15	13	6,67	24	7,33	10
wołowski.....	1,91	17	2,88	20	2,60	11	5,17	8	7,80	9	6,88	15
wrocławski.....	7,62	1	1,95	29	2,27	19	1,04	29	7,84	8	4,23	29
ząbkowicki.....	1,00	26	3,14	17	2,45	15	6,27	5	7,71	11	7,33	11
zgorzelecki.....	1,85	18	3,98	9	2,60	10	4,93	11	4,56	29	6,05	24
złotoryjski.....	1,54	23	4,24	8	2,96	9	3,02	22	7,96	5	7,59	4
Miasta na prawach powiatu:												
Jelenia Góra.....	3,37	6	4,56	6	3,21	7	7,68	1	7,22	20	6,38	19
Legnica.....	3,80	2	4,79	4	2,46	14	7,66	2	5,86	27	5,93	25
Wrocław.....	3,75	3	7,75	1	3,33	6	5,58	6	5,45	28	5,12	27

TABL. 4. ASPEKT SPOŁECZNY. WARUNKI ŻYCIA - CZĄSTKOWE MIERNIKI ROZWOJU W LATACH 1999-2004 (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Średnia 1999-2004											
	warunki mieszkaniowe		ochrona zdrowia		kultura i turystyka		edukacja		środowisko		bezpieczeństwo	
	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga
Powiaty:												
bolesławiecki.....	4,18	7	2,63	25	2,33	19	3,02	20	7,65	10	5,73	22
dzierżoniowski.....	3,19	17	3,02	21	2,33	20	4,91	7	7,42	16	7,53	3
głogowski.....	4,21	6	4,27	6	2,08	22	5,79	4	7,93	7	6,11	18
górowski.....	1,77	29	2,44	26	1,28	29	3,61	17	6,59	25	8,10	1
jaworski.....	2,53	24	3,69	10	3,09	7	3,74	14	7,78	9	5,69	23
jeleniogórski.....	1,79	28	3,03	20	6,74	1	2,07	25	8,09	3	5,83	20
kamienogórski.....	3,22	15	3,51	12	2,51	14	2,10	24	7,49	15	7,78	2
kłodzki.....	3,05	19	3,51	13	4,61	2	4,85	10	7,61	11	6,87	6
legnicki.....	3,09	18	3,08	19	2,56	13	1,43	28	8,19	2	3,90	29
lubański.....	2,08	27	3,63	11	4,11	4	4,00	11	7,16	22	6,81	9
lubiński.....	4,25	5	5,69	2	2,63	10	4,90	8	8,74	1	5,76	21
lwówecki.....	2,56	22	3,24	15	4,15	3	5,15	6	6,50	26	6,31	14
milicki.....	2,80	20	4,50	4	2,20	21	3,47	18	7,98	5	6,85	8
oleśnicki.....	3,29	14	3,34	14	1,56	27	3,38	19	7,41	17	6,85	7
oławski.....	4,35	4	3,83	9	1,58	26	2,76	21	7,33	18	6,47	13
polkowicki.....	3,47	10	2,25	27	2,49	15	2,17	22	6,67	24	5,94	19
strzeliński.....	2,24	26	3,22	16	1,81	25	3,71	16	7,95	6	6,80	10
średzki.....	3,19	16	2,14	28	1,83	24	1,60	26	7,32	19	5,51	24
świdnicki.....	3,39	12	2,78	23	1,98	23	3,87	13	7,60	13	6,57	12
trzebnicki.....	4,39	3	2,87	22	1,33	28	1,45	27	7,51	14	6,17	15
wałbrzyski.....	2,73	21	2,69	24	3,12	6	5,88	3	6,91	23	6,58	11
wołowski.....	3,33	13	3,21	17	2,61	12	3,73	15	7,99	4	6,14	16
wrocławski.....	5,96	2	1,42	29	2,45	16	0,72	29	7,23	20	4,70	28
ząbkowicki.....	2,50	25	3,17	18	2,61	11	4,87	9	7,60	12	6,88	5
zgorzelecki.....	3,63	9	3,99	8	2,41	17	3,90	12	4,43	29	5,42	25
złotoryjski.....	2,55	23	4,36	5	2,90	9	2,13	23	7,82	8	7,16	4
Miasta na prawach powiatu:												
Jelenia Góra.....	3,43	11	4,58	3	3,45	5	7,10	1	7,17	21	6,12	17
Legnica.....	4,16	8	4,22	7	2,41	18	6,85	2	6,37	27	4,95	26
Wrocław.....	6,27	1	7,72	1	3,08	8	5,64	5	5,68	28	4,94	27

TABL. 5. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA - SYNTETYCZNE MIERNIKI ROZWOJU W LATACH 1999-2004

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999		2000		2001		2002		2003		2004		Średnia 1999-2004		Przeciętne roczne tempo zmian w %
	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	
Powiaty:															
bolesławiecki	2,03	24	1,82	23	1,78	23	2,50	17	2,31	20	2,71	19	2,19	22	5,9
dzierżoniowski....	2,77	12	3,08	10	3,11	8	3,77	5	3,38	8	3,56	8	3,28	7	5,2
głogowski	2,79	11	3,08	11	3,04	10	3,51	8	3,43	7	3,37	11	3,20	8	3,9
górowski	2,34	20	2,46	19	2,79	14	2,30	19	2,22	21	2,44	22	2,43	18	0,8
jaworski	2,21	22	2,39	21	1,69	24	2,07	24	1,80	26	2,23	24	2,06	23	0,1
jeleniogórski	3,05	8	3,12	9	3,08	9	3,37	9	3,15	9	3,16	12	3,15	10	0,7
kamiennogórski ..	2,74	13	3,16	8	2,56	17	2,79	12	3,08	11	3,59	7	2,99	12	5,5
kłodzki	2,53	15	3,02	13	2,88	11	2,72	14	2,44	15	2,81	16	2,74	15	2,1
legnicki	1,51	27	1,48	29	1,35	28	1,23	29	1,14	29	1,53	28	1,37	29	0,3
lubański	2,45	18	2,62	17	2,57	16	2,24	21	2,32	18	2,72	18	2,49	16	2,1
lubiński	2,84	10	3,35	6	3,16	7	3,24	10	3,08	10	3,47	10	3,19	9	4,1
lwówecki	2,22	21	2,42	20	2,05	20	2,27	20	2,39	16	2,61	20	2,33	20	3,3
milicki	2,41	19	1,71	25	1,42	27	1,68	26	1,87	25	2,17	25	1,88	25	-2,0
oleśnicki	2,66	14	2,81	15	2,88	12	2,77	13	2,53	14	3,10	13	2,79	14	3,1
oławski	2,93	9	3,02	14	2,82	13	3,22	11	3,07	12	3,48	9	3,09	11	3,5
połkowicki	1,62	26	1,60	27	1,98	22	2,19	22	2,09	23	2,27	23	1,96	24	7,0
strzeliński	2,21	23	2,07	22	2,12	18	2,55	16	2,20	22	2,47	21	2,27	21	2,3
średzki	1,80	25	1,67	26	1,57	26	1,38	27	1,76	27	0,99	29	1,53	27	-11,2
świdnicki	3,24	6	3,60	5	3,33	6	3,73	7	3,55	6	3,82	6	3,54	6	3,4
trzebnicki	2,53	16	2,51	18	2,04	21	2,31	18	2,38	17	2,83	15	2,43	17	2,2
wałbrzyski	3,71	4	4,13	4	4,15	4	4,39	4	4,19	4	4,44	4	4,17	4	3,7
wołowski	2,52	17	2,70	16	2,08	19	2,14	23	2,31	19	2,73	17	2,41	19	1,6
wrocławski	1,38	28	1,79	24	1,59	25	1,73	25	2,03	24	1,96	26	1,75	26	7,3
ząbkowicki	3,17	7	3,07	12	2,65	15	2,55	15	2,78	13	2,91	14	2,86	13	-1,7
zgorzelecki	3,37	5	3,33	7	3,43	5	3,75	6	3,74	5	3,85	5	3,58	5	2,7
złotoryjski	1,37	29	1,56	28	1,23	29	1,26	28	1,35	28	1,58	27	1,39	28	2,8
Miasta na prawach powiatu:															
Jelenia Góra	4,72	3	5,31	3	5,22	3	5,78	3	5,12	3	5,59	3	5,29	3	3,5
Legnica	6,43	2	6,58	2	6,83	2	7,31	2	7,13	2	7,39	1	6,95	2	2,8
Wrocław	6,67	1	7,27	1	7,34	1	7,57	1	7,46	1	7,13	2	7,24	1	1,4

TABL. 6. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA - CZĄSTKOWE MIERNIKI ROZWOJU W LATACH 1999-2004

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999											
	infrastruktura								ciepłownictwo		infrastruktura drogowa	
	wodociągowa		kanalizacyjna		gazoenergetyczna		elektroenergetyczna		miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga
	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga
Powiaty:												
bolesławiecki.....	1,59	21	2,25	20	4,15	5	0,60	27	1,12	15	0,14	29
dzierżoniowski	3,07	7	4,56	5	2,95	17	1,68	20	0,88	18	3,10	20
głogowski	1,75	19	1,96	22	3,16	15	1,33	23	4,21	3	2,52	24
górowski.....	0,86	28	3,52	10	3,75	10	0,49	28	0,91	17	3,01	21
jaworski.....	0,99	26	1,85	23	3,86	9	2,95	17	1,68	9	1,89	26
jeleniogórski.....	3,02	8	3,82	9	4,05	7	8,13	3	0,49	25	2,89	23
kamiennogórski.....	2,36	15	4,36	6	2,97	16	2,17	19	1,23	13	3,28	18
kłodzki.....	2,44	13	3,37	13	1,86	26	5,17	11	0,92	16	5,05	5
legnicki.....	1,05	25	1,11	27	1,71	28	4,71	12	0,50	24	3,42	17
łubański.....	2,39	14	3,44	11	3,24	14	1,28	24	0,62	21	3,46	15
łubiński.....	2,70	12	2,26	19	2,09	24	0,00	29	4,28	2	3,89	12
lwówecki.....	0,90	27	2,87	15	2,73	19	3,33	15	0,66	19	4,79	8
milicki.....	1,33	24	1,63	25	5,01	2	2,26	18	0,55	23	3,86	13
oleśnicki.....	1,99	18	3,40	12	2,70	20	6,70	8	1,38	12	3,26	19
oławski.....	2,10	17	2,88	14	4,09	6	1,50	21	2,10	7	4,09	11
polkowicki.....	1,54	22	1,52	26	2,42	21	1,20	25	1,40	11	0,76	28
strzeliński.....	2,73	10	2,68	17	2,24	22	4,16	14	0,18	27	4,16	10
średzki.....	2,83	9	0,53	28	2,04	25	8,88	2	0,13	28	2,97	22
świdnicki.....	3,14	6	4,25	7	3,38	13	5,94	9	1,19	14	4,52	9
trzebnicki.....	2,25	16	2,63	18	4,68	4	5,79	10	0,57	22	0,93	27
wałbrzyski.....	4,83	4	6,03	3	1,86	27	7,43	4	1,47	10	5,11	4
wołowski.....	1,48	23	2,03	21	3,45	12	1,33	22	3,04	6	2,28	25
wrocławski.....	1,69	20	0,20	29	2,13	23	0,66	26	0,01	29	4,88	7
ząbkowicki.....	2,70	11	2,86	16	5,11	1	6,79	7	0,33	26	4,94	6
zgorzelecki.....	4,36	5	3,87	8	2,94	18	7,35	6	1,76	8	3,79	14
złotoryjski.....	0,29	29	1,75	24	1,25	29	3,08	16	0,63	20	3,46	16
Miasta na prawach powiatu:												
Jelenia Góra.....	5,97	3	5,89	4	3,65	11	7,39	5	3,09	5	5,55	3
Legnica.....	6,98	2	6,31	2	3,87	8	4,26	13	8,51	1	7,86	2
Wrocław.....	9,50	1	8,27	1	4,73	3	10,00	1	3,39	4	9,67	1

TABL. 6. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA - CZĄSTKOWE MIERNIKI ROZWOJU W LATACH 1999-2004 (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000											
	infrastruktura								ciepłownictwo		infrastruktura drogowa	
	wodociągowa		kanalizacyjna		gazoenergetyczna		elektroenergetyczna		miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga
	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga
Powiaty:												
bolesławiecki.....	2,03	18	2,09	19	2,65	20	4,77	12	0,00	29	0,16	29
dzierżoniowski	3,46	8	3,62	8	3,72	10	4,33	15	1,07	15	3,04	21
głogowski	1,99	19	1,79	22	4,15	6	3,03	21	4,31	3	2,46	25
górowski.....	1,15	26	3,98	6	3,96	8	0,17	29	1,17	14	2,89	23
jaworski	1,13	27	1,53	23	2,83	19	3,35	19	2,05	8	4,92	7
jeleniogórski.....	2,08	17	2,96	13	4,40	5	8,23	3	0,57	23	2,86	24
kamiennogórski.....	3,08	10	4,88	5	3,41	14	2,90	22	1,42	12	3,13	20
kłodzki.....	3,29	9	3,13	12	2,52	21	5,89	7	1,06	16	4,95	6
legnicki.....	1,21	25	0,95	27	0,73	29	4,54	14	0,76	20	3,25	19
lubański	2,38	16	3,15	11	3,26	16	3,44	17	0,79	18	3,58	17
lubiński.....	2,81	12	1,81	20	2,41	22	1,47	28	6,58	2	4,33	11
lwówecki	0,90	28	2,69	15	3,27	15	3,42	18	0,80	17	4,79	9
milicki	1,37	24	1,41	24	1,82	25	2,69	23	0,67	22	3,82	15
oleśnicki	2,47	15	3,28	10	2,84	18	5,14	11	1,28	13	3,31	18
oławski	1,85	21	2,73	14	4,09	7	2,43	24	2,77	7	4,10	13
polkowicki.....	1,57	23	1,22	25	1,93	23	2,24	27	1,72	9	0,83	28
strzeliński	2,98	11	2,45	16	1,76	26	2,26	26	0,29	25	4,14	12
średzki	3,46	7	0,25	29	0,86	28	5,61	10	0,28	26	2,93	22
świdnicki	3,62	6	3,98	7	3,43	12	7,00	6	1,46	11	4,49	10
trzebnicki.....	2,50	14	2,37	18	3,65	11	5,88	8	0,71	21	0,95	27
wałbrzyski	4,63	4	5,04	3	2,96	17	7,97	4	1,69	10	5,61	3
wołowski	1,91	20	1,80	21	3,79	9	2,38	25	3,32	6	2,33	26
wrocławski	1,81	22	0,52	28	1,91	24	4,70	13	0,13	27	4,85	8
ząbkowicki	2,59	13	2,37	17	5,28	4	3,99	16	0,47	24	5,01	5
zgorzelecki	3,95	5	3,55	9	3,41	13	8,45	2	0,06	28	3,82	14
złotoryjski.....	0,45	29	1,15	26	1,71	27	3,26	20	0,78	19	3,75	16
Miasta na prawach powiatu:												
Jelenia Góra.....	5,49	3	4,93	4	6,29	2	7,83	5	3,32	5	5,49	4
Legnica.....	7,15	2	5,64	2	5,61	3	5,80	9	7,89	1	7,78	2
Wrocław	9,57	1	7,69	1	6,36	1	10,00	1	3,84	4	9,58	1

TABL. 6. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA - CZĄSTKOWE MIERNIKI ROZWOJU W LATACH 1999-2004 (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2001											
	infrastruktura								ciepłownictwo		infrastruktura drogowa	
	wodociągowa		kanalizacyjna		gazoenergetyczna		elektroenergetyczna		miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga
	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga
Powiaty:												
bolesławiecki.....	1,60	25	1,73	23	2,77	18	3,77	13	0,89	15	0,08	29
dzierzoniowski	3,22	9	3,93	7	4,97	4	2,94	16	0,60	18	3,09	21
głogowski	2,08	20	1,88	20	4,53	5	2,33	18	3,69	3	2,78	24
górowski.....	2,03	21	4,39	6	2,68	19	0,15	29	3,09	5	2,91	22
jaworski	1,07	27	1,75	22	2,25	23	2,05	22	1,20	12	2,05	26
jeleniogórski.....	2,50	16	3,89	9	3,60	11	7,50	2	0,34	24	3,10	20
kamiennogórski.....	2,73	13	4,76	5	2,45	21	0,53	28	0,84	17	4,02	12
kłódzki.....	3,72	6	3,20	13	2,66	20	4,65	10	0,56	19	5,06	5
legnicki.....	0,97	28	1,02	27	1,07	28	3,51	14	0,30	26	3,51	17
lubański	2,24	18	3,37	12	3,18	14	2,87	17	1,06	14	3,26	18
lubiński.....	2,94	12	1,94	19	3,71	8	1,01	27	4,34	2	4,23	9
lwówecki	1,39	26	2,64	16	2,27	22	2,26	19	0,42	20	4,93	6
milicki	1,79	24	1,51	24	1,31	27	1,28	26	0,31	25	3,55	15
oleśnicki	2,56	15	3,38	11	3,64	10	4,61	11	1,07	13	3,12	19
oławski	2,57	14	3,19	14	3,70	9	1,88	23	1,79	8	3,85	13
polkowicki.....	2,11	19	1,22	25	2,88	15	1,71	24	2,32	6	0,88	28
strzeliński	3,05	11	2,81	15	2,03	24	2,19	20	0,08	28	4,09	10
średzki	3,41	8	0,29	29	0,11	29	6,70	4	0,10	27	2,86	23
świdnicki	3,55	7	3,93	8	3,54	12	5,40	6	1,24	11	4,07	11
trzebnicki.....	2,46	17	2,13	18	2,82	16	4,45	12	0,35	23	1,05	27
wałbrzyski	4,68	4	5,10	4	4,17	6	5,98	5	1,51	9	5,64	4
wołowski	1,80	23	1,75	21	3,88	7	1,69	25	0,88	16	2,39	25
wrocławski	1,95	22	0,71	28	1,57	25	3,29	15	0,04	29	4,80	7
ząbkowicki	3,06	10	2,58	17	2,81	17	5,10	7	0,38	22	4,65	8
zgorzelecki	3,92	5	3,62	10	3,20	13	7,06	3	1,49	10	3,67	14
złotoryjski.....	0,25	29	1,05	26	1,50	26	2,18	21	0,38	21	3,53	16
Miasta na prawach powiatu:												
Jelenia Góra.....	5,73	3	5,13	3	7,13	3	5,09	8	2,19	7	7,52	3
Legnica.....	7,19	2	5,98	2	7,83	2	4,68	9	6,72	1	8,20	2
Wrocław	9,62	1	7,86	1	8,12	1	8,15	1	3,27	4	9,62	1

TABL. 6. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA - CZĄSTKOWE MIERNIKI ROZWOJU W LATACH 1999-2004 (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002											
	infrastruktura								ciepłownictwo		infrastruktura drogowa	
	wodociągowa		kanalizacyjna		gazoenergetyczna		elektroenergetyczna		miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga
	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga
Powiaty:												
bolesławiecki.....	2,49	18	1,68	21	2,98	18	4,76	11	1,66	13	2,69	18
dzierzoniowski	3,31	9	3,75	10	5,09	4	3,61	17	2,00	11	5,72	4
głogowski	2,47	19	1,98	20	4,75	5	2,85	22	5,95	2	0,95	25
górowski.....	1,19	27	4,49	6	3,21	15	0,83	29	1,40	16	0,89	26
jaworski	1,24	26	1,53	22	2,34	23	3,04	18	1,10	18	5,18	5
jeleniogórski.....	2,61	17	4,08	7	3,94	11	7,51	3	0,64	24	3,42	13
kamiennogórski.....	2,61	16	4,91	4	2,64	20	2,51	24	1,47	15	2,01	19
kłodzki.....	3,37	8	2,88	14	2,56	21	4,73	12	0,79	21	3,85	8
legnicki.....	0,77	28	0,87	28	1,22	28	3,91	16	0,48	25	1,56	21
lubański	1,75	23	2,88	15	3,31	13	3,04	19	0,88	20	1,42	22
lubiński.....	3,07	12	2,09	19	3,99	10	1,17	28	4,92	3	2,81	16
lwówecki	1,33	25	2,68	17	2,51	22	3,97	15	0,89	19	3,70	10
milicki	1,74	24	1,52	23	1,48	27	1,66	27	1,25	17	3,44	12
oleśnicki	2,62	15	3,26	13	2,87	19	5,54	7	1,68	12	1,19	24
oławski	2,74	14	3,76	9	4,37	7	2,04	26	2,65	6	2,72	17
polkowicki.....	2,17	21	1,32	24	3,28	14	2,19	25	2,38	7	1,23	23
strzeliński	3,15	11	3,45	12	2,31	24	4,66	13	0,18	27	3,19	15
średzki	3,98	5	0,26	29	0,10	29	5,43	8	0,16	28	0,80	27
świdnicki	3,59	7	3,93	8	4,06	9	6,12	6	2,12	10	3,76	9
trzebnicki.....	2,83	13	2,15	18	3,00	17	5,18	10	0,71	23	0,65	28
wałbrzyski	4,43	4	4,93	3	4,38	6	6,99	5	2,26	9	5,15	6
wołowski	2,05	22	1,24	25	4,20	8	2,62	23	1,53	14	0,29	29
wrocławski	2,23	20	0,98	27	1,61	25	4,53	14	0,02	29	3,64	11
ząbkowicki	3,23	10	2,84	16	3,04	16	2,92	21	0,46	26	4,00	7
zgorzelecki	3,80	6	3,52	11	3,40	12	8,38	2	2,27	8	3,33	14
złotoryjski.....	0,30	29	1,09	26	1,56	26	2,95	20	0,73	22	1,86	20
Miasta na prawach powiatu:												
Jelenia Góra.....	5,69	3	4,68	5	7,69	3	7,32	4	3,56	4	7,24	2
Legnica.....	7,20	2	6,13	2	7,81	2	5,20	9	9,07	1	7,22	3
Wrocław	9,59	1	7,81	1	8,57	1	10,00	1	2,90	5	9,25	1

TABL. 6. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA - CZĄSTKOWE MIERNIKI ROZWOJU W LATACH 1999-2004 (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003											
	infrastruktura								ciepłownictwo		infrastruktura drogowa	
	wodociągowa		kanalizacyjna		gazoenergetyczna		elektroenergetyczna		miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga
	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga
Powiaty:												
bolesławiecki.....	1,76	23	1,69	21	2,70	20	4,31	13	1,53	15	3,17	18
dzierzoniowski	3,03	11	3,71	7	4,40	8	2,94	18	1,63	13	5,16	4
głogowski	2,55	17	1,96	20	4,62	5	1,61	26	5,96	2	2,09	23
górowski.....	1,04	26	4,13	6	2,45	21	1,05	28	2,23	8	0,70	29
jaworski	1,20	25	1,50	23	2,73	19	2,80	19	0,14	28	3,72	14
jeleniogórski.....	1,48	24	3,34	10	3,95	10	7,73	3	0,51	23	4,34	9
kamiennogórski.....	2,76	13	4,94	3	3,41	12	2,34	21	1,50	16	2,87	19
klódzki.....	2,62	15	2,65	14	1,98	26	4,31	12	0,68	19	4,36	8
legnicki.....	0,72	28	0,71	28	0,99	29	3,26	16	0,35	24	2,40	22
lubański	2,52	18	2,80	13	3,03	17	3,17	17	0,85	17	1,62	26
lubiński.....	3,20	8	2,02	18	3,21	16	0,96	29	4,82	3	3,52	15
lwówecki	0,86	27	2,47	15	3,49	11	3,73	14	0,79	18	4,19	10
milicki	1,87	22	1,59	22	2,14	24	1,92	24	0,52	22	4,64	6
oleśnicki	2,43	20	3,10	11	1,55	27	5,20	9	1,55	14	2,77	21
oławski	2,75	14	2,46	16	4,63	4	2,18	23	2,65	7	3,35	16
polkowicki.....	2,61	16	1,23	24	3,36	13	1,38	27	2,23	9	0,91	28
strzeliński	2,82	12	2,29	17	2,32	22	3,66	15	0,25	26	3,31	17
średzki	3,99	5	0,51	29	1,13	28	5,42	6	0,20	27	1,70	25
świdnicki	3,27	7	3,58	9	4,42	7	5,35	7	1,65	12	4,10	11
trzebnicki.....	3,03	10	2,01	19	2,84	18	5,26	8	0,60	21	1,83	24
wałbrzyski	4,77	4	4,90	4	3,33	14	5,79	5	2,82	6	4,72	5
wołowski	2,02	21	0,97	26	4,61	6	2,49	20	1,95	11	1,33	27
wrocławski	2,51	19	1,07	25	2,18	23	5,07	10	0,03	29	4,00	12
ząbkowicki	3,08	9	3,07	12	4,22	9	1,92	25	0,33	25	4,50	7
zgorzelecki	3,63	6	3,61	8	3,29	15	7,98	2	2,22	10	3,91	13
złotoryjski.....	0,29	29	0,89	27	2,11	25	2,26	22	0,67	20	2,84	20
Miasta na prawach powiatu:												
Jelenia Góra.....	5,02	3	4,25	5	5,66	3	7,42	4	3,26	4	7,41	3
Legnica.....	7,57	2	6,10	2	7,52	2	4,65	11	8,58	1	7,43	2
Wrocław	9,65	1	7,71	1	7,64	1	10,00	1	3,18	5	9,31	1

TABL. 6. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA - CZĄSTKOWE MIERNIKI ROZWOJU W LATACH 1999-2004 (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004											
	infrastruktura								ciepłownictwo		infrastruktura drogowa	
	wodociągowa		kanalizacyjna		gazoenergetyczna		elektroenergetyczna		miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga
	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga
Powiaty:												
bolesławiecki.....	1,90	22	1,64	22	2,85	22	6,99	10	1,49	14	3,80	12
dzierżoniowski	3,18	8	3,46	7	4,60	7	6,43	13	1,55	11	3,24	16
głogowski	2,68	15	1,86	18	4,55	8	5,27	23	4,27	3	1,30	27
górowski.....	0,52	28	4,20	5	3,93	11	3,94	27	0,59	19	0,74	29
jaworski.....	1,25	25	1,59	23	2,88	21	6,14	17	0,72	17	2,62	19
jeleniogórski.....	2,22	20	1,77	19	3,99	9	9,86	1	0,39	23	4,23	7
kamiennogórski.....	2,58	16	5,14	3	3,95	10	5,83	18	1,51	13	2,86	18
klódzki.....	2,53	17	2,52	13	2,44	25	7,07	9	0,71	18	4,22	8
legnicki.....	1,12	26	0,69	28	1,05	29	6,24	16	0,29	25	2,40	22
lubąński.....	2,50	18	2,71	12	3,08	19	6,91	11	0,83	16	1,66	25
lubiński.....	3,46	5	1,92	17	3,30	17	4,97	26	4,53	2	3,38	15
lwówecki.....	0,96	27	1,99	16	3,66	14	6,72	12	0,52	21	4,17	10
milicki.....	1,58	24	1,67	20	2,65	23	5,01	24	0,08	28	4,44	5
oleśnicki.....	2,33	19	2,85	10	3,48	16	7,44	8	1,52	12	2,51	20
oławski.....	3,10	9	2,26	14	4,82	5	5,63	20	2,60	7	3,42	14
polkowicki.....	1,89	23	1,15	25	2,63	24	4,97	25	2,48	8	1,16	28
strzeliński.....	2,77	13	1,66	21	2,99	20	6,36	14	0,23	26	3,07	17
średzki.....	2,86	12	0,43	29	1,24	28	0,00	29	0,14	27	1,68	24
świdnicki.....	3,26	7	3,25	9	4,76	6	7,76	6	1,66	10	4,19	9
trzebnicki.....	2,97	10	2,15	15	3,66	13	7,60	7	0,56	20	1,82	23
wałbrzyski.....	4,21	4	4,21	4	3,62	15	8,22	4	3,02	6	5,72	4
wołowski.....	2,05	21	0,89	26	5,56	4	5,71	19	1,47	15	1,39	26
wrocławski.....	2,91	11	1,25	24	2,31	26	3,51	28	0,04	29	3,52	13
ząbkowicki.....	2,73	14	2,79	11	3,67	12	5,38	22	0,39	24	4,44	6
zgorzelecki.....	3,35	6	3,35	8	3,19	18	9,77	2	2,19	9	3,90	11
złotoryjski.....	0,23	29	0,86	27	2,00	27	5,41	21	0,44	22	2,50	21
Miasta na prawach powiatu:												
Jelenia Góra.....	5,17	3	4,04	6	6,83	3	9,72	3	3,39	4	7,14	3
Legnica.....	7,04	2	6,05	2	7,43	2	7,79	5	8,31	1	8,40	2
Wrocław.....	9,83	1	7,49	1	8,31	1	6,27	15	3,24	5	8,81	1

TABL. 6. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA - CZĄSTKOWE MIERNIKI ROZWOJU W LATACH 1999-2004 (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Srednia 1999-2004											
	infrastruktura								ciepłownictwo		infrastruktura drogowa	
	wodociągowa		kanalizacyjna		gazoenergetyczna		elektroenergetyczna		miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga
	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga
Powiaty:												
bolesławiecki.....	1,90	22	1,85	21	3,02	18	4,20	14	1,12	17	1,67	26
dzierżoniowski	3,21	8	3,84	7	4,29	5	3,65	17	1,29	15	3,89	11
głogowski	2,25	19	1,91	20	4,29	4	2,74	22	4,73	3	2,02	24
górowski.....	1,13	26	4,12	6	3,33	13	1,10	29	1,57	11	1,86	25
jaworski.....	1,15	25	1,62	22	2,81	21	3,39	20	1,15	16	3,40	17
jeleniogórski.....	2,32	17	3,31	10	3,99	9	8,16	3	0,49	24	3,47	16
kamiennogórski.....	2,69	13	4,83	4	3,14	16	2,71	23	1,33	14	3,03	18
kłodzki.....	3,00	10	2,96	13	2,34	24	5,30	11	0,79	19	4,58	6
legnicki.....	0,97	28	0,89	27	1,13	28	4,36	12	0,45	25	2,76	20
łubański.....	2,30	18	3,06	12	3,18	15	3,45	19	0,84	18	2,50	22
łubiński.....	3,03	9	2,01	19	3,12	17	1,60	28	4,91	2	3,69	13
lwówecki.....	1,06	27	2,56	16	2,99	19	3,90	15	0,68	20	4,43	7
milicki.....	1,61	24	1,55	23	2,40	23	2,47	26	0,56	23	3,96	10
oleśnicki.....	2,40	16	3,21	11	2,85	20	5,77	7	1,41	13	2,69	21
oławski.....	2,52	15	2,88	14	4,28	6	2,61	25	2,43	6	3,59	15
polkowicki.....	1,98	21	1,28	25	2,75	22	2,28	27	2,09	8	0,96	29
strzeliński.....	2,92	11	2,56	17	2,27	25	3,88	16	0,20	27	3,66	14
średzki.....	3,42	6	0,38	29	0,91	29	5,34	10	0,17	28	2,16	23
świdnicki.....	3,40	7	3,82	8	3,93	10	6,26	6	1,55	12	4,19	9
trzebnicki.....	2,67	14	2,24	18	3,44	11	5,69	8	0,58	22	1,20	28
wałbrzyski.....	4,59	4	5,03	3	3,38	12	7,06	5	2,13	7	5,33	4
wołowski.....	1,89	23	1,45	24	4,25	7	2,70	24	2,03	9	1,67	27
wrocławski.....	2,18	20	0,79	28	1,95	26	3,63	18	0,04	29	4,28	8
ząbkowicki.....	2,90	12	2,75	15	4,02	8	4,35	13	0,39	26	4,59	5
zgorzelecki.....	3,84	5	3,58	9	3,24	14	8,17	2	1,67	10	3,74	12
złotoryjski.....	0,30	29	1,13	26	1,69	27	3,19	21	0,60	21	2,99	19
Miasta na prawach powiatu:												
Jelenia Góra.....	5,51	3	4,82	5	6,21	3	7,46	4	3,14	5	6,72	3
Legnica.....	7,19	2	6,04	2	6,68	2	5,40	9	8,18	1	7,81	2
Wrocław.....	9,63	1	7,80	1	7,29	1	9,07	1	3,30	4	9,37	1

TABL. 7. AKTYWNOŚĆ GOSPODARCZA - SYNTETYCZNE MIERNIKI ROZWOJU W LATACH 1999-2004

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999		2000		2001		2002		2003		2004		Średnia 1999-2004		Przeciętne roczne tempo zmian w %
	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	
Powiaty:															
bolesławiecki	4,21	12	3,95	14	4,22	12	4,64	10	4,35	9	4,50	8	4,31	10	1,4
dzierżoniowski....	3,43	24	3,10	29	3,44	26	4,09	22	3,45	25	3,38	26	3,48	27	-0,3
głogowski	3,54	22	3,45	24	3,69	22	3,89	27	3,44	27	3,58	24	3,60	23	0,2
górowski	3,28	26	3,19	28	3,25	28	3,53	29	3,25	28	3,30	27	3,30	29	0,1
jaworski	3,24	28	3,50	22	3,17	29	3,68	28	3,06	29	3,17	29	3,30	28	-0,4
jeleniogórski	4,71	7	4,56	6	4,82	6	5,17	5	4,61	5	4,76	5	4,77	5	0,2
kamiennogórski ..	3,57	20	3,71	18	3,97	17	4,33	18	4,24	11	4,09	14	3,99	18	2,8
kłodzki	3,44	23	3,49	23	3,79	20	3,92	26	3,50	24	3,23	28	3,56	25	-1,2
legnicki	3,71	19	3,35	25	3,62	24	4,07	23	3,61	22	3,81	19	3,69	22	0,5
łubański	3,54	21	3,57	20	3,66	23	4,10	21	3,69	20	3,70	20	3,71	21	0,9
łubiński	3,95	17	3,77	17	4,21	13	4,38	16	4,12	13	4,48	9	4,15	15	2,5
lwówecki	3,24	27	3,33	26	3,54	25	3,99	24	3,44	26	3,66	21	3,54	26	2,5
milicki	4,52	8	4,43	7	4,49	7	4,73	8	4,28	10	4,07	16	4,42	9	-2,1
oleśnicki	3,88	18	3,70	19	3,95	18	4,38	17	3,97	16	4,05	17	3,99	17	0,8
oławski	4,08	15	4,01	13	4,27	11	4,44	15	3,87	18	4,09	15	4,13	16	0,0
polkowicki	3,18	29	4,07	11	4,21	14	4,80	7	4,41	6	4,70	6	4,23	13	8,1
strzeliński	4,20	13	3,78	16	3,93	19	4,25	19	3,70	19	3,65	23	3,92	19	-2,8
średzki	4,18	14	4,14	10	4,43	8	4,91	6	4,35	8	4,66	7	4,45	7	2,2
świdnicki	4,23	11	3,82	15	4,28	10	4,69	9	4,40	7	4,35	11	4,29	11	0,5
trzebnicki	4,76	6	4,43	8	4,42	9	4,52	12	4,16	12	4,37	10	4,44	8	-1,7
wałbrzyski	4,77	5	4,70	5	4,86	5	4,51	13	3,99	15	4,24	12	4,51	6	-2,3
wołowski	4,39	9	4,05	12	4,14	16	4,60	11	4,11	14	4,17	13	4,24	12	-1,0
wrocławski	4,98	4	4,84	4	5,19	3	5,49	3	5,06	3	5,08	3	5,11	3	0,4
ząbkowicki	4,02	16	3,51	21	3,73	21	3,95	25	3,61	23	3,47	25	3,71	20	-2,9
zgorzelecki	4,32	10	4,25	9	4,20	15	4,44	14	3,92	17	3,84	18	4,16	14	-2,4
złotoryjski	3,35	25	3,32	27	3,37	27	4,19	20	3,69	21	3,66	22	3,60	24	1,8
Miasta na prawach powiatu:															
Jelenia Góra	6,18	2	6,15	2	6,23	2	6,23	2	5,91	2	6,22	2	6,15	2	0,1
Legnica	5,16	3	4,98	3	5,18	4	5,39	4	4,95	4	4,91	4	5,10	4	-1,0
Wrocław	6,45	1	6,55	1	6,50	1	6,41	1	6,31	1	6,46	1	6,45	1	0,0

TABL. 8. AKTYWNOŚĆ GOSPODARCZA - CZĄSTKOWE MIERNIKI ROZWOJU W LATACH 1999-2004

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999									
	potencjał gospodarczy		zatrudnienie		bezrobocie		gospodarka finansowa		podmioty gospodarki narodowej (REGON)	
	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga
Powiaty:										
bolesławiecki.....	4,49	5	5,38	8	4,23	23	3,50	12	3,74	9
dzierżoniowski	2,47	22	4,40	22	5,07	18	2,93	27	3,45	11
głogowski	1,51	29	4,82	19	4,45	22	4,61	7	2,81	21
górowski.....	2,66	17	3,49	28	5,14	17	2,93	28	0,63	29
jaworski.....	2,37	24	3,71	27	3,87	26	3,13	23	3,02	16
jeleniogórski.....	3,57	8	5,12	13	6,44	4	3,49	13	6,30	3
kamiennogórski	2,12	26	4,97	17	5,38	16	3,21	21	3,14	14
klodzki.....	3,25	10	4,68	20	3,43	28	3,31	17	3,01	17
legnicki.....	2,58	19	4,22	24	4,59	21	3,60	10	2,55	25
lubański.....	1,77	28	5,02	15	4,12	25	3,10	25	4,25	7
lubiński.....	5,33	3	5,06	14	5,83	12	2,74	29	2,15	27
lwówecki.....	1,81	27	4,90	18	3,21	29	3,25	19	2,94	19
milicki	2,53	21	3,83	26	6,55	3	6,53	3	2,76	22
oleśnicki	3,08	13	5,50	7	4,68	19	3,14	22	3,11	15
oławski	2,84	16	5,72	6	5,64	13	2,96	26	3,43	12
polkowicki.....	6,23	1	2,96	29	4,20	24	3,27	18	1,33	28
strzeliński	3,17	12	3,89	25	6,12	9	3,50	11	2,86	20
średzki.....	2,63	18	5,27	10	6,09	10	3,13	24	3,47	10
świdnicki	2,89	15	5,31	9	4,61	20	3,97	8	4,51	5
trzebnicki.....	2,54	20	4,41	21	6,26	7	5,89	6	4,32	6
wałbrzyski	3,24	11	5,78	5	5,58	14	6,53	4	3,18	13
wołowski	4,16	6	6,01	4	6,23	8	3,39	14	2,75	23
wrocławski	2,41	23	5,14	12	7,85	1	3,79	9	5,14	4
ząbkowicki	2,95	14	5,16	11	6,28	6	3,31	16	2,34	26
zgorzelecki.....	5,76	2	5,01	16	6,33	5	3,32	15	2,96	18
złotoryjski.....	2,26	25	4,28	23	3,65	27	3,23	20	2,74	24
Miasta na prawach powiatu:										
Jelenia Góra.....	3,90	7	7,39	2	5,91	11	7,40	1	7,11	2
Legnica.....	3,31	9	6,40	3	5,40	15	7,22	2	4,11	8
Wrocław	4,83	4	7,53	1	6,76	2	5,94	5	8,75	1

TABL. 8. AKTYWNOŚĆ GOSPODARCZA - CZĄSTKOWE MIERNIKI ROZWOJU W LATACH 1999-2004 (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000									
	potencjał gospodarczy		zatrudnienie		bezrobocie		gospodarka finansowa		podmioty gospodarki narodowej (REGON)	
	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga
Powiaty:										
bolesławiecki.....	4,17	8	5,08	15	4,50	18	3,22	20	3,51	11
dzierżoniowski	3,36	15	4,38	23	3,85	24	2,68	27	3,64	10
głogowski	3,99	10	5,79	4	3,88	23	2,47	28	2,96	21
górowski.....	2,69	23	3,89	26	4,84	14	3,50	14	0,77	29
jaworski.....	2,27	28	3,85	27	3,67	26	3,20	21	3,24	15
jeleniogórski.....	4,09	9	4,65	21	6,31	4	3,83	10	6,48	3
kamiennogórski	2,80	21	5,22	11	4,90	13	3,39	16	3,25	14
kłodzki.....	3,18	18	4,80	19	3,98	22	3,19	22	3,19	16
legnicki.....	2,36	27	4,18	25	3,61	27	3,52	13	2,74	25
lubański.....	2,00	29	4,84	18	4,03	20	3,33	17	4,23	8
lubiąski.....	5,72	2	5,27	10	5,48	10	2,37	29	2,24	27
lwówecki.....	2,90	20	5,09	14	3,07	29	3,32	18	2,97	20
milicki	2,99	19	3,72	28	6,37	3	5,97	5	2,94	22
oleśnicki	3,74	11	5,28	9	4,53	17	3,13	23	3,28	13
oławski	3,26	17	5,56	7	5,65	9	3,30	19	3,51	12
polkowicki.....	9,09	1	5,74	5	3,39	28	2,90	25	1,68	28
strzeliński	2,40	26	3,58	29	4,71	15	4,01	7	3,02	18
średzki	2,74	22	4,99	17	5,85	8	3,87	9	3,80	9
świdnicki	3,49	13	5,06	16	3,99	21	3,59	12	4,62	5
trzebnicki.....	3,27	16	4,60	22	6,27	6	4,50	6	4,39	6
wałbrzyski	3,62	12	5,42	8	5,24	11	6,92	3	3,17	17
wołowski	4,34	7	5,58	6	5,04	12	3,78	11	2,93	23
wrocławski	2,52	24	4,71	20	7,95	1	3,87	8	5,20	4
ząbkowicki	3,41	14	5,15	13	4,22	19	2,96	24	2,48	26
zgorzelecki	5,09	5	5,18	12	6,08	7	2,81	26	2,91	24
złotoryjski.....	2,50	25	4,35	24	3,70	25	3,44	15	3,00	19
Miasta na prawach powiatu:										
Jelenia Góra.....	5,35	4	6,94	2	6,29	5	6,98	2	7,20	2
Legnica.....	4,79	6	6,24	3	4,66	16	6,30	4	4,35	7
Wrocław	5,59	3	6,96	1	6,83	2	7,17	1	8,60	1

TABL. 8. AKTYWNOŚĆ GOSPODARCZA - CZĄSTKOWE MIERNIKI ROZWOJU W LATACH 1999-2004 (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2001									
	potencjał gospodarczy		zatrudnienie		bezrobocie		gospodarka finansowa		podmioty gospodarki narodowej (REGON)	
	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga
Powiaty:										
bolesławiecki.....	4,27	7	5,26	11	4,83	14	3,57	16	3,42	13
dzierżoniowski	2,66	23	4,75	21	3,45	28	2,95	25	3,81	10
głogowski	3,14	15	5,54	8	3,68	23	3,32	20	2,96	21
górowski.....	1,54	28	4,31	26	4,63	15	3,18	22	0,97	29
jaworski.....	2,55	25	3,37	29	3,49	27	3,00	24	3,30	14
jeleniogórski.....	3,79	10	4,71	22	6,45	6	4,49	7	6,33	3
kamiennogórski	2,96	19	5,26	12	5,06	12	3,65	14	3,67	12
kłodzki.....	3,09	16	5,14	17	3,17	29	4,14	10	3,24	15
legnicki.....	3,17	13	4,36	25	3,69	22	3,51	18	2,43	26
lubański	1,97	27	4,79	20	4,25	20	3,69	12	3,96	8
lubiński.....	5,27	3	5,87	4	6,22	7	2,71	29	2,30	27
lwówecki	3,16	14	5,00	19	3,67	25	3,11	23	3,00	19
milicki	2,67	22	3,85	28	6,48	4	5,92	5	2,99	20
oleśnicki	3,37	11	5,35	9	4,62	16	3,37	19	3,18	17
oławski	3,04	17	5,70	6	5,76	9	3,24	21	3,88	9
polkowicki.....	8,08	1	5,19	14	3,52	26	3,60	15	1,69	28
strzeliński	2,20	26	3,96	27	4,41	18	4,02	11	2,90	23
średzki	3,33	12	5,12	18	5,85	8	4,21	9	3,72	11
świdnicki	2,88	20	5,19	15	3,77	21	4,70	6	4,70	5
trzebnicki.....	3,01	18	4,60	24	6,46	5	3,67	13	4,36	7
wałbrzyski	4,20	8	5,63	7	5,15	11	6,59	2	3,22	16
wołowski	3,97	9	5,81	5	4,54	17	3,52	17	2,83	24
wrocławski	2,78	21	5,35	10	8,12	1	4,30	8	5,14	4
ząbkowicki	2,64	24	5,25	13	4,36	19	2,94	26	2,51	25
zgorzelecki	5,88	2	5,15	16	5,73	10	2,89	27	2,95	22
złotoryjski.....	1,45	29	4,67	23	3,67	24	2,81	28	3,08	18
Miasta na prawach powiatu:										
Jelenia Góra.....	4,75	5	6,77	2	6,65	3	7,38	1	7,05	2
Legnica.....	4,70	6	6,23	3	4,84	13	6,37	4	4,54	6
Wrocław	5,20	4	7,05	1	7,07	2	6,52	3	8,48	1

TABL. 8. AKTYWNOŚĆ GOSPODARCZA - CZĄSTKOWE MIERNIKI ROZWOJU W LATACH 1999-2004 (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002									
	potencjał gospodarczy		zatrudnienie		bezrobocie		gospodarka finansowa		podmioty gospodarki narodowej (REGON)	
	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga
Powiaty:										
bolesławiecki.....	4,96	4	5,37	10	6,97	10	3,39	17	3,31	16
dzierżoniowski	3,32	18	5,03	18	5,77	23	3,35	18	4,09	8
głogowski	3,40	15	5,40	9	5,35	26	2,91	27	3,10	20
górowski.....	1,79	28	4,01	28	6,48	15	3,23	21	1,01	29
jaworski.....	2,82	23	3,71	29	5,41	25	3,21	22	3,48	13
jeleniogórski.....	4,10	10	5,02	19	7,58	5	4,42	9	6,50	3
kamiennogórski	2,55	26	5,21	13	7,27	8	4,27	11	3,61	12
klódzki.....	3,35	17	5,04	17	5,07	28	3,26	20	3,43	14
legnicki.....	3,10	21	4,34	25	6,16	21	3,73	15	2,55	26
lubański.....	2,23	27	4,96	20	6,37	17	3,83	14	4,00	11
lubiński.....	5,10	3	5,84	5	6,96	11	2,62	29	2,38	27
lwówecki.....	3,39	16	5,04	16	6,28	20	3,15	23	3,07	21
milicki	4,03	11	4,17	27	7,76	4	4,55	8	3,11	19
oleśnicki	3,81	12	5,48	7	6,42	16	3,45	16	3,22	17
oławski	3,56	13	5,44	8	6,95	12	2,87	28	4,04	10
polkowicki.....	9,02	1	4,80	21	6,52	14	4,02	13	1,86	28
strzeliński	1,58	29	4,31	26	6,32	18	4,31	10	2,86	24
średzki	2,78	24	5,37	11	7,96	2	4,71	7	4,04	9
świdnicki	3,15	20	5,17	14	5,96	22	4,76	6	4,97	5
trzebnicki.....	3,15	19	4,64	24	7,85	3	2,97	26	4,27	7
wałbrzyski	4,41	7	5,75	6	2,43	29	6,28	4	3,40	15
wołowski	4,26	9	6,12	4	6,76	13	3,29	19	3,00	23
wrocławski	3,43	14	4,75	22	8,62	1	5,34	5	5,15	4
ząbkowicki	2,94	22	5,10	15	5,26	27	3,02	25	2,65	25
zgorzelecki	5,16	2	5,26	12	7,28	7	3,06	24	3,01	22
złotoryjski.....	2,59	25	4,75	23	5,75	24	4,25	12	3,17	18
Miasta na prawach powiatu:										
Jelenia Góra.....	4,52	6	6,78	2	7,42	6	6,95	1	7,16	2
Legnica.....	4,33	8	6,27	3	6,32	19	6,70	2	4,50	6
Wrocław	4,70	5	6,91	1	7,12	9	6,64	3	8,41	1

TABL. 8. AKTYWNOŚĆ GOSPODARCZA - CZĄSTKOWE MIERNIKI ROZWOJU W LATACH 1999-2004 (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003									
	potencjał gospodarczy		zatrudnienie		bezrobocie		gospodarka finansowa		podmioty gospodarki narodowej (REGON)	
	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga
Powiaty:										
bolesławiecki.....	4,90	5	5,32	7	5,78	9	2,91	16	3,29	16
dzierżoniowski	3,13	21	4,83	18	3,06	27	2,36	23	4,00	9
głogowski	3,59	14	4,93	13	3,88	25	2,04	28	2,98	21
górowski.....	2,53	27	3,72	27	4,06	22	3,08	14	0,85	29
jaworski.....	3,23	19	2,97	29	2,56	28	2,36	24	3,44	14
jeleniogórski.....	4,33	10	4,43	22	6,46	7	3,23	11	6,43	3
kamiennogórski	3,58	15	4,68	19	7,10	2	4,16	6	3,45	13
klódzki.....	3,83	11	4,84	17	2,27	29	2,59	20	3,49	12
legnicki.....	3,18	20	4,38	24	4,28	19	2,85	18	2,24	27
lubański.....	2,41	28	4,66	20	5,23	13	3,10	13	3,98	10
lubiąski.....	5,39	2	5,69	4	5,84	8	2,12	27	2,31	26
lwówecki.....	3,65	13	4,59	21	4,16	20	2,26	25	3,00	19
milicki	3,36	17	3,33	28	6,87	3	5,04	4	2,81	24
oleśnicki	3,42	16	5,16	9	5,26	12	3,08	15	3,13	17
oławski	3,25	18	5,10	10	5,54	11	2,17	26	4,00	8
polkowicki.....	8,87	1	4,89	15	3,90	23	3,34	10	1,91	28
strzeliński	2,38	29	4,35	25	3,89	24	3,13	12	2,84	23
średzki	3,10	23	4,98	12	6,70	5	3,57	8	3,82	11
świdnicki	3,13	22	4,88	16	4,83	16	4,54	5	4,91	5
trzebnicki.....	3,04	24	4,22	26	6,48	6	2,71	19	4,30	7
wałbrzyski	5,10	3	5,43	5	4,29	18	1,97	29	3,38	15
wołowski	4,33	9	5,36	6	5,21	14	2,89	17	2,97	22
wrocławski	3,76	12	5,17	8	6,85	4	3,64	7	5,11	4
ząbkowicki	2,93	25	4,90	14	3,74	26	2,40	22	2,68	25
zgorzelecki	4,95	4	5,02	11	4,85	15	2,56	21	2,99	20
złotoryjski.....	2,53	26	4,38	23	4,07	21	3,53	9	3,06	18
Miasta na prawach powiatu:										
Jelenia Góra.....	4,56	7	6,55	2	7,16	1	6,04	2	7,04	2
Legnica.....	4,70	6	5,86	3	4,82	17	5,87	3	4,41	6
Wrocław	4,34	8	6,66	1	5,63	10	7,90	1	8,34	1

TABL . 8. AKTYWNOŚĆ GOSPODARCZA - CZĄSTKOWE MIERNIKI ROZWOJU W LATACH 1999-2004 (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004									
	potencjał gospodarczy		zatrudnienie		bezrobocie		gospodarka finansowa		podmioty gospodarki narodowej (REGON)	
	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga
Powiaty:										
bolesławiecki.....	4,67	5	5,05	7	6,34	5	4,15	9	3,12	17
dzierżoniowski	3,23	21	4,41	22	2,38	28	2,84	24	3,91	9
głogowski	3,55	15	4,84	12	4,26	20	2,56	26	2,91	22
górowski.....	3,03	23	4,12	24	3,71	25	2,89	23	1,00	29
jaworski.....	3,13	22	2,63	29	3,50	26	2,58	25	3,50	13
jeleniogórski.....	3,96	10	4,49	20	6,59	4	4,09	10	6,40	3
kamiennogórski	3,64	13	4,82	13	7,25	2	3,25	20	3,24	14
klódzki.....	2,97	24	4,53	17	2,23	29	2,31	28	3,57	12
legnicki.....	2,89	25	3,79	27	4,89	16	4,41	6	2,01	27
lubański.....	2,27	28	4,51	18	5,32	11	3,51	17	3,95	8
lubiński.....	5,39	3	5,65	4	6,08	8	3,92	11	2,21	26
lwówecki.....	3,35	19	4,49	19	5,25	12	2,92	21	3,04	18
milicki	3,53	17	3,55	28	6,33	6	3,78	13	3,03	20
oleśnicki	3,55	16	5,03	8	5,15	13	3,45	18	3,13	16
oławski	4,58	6	4,85	11	5,88	9	2,49	27	3,87	10
polkowicki.....	9,17	1	4,63	15	4,04	23	4,64	5	1,90	28
strzeliński	2,22	29	4,10	25	3,02	27	3,59	16	3,02	21
średzki	3,71	11	4,93	10	7,11	3	4,22	8	3,84	11
świdnicki	3,35	20	4,80	14	4,72	18	4,33	7	4,87	5
trzebnicki.....	3,39	18	4,10	26	6,15	7	3,66	15	4,34	7
wałbrzyski	5,68	2	5,26	5	4,79	17	2,92	22	3,20	15
wołowski	4,48	7	5,09	6	5,03	15	3,69	14	2,86	24
wrocławski	3,68	12	4,62	16	5,67	10	5,33	4	5,09	4
ząbkowicki	2,81	26	4,42	21	4,27	19	2,13	29	2,68	25
zgorzelecki	3,57	14	4,95	9	4,24	21	3,87	12	3,04	19
złotoryjski.....	2,62	27	4,21	23	3,89	24	3,45	19	2,86	23
Miasta na prawach powiatu:										
Jelenia Góra.....	4,25	9	6,39	2	7,30	1	7,89	2	7,07	2
Legnica.....	4,45	8	5,84	3	5,05	14	5,73	3	4,37	6
Wrocław	4,69	4	6,63	1	4,18	22	9,04	1	8,35	1

TABL. 8. AKTYWNOŚĆ GOSPODARCZA - CZĄSTKOWE MIERNIKI ROZWOJU W LATACH 1999-2004 (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Średnia 1999-2004									
	potencjał gospodarczy		zatrudnienie		bezrobocie		gospodarka finansowa		podmioty gospodarki narodowej (REGON)	
	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga
Powiaty:										
bolesławiecki.....	4,58	5	5,24	9	5,44	13	3,46	15	3,40	12
dzierżoniowski	3,03	21	4,63	22	3,93	27	2,85	26	3,82	9
głogowski	3,19	14	5,22	10	4,25	25	2,99	24	2,95	21
górowski.....	2,37	26	3,92	27	4,81	17	3,14	20	0,87	29
jaworski.....	2,73	25	3,37	29	3,75	28	2,91	25	3,33	14
jeleniogórski.....	3,97	10	4,74	20	6,64	4	3,93	9	6,41	3
kamiennogórski	2,94	23	5,03	14	6,16	8	3,66	12	3,39	13
kłodzki.....	3,28	13	4,84	18	3,36	29	3,13	21	3,32	15
legnicki.....	2,88	24	4,21	25	4,54	22	3,60	14	2,42	26
lubański.....	2,11	29	4,80	19	4,89	16	3,43	17	4,06	8
lubiński.....	5,37	2	5,56	5	6,07	9	2,75	29	2,27	27
lwówecki.....	3,04	20	4,85	17	4,27	23	3,00	23	3,00	18
milicki	3,19	15	3,74	28	6,73	3	5,30	4	2,94	22
oleśnicki	3,49	11	5,30	8	5,11	15	3,27	19	3,17	17
oławski	3,42	12	5,40	7	5,90	10	2,84	27	3,79	10
polkowicki.....	8,41	1	4,70	21	4,26	24	3,63	13	1,73	28
strzeliński	2,32	28	4,03	26	4,74	18	3,76	11	2,92	23
średzki.....	3,05	19	5,11	11	6,59	5	3,95	8	3,78	11
świdnicki.....	3,15	16	5,07	13	4,65	20	4,31	7	4,76	5
trzebnicki.....	3,07	18	4,43	24	6,58	6	3,90	10	4,33	7
wałbrzyski	4,37	8	5,55	6	4,58	21	5,20	5	3,26	16
wołowski	4,26	9	5,66	4	5,47	12	3,43	18	2,89	24
wrocławski	3,10	17	4,96	16	7,51	1	4,38	6	5,14	4
ząbkowicki	2,95	22	5,00	15	4,69	19	2,79	28	2,56	25
zgorzelecki.....	5,07	3	5,10	12	5,75	11	3,09	22	2,98	20
złotoryjski.....	2,33	27	4,44	23	4,12	26	3,45	16	2,98	19
Miasta na prawach powiatu:										
Jelenia Góra.....	4,56	6	6,80	2	6,79	2	7,11	2	7,10	2
Legnica.....	4,38	7	6,14	3	5,18	14	6,37	3	4,38	6
Wrocław	4,89	4	6,96	1	6,26	7	7,20	1	8,49	1

TABL. 9. OGÓLNE MIERNIKI ROZWOJU W LATACH 1999-2004

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999		2000		2001		2002		2003		2004		Średnia 1999-2004		Przeciętne roczne tempo zmian w %
	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	miara rozwoju	ranga	
Powiaty:															
bolesławiecki	3,82	17	3,77	16	3,73	18	3,95	15	3,90	11	4,04	10	3,87	14	1,1
dzierżoniowski....	3,90	12	3,72	19	3,83	14	3,97	12	3,89	12	3,83	16	3,86	15	-0,4
głogowski	4,11	7	3,98	10	3,99	10	4,04	10	3,98	9	3,94	13	4,01	11	-0,9
górowski	3,44	28	3,60	24	3,55	23	3,42	27	3,44	26	3,50	26	3,49	26	0,3
jaworski	3,83	15	3,63	22	3,31	27	3,35	29	3,25	29	3,26	29	3,44	28	-3,2
jeleniogórski	4,42	4	4,26	4	4,18	4	4,52	4	4,23	4	4,25	4	4,31	4	-0,8
kamiennogórski ..	3,62	23	3,72	18	3,57	22	3,76	19	3,84	15	3,77	18	3,71	19	0,8
kłodzki	3,76	21	3,86	13	3,87	13	3,75	20	3,53	25	3,59	21	3,73	18	-0,9
legnicki	3,38	29	3,03	29	3,26	29	3,41	28	3,27	28	3,40	28	3,29	29	0,1
łubański	3,51	27	3,66	21	3,60	21	3,71	22	3,55	23	3,58	23	3,60	24	0,4
łubiński	3,89	14	4,01	9	4,17	5	4,27	5	4,01	7	4,23	5	4,10	6	1,7
lwówecki	3,81	18	3,47	27	3,41	25	3,64	23	3,53	24	3,88	14	3,62	23	0,4
milicki.....	4,06	8	3,76	17	3,80	17	3,82	18	4,00	8	3,88	15	3,89	13	-0,9
oleśnicki	3,90	13	3,93	12	3,82	15	3,99	11	3,88	13	3,98	12	3,92	12	0,4
oławski	3,95	10	4,17	6	4,01	9	4,07	9	3,84	14	4,08	9	4,02	8	0,7
polkowicki	3,55	26	3,84	14	3,72	19	3,82	17	3,78	18	3,74	19	3,74	17	1,0
strzeliński.....	3,94	11	3,62	23	3,39	26	3,72	21	3,78	17	3,45	27	3,65	22	-2,6
średzki	3,60	24	3,53	26	3,49	24	3,57	26	3,64	21	3,51	25	3,56	25	-0,5
świdnicki	4,04	9	3,95	11	3,92	11	4,15	8	3,96	10	4,02	11	4,01	10	-0,1
trzebnicki	4,36	5	4,20	5	4,08	7	4,27	6	4,02	6	4,19	6	4,19	5	-0,8
wałbrzyski	4,14	6	4,14	7	4,13	6	3,97	13	3,80	16	4,10	8	4,05	7	-0,2
wołowski	3,73	22	4,02	8	3,80	16	3,97	14	3,73	19	3,78	17	3,84	16	0,3
wrocławski.....	3,77	20	3,84	15	4,07	8	4,20	7	4,07	5	4,12	7	4,01	9	1,8
ząbkowicki.....	3,80	19	3,66	20	3,88	12	3,59	25	3,58	22	3,64	20	3,69	21	-0,9
zgorzelecki.....	3,83	16	3,58	25	3,61	20	3,85	16	3,71	20	3,59	22	3,69	20	-1,3
złotoryjski.....	3,59	25	3,41	28	3,26	28	3,60	24	3,39	27	3,57	24	3,47	27	-0,1
Miasta na prawach powiatu:															
Jelenia Góra.....	5,12	3	5,14	3	5,11	3	5,03	3	4,91	3	5,15	3	5,08	3	0,1
Legnica	5,39	2	5,21	2	5,26	2	5,46	2	5,31	2	5,31	2	5,32	2	-0,3
Wrocław	5,80	1	6,00	1	6,11	1	6,21	1	6,04	1	6,15	1	6,05	1	1,2

TABL. 10. MIERNIKI ROZWOJU POWIATÓW WEDŁUG ASPEKTÓW W LATACH 1999-2004

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogólny		Syntetyczne							
			potencjał demograficzny		aspekt społeczny, warunki życia		infrastruktura techniczna		aktywność gospodarcza	
	miernik rozwoju	ranga	miernik rozwoju	ranga	miernik rozwoju	ranga	miernik rozwoju	ranga	miernik rozwoju	ranga
Powiaty:										
bolesławiecki.....	3,87	14	4,59	6	4,38	22	2,19	22	4,31	10
dzierzoniowski	3,86	15	3,81	18	4,86	11	3,28	7	3,48	27
głogowski	4,01	11	4,21	11	5,01	6	3,20	8	3,60	23
górowski	3,49	26	4,07	12	4,16	23	2,43	18	3,30	29
jaworski	3,44	28	3,67	21	4,71	15	2,06	23	3,30	28
jeleniogórski.....	4,31	4	3,94	16	5,37	3	3,15	10	4,77	5
kamiennogórski	3,71	19	3,16	27	4,73	14	2,99	12	3,99	18
kłodzki.....	3,73	18	3,21	25	5,40	2	2,74	15	3,56	25
legnicki.....	3,29	29	4,04	13	4,05	25	1,37	29	3,69	22
lubański	3,60	24	3,20	26	5,01	7	2,49	16	3,71	21
lubiński.....	4,10	6	3,64	22	5,41	1	3,19	9	4,15	15
lwówecki	3,62	23	3,77	19	4,86	10	2,33	20	3,54	26
milicki	3,89	13	4,38	10	4,87	9	1,88	25	4,42	9
oleśnicki	3,92	12	4,46	7	4,43	21	2,79	14	3,99	17
oławski	4,02	8	4,43	8	4,44	20	3,09	11	4,13	16
połkowicki.....	3,74	17	4,75	4	4,03	26	1,96	24	4,23	13
strzebiński	3,65	22	3,88	17	4,53	18	2,27	21	3,92	19
średzki	3,56	25	4,41	9	3,85	29	1,53	27	4,45	7
świdnicki	4,01	10	3,69	20	4,50	19	3,54	6	4,29	11
trzebnicki.....	4,19	5	5,80	1	4,08	24	2,43	17	4,44	8
wałbrzyski	4,05	7	2,72	29	4,79	12	4,17	4	4,51	6
wołowski	3,84	16	3,99	15	4,71	16	2,41	19	4,24	12
wrocławski	4,01	9	5,34	2	3,85	28	1,75	26	5,11	3
ząbkowicki	3,69	21	3,40	24	4,79	13	2,86	13	3,71	20
zgorzelecki	3,69	20	3,11	28	3,93	27	3,58	5	4,16	14
złotoryjski.....	3,47	27	4,02	14	4,88	8	1,39	28	3,60	24
Miasta na prawach powiatu:										
Jelenia Góra.....	5,08	3	3,55	23	5,32	4	5,29	3	6,15	2
Legnica.....	5,32	2	4,60	5	4,65	17	6,95	2	5,10	4
Wrocław	6,05	1	5,26	3	5,27	5	7,24	1	6,45	1

TABL. 11. STRUKTURA OGÓLNEGO MIERNIKA ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO POWIATÓW
W LATACH 1999-2004

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogólny miernik rozwoju	Struktura procentowa miernika				Stopień zróżnicowania struktury
		potencjał demograficzny	warunki życia	infrastruktura techniczna	aktywność gospodarcza	
Powiaty:						
bolesławiecki.....	100,0	29,6	28,3	14,2	27,9	14,4
dzierżoniowski	100,0	24,7	31,5	21,2	22,6	8,7
głogowski	100,0	26,3	31,3	20,0	22,5	10,1
górowski.....	100,0	29,1	29,8	17,4	23,6	12,0
jaworski.....	100,0	26,7	34,3	15,0	24,0	14,6
jeleniogórski.....	100,0	22,8	31,2	18,3	27,7	11,8
kamiennogórski.....	100,0	21,3	31,8	20,1	26,8	11,5
kłodzki.....	100,0	21,6	36,2	18,3	23,9	14,9
legnicki.....	100,0	30,7	30,8	10,4	28,1	19,4
lubański.....	100,0	22,2	34,8	17,3	25,8	14,0
lubiński.....	100,0	22,2	33,0	19,5	25,3	11,1
lwówecki.....	100,0	26,0	33,6	16,1	24,4	12,7
milicki.....	100,0	28,2	31,3	12,1	28,4	17,2
oleśnicki.....	100,0	28,4	28,3	17,8	25,5	9,6
oławski.....	100,0	27,5	27,6	19,2	25,7	7,7
polkowicki.....	100,0	31,7	26,9	13,1	28,2	15,9
strzebiński.....	100,0	26,6	31,1	15,5	26,8	12,6
średzki.....	100,0	31,0	27,0	10,7	31,2	19,0
świdnicki.....	100,0	23,0	28,1	22,1	26,8	6,5
trzebnicki.....	100,0	34,6	24,3	14,5	26,5	14,9
wałbrzyski.....	100,0	16,8	29,6	25,7	27,9	10,9
wołowski.....	100,0	26,0	30,7	15,7	27,6	12,4
wrocławski.....	100,0	33,3	24,0	10,9	31,8	20,1
ząbkowicki.....	100,0	23,0	32,5	19,3	25,2	10,2
zgorzelecki.....	100,0	21,0	26,6	24,2	28,2	6,3
złotoryjski.....	100,0	28,9	35,1	10,0	25,9	20,0
Miasta na prawach powiatu:						
Jelenia Góra.....	100,0	17,5	26,2	26,0	30,3	10,0
Legnica.....	100,0	21,6	21,8	32,6	23,9	10,2
Wrocław.....	100,0	21,7	21,8	29,9	26,6	8,7

TABL. 12. STRUKTURA OGÓLNEGO MIERNIKA ROZWOJU POWIATÓW W 1999 i 2004

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999				2004				Wpółczynnik zmian strukturalnych
	potencjał demograficzny	warunki życia	infrastruktura techniczna	aktywność gospodarcza	potencjał demograficzny	warunki życia	infrastruktura techniczna	aktywność gospodarcza	
	w %								
Powiaty:									
bolesławiecki.....	30,8	28,4	13,3	27,5	28,3	27,1	16,8	27,9	3,82
dzierżoniowski.....	29,0	31,3	17,7	22,0	23,7	31,1	23,2	22,0	5,51
głogowski.....	31,8	29,8	16,9	21,5	23,8	32,1	21,4	22,7	7,93
górowski.....	27,4	31,8	17,0	23,8	29,5	29,6	17,4	23,6	2,48
jaworski.....	33,7	30,7	14,4	21,1	21,5	37,1	17,1	24,3	12,21
jeleniogórski.....	26,1	30,1	17,2	26,6	22,2	31,2	18,6	28,0	3,91
kamiennogórski.....	25,4	31,0	19,0	24,7	16,0	33,0	23,8	27,1	9,39
kłodzki.....	24,7	35,6	16,9	22,9	20,8	37,3	19,5	22,4	4,36
legnicki.....	30,4	31,0	11,2	27,5	30,4	30,3	11,3	28,0	0,73
lubański.....	23,1	34,1	17,5	25,3	19,0	36,2	19,0	25,8	4,12
lubiński.....	22,7	33,7	18,3	25,4	20,8	32,3	20,5	26,5	3,33
lwówecki.....	32,5	31,7	14,6	21,3	26,5	33,1	16,8	23,6	5,93
milicki.....	27,7	29,6	14,8	27,8	27,2	32,5	14,0	26,3	2,89
oleśnicki.....	31,1	26,9	17,0	24,9	26,3	28,8	19,5	25,4	4,79
oławski.....	26,8	28,8	18,5	25,8	24,7	28,9	21,3	25,1	2,91
polkowicki.....	37,6	28,6	11,4	22,4	25,8	27,6	15,2	31,4	12,83
strzeliński.....	30,7	28,7	14,0	26,7	22,5	33,2	17,9	26,4	8,39
średzki.....	31,3	27,3	12,5	29,0	31,0	28,7	7,1	33,2	5,65
świdnicki.....	24,8	29,0	20,0	26,2	22,5	26,7	23,8	27,0	4,58
trzebnicki.....	35,6	22,5	14,5	27,3	32,0	25,1	16,9	26,0	4,91
wałbrzyski.....	18,3	30,5	22,4	28,8	19,0	28,1	27,1	25,9	5,34
wołowski.....	20,9	32,7	16,9	29,5	22,5	31,9	18,0	27,6	2,65
wrocławski.....	33,6	24,3	9,1	33,0	32,2	25,1	11,9	30,8	3,55
ząbkowicki.....	21,1	31,6	20,9	26,5	22,4	33,8	20,0	23,8	3,47
zgorzelecki.....	24,8	25,0	22,0	28,2	17,8	28,6	26,8	26,7	8,42
złotoryjski.....	32,0	35,0	9,6	23,4	28,0	35,3	11,0	25,6	4,00
Miasta na prawach powiatu:									
Jelenia Góra.....	18,6	28,2	23,1	30,2	16,6	26,1	27,1	30,2	4,08
Legnica.....	24,3	21,9	29,8	23,9	19,1	23,0	34,8	23,1	6,07
Wrocław.....	20,7	22,8	28,7	27,8	23,8	20,9	29,0	26,3	3,37

TABL. 13. POTENCJAŁ DEMOGRAFICZNY – WARTOŚCI FINALNYCH WSKAŹNIKÓW DIAGNOSTYCZNYCH DLA POWIATÓW W 2004 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Stan i struktura ludności ^a			Ruch naturalny		
	gęstość zaludnienia w km ²	współczynnik urbanizacji w %	współczynnik młodości	umieralność osób w wieku 15-59 lat	umieralność niemowląt	współczynnik płodności
Powiaty:						
bolesławiecki.....	67,8	51,1	110,2	3,5	2,5	34,3
dzierżoniowski.....	220,6	81,4	78,5	3,9	6,7	32,3
głogowski.....	197,8	79,2	135,0	3,3	5,8	35,4
górowski.....	49,7	42,2	126,8	3,1	2,8	37,6
jaworski.....	90,1	57,2	102,0	4,0	12,7	34,0
jeleniogórski.....	101,9	48,1	93,9	4,4	5,1	35,1
kamiennogórski.....	118,2	60,4	96,2	3,9	9,8	33,7
kłodzki.....	102,2	65,1	83,0	4,3	10,5	30,8
legnicki.....	71,2	34,3	104,9	4,1	4,2	33,8
lubański.....	133,9	55,3	102,8	3,4	14,7	36,6
lubiński.....	148,9	78,7	116,7	2,7	7,8	35,5
lwówecki.....	68,3	51,4	102,1	4,2	4,7	34,4
milicki.....	51,6	32,8	126,2	3,1	7,6	41,9
oleśnicki.....	98,3	60,1	118,4	3,4	6,0	36,8
oławski.....	135,6	65,2	113,7	3,0	5,7	36,8
polkowicki.....	78,3	59,6	148,8	3,5	1,5	39,8
strzeliński.....	71,4	32,6	97,2	3,3	15,4	34,4
średzki.....	69,8	17,8	111,2	3,4	6,6	36,0
świdnicki.....	216,5	70,1	93,3	3,7	6,9	34,3
trzebnicki.....	75,1	38,2	120,4	3,4	6,3	39,6
wałbrzyski.....	363,2	89,3	70,7	4,6	5,4	30,5
wołowski.....	70,5	52,8	97,6	2,9	19,8	32,5
wrocławski.....	89,2	16,1	117,9	3,2	7,7	34,8
ząbkowicki.....	87,1	45,1	93,4	3,8	8,8	31,2
zgorzelecki.....	113,6	69,3	99,8	4,4	10,4	34,2
złotoryjski.....	80,0	50,1	112,2	3,3	4,7	34,0
Miasta na prawach powiatu:						
Jelenia Góra.....	804,1	100,0	65,4	4,0	7,9	28,2
Legnica.....	1895,4	100,0	93,7	4,0	6,9	30,2
Wrocław.....	2171,6	100,0	62,1	3,1	11,2	28,7

a Stan w dniu 31 XII.

TABL. 13. POTENCJAŁ DEMOGRAFICZNY – WARTOŚCI FINALNYCH WSKAŹNIKÓW DIAGNOSTYCZNYCH DLA POWIATÓW
W 2004 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ruch wędrownkowy					
	współczynnik napływu migracyjnego		współczynnik odpływu migracyjnego		efektywność migracji	
	ogółem	z zagranicy	ogółem	za granicę	ogółem	zagranicznych
Powiaty:						
bolesławiecki.....	14,2	0,17	14,9	0,55	-2,4	-53,1
dzierżoniowski	8,6	0,23	10,6	0,53	-10,0	-40,0
głogowski	11,8	0,33	15,8	0,57	-14,6	-26,6
górowski	11,0	0,05	13,4	0,08	-9,7	-20,0
jaworski	10,7	0,23	12,9	0,68	-9,3	-50,0
jeleniogórski.....	14,7	0,23	12,6	0,49	7,9	-34,8
kamiennogórski	9,1	0,21	12,0	1,05	-13,7	-66,7
klodzki.....	10,1	0,22	12,4	0,50	-9,9	-38,2
legnicki	15,7	0,28	13,3	0,24	8,4	7,1
łubański	10,5	0,12	13,5	0,72	-12,6	-71,4
łubiński.....	12,1	0,22	16,5	0,57	-15,4	-45,2
lwówecki	13,1	0,23	12,0	0,23	4,1	0,0
milicki	9,3	0,03	11,4	0,03	-10,4	0,0
oleśnicki	11,6	0,15	12,6	0,21	-4,4	-15,8
oławski	12,6	0,24	12,0	0,75	2,5	-51,4
polkowicki.....	11,8	0,10	14,5	0,42	-10,3	-62,5
strzeliński	9,6	0,13	11,5	0,38	-9,2	-47,8
średzki	14,5	0,14	10,1	0,22	17,8	-22,2
świdnicki	7,8	0,15	10,2	0,48	-13,1	-52,9
trzebnicki.....	14,0	0,26	9,3	0,01	20,2	90,5
wałbrzyski	6,3	0,34	9,8	0,85	-22,1	-42,9
wołowski	10,0	0,19	10,0	0,42	0,0	-37,9
wrocławski	25,6	0,13	10,3	0,27	42,6	-35,0
ząbkowicki	9,4	0,21	11,1	0,44	-8,4	-34,8
zgorzelecki	11,5	0,30	13,8	1,01	-8,9	-54,0
złotoryjski.....	9,3	0,04	10,7	0,11	-7,0	-42,9
Miasta na prawach powiatu:						
Jelenia Góra.....	8,0	0,63	12,6	1,03	-22,2	-24,1
Legnica.....	6,9	0,10	10,0	0,40	-18,3	-59,3
Wrocław	10,2	0,65	9,0	0,40	6,4	23,9

TABL. 14. ASPEKT SPOŁECZNY. WARUNKI ŻYCIA – WARTOŚCI FINALNYCH WSKAŹNIKÓW DIAGNOSTYCZNYCH
DLA POWIATÓW W 2004 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Warunki mieszkaniowe				Ochrona zdrowia		
	liczba mieszkań oddanych do użytkowania na 1000 zawartych małżeństw	przeciętna powierzchnia mieszkania w m ²	odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej ^a	pozwolenia na budowę nowych budynków mieszkalnych na 1000 ludności	liczba lekarzy ^{bc} na 10000 ludności	liczba położnych ^c na 10000 kobiet w wieku 15-49 lat	przeciętna liczba ludności na 1 zakład opieki zdrowotnej
Powiaty:							
bolesławiecki.....	377,9	72,7	65,1	16,5	14,9	10,3	2326
dzierżoniowski	268,5	61,4	65,7	8,0	16,8	15,9	5031
głogowski	450,3	62,3	83,2	9,9	16,9	21,8	2656
górowski.....	162,8	72,5	33,9	9,0	11,7	17,4	3055
jaworski.....	178,7	70,3	63,0	5,1	12,6	8,1	2617
jeleniogórski.....	626,3	75,1	35,8	23,4	16,9	11,4	3554
kamiennogórski	512,5	60,1	59,3	13,7	25,2	13,5	4680
kłodzki.....	411,8	65,7	53,3	11,2	22,0	16,7	6720
legnicki.....	385,5	77,4	55,9	25,4	6,6	5,8	4422
lubański.....	204,3	67,8	48,6	11,1	17,3	17,3	2492
lubiński.....	281,8	62,0	90,7	21,8	28,6	24,7	3787
lwówecki.....	346,2	73,7	42,4	7,2	14,8	18,8	3730
milicki.....	216,5	78,1	34,2	18,7	22,5	22,6	4099
oleśnicki.....	417,7	71,3	57,2	22,7	16,3	14,1	3687
oławski.....	347,7	68,3	64,7	20,4	19,8	19,1	3231
polkowicki.....	267,1	68,7	72,4	11,8	6,2	12,5	4698
strzeliński.....	102,2	73,9	33,8	10,3	16,2	12,5	2961
średzki.....	459,9	77,8	32,8	28,7	13,4	11,8	4466
świdnicki.....	169,3	64,7	63,7	4,6	16,4	15,1	4874
trzebnicki.....	1042,9	81,6	38,3	26,5	15,8	16,3	4282
wałbrzyski.....	214,3	56,2	64,4	1,7	23,7	14,0	5835
wołowski.....	354,5	68,6	54,5	12,8	22,9	22,9	5952
wrocławski.....	1538,6	89,2	31,9	125,4	8,3	6,1	3431
ząbkowicki.....	261,0	74,0	43,0	6,4	9,9	12,9	4658
zgorzelecki.....	250,0	67,1	65,8	5,2	16,5	13,3	3526
złotoryjski.....	251,2	70,0	56,7	7,0	17,6	21,9	2422
Miasta na prawach powiatu:							
Jelenia Góra.....	617,3	62,8	82,2	3,4	30,4	17,5	2827
Legnica.....	640,0	62,4	89,3	5,8	23,6	30,3	3317
Wrocław.....	690,5	59,8	86,6	3,9	47,5	32,7	3280

a Stan w dniu 31 XII. b Łącznie z lekarzami stomatologami. c Bez praktyk prywatnych.

TABL. 14. ASPEKT SPOŁECZNY. WARUNKI ŻYCIA – WARTOŚCI FINALNYCH WSKAŹNIKÓW DIAGNOSTYCZNYCH
DLA POWIATÓW W 2004 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ochrona zdrowia (dok)			Edukacja		
	przeciętna liczba porad lekarskich ^a na 1 mieszkańca	liczba dzieci przebywających w żłobkach (w ciągu roku) na 100 dzieci w wieku 0-3 lat	liczba miejsc w placówkach opieki społecznej na 10000 osób w wieku powyżej 65 lat	liczba dzieci w przedszkolach na 100 dzieci w wieku 3-6 lat	liczba uczniów w szkołach średnich na 100 dzieci w wieku 16-18 lat	liczba szkół średnich na 10000 ludności w wieku produkcyjnym ^b
Powiaty:						
bolesławiecki.....	5,6	2,4	56,1	31,7	74,0	2,3
dzierżoniowski	4,8	2,6	84,6	57,7	83,7	2,8
głogowski	6,4	2,1	271,4	51,8	115,5	5,5
górowski	5,7	-	127,9	47,7	71,5	1,8
jaworski	6,8	1,9	258,7	28,0	78,4	3,9
jeleniogórski	4,2	1,8	478,8	38,9	25,4	1,7
kamiennogórski	5,0	6,4	216,1	34,1	72,4	3,0
kłodzki.....	6,0	3,2	244,8	39,9	94,4	3,3
legnicki	4,6	1,2	943,8	21,0	34,4	2,7
łubański	5,9	3,1	180,4	37,8	90,1	3,8
łubiński	8,2	10,0	80,9	54,9	103,5	2,8
lwówecki	4,4	2,4	373,8	32,6	73,1	5,9
milicki	10,0	-	585,9	29,6	73,1	3,0
oleśnicki	5,7	2,0	286,1	35,6	81,1	2,4
oławski	7,5	5,2	149,0	32,4	75,7	2,3
polkowicki.....	5,9	5,8	32,1	38,1	37,5	1,8
strzeliński	6,5	2,9	-	28,8	81,0	2,9
średzki	5,3	0,9	48,9	33,8	50,3	1,6
świdnicki	6,1	2,6	65,3	35,0	88,8	2,9
trzebnicki.....	5,4	3,8	287,2	26,7	41,9	2,2
wałbrzyski	6,4	2,5	37,4	44,1	87,0	2,3
wołowski	5,6	2,8	-	34,7	73,8	3,3
wrocławski	5,4	-	193,0	31,1	14,6	1,2
ząbkowicki	5,0	4,0	565,0	54,9	85,3	3,4
zgorzelecki	6,2	5,4	321,0	48,1	81,0	4,1
złotoryjski.....	6,1	5,0	-	23,2	65,6	2,7
Miasta na prawach powiatu:						
Jelenia Góra.....	6,8	2,5	156,3	69,6	165,4	5,1
Legnica.....	8,0	-	112,8	56,3	135,6	5,0
Wrocław	8,4	10,8	119,7	63,8	111,8	1,8

a Łącznie z poradami stomatologicznymi. b Mężczyźni w wieku 18–65 lat i kobiety w wieku 18-60 lat.

TABL. 14. ASPEKT SPOŁECZNY. WARUNKI ŻYCIA – WARTOŚCI FINALNYCH WSKAŹNIKÓW DIAGNOSTYCZNYCH
DLA POWIATÓW W 2004 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Edukacja (dok.)		Kultura. Turystyka			
	liczba liceów ogólnokształcących na 10000 ludności w wieku produkcyjnym	liczba czytelników bibliotek ^a na 1000 ludności	księgozbiór bibliotek w woluminach ^b na 1000 ludności	liczba placówek bibliotecznych ^b na 10000 ludności	liczba widzów w kinach na 1000 ludności	liczba zwiedzających muzea na 1000 ludności
Powiaty:						
bolesławiecki.....	0,9	218,5	4243,2	2,6	354,6	106,1
dzierżoniowski	0,9	229,9	3856,6	2,3	144,9	-
głogowski	0,8	233,9	2777,8	2,2	468,9	131,4
górowski.....	0,4	147,3	4559,6	3,0	-	-
jaworski.....	0,9	277,7	4611,5	3,2	44,8	910,7
jeleniogórski.....	1,0	178,6	4761,9	3,8	0,0	1431,6
kamienogórski	0,7	240,0	3516,1	2,6	110,7	67,1
kłodzki.....	1,4	273,6	5858,7	3,2	225,8	464,5
legnicki.....	0,3	186,0	4639,5	3,6	-	360,4
lubański.....	0,5	214,3	4895,7	3,1	367,4	71,5
lubiąński.....	0,8	282,7	2856,7	2,2	1544,1	-
lwówecki.....	1,6	222,0	6011,3	5,2	-	218,5
milicki.....	1,3	191,7	4117,0	3,0	-	-
oleśnicki.....	0,9	212,7	3710,6	2,1	7,9	37,8
oławski.....	0,8	214,9	2924,6	2,3	62,0	-
polkowicki.....	1,0	234,0	4329,0	3,6	194,4	-
strzeliński.....	1,4	180,1	4193,4	2,9	-	-
średzki.....	0,3	182,7	4400,6	3,7	-	75,3
świdnicki.....	0,9	207,5	3197,9	1,8	159,1	260,8
trzebnicki.....	0,6	138,6	3463,1	1,8	92,8	-
wałbrzyski.....	0,9	259,9	3814,2	2,0	453,3	590,2
wołowski.....	1,7	181,0	3812,8	2,7	-	-
wrocławski.....	0,6	180,4	4699,5	4,1	-	35,4
ząbkowicki.....	1,6	198,5	4362,7	3,9	75,7	248,5
zgorzelecki.....	0,8	238,7	4239,0	3,0	276,1	-
złotoryjski.....	1,0	238,0	5597,9	4,1	141,6	-
Miasta na prawach powiatu:						
Jelenia Góra.....	0,5	222,0	3074,0	1,0	1138,2	680,8
Legnica.....	1,3	266,7	3534,7	1,5	742,3	218,1
Wrocław.....	1,1	213,2	2339,9	0,9	2989,8	856,4

a Łącznie z punktami bibliotecznymi. b Stan w dniu 31 XII.

TABL. 14. ASPEKT SPOŁECZNY. WARUNKI ŻYCIA – WARTOŚCI FINALNYCH WSKAŹNIKÓW DIAGNOSTYCZNYCH
DLA POWIATÓW W 2004 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Kultura. Turystyka (dok.)			
	liczba korzystających z noclegów w obiektach turystycznych na 1000 ludności	liczba turystów zagranicznych korzystających z noclegów w obiektach turystycznych na 1000 ludności	liczba udzielonych noclegów w obiektach turystycznych na 1 turystę	liczba udzielonych noclegów w obiektach turystycznych na 1 turystę zagranicznego
Powiaty:				
bolesławiecki.....	477,8	212,2	1,5	1,4
dzierżoniowski	119,1	32,8	2,2	3,1
głogowski	190,6	46,4	1,6	2,1
górowski.....	13,0	0,0	1,3	0,0
jaworski.....	230,0	19,9	2,1	3,7
jeleniogórski.....	6135,8	667,6	3,5	3,5
kamiennogórski	199,7	14,4	4,4	2,5
kłodzki.....	1179,1	142,1	3,9	5,0
legnicki.....	144,9	43,4	3,7	1,5
lubański	786,1	257,9	5,6	10,1
lubiński.....	218,1	26,2	2,0	1,8
lwówecki	167,9	24,3	4,3	9,8
milicki	251,1	19,3	3,9	1,9
oleśnicki	166,7	56,8	1,6	1,5
oławski	10,6	2,1	2,4	4,8
połkowicki.....	363,9	109,5	1,9	1,2
strzeliński	81,1	21,5	2,3	2,5
średzki	199,2	9,1	1,9	3,3
świdnicki	215,3	68,4	2,4	2,7
trzebnicki.....	199,1	13,7	2,0	1,9
wałbrzyski	211,7	50,1	3,3	3,8
wołowski	166,7	14,2	7,9	2,4
wrocławski	286,9	24,9	2,7	1,4
ząbkowicki	90,3	5,6	2,8	2,3
zgorzelecki	547,7	260,9	1,6	1,2
złotoryjski.....	272,2	193,8	1,3	1,1
Miasta na prawach powiatu:				
Jelenia Góra.....	802,3	343,0	3,2	3,6
Legnica.....	343,8	178,7	1,8	1,8
Wrocław	851,8	305,7	2,0	1,9

TABL. 14. ASPEKT SPOŁECZNY. WARUNKI ŻYCIA – WARTOŚCI FINALNYCH WSKAŹNIKÓW DIAGNOSTYCZNYCH
DLA POWIATÓW W 2004 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Środowisko naturalne			
	emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych, zanieczyszczenia gazowe na 1 km ² w tonach	emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych, zanieczyszczenia pyłowe na 100 km ² w tonach	liczba komunalnych i przemysłowych oczyszczalni ścieków na 10000 ludności	odsetek nieoczyszczanych ścieków w ogólnej ilości ścieków wymagających oczyszczenia (odprowadzonych do wód lub do ziemi)
Powiaty:				
bolesławiecki.....	70,8	17,7	1,58	2,07
dzierżoniowski	350,6	95,2	1,04	-
głogowski	1092,9	35,9	2,05	1,34
górowski.....	60,5	16,9	1,36	50,33
jaworski.....	57,1	14,8	1,15	12,49
jeleniogórski.....	75,1	12,1	2,97	7,23
kamiennogórski.....	65,1	10,1	2,56	0,43
kłodzki.....	60,6	19,3	1,07	1,60
legnicki.....	36,0	-	1,88	15,26
lubański.....	87,9	20,8	0,87	10,29
lubiński.....	449,6	159,4	2,17	0,01
lwówecki.....	3,8	6,3	1,86	56,90
milicki.....	0,8	0,4	1,36	7,01
oleśnicki.....	4,3	1,1	0,87	6,54
oławski.....	56,5	23,5	0,56	3,93
polkowicki.....	106,7	63,5	2,13	0,52
strzeliński.....	13,7	10,8	0,90	2,58
średzki.....	70,2	9,2	1,42	8,76
świdnicki.....	214,5	82,8	0,56	8,27
trzebnicki.....	1,8	-	0,78	3,34
wałbrzyski.....	619,2	119,6	0,37	0,21
wołowski.....	245,8	81,9	1,05	10,63
wrocławski.....	410,0	7,0	1,31	8,08
ząbkowicki.....	1,7	0,7	1,43	24,25
zgorzelecki.....	14401,9	251,1	1,68	0,66
złotoryjski.....	1,2	4,0	2,17	1,20
Miasta na prawach powiatu:				
Jelenia Góra.....	996,1	22,0	0,11	1,00
Legnica.....	3810,5	178,6	0,38	3,66
Wrocław.....	5449,6	333,4	0,25	2,25

TABL. 14. ASPEKT SPOŁECZNY. WARUNKI ŻYCIA – WARTOŚCI FINALNYCH WSKAŹNIKÓW DIAGNOSTYCZNYCH
DLA POWIATÓW W 2004 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Środowisko naturalne (dok.)			
	przepustowość dobową komunalnych i przemysłowych oczyszczalni na 1000 ludności w dm ³	odpady wytworzone (z wyłączeniem odpadów komunalnych ²) w ciągu roku na 1 km ² w tonach	liczba ludności na 1 ha obszarów prawnie chronionych ^a	liczba mieszkańców miast na 1 ha parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej ogólnodostępnej
Powiaty:				
bolesławiecki.....	320,0	100,3	7,4	801,0
dzierżoniowski.....	354,6	58,9	11,7	475,9
głogowski.....	743,1	3074,3	137,7	407,6
górowski.....	230,6	345,3	0,7	679,2
jaworski.....	226,8	44,4	3,4	348,7
jeleniogórski.....	383,3	18,6	4,1	739,1
kamiennogórski.....	552,8	10,9	7,4	1244,7
kłodzki.....	379,1	35,0	2,7	390,6
legnicki.....	262,1	112,8	5,9	269,1
łubański.....	233,5	13,8	81,6	725,6
łubiński.....	2325,3	511,4	70,4	639,2
lwówecki.....	216,4	1,7	4,8	1047,1
milicki.....	205,3	3,9	0,8	176,3
oleśnicki.....	229,9	-	9,5	294,4
oławski.....	226,1	8,0	2798,1	380,5
polkowicki.....	191,4	36645,6	2,8	176,4
strzeliński.....	258,3	209,6	29,6	140,9
średzki.....	177,4	136,6	93,6	515,6
świdnicki.....	791,7	202,6	33,3	330,4
trzebnicki.....	156,1	-	3,7	572,9
wałbrzyski.....	132,2	341,1	11,1	641,6
wołowski.....	884,4	145,9	6,0	195,6
wrocławski.....	157,5	40,0	8,2	162,5
ząbkowicki.....	251,6	511,3	5,5	139,6
zgorzelecki.....	1053,0	2294,9	14208,2	517,2
złotoryjski.....	369,2	301,4	11,3	692,7
Miasta na prawach powiatu:				
Jelenia Góra.....	285,2	135,8	48,6	431,5
Legnica.....	776,6	5214,3	5054,4	557,2
Wrocław.....	277,3	945,4	346,5	445,4

a Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwały rady gmin.

TABL. 14. ASPEKT SPOŁECZNY. WARUNKI ŻYCIA – WARTOŚCI FINALNYCH WSKAŹNIKÓW DIAGNOSTYCZNYCH
DLA POWIATÓW W 2004 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Bezpieczeństwo		
	liczba przestępstw stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych na 1000 ludności	wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych w %	liczba pożarów na 1000 ludności
Powiaty:			
bolesławiecki.....	32,1	72,2	5,2
dzierżoniowski	39,5	79,8	3,9
głogowski	52,3	67,8	5,1
górowski.....	29,0	80,1	6,9
jaworski.....	39,7	73,9	5,5
jeleniogórski.....	31,3	62,1	7,0
kamiennogórski.....	30,4	80,7	6,3
kłodzki.....	37,2	72,4	5,9
legnicki.....	16,0	70,8	13,5
lubański	39,9	72,8	5,8
lubiński.....	51,5	63,4	5,2
lwówecki	25,6	71,6	6,9
milicki	41,3	87,8	5,9
oleśnicki	26,6	78,3	4,7
oławski	33,3	75,5	7,5
polkowicki.....	38,8	69,1	7,7
strzeliński	34,7	76,0	6,6
średzki	27,6	76,0	8,4
świdnicki	36,2	65,4	5,5
trzebnicki.....	26,8	79,3	5,9
wałbrzyski	55,0	64,3	4,4
wołowski	41,2	77,0	8,0
wrocławski	14,0	67,3	30,0
ząbkowicki	30,7	69,9	5,4
zgorzelecki	44,8	63,4	9,0
złotoryjski.....	36,6	72,2	5,2
Miasta na prawach powiatu:			
Jelenia Góra.....	54,6	56,2	4,0
Legnica.....	76,3	58,4	3,8
Wrocław	63,8	49,1	8,0

TABL. 14. ASPEKT SPOŁECZNY. WARUNKI ŻYCIA – WARTOŚCI FINALNYCH WSKAŹNIKÓW DIAGNOSTYCZNYCH
DLA POWIATÓW W 2004 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Bezpieczeństwo (dok.)			
	liczba wypadków	liczba kolizji	liczba ofiar wypadków	odsetek zabitych w ogólnej
	na 1000	ludności	na 100 wypadków	liczbie ofiar wypadków
Powiaty:				
bolesławiecki.....	8,6	11,2	168,4	33,3
dzierżoniowski	7,8	7,5	125,3	7,2
głogowski	2,8	12,1	132,0	26,9
górowski.....	5,4	8,3	110,0	15,8
jaworski.....	16,2	12,2	147,1	5,9
jeleniogórski.....	8,7	12,3	150,0	20,0
kamiennogórski.....	9,8	7,7	108,7	13,6
kłodzki.....	8,5	8,4	148,3	6,0
legnicki.....	30,7	14,9	158,9	9,3
lubański.....	5,4	9,4	154,8	6,7
lubiński.....	8,3	10,0	151,1	14,7
lwówecki.....	11,3	9,7	130,9	14,3
milicki.....	10,8	10,5	147,5	11,3
oleśnicki.....	8,9	11,6	151,1	12,1
oławski.....	7,9	7,8	123,2	21,1
polkowicki.....	9,2	10,7	135,7	31,0
strzeliński.....	11,5	10,6	145,1	2,8
średzki.....	11,2	12,2	178,2	11,4
świdnicki.....	14,7	11,4	154,2	6,4
trzebnicki.....	6,8	13,1	130,8	28,3
wałbrzyski.....	8,3	9,8	116,8	3,4
wołowski.....	7,6	11,4	147,2	12,8
wrocławski.....	18,1	19,5	140,8	16,7
ząbkowicki.....	16,4	6,8	141,7	5,8
zgorzelecki.....	7,0	12,1	159,7	10,3
złotoryjski.....	11,8	8,6	125,9	7,9
Miasta na prawach powiatu:				
Jelenia Góra.....	7,3	13,9	120,3	10,0
Legnica.....	17,2	9,7	126,2	4,1
Wrocław.....	9,7	20,0	113,6	6,8

TABL. 15. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA – WARTOŚCI FINALNYCH WSKAŹNIKÓW DIAGNOSTYCZNYCH DLA POWIATÓW W 2004 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Infrastruktura wodociągowa ¹			Infrastruktura kanalizacyjna			
	długość sieci na 100 km ² w km	liczba połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania na 1 km sieci w szt	zużycie wody z sieci na 1 mieszkańca w m ³	długość sieci kanalizacyjnej na 100 km ² w km	liczba połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych na 1 km sieci w szt	ścieki odprowadzone	
						na 1000 mieszkańców	na 1 km sieci kanalizacyjnej
						w dm ³	
Powiaty:							
bolesławiecki.....	42,8	18,1	30,4	30,0	17,9	32,6	7,4
dzierżoniowski.....	66,5	25,6	27,4	49,9	24,9	41,6	18,4
głogowski.....	76,8	18,6	32,3	49,1	13,0	33,9	13,6
górowski.....	49,6	16,4	24,8	4,6	38,9	25,7	28,1
jaworski.....	47,9	18,5	26,3	25,7	18,5	27,5	9,7
jeleniogórski.....	60,7	19,0	30,2	21,5	19,7	25,9	12,3
kamiennogórski.....	59,6	19,2	32,0	40,6	21,6	81,2	23,7
kłodzki.....	42,0	22,5	28,7	20,6	24,9	30,0	14,9
legnicki.....	64,9	16,6	27,0	44,9	13,4	22,0	3,5
łubański.....	57,8	22,8	27,5	31,2	26,0	32,1	13,8
łubiński.....	57,0	19,0	37,0	72,0	12,2	40,8	8,4
lwówecki.....	39,5	17,5	26,3	9,3	27,3	17,9	13,1
milicki.....	46,5	17,2	29,6	5,7	22,3	16,9	15,2
oleśnicki.....	60,0	17,7	32,3	13,9	26,8	27,9	19,8
oławski.....	75,9	18,5	34,7	26,0	16,9	34,0	17,7
polkowicki.....	57,2	15,8	32,3	39,8	12,6	31,3	6,1
strzeliński.....	41,2	25,9	26,2	10,1	26,5	15,1	10,7
średzki.....	54,2	23,3	29,0	22,5	14,6	15,6	4,8
świdnicki.....	92,8	20,4	32,5	35,1	26,5	33,2	20,5
trzebnicki.....	63,4	21,6	31,0	11,3	30,5	17,5	11,6
wałbrzyski.....	90,6	26,4	30,7	46,5	32,5	33,4	26,2
wołowski.....	43,7	20,9	28,0	21,1	12,8	24,7	8,3
wrocławski.....	88,8	20,6	30,6	28,7	19,8	21,2	6,5
ząbkowicki.....	40,7	25,9	25,9	11,9	32,8	21,6	15,9
zgorzelecki.....	56,7	21,5	33,6	19,0	31,0	31,8	19,1
złotoryjski.....	58,2	14,4	25,0	28,4	15,3	21,4	6,0
Miasta na prawach powiatu:							
Jelenia Góra.....	219,4	24,9	31,1	156,2	23,5	37,5	19,3
Legnica.....	316,3	26,9	33,9	328,6	21,4	46,6	26,9
Wrocław.....	407,4	26,1	45,0	272,4	27,0	54,4	43,4
Wrocław.....	407,4	26,1	45,0	272,4	27,0	54,4	43,4

a Dotyczy sieci wodociągowej rozdzielczej.

TABL. 15. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA – WARTOŚCI FINALNYCH WSKAŹNIKÓW DIAGNOSTYCZNYCH DLA POWIATÓW
W 2004 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Infrastruktura gazoenergetyczna ^a				Infrastruktura elektroenergetyczna	
	długość czynnej sieci gazowej na 100 km ² w km	liczba czynnych połączeń przewodzących do budynków miesz- kalnych w szt. na 1 km sieci gazowej	zużycie gazu z sieci gazowej w gospodar- stwach domowych na 1 mieszkańca	zużycie gazu w gospodarstwach domowych na 1 km sieci gazowej	zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca	
			w m ³		ogółem	w miastach
Powiaty:					w kW·h	
bolesławiecki.....	12,7	15,9	101,0	53,9	566,9	624,2
dzierżoniowski.....	53,5	28,5	122,2	51,2	582,2	550,4
głogowski.....	29,3	17,9	119,1	80,8	507,2	532,9
górowski.....	9,4	26,7	102,9	54,5	412,0	527,8
jaworski.....	16,3	20,7	87,9	48,7	514,5	607,5
jeleniogórski.....	28,0	19,4	142,8	52,3	698,0	730,4
kamiennogórski.....	13,5	32,5	64,8	58,1	529,4	558,8
kłodzki.....	20,7	22,2	77,5	38,2	568,9	627,2
legnicki.....	14,4	17,5	54,7	26,0	520,6	609,9
łubański.....	20,4	16,0	93,5	61,9	596,7	577,1
łubiński.....	45,2	14,5	139,0	46,0	486,7	529,7
lwówecki.....	6,0	25,9	60,7	69,9	542,9	629,9
milicki.....	8,0	17,4	83,2	54,2	444,7	585,3
oleśnicki.....	10,8	23,5	71,3	65,5	563,4	671,2
oławski.....	13,9	29,4	80,9	79,7	518,3	554,9
polkowicki.....	29,6	13,8	134,2	35,5	466,6	554,8
strzeliński.....	6,1	17,0	63,2	73,3	509,5	630,9
średzki.....	5,2	9,8	41,4	57,2	342,6	235,6
świdnicki.....	35,9	27,8	109,7	65,5	611,0	641,3
trzebnicki.....	12,6	30,0	82,2	48,9	601,7	640,3
wałbrzyski.....	83,6	22,6	102,9	44,9	636,4	652,9
wołowski.....	8,8	31,0	105,8	83,9	517,5	564,3
wrocławski.....	16,0	17,5	81,0	45,3	564,8	294,3
ząbkowicki.....	10,6	33,6	61,7	50,4	430,2	639,7
zgorzelecki.....	11,5	16,6	74,4	73,4	695,1	727,5
złotoryjski.....	12,0	14,2	74,0	49,4	488,2	571,6
Miasta na prawach powiatu:						
Jelenia Góra.....	187,7	21,8	178,5	76,2	709,0	709,0
Legnica.....	299,1	24,6	136,1	86,6	626,9	626,9
Wrocław.....	446,3	25,8	153,4	74,7	561,8	561,8

a Dotyczy sieci gazowej rozdzielczej.

TABL. 15. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA – WARTOŚCI FINALNYCH WSKAŹNIKÓW DIAGNOSTYCZNYCH DLA POWIATÓW
W 2004 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ciepłownictwo				Infrastruktura drogowa	
	długość sieci cieplnej przesyłowej na 100 km ²	przeciętna długość sieci cieplnej na 1 kotłownię	przeciętna wielkość sprzedaży energii cieplnej na 100 osób w GJ	przeciętna kubatura ogrzewana na 1 mieszkanie w m ³	długość dróg ^a o twardej nawierzchni na 100 km ² w km	odsetek dróg ^a o nawierzchni ulepszonej
	w km					
Powiaty:						
bolesławiecki.....	1,5	0,4	241,8	60,7	40,5	79,7
dzierżoniowski.....	3,0	0,4	28,6	79,7	91,6	65,2
głogowski.....	19,9	12,6	46,1	88,1	57,3	53,5
górowski.....	1,0	0,1	188,9	19,7	78,0	44,5
jaworski.....	0,6	0,2	2,4	41,3	91,5	59,4
jeleniogórski.....	0,7	0,2	51,3	20,0	99,3	72,9
kamiennogórski.....	2,9	0,3	332,7	53,7	85,7	62,7
kłodzki.....	1,5	0,1	89,0	34,2	78,4	76,7
legnicki.....	0,6	0,2	0,5	18,8	60,6	63,0
lubański.....	3,4	0,4	209,1	26,2	103,0	48,5
lubiński.....	22,8	6,2	957,7	88,9	47,9	74,4
lwówecki.....	0,7	0,1	69,5	26,5	71,2	77,5
milicki.....	0,6	0,2	3,0	7,3	50,6	83,8
oleśnicki.....	2,1	0,3	246,8	61,7	67,1	62,9
oławski.....	7,3	1,3	258,6	105,0	58,9	72,8
polkowicki.....	17,6	7,6	492,1	7,3	48,8	53,7
strzeliński.....	0,2	0,1	0,0	17,2	74,4	66,7
średzki.....	0,3	0,1	9,7	11,2	59,1	56,7
świdnicki.....	4,4	0,3	258,0	66,5	92,2	73,9
trzebnicki.....	0,4	0,1	23,3	32,8	53,8	58,9
wałbrzyski.....	5,9	0,2	1121,4	68,4	105,3	85,6
wołowski.....	5,2	0,8	313,7	47,0	45,2	56,5
wrocławski.....	0,4	0,1	10,0	5,4	78,5	70,2
ząbkowicki.....	1,6	0,0	44,2	21,4	69,5	80,3
zgorzelecki.....	7,8	1,4	463,8	65,0	59,1	77,2
złotoryjski.....	1,1	0,3	2,0	24,9	64,9	63,2
Miasta na prawach powiatu:						
Jelenia Góra.....	15,7	0,3	619,2	121,6	167,5	87,4
Legnica.....	225,9	9,0	1443,4	66,9	312,9	72,6
Wrocław.....	13,7	0,2	1027,1	82,2	281,6	82,1

a Powiatowych i gminnych.

TABL. 16. AKTYWNOŚĆ GOSPODARCZA – WARTOŚCI FINALNYCH WSKAŹNIKÓW DIAGNOSTYCZNYCH DLA POWIATÓW
W 2004 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Potencjał gospodarczy			
	produkcja sprzedana przemysłu na 1 mieszkańca w zł	udział użytków rolnych w powierzchni ogółem	nakłady inwestycyjne ^a	
			na 1 mieszkańca w zł	udział sektora prywatnego w %
Powiaty:				
bolesławiecki	11986	30,5	1010	82,3
dzierżoniowski	10569	70,0	784	89,4
głogowski	3361	61,9	1955	86,8
górowski	3865	61,6	305	82,1
jaworski	9458	69,9	888	86,1
jeleniogórski	7413	39,4	521	78,8
kamiennogórski	10262	53,9	1062	80,1
kłodzki	6276	49,0	456	60,6
legnicki	4216	72,3	514	89,4
lubański	9466	64,4	569	53,5
lubiński	.	57,0	1680	87,9
lwówecki	6333	56,6	512	82,3
milicki	8844	44,1	546	69,3
oleśnicki	11167	59,2	1090	82,8
oławski	13633	66,8	4324	98,0
polkowicki	.	51,6	10906	98,8
strzeliński	8808	81,4	1366	68,1
średzki	14452	76,6	2778	93,7
świdnicki	14130	72,9	1205	90,3
trzebnicki	7458	61,1	794	85,9
wałbrzyski	21372	47,7	5048	96,2
wołowski	24973	54,7	1370	92,2
wrocławski	17378	75,6	1768	96,8
ząbkowicki	7097	70,7	548	81,7
zgorzelecki	28455	38,1	4973	9,5
złotoryjski	7218	70,9	326	77,3
Miasta na prawach powiatu:				
Jelenia Góra	10040	40,2	2163	74,0
Legnica	10886	38,4	4082	62,1
Wrocław	15290	41,0	3044	77,3

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

TABL. 16. AKTYWNOŚĆ GOSPODARCZA – WARTOŚCI FINALNYCH WSKAŹNIKÓW DIAGNOSTYCZNYCH DLA POWIATÓW
W 2004 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rynek pracy – zatrudnienie ^a			
	liczba pracujących na 100 osób w wieku 15 lat i więcej	udział pracujących w		
		rolnictwie, łowiectwie, leśnictwie i rybactwie	usługach	sektorze prywatnym
Powiaty:				
bolesławiecki.....	19,8	2,3	50,0	59,5
dzierżoniowski.....	17,4	1,6	47,6	67,4
głogowski.....	23,7	1,8	56,4	64,1
górowski.....	14,8	5,5	59,3	47,7
jaworski.....	16,7	5,4	49,7	55,3
jeleniogórski.....	17,6	2,2	52,2	59,6
kamiennogórski.....	20,2	1,4	46,1	58,7
kłodzki.....	18,1	2,1	66,6	44,3
legnicki.....	13,9	5,7	52,6	58,0
lubański.....	18,1	1,5	59,0	43,1
lubiąński.....	26,2	1,1	57,4	69,9
lwówecki.....	15,3	2,0	58,2	48,6
milicki.....	20,9	5,8	46,6	57,8
oleśnicki.....	20,3	2,7	46,8	65,3
oławski.....	20,8	1,6	45,2	68,6
polkowicki.....	49,6	1,0	28,6	86,0
strzebiński.....	15,1	6,4	58,4	53,0
średzki.....	19,6	3,8	40,0	64,9
świdnicki.....	21,4	2,4	49,6	65,6
trzebnicki.....	14,7	5,4	55,9	56,0
wałbrzyski.....	22,7	1,3	56,0	59,4
wołowski.....	23,8	2,1	49,6	54,0
wrocławski.....	19,8	6,2	52,0	73,9
ząbkowicki.....	16,9	4,6	56,5	51,7
zgorzelecki.....	28,7	1,1	45,7	32,1
złotoryjski.....	16,1	5,0	57,9	48,0
Miasta na prawach powiatu:				
Jelenia Góra.....	30,3	0,4	65,0	51,7
Legnica.....	30,8	0,4	63,0	56,3
Wrocław.....	32,5	0,3	74,7	57,0

a Stan w dniu 31 XII.

TABL. 16. AKTYWNOŚĆ GOSPODARCZA – WARTOŚCI FINALNYCH WSKAŹNIKÓW DIAGNOSTYCZNYCH DLA POWIATÓW
W 2004 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rynek pracy – zatrudnienie (dok.)			Zarejestrowani bezrobotni		
	udział zatrudnionych w warunkach zagrożenia ^a	liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy na 100 osób zatrudnionych	przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł	na 100 osób w wieku 15 lat i więcej	pozostający bez pracy powyżej 24 m-cy	z wykształceniem ^b średnim i wyższym
					w % ogółem	
Powiaty:						
bolesławiecki.....	4,3	10,1	2027,3	10,9	27,5	31,3
dzierżoniowski.....	9,3	17,4	1837,1	13,4	37,2	35,1
głogowski.....	16,9	13,4	2045,5	10,9	29,4	39,6
górowski.....	4,1	10,6	1770,0	14,5	35,5	28,2
jaworski.....	16,5	26,9	1851,8	14,2	35,7	29,6
jeleniogórski.....	9,4	12,9	1823,4	10,4	32,1	25,6
kamiennogórski.....	6,8	9,0	1824,1	12,2	25,9	26,1
kłodzki.....	5,8	18,5	1905,7	14,9	36,4	33,8
legnicki.....	3,9	17,1	1807,3	12,9	32,2	29,3
lubański.....	8,8	10,5	1807,5	12,8	29,4	30,5
lubiniński.....	18,8	29,6	3898,9	8,0	25,6	40,6
lwówecki.....	13,0	7,1	1910,3	13,0	33,1	26,2
milicki.....	7,4	19,1	1781,3	11,3	28,6	29,2
oleśnicki.....	4,2	8,1	1811,3	10,5	31,5	33,4
oławski.....	4,2	19,2	2073,0	10,3	32,6	28,9
polkowicki.....	29,7	25,3	2337,7	11,4	38,4	29,3
strzebiński.....	4,9	13,6	2045,9	13,5	35,3	33,9
średzki.....	3,7	6,2	2112,7	10,1	29,6	26,4
świdnicki.....	8,3	15,6	2086,9	11,9	29,3	35,4
trzebnicki.....	8,1	12,5	2003,3	10,9	31,6	27,4
wałbrzyski.....	10,1	12,1	2200,1	13,1	31,0	30,8
wołowski.....	3,7	9,5	1962,9	10,4	33,8	31,6
wrocławski.....	4,8	18,3	2232,0	8,5	38,6	26,5
ząbkowicki.....	2,2	14,1	1979,3	13,9	29,9	33,1
zgorzelecki.....	11,4	9,8	2932,0	12,0	35,7	30,2
złotoryjski.....	8,3	9,6	2022,2	15,9	35,9	24,1
Miasta na prawach powiatu:						
Jelenia Góra.....	2,4	9,4	2233,2	7,4	25,4	35,7
Legnica.....	5,0	15,3	1975,7	10,6	31,0	34,4
Wrocław.....	5,7	16,8	2511,4	6,3	36,7	40,6

a Stan w dniu 31 XII. b Łącznie z wykształceniem policealnym.

TABL. 16. AKTYWNOŚĆ GOSPODARCZA – WARTOŚCI FINALNYCH WSKAŹNIKÓW DIAGNOSTYCZNYCH DLA POWIATÓW
W 2004 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Budżety powiatów				
	wielkość wydatków budżetów powiatów na 1mieszkańca	wielkość salda dochodów i wydatków na 1 mieszkańca	udział dochodów pochodzących z podatku od dochodów własnych osób fizycznych w ogólnej kwocie dochodów budżetów powiatów	udział wydatków bieżących jednostek budżetowych na wynagrodzenia w ogólnej kwocie wydatków	udział wydatków inwestycyjnych w ogólnej kwocie wydatków
	w zł				
Powiaty:					
bolesławiecki.....	448,30	-7,55	12,2	45,6	14,7
dzierżoniowski.....	480,39	20,21	8,7	46,0	1,9
głogowski.....	640,62	-16,81	13,8	53,6	2,7
górowski.....	617,32	-32,87	5,8	47,3	11,2
jaworski.....	606,53	9,57	6,7	52,4	6,5
jeleniogórski.....	647,92	15,87	7,2	40,6	11,0
kamiennogórski.....	660,05	-122,15	8,6	35,0	12,0
kłodzki.....	686,28	-68,83	8,3	43,9	3,6
legnicki.....	716,61	-16,73	6,1	40,5	18,3
lubański.....	553,54	-3,51	8,5	48,6	12,9
lubiński.....	430,34	56,28	21,1	54,0	2,9
lwówecki.....	650,54	19,72	5,9	50,8	8,0
milicki.....	825,18	-6,26	4,8	47,5	16,6
oleśnicki.....	544,65	4,45	10,3	46,7	8,3
oławski.....	417,39	12,70	12,1	54,2	2,7
polkowicki.....	330,89	39,27	20,6	47,7	8,5
strzeliński.....	519,17	52,20	6,9	45,4	7,0
średzki.....	423,26	8,48	10,0	42,3	13,5
świdnicki.....	543,23	-1,97	10,4	44,1	15,7
trzebnicki.....	457,82	-3,02	10,2	48,4	13,4
wałbrzyski.....	488,70	15,22	13,0	50,5	2,4
wołowski.....	592,96	-5,20	8,3	44,7	11,8
wrocławski.....	397,18	100,85	11,1	34,9	7,8
ząbkowicki.....	661,85	10,82	6,5	51,4	0,8
zgorzelecki.....	494,05	25,93	14,7	48,7	7,7
złotoryjski.....	573,35	-3,72	8,5	47,9	11,7
Miasta na prawach powiatu:					
Jelenia Góra.....	2237,16	89,07	17,8	34,8	12,5
Legnica.....	2362,78	-82,84	18,9	38,9	10,9
Wrocław.....	2701,23	29,67	22,1	27,1	16,5

TABL. 16. AKTYWNOŚĆ GOSPODARCZA – WARTOŚCI FINALNYCH WSKAŹNIKÓW DIAGNOSTYCZNYCH DLA POWIATÓW
W 2004 (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Podmioty gospodarki narodowej – REGON ^a			
	zarejestrowane		udział spółek handlowych w ogólnej liczbie zarejestrowanych jednostek	udział jednostek z kapitałem zagranicznym w ogólnej liczbie spółek handlowych
	ogółem	w przemyśle i budownictwie		
	na 1000 mieszkańców			
Powiaty:				
bolesławiecki.....	77,1	11,9	4,6	38,7
dzierżoniowski	98,4	23,7	4,0	23,3
głogowski	91,4	16,1	5,0	20,6
górowski	63,1	11,3	3,9	21,1
jaworski	84,1	18,3	3,6	35,2
jeleniogórski.....	109,5	21,0	5,5	48,2
kamiennogórski	76,6	14,6	5,2	31,9
kłodzki.....	111,3	16,7	2,8	33,1
legnicki	73,0	14,1	3,5	27,7
lubański	80,2	16,8	4,7	39,1
lubiński	92,9	14,9	4,0	18,7
lwówecki	62,8	12,4	3,9	45,8
milicki	84,1	17,0	2,2	39,1
oleśnicki	79,5	20,0	3,2	31,4
oławski	92,3	22,7	3,9	27,2
połkowicki.....	68,5	12,9	4,0	27,7
strzebiński	66,1	13,8	4,7	37,4
średzki	82,3	20,4	4,5	31,7
świdnicki	103,1	22,9	5,5	27,2
trzebnicki.....	87,1	23,8	3,7	35,0
wałbrzyski	109,2	15,6	4,9	19,3
wołowski	76,1	16,0	3,2	36,2
wrocławski	87,8	20,7	6,2	35,5
ząbkowicki	87,6	18,1	3,6	23,3
zgorzelecki	83,1	10,7	4,4	38,7
złotoryjski.....	83,8	16,0	4,5	25,9
Miasta na prawach powiatu:				
Jelenia Góra.....	139,1	22,4	7,4	32,4
Legnica.....	115,4	19,5	5,2	23,7
Wrocław	148,5	27,8	9,1	26,6

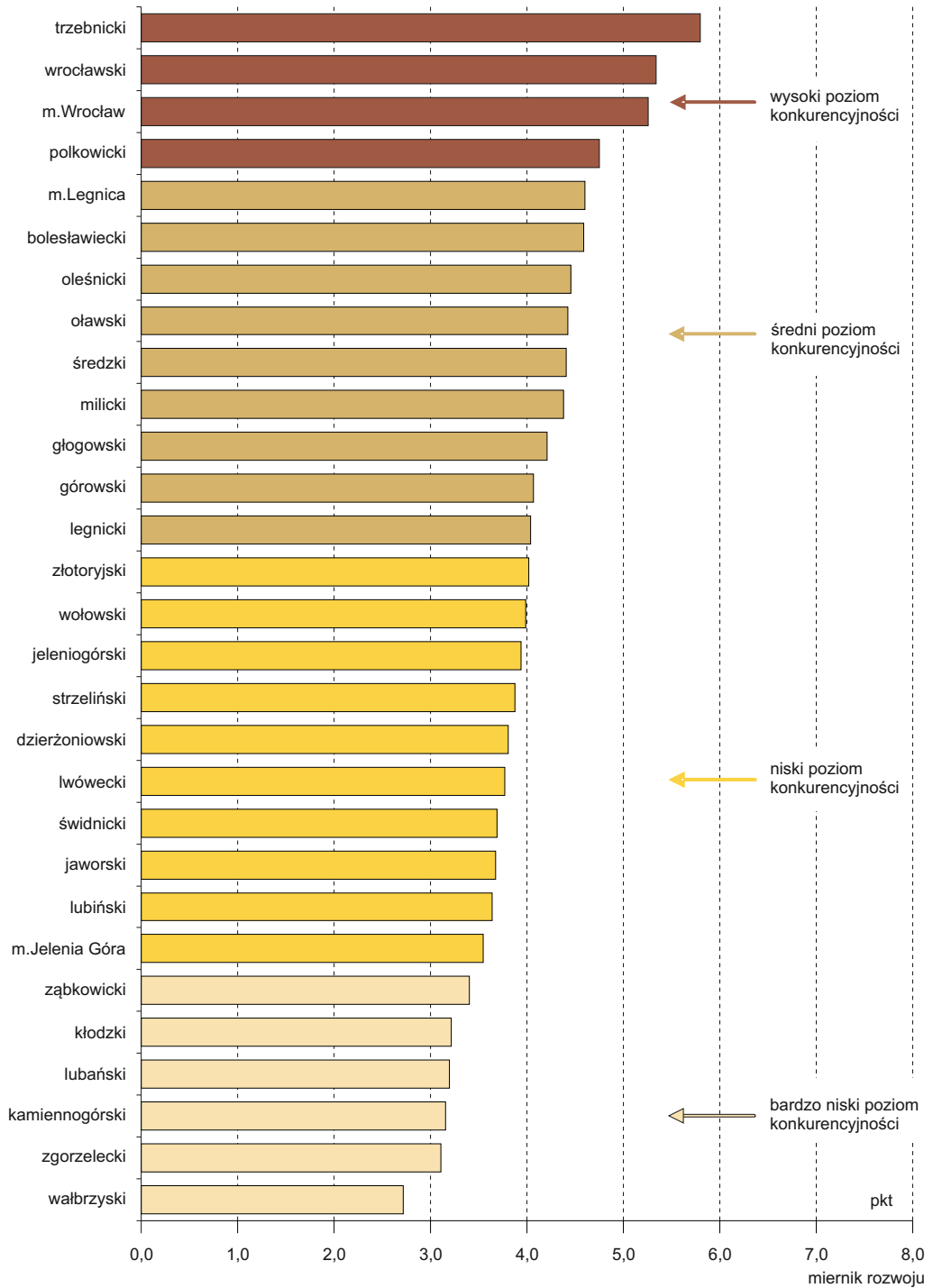
a Stan w dniu 31 XII.

ZESTAWIENIE 1. POTENCJAŁ DEMOGRAFICZNY - GRUPY KONKURENCYJNOŚCI

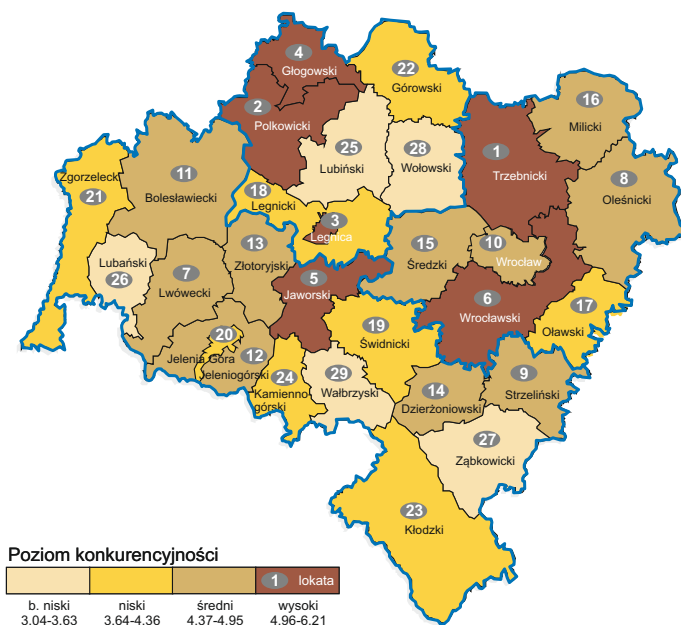
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	średnia 1999-2004
powiaty							
I grupa	1. trzebnicki 2. polkowicki 3. m. Legnica 4. głogowski 5. jaworski 6. wrocławski	1. trzebnicki 2. polkowicki 3. olawski 4. wrocławski 5. m. Wrocław 6. bolesławiecki	1. trzebnicki 2. Wrocławski 3. m. Wrocław 4. olawski	1. trzebnicki 2. wrocławski 3. m. Wrocław 4. m. Legnica	1. trzebnicki 2. m. Wrocław 3. wrocławski 4. milicki	1. m. Wrocław 2. trzebnicki 3. wrocławski 4. bolesławiecki	1. trzebnicki 2. wrocławski 3. m. Wrocław 4. polkowicki
II grupa	7. lwówecki 8. oleśnicki 9. strzeliński 10. m. Wrocław 11. bolesławiecki 12. jeleniogórski 13. złotoryjski 14. dzierzoniowski 15. średzki 16. milicki	7. oleśnicki 8. górówski 9. średzki 10. wołowski 11. m. Legnica 12. głogowski 13. milicki 14. strzeliński	5. polkowicki 6. bolesławiecki 7. m. Legnica 8. żąbkowicki 9. milicki 10. wołowski 11. głogowski 12. oleśnicki 13. średzki 14. legnicki	5. wołowski 6. polkowicki 7. olawski 8. oleśnicki 9. legnicki 10. średzki 11. bolesławiecki 12. złotoryjski 13. jeleniogórski 14. lubiński 15. milicki	5. bolesławiecki 6. średzki 7. polkowicki 8. strzeliński 9. m. Legnica 10. oleśnicki 11. górówski 12. legnicki 13. głogowski 14. lubiński	5. średzki 6. milicki 7. oleśnicki 8. legnicki 9. górówski 10. lwówecki 11. m. Legnica 12. olawski 13. złotoryjski 14. polkowicki	5. m. Legnica 6. bolesławiecki 7. oleśnicki 8. olawski 9. średzki 10. milicki 11. głogowski 12. górówski 13. legnicki
III grupa	17. olawski 18. legnicki 19. świdnicki 20. m. Jelenia Góra 21. zgorzelecki 22. górówski 23. kłodzki 24. kamiennogórski	15. jeleniogórski 16. jaworski 17. złotoryjski 18. świdnicki 19. dzierzoniowski 20. lubański 21. lubiński 22. m. Jelenia Góra 23. lwówecki	15. m. Jelenia Góra 16. dzierzoniowski 17. jaworski 18. górówski 19. lubiński 20. złotoryjski 21. świdnicki 22. kłodzki	16. górówski 17. świdnicki 18. głogowski 19. strzeliński 20. lwówecki 21. lubański	14. olawski 15. wołowski 16. dzierzoniowski 17. złotoryjski 18. jeleniogórski 19. lubiński 20. lubiński 21. kamiennogórski 22. m. Jelenia Góra	15. jeleniogórski 16. głogowski 17. dzierzoniowski 18. świdnicki 19. lubiński 20. m. Jelenia Góra 21. wołowski 22. żąbkowicki	14. złotoryjski 15. wołowski 16. jeleniogórski 17. strzeliński 18. dzierzoniowski 19. lwówecki 20. świdnicki 21. jaworski 22. lubiński 23. m. Jelenia Góra
IV grupa	25. lubiński 26. lubański 27. żąbkowicki 28. wołowski 29. wałbrzyski	24. kłodzki 25. żąbkowicki 26. legnicki 27. kamiennogórski 28. zgorzelecki 29. wałbrzyski	23. jeleniogórski 24. lwówecki 25. lubański 26. strzeliński 27. kamiennogórski 28. zgorzelecki 29. wałbrzyski	22. dzierzoniowski 23. zgorzelecki 24. m. Jelenia Góra 25. kamiennogórski 26. żąbkowicki 27. jaworski 28. kłodzki 29. wałbrzyski	23. zgorzelecki 24. jaworski 25. lwówecki 26. żąbkowicki 27. lubański 28. kłodzki 29. wałbrzyski	23. wałbrzyski 24. strzeliński 25. kłodzki 26. lubański 27. kamienogórski 28. zgorzelecki 29. kamiennogórski	24. żąbkowicki 25. kłodzki 26. lubański 27. kamienogórski 28. zgorzelecki 29. wałbrzyski

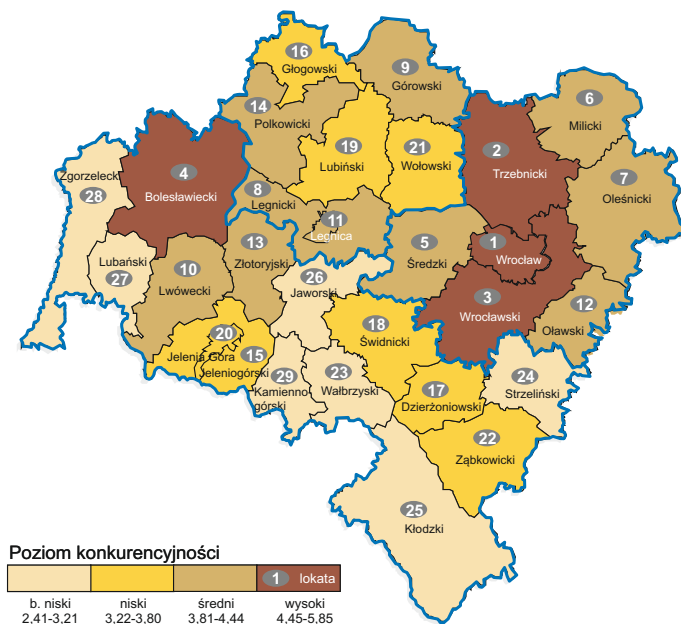
Wykres 1. Syntetyczny miernik rozwoju potencjału demograficznego - średnie z lat 1999-2004

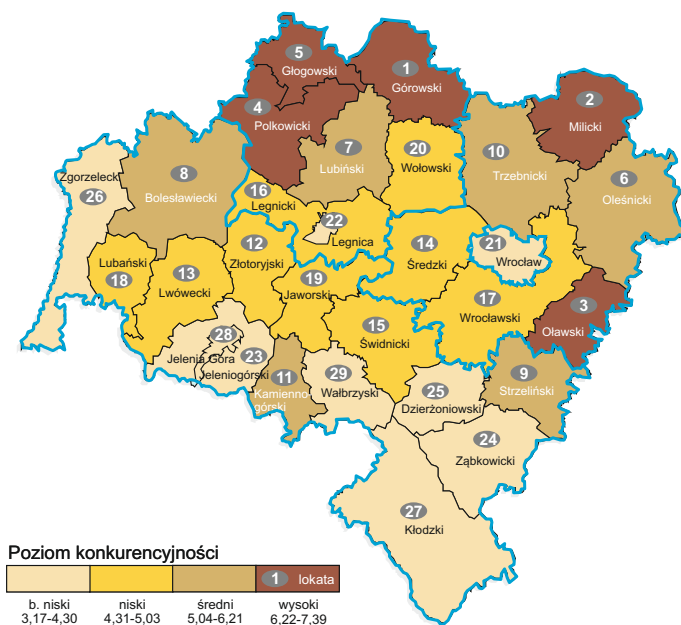
Wykres 2. Potencjał demograficzny powiatów w 1999 r.

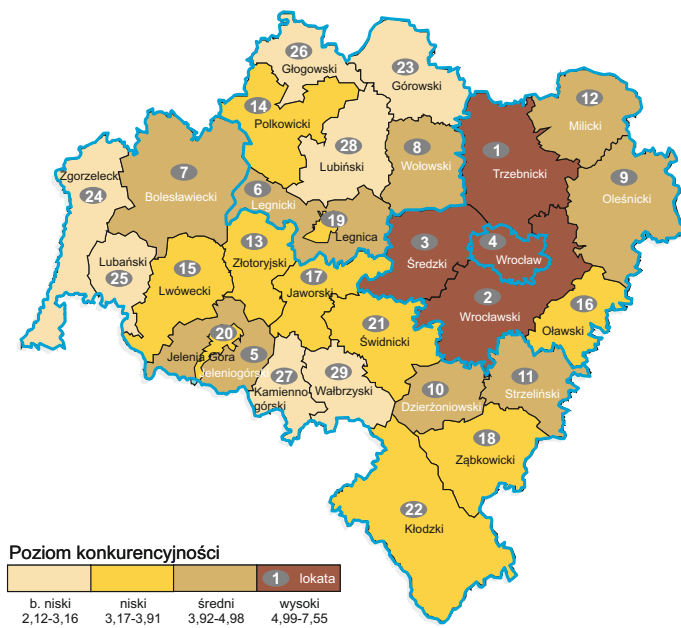
Wykres 3. Potencjał demograficzny powiatów w 2004 r.

Wykres 4. Ruch naturalny ludności w latach 1999-2004

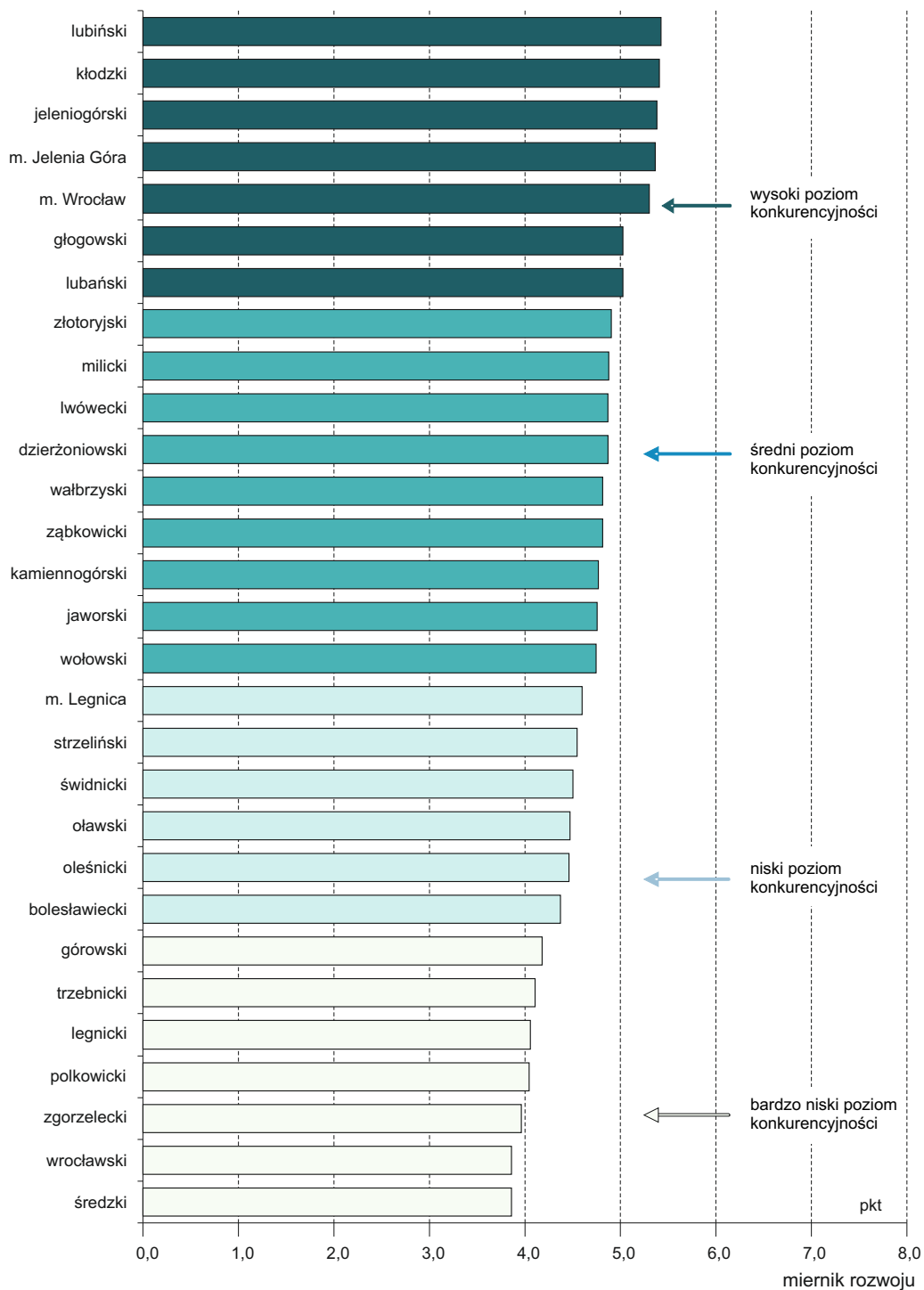
Wykres 5. Ruch wędrowkowy ludności w latach 1999-2004

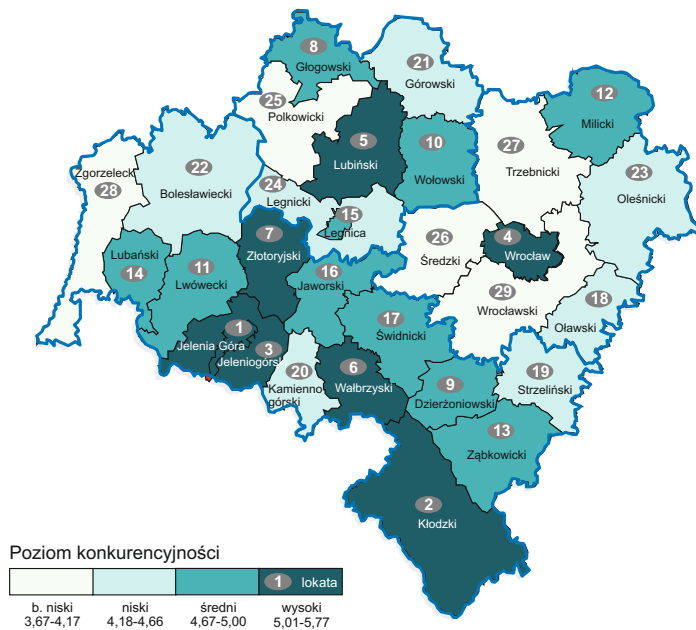
ZESTAWIENIE 2. ASPEKT SPOŁECZNY. WARUNKI ŻYCIA - GRUPY KONKURENCYJNOŚCI

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	średnia 1999-2004
	powiaty						
I grupa	1. m. Jelenia Góra 2. kłodzki 3. jeleniogórski 4. m. Wrocław 5. lubiński 6. wałbrzyski 7. zlotoryjski	1. m. Jelenia Góra 2. kłodzki 3. lubiński 4. jeleniogórski 5. m. Wrocław 6. dzierzoniowski 7. wałbrzyski 8. głogowski	1. lubiński 2. jeleniogórski 3. kłodzki 4. m. Wrocław 5. lubański 6. m. Jelenia Góra 7. wałbrzyski	1. jeleniogórski 2. lubiński 3. kłodzki 4. m. Wrocław 5. lubański 6. głogowski	1. jeleniogórski 2. lubiński 3. kłodzki 4. m. Wrocław 5. m. Jelenia Góra 6. lwówecki 7. lubański 8. głogowski	1. lubiński 2. m. Jelenia Góra 3. kłodzki 4. jeleniogórski 5. lubański 6. m. Wrocław 7. lwówecki	1. lubiński 2. kłodzki 3. jeleniogórski 4. m. Jelenia Góra 5. m. Wrocław 6. głogowski 7. lubański
II grupa	8. głogowski 9. dzierzoniowski 10. wołowski 11. lwówecki 12. milicki 13. ząbkowicki 14. lubański 15. m. Legnica 16. jaworski 17. swidnicki	9. zlotoryjski 10. lubański 11. swidnicki 12. kamiennogórski 13. wołowski 14. ząbkowicki 15. m. Legnica 16. milicki 17. lwówecki	8. głogowski 9. milicki 10. dzierzoniowski 11. lwówecki 12. kamiennogórski 13. ząbkowicki 14. zlotoryjski 15. wołowski	7. m. Jelenia Góra 8. milicki 9. kamiennogórski 10. ząbkowicki 11. zlotoryjski 12. dzierzoniowski 13. lwówecki 14. jaworski	9. jaworski 10. milicki 11. dzierzoniowski 12. ząbkowicki 13. zlotoryjski 14. strzełiński 15. oleśnicki	8. głogowski 9. milicki 10. zlotoryjski 11. kamiennogórski 12. ząbkowicki 13. m. Legnica 14. jaworski 15. wołowski 16. dzierzoniowski	8. zlotoryjski 9. milicki 10. lwówecki 11. dzierzoniowski 12. wałbrzyski 13. ząbkowicki 14. kamiennogórski 15. jaworski 16. wołowski
III grupa	18. olawski 19. strzełiński 20. kamiennogórski 21. górski 22. bolesławiecki 23. oleśnicki 24. legnicki	18. jaworski 19. strzełiński 20. bolesławiecki 21. oleśnicki 22. olawski 23. trzebnicki	16. jaworski 17. swidnicki 18. m. Legnica 19. strzełiński 20. górski 21. bolesławiecki 22. olawski 23. oleśnicki	15. wołowski 16. wałbrzyski 17. strzełiński 18. bolesławiecki 19. swidnicki 20. oleśnicki 21. m. Legnica	16. m. Legnica 17. wołowski 18. olawski 19. kamiennogórski 20. wałbrzyski 21. swidnicki 22. bolesławiecki	17. olawski 18. wałbrzyski 19. strzełiński 20. oleśnicki 21. bolesławiecki	17. m. Legnica 18. strzełiński 19. swidnicki 20. olawski 21. oleśnicki 22. bolesławiecki
IV grupa	25. polkowicki 26. średzki 27. trzebnicki 28. zgorzelecki 29. wrocławski	24. górski 25. polkowicki 26. legnicki 27. zgorzelecki 28. średzki 29. wrocławski	24. polkowicki 25. legnicki 26. trzebnicki 27. zgorzelecki 28. średzki 29. wrocławski	22. olawski 23. górski 24. trzebnicki 25. legnicki 26. zgorzelecki 27. wrocławski 28. polkowicki 29. średzki	23. trzebnicki 24. wrocławski 25. polkowicki 26. legnicki 27. górski 28. zgorzelecki 29. średzki	22. swidnicki 23. trzebnicki 24. wrocławski 25. górski 26. polkowicki 27. legnicki 28. zgorzelecki 29. średzki	23. górski 24. trzebnicki 25. legnicki 26. polkowicki 27. zgorzelecki 28. wrocławski 29. średzki

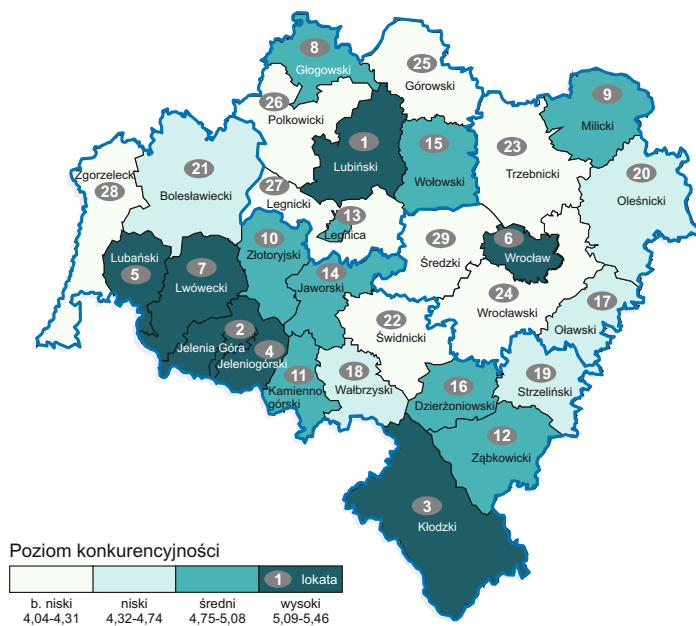
Wykres 6. Syntetyczny miernik rozwoju warunków życia ludności - średnie z lat 1999-2004

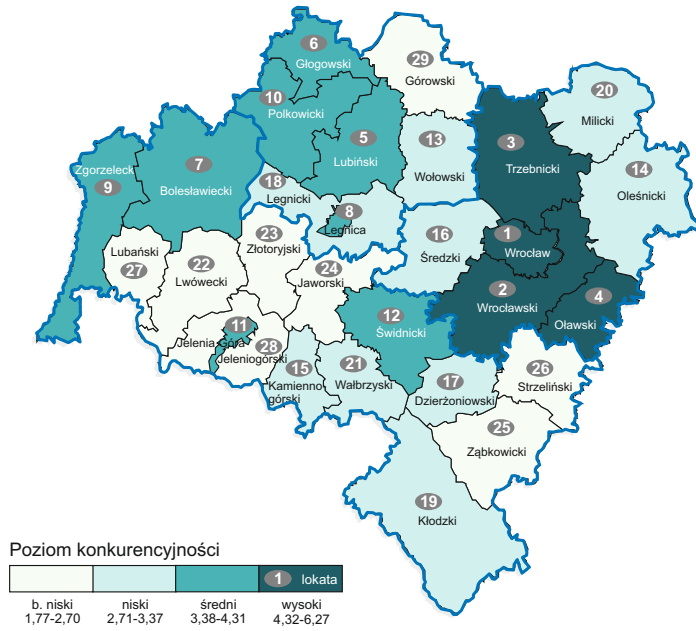
Wykres 7. Aspekt społeczny. Warunki życia ludności powiatów w 1999 r.

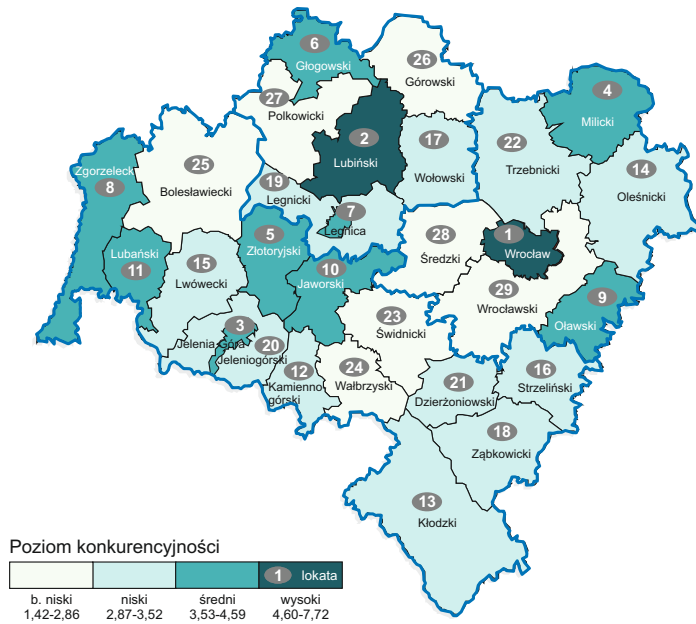
Wykres 8. Aspekt społeczny. Warunki życia ludności powiatów w 2004 r.

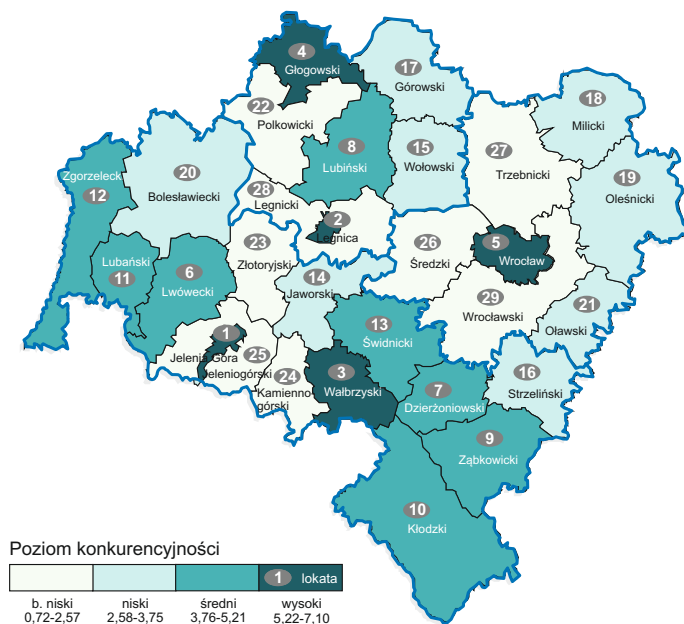
Wykres 9. Warunki mieszkaniowe w latach 1999-2004

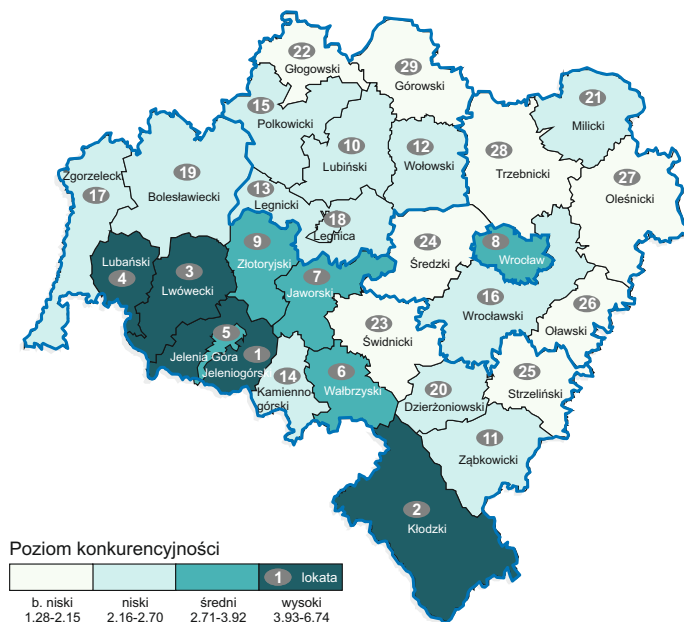
Wykres 10. Ochrona zdrowia w latach 1999-2004

Wykres 11. Edukacja w latach 1999-2004

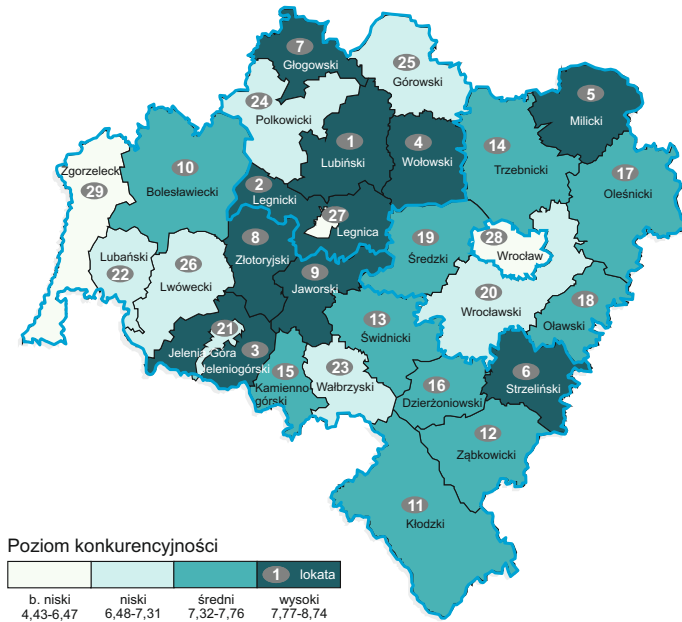

Wykres 12. Kultura i turystyka w latach 1999-2004

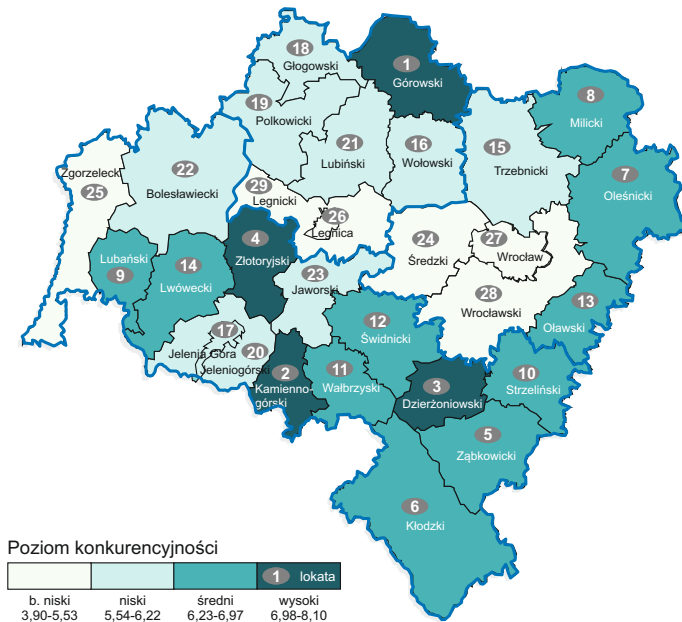

Wykres 13. Ochrona środowiska w latach 1999-2004

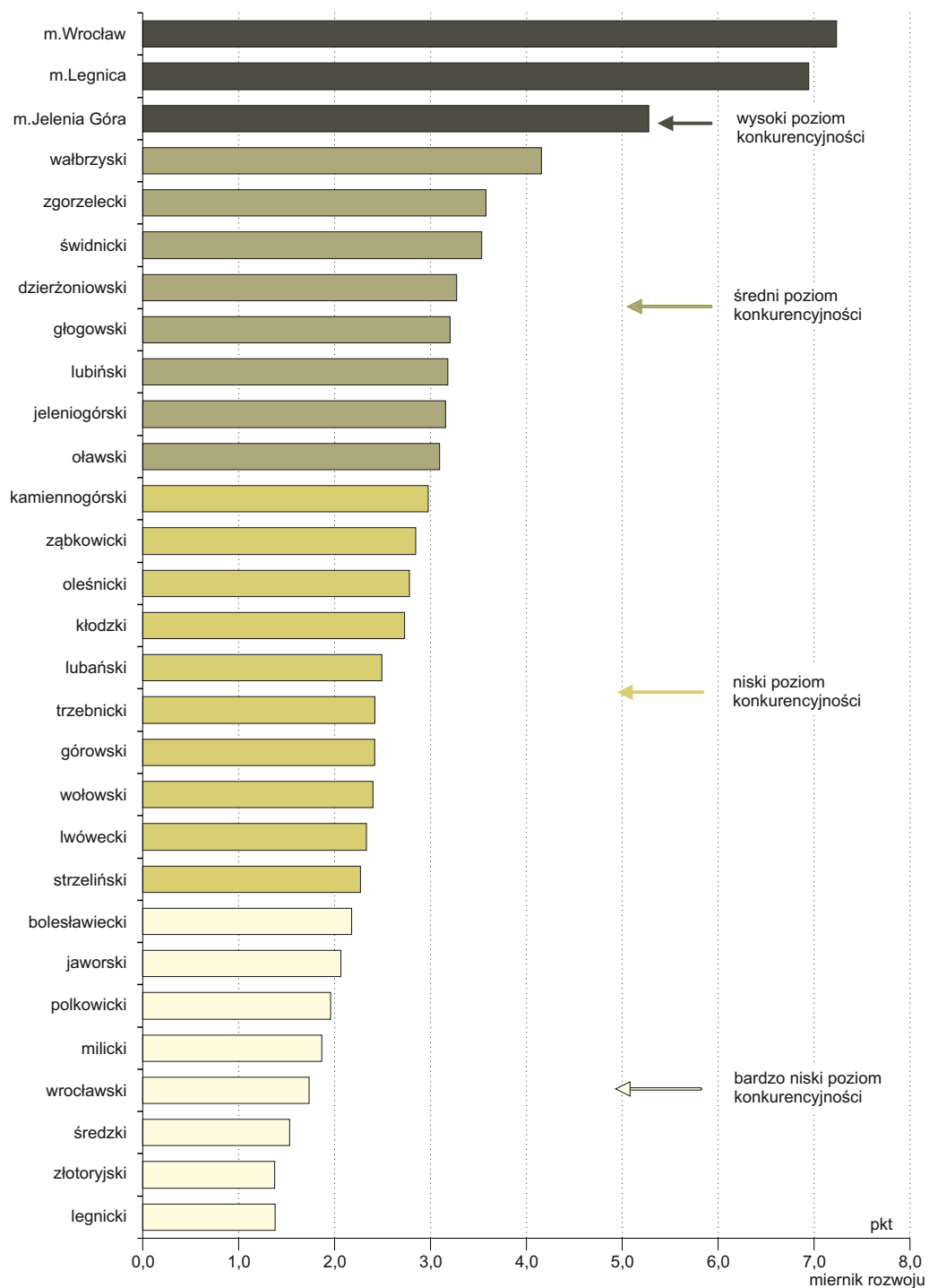
Wykres 14. Bezpieczeństwo publiczne w latach 1999-2004

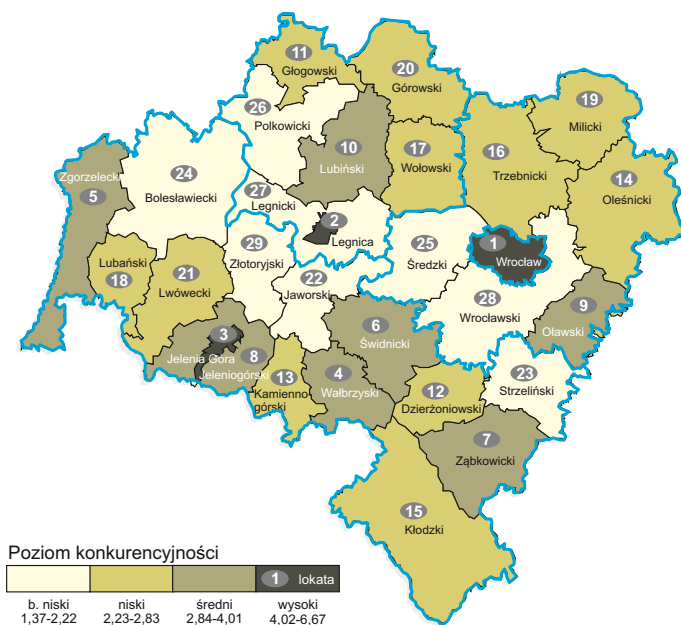
ZESTAWIENIE 3. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA GRUPY KONKURENCYJNOŚCI

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	średnia 1999 - 2004
	powiaty						
I	1. m. Wrocław 2. m. Legnica 3. m. Jelenia Góra	1. m. Wrocław 2. m. Legnica 3. m. Jelenia Góra 4. wałbrzyski	1. m. Wrocław 2. m. Legnica 3. m. Jelenia Góra 4. wałbrzyski	1. m. Wrocław 2. m. Legnica 3. m. Jelenia Góra	1. m. Wrocław 2. m. Legnica 3. m. Jelenia Góra	1. m. Legnica 2. m. Wrocław 3. m. Jelenia Góra	1. m. Wrocław 2. m. Legnica 3. m. Jelenia Góra
II	4. wałbrzyski 5. zgorzelecki 6. świdnicki 7. ząbkowicki 8. jeleniogórski 9. oławski 10. lubiński	5. świdnicki 6. lubiński 7. zgorzelecki 8. kamiennogórski 9. jeleniogórski 10. dzierzoniowski 11. głogowski 12. zbkowicki 13. kłodzki 14. oławski	5. zgorzelecki 6. świdnicki 7. lubiński 8. dzierzoniowski 9. jeleniogórski 10. głogowski 11. kłodzki 12. oleśnicki	4. wałbrzyski 5. dzierzoniowski 6. zgorzelecki 7. świdnicki 8. głogowski 9. jeleniogórski 10. lubiński 11. oławski	4. wałbrzyski 5. zgorzelecki 6. świdnicki 7. głogowski 8. dzierzoniowski 9. jeleniogórski 10. lubiński 11. kamiennogórski 12. oławski	4. wałbrzyski 5. zgorzelecki 6. świdnicki 7. kamiennogórski 8. dzierzoniowski 9. oławski 10. lubiński 11. głogowski	4. wałbrzyski 5. zgorzelecki 6. świdnicki 7. dzierzoniowski 8. głogowski 9. lubiński 10. jeleniogórski 11. oławski
III	11. głogowski 12. dzierzoniowski 13. kamiennogórski 14. oleśnicki 15. kłodzki 16. trzebnicki 17. wołowski 18. lubański 19. milicki 20. górowski 21. lwówecki	15. oleśnicki 16. wołowski 17. lubański 18. trzebnicki 19. górowski 20. lwówecki 21. jaworski	13. oławski 14. górowski 15. ząbkowicki 16. lubański 17. kamiennogórski 18. strzeziński 19. wołowski 20. lwówecki 21. trzebnicki	12. kamiennogórski 13. oleśnicki 14. kłodzki 15. ząbkowicki 16. strzeziński 17. bolesławiecki 18. trzebnicki 19. górowski 20. lwówecki 21. lubański 22. polkowicki	13. ząbkowicki 14. oleśnicki 15. kłodzki 16. lwówecki 17. trzebnicki 18. lubański 19. wołowski 20. bolesławiecki 21. górowski 22. strzeziński	12. jeleniogórski 13. oleśnicki 14. ząbkowicki 15. trzebnicki 16. kłodzki 17. wołowski 18. lubański 19. bolesławiecki 20. lwówecki 21. strzeziński 22. górowski	12. kamiennogórski 13. ząbkowicki 14. oleśnicki 15. kłodzki 16. lubański 17. trzebnicki 18. górowski 19. wołowski 20. lwówecki 21. strzeziński
IV	22. jaworski 23. strzeziński 24. bolesławiecki 25. średzki 26. polkowicki 27. legnicki 28. wrocławski 29. zlotoryjski	22. strzeziński 23. bolesławiecki 24. wrocławski 25. milicki 26. średzki 27. polkowicki 28. zlotoryjski 29. legnicki	22. polkowicki 23. bolesławiecki 24. jaworski 25. wrocławski 26. średzki 27. milicki 28. legnicki 29. zlotoryjski	23. wołowski 24. jaworski 25. wrocławski 26. milicki 27. średzki 28. zlotoryjski 29. legnicki	23. polkowicki 24. wrocławski 25. milicki 26. jaworski 27. średzki 28. zlotoryjski 29. legnicki	23. polkowicki 24. jaworski 25. milicki 26. wrocławski 27. zlotoryjski 28. legnicki 29. średzki	22. bolesławiecki 23. jaworski 24. polkowicki 25. milicki 26. wrocławski 27. zlotoryjski 28. średzki 29. legnicki

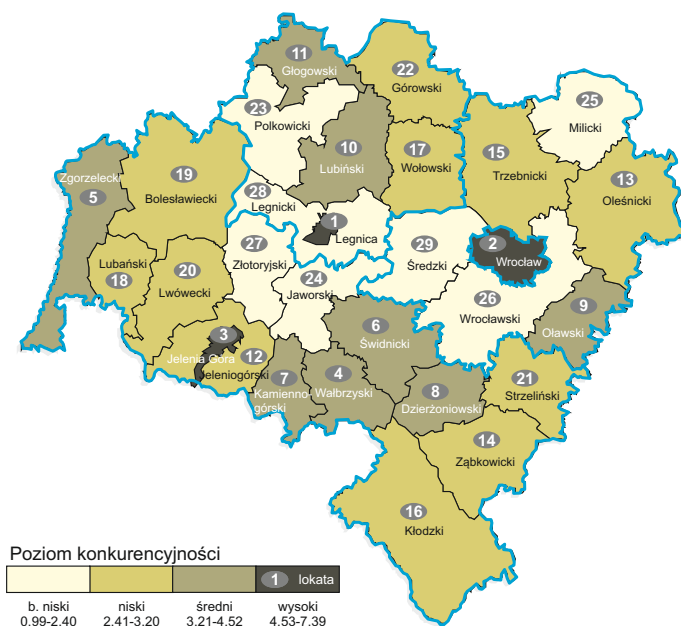
Wykres 15. Syntetyczny miernik rozwoju infrastruktury technicznej - średnie z lat 1999-2004

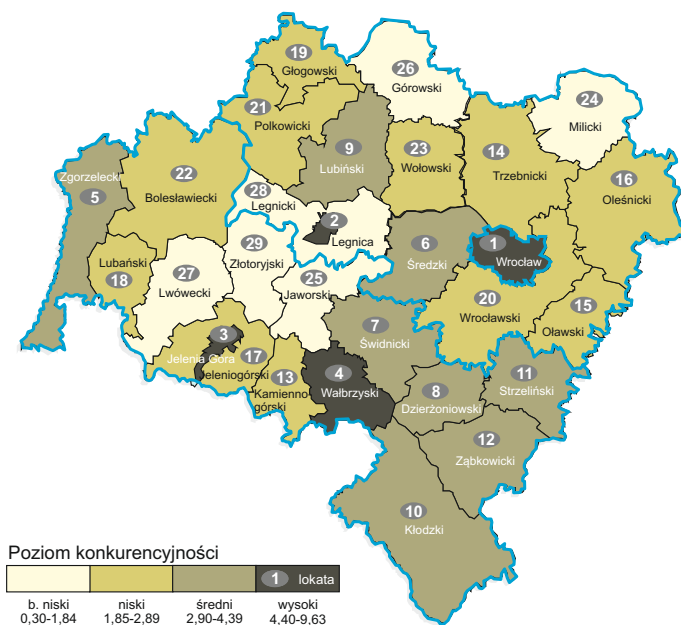
Wykres 16. Infrastruktura techniczna powiatów w 1999 r.

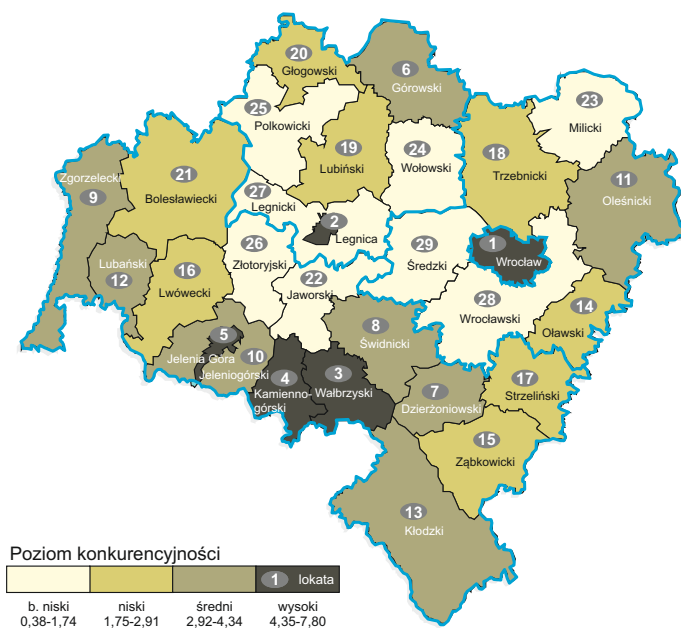
Wykres 17. Infrastruktura techniczna powiatów w 2004 r.

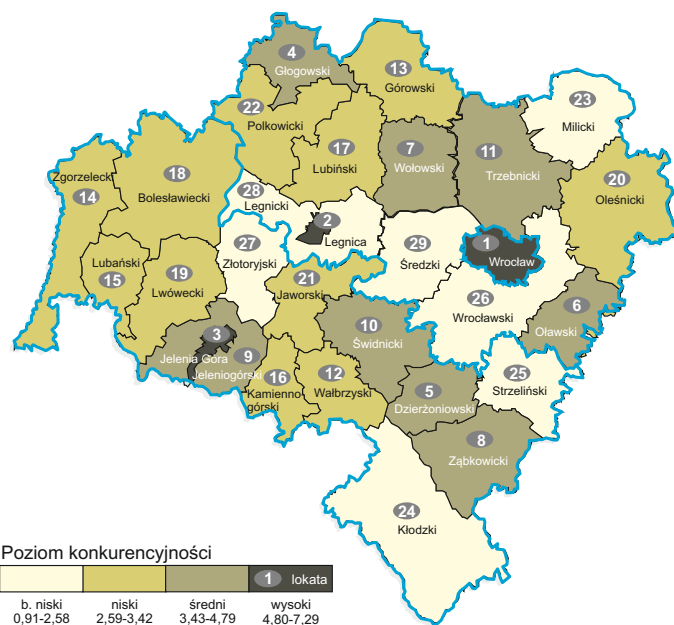
Wykres 18. Infrastruktura wodociągowa w latach 1999-2004

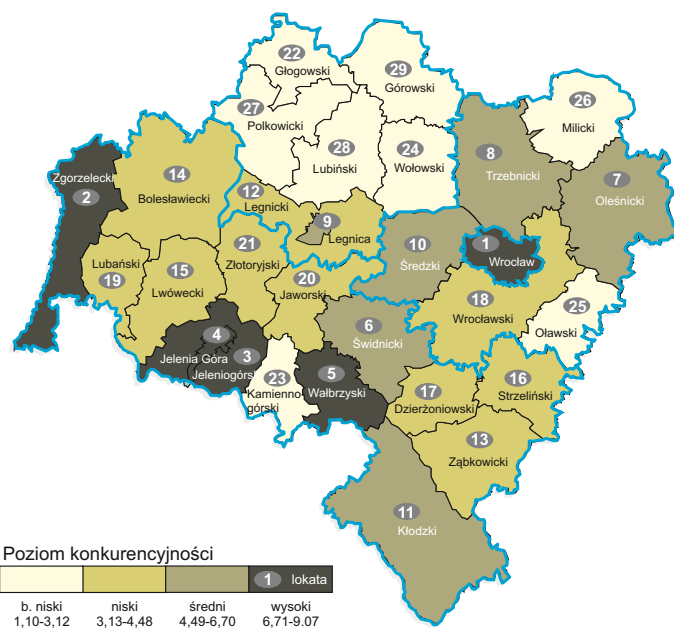
Wykres 19. Infrastruktura kanalizacyjna w latach 1999-2004

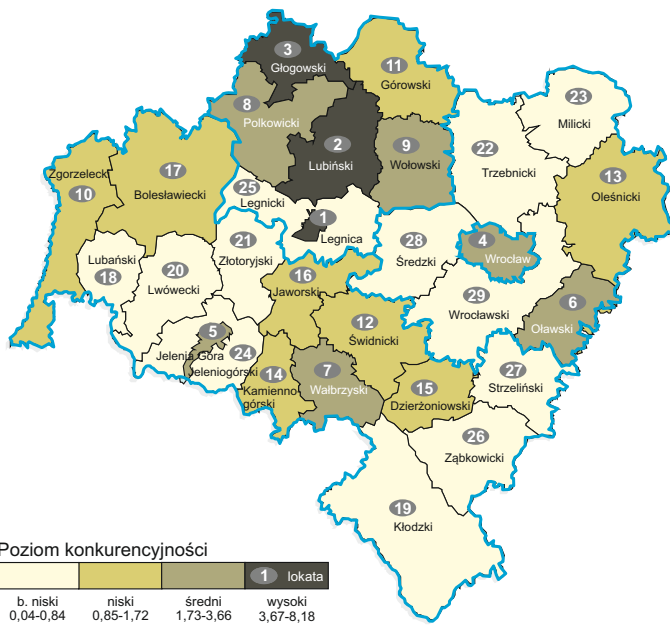
Wykres 20. Infrastruktura gazoenergetyczna w latach 1999-2004

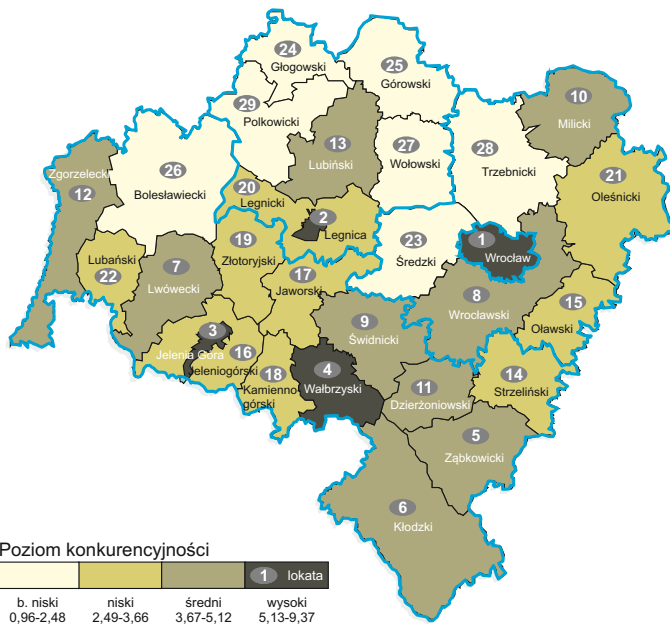
Wykres 21. Infrastruktura elektroenergetyczna w latach 1999-2004

Wykres 22. Ciepłownictwo w latach 1999-2004

Wykres 23. Infrastruktura drogowa w latach 1999-2004

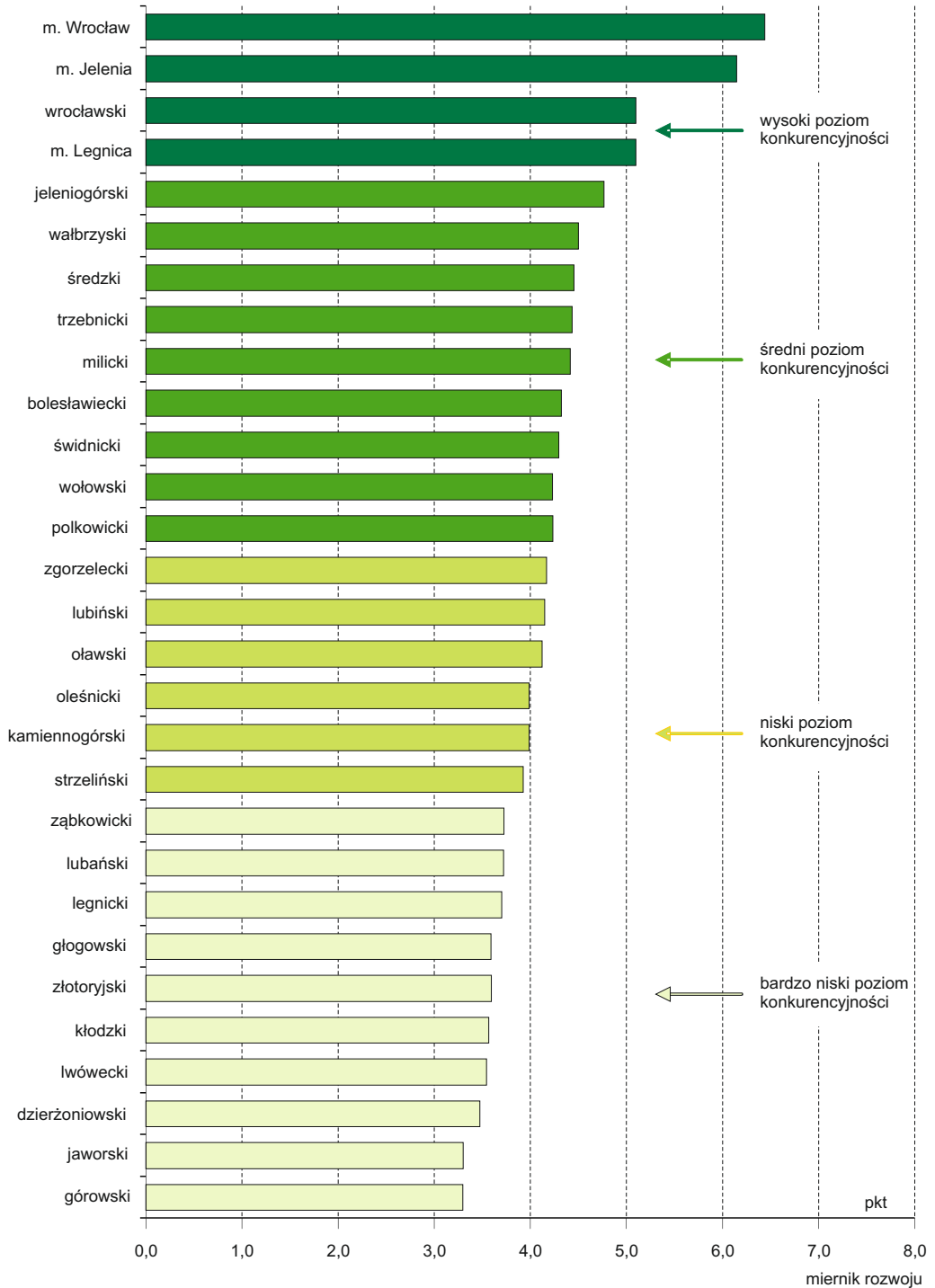

ZESTAWIENIE 4. AKTYWNOŚĆ GOSPODARCZA - GRUPY KONKURENCYJNOŚCI

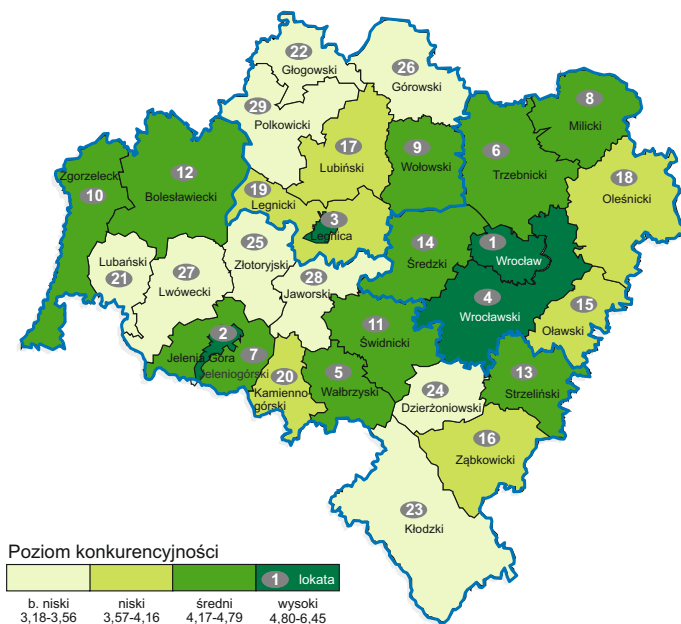
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	średnia 1999-2004
	powiaty						
I grupa	1. m. Wrocław 2. m. Jelenia Góra 3. m. Legnica 4. wrocławski	1. m. Wrocław 2. m. Jelenia Góra 3. m. Legnica 4. wrocławski	1. m. Wrocław 2. m. Jelenia Góra 3. wrocławski 4. m. Legnica	1. m. Wrocław 2. m. Jelenia Góra 3. wrocławski 4. m. Legnica	1. m. Wrocław 2. m. Jelenia Góra 3. wrocławski 4. m. Legnica	1. m. Wrocław 2. m. Jelenia Góra 3. wrocławski 4. m. Legnica	1. m. Wrocław 2. m. Jelenia Góra 3. wrocławski 4. m. Legnica
II grupa	5. wałbrzyski 6. trzebnicki 7. jeleniogórski 8. milicki 9. wołowski 10. zgorzelecki 11. świdnicki 12. bolesławiecki 13. strzeliński 14. średzki	5. wałbrzyski 6. jeleniogórski 7. milicki 8. trzebnicki 9. zgorzelecki 10. średzki 11. polkowicki	5. jeleniogórski 6. średzki 7. polkowicki 8. milicki 9. trzebnicki 10. bolesławiecki 11. olawski	5. jeleniogórski 6. polkowicki 7. świdnicki 8. średzki 9. bolesławiecki 10. milicki 11. kamiennogórski 12. trzebnicki	5. jeleniogórski 6. polkowicki 7. średzki 8. bolesławiecki 9. lubiński 10. trzebnicki 11. świdnicki 12. wałbrzyski	5. jeleniogórski 6. wałbrzyski 7. średzki 8. trzebnicki 9. milicki 10. bolesławiecki 11. świdnicki 12. wołowski 13. polkowicki	5. jeleniogórski 6. wałbrzyski 7. średzki 8. trzebnicki 9. milicki 10. bolesławiecki 11. świdnicki 12. wołowski 13. polkowicki
III grupa	15. olawski 16. ząbkowicki 17. lubiński 18. oleśnicki 19. legnicki 20. kamiennogórski	12. wołowski 13. olawski 14. bolesławiecki 15. świdnicki 16. strzeliński 17. lubiński 18. kamiennogórski 19. oleśnicki	12. bolesławiecki 13. lubiński 14. polkowicki 15. zgorzelecki 16. wołowski 17. kamiennogórski 18. oleśnicki 19. strzeliński 20. kłodzki	12. trzebnicki 13. wałbrzyski 14. zgorzelecki 15. olawski 16. lubiński 17. oleśnicki 18. kamiennogórski 19. strzeliński 20. zlotoryjski	13. lubiński 14. wołowski 15. wałbrzyski 16. oleśnicki 17. zgorzelecki 18. olawski 19. strzeleński 20. lubański 21. zlotoryjski	13. wołowski 14. kamiennogórski 15. olawski 16. milicki 17. oleśnicki 18. zgorzelecki 19. legnicki 20. lubański	14. zgorzelecki 15. lubiński 16. olawski 17. oleśnicki 18. kamiennogórski 19. strzeleński
IV grupa	21. lubański 22. głogowski 23. kłodzki 24. dzierzoniowski 25. zlotoryjski 26. górowski 27. lwówecki 28. jaworski 29. polkowicki	20. lubański 21. ząbkowicki 22. głogowski 23. lubański 24. kłodzki 25. głogowski 26. legnicki 27. lwówecki 28. górowski 29. dzierzoniowski	21. ząbkowicki 22. głogowski 23. lubański 24. legnicki 25. lwówecki 26. dzierzoniowski 27. zlotoryjski 28. górowski 29. jaworski	21. lubański 22. dzierzoniowski 23. legnicki 24. lwówecki 25. ząbkowicki 26. kłodzki 27. głogowski 28. jaworski 29. górowski	22. legnicki 23. ząbkowicki 24. kłodzki 25. dzierzoniowski 26. lwówecki 27. głogowski 28. górowski 29. jaworski	21. lwówecki 22. zlotoryjski 23. strzeleński 24. głogowski 25. ząbkowicki 26. dzierzoniowski 27. górowski 28. kłodzki 29. jaworski	20. ząbkowicki 21. lubański 22. legnicki 23. głogowski 24. zlotoryjski 25. kłodzki 26. lwówecki 27. dzierzoniowski 28. jaworski 29. górowski

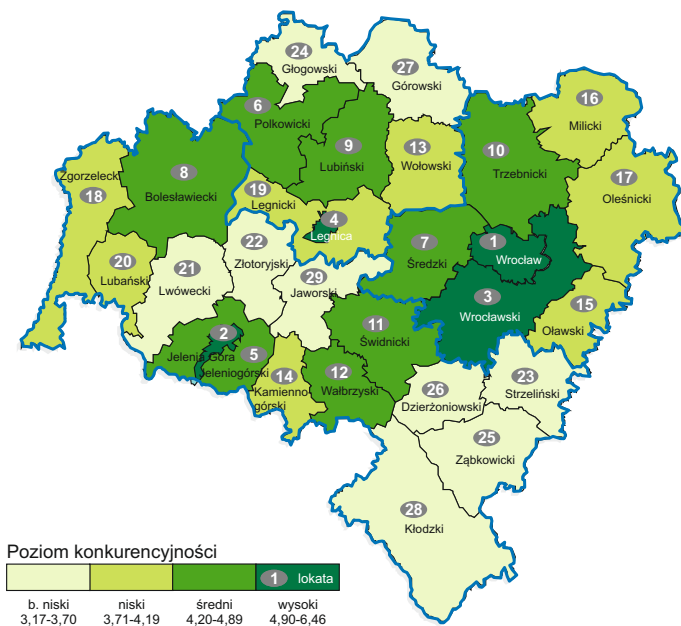
Wykres 24. Syntetyczny miernik rozwoju aktywności gospodarczej - średnie z lat 1999-2004

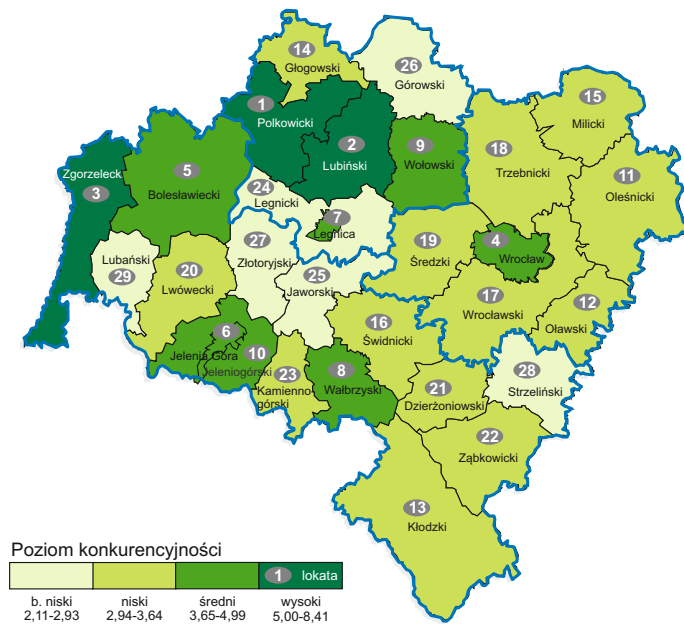
Wykres 25. Aktywność gospodarcza powiatów w 1999 r.

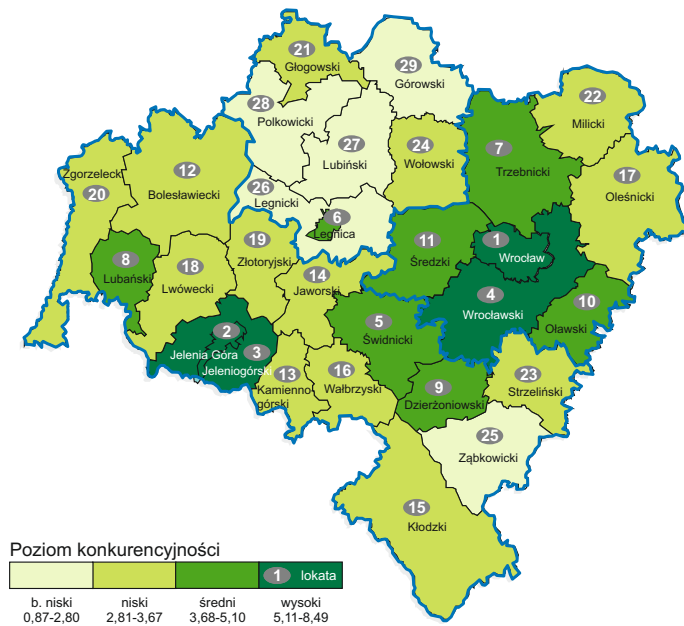
Wykres 26. Aktywność gospodarcza powiatów w 2004 r.

Wykres 27. Potencjał gospodarczy w latach 1999 - 2004

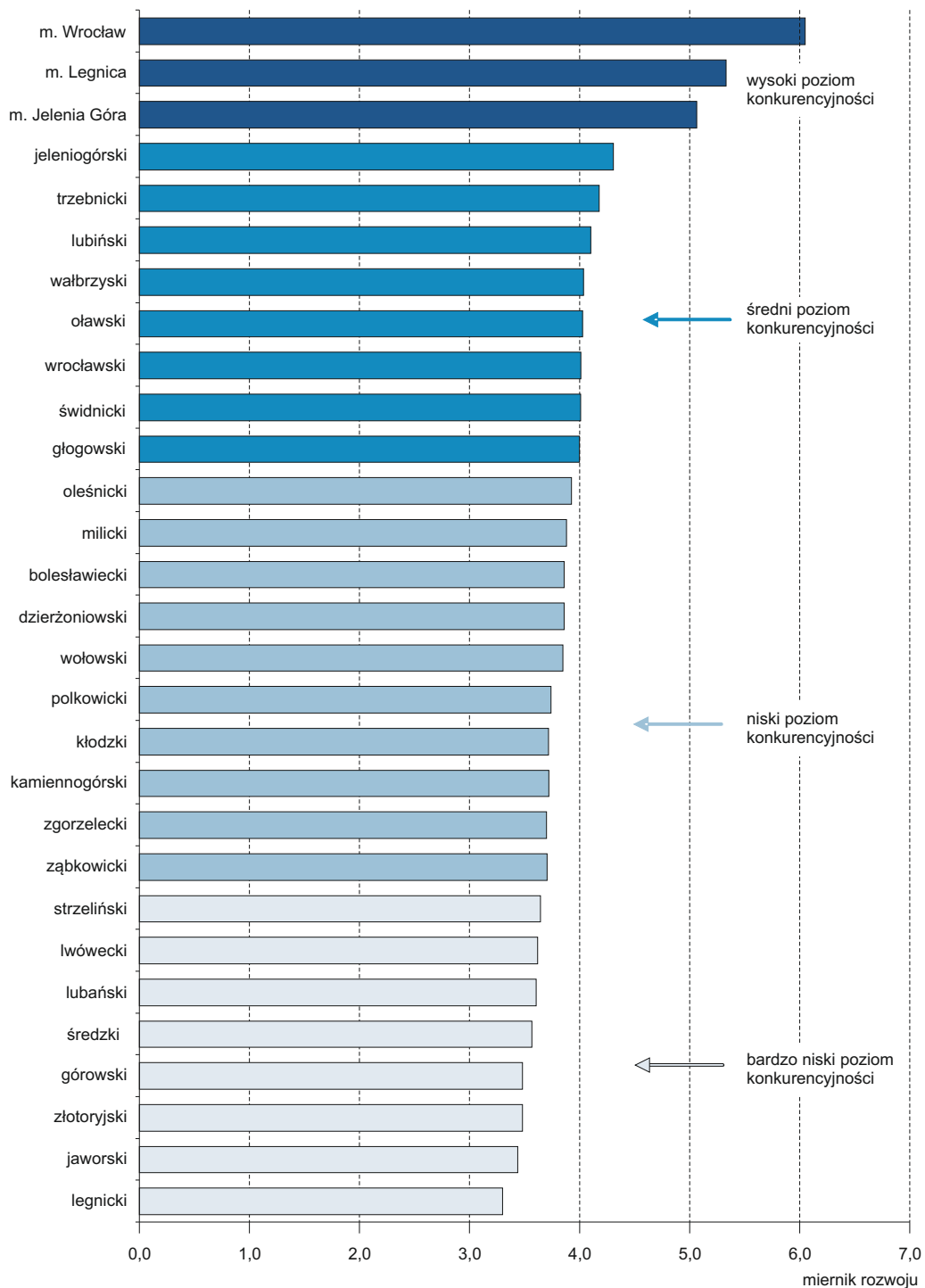

Wykres 28. Podmioty gospodarki narodowej (REGON) w latach 1999 - 2004

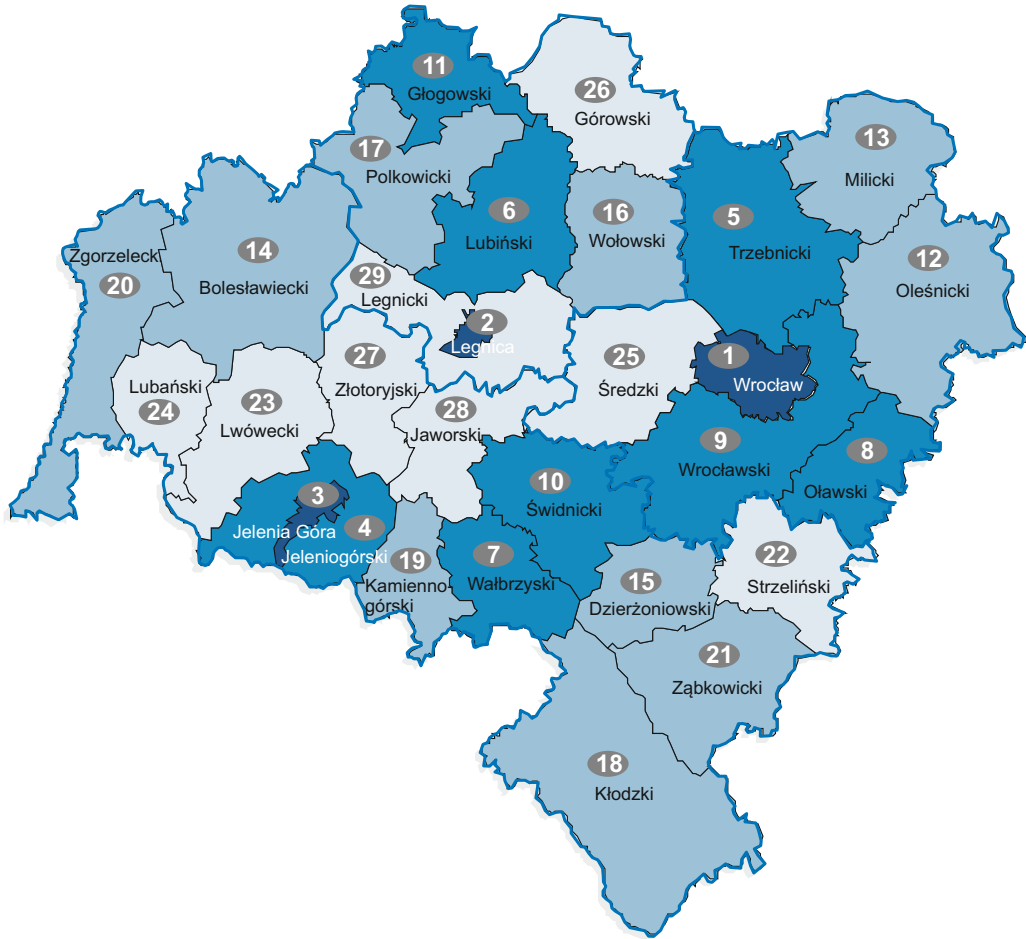

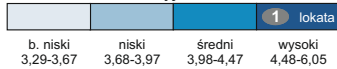
Wykres 29. Ogólny miernik rozwoju społeczno gospodarczego - średnie z lat 1999-2004

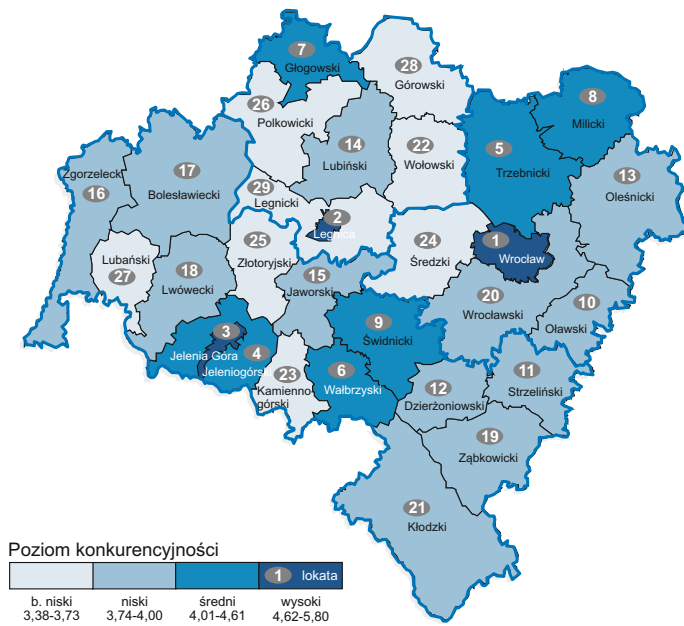
Wykres 30. Rozwój społeczno-gospodarczy powiatów w latach 1999 - 2004

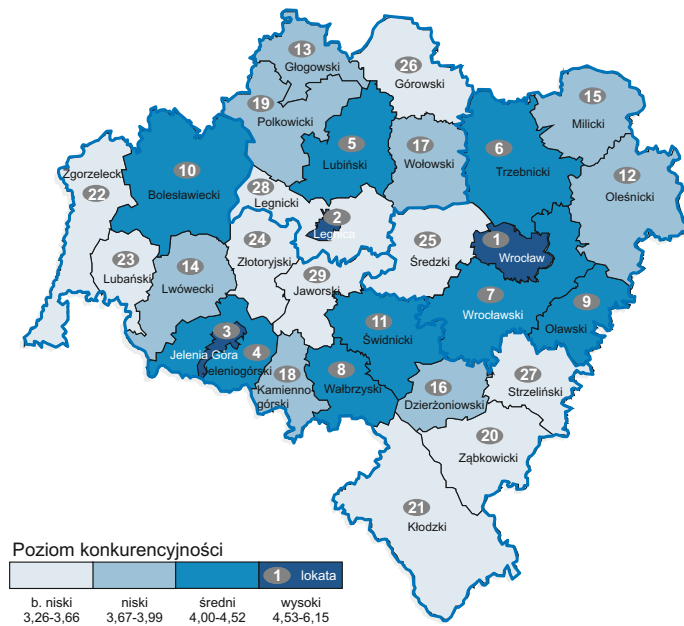
Poziom konkurencyjności

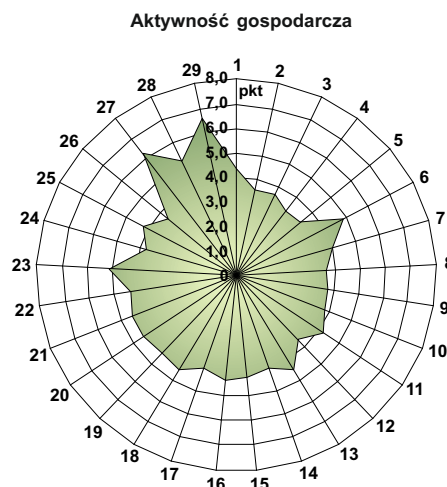
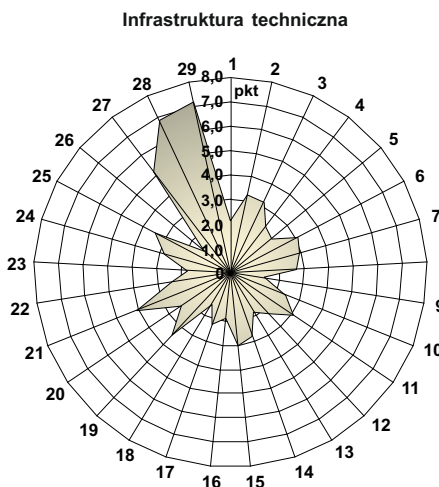
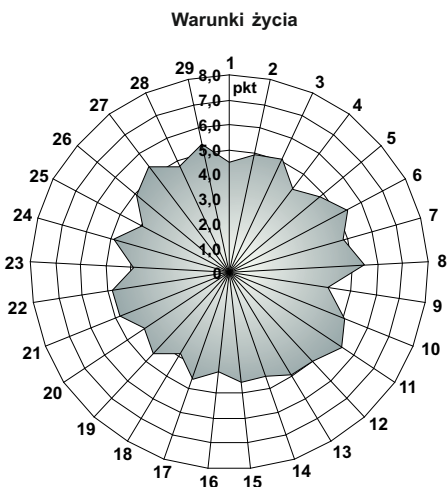
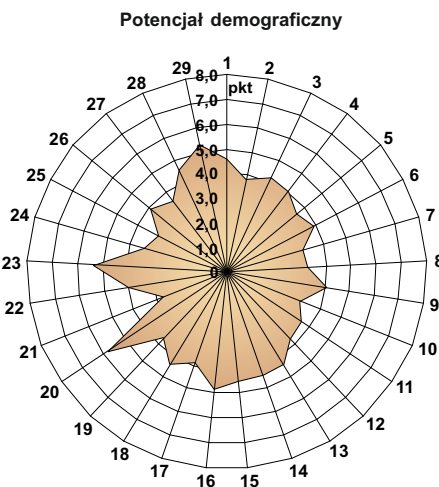
Wykres 31. Rozwój społeczno-gospodarczy powiatów w 1999 r.

Wykres 32. Rozwój społeczno-gospodarczy powiatów w 2004 r.

Wykres 33. Syntetyczne mierniki rozwoju powiatów w latach 1999-2004 według aspektów

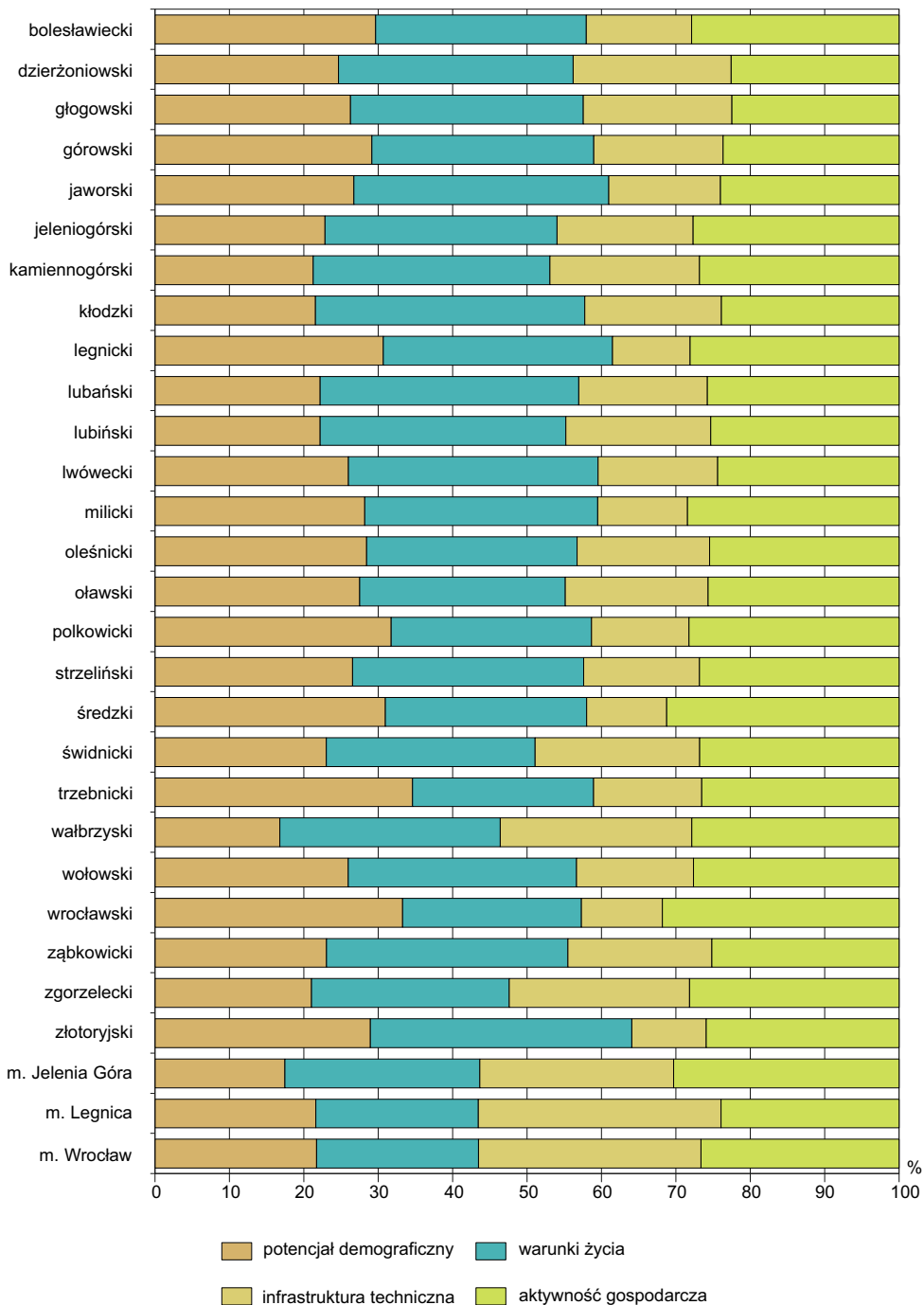

Powiaty:

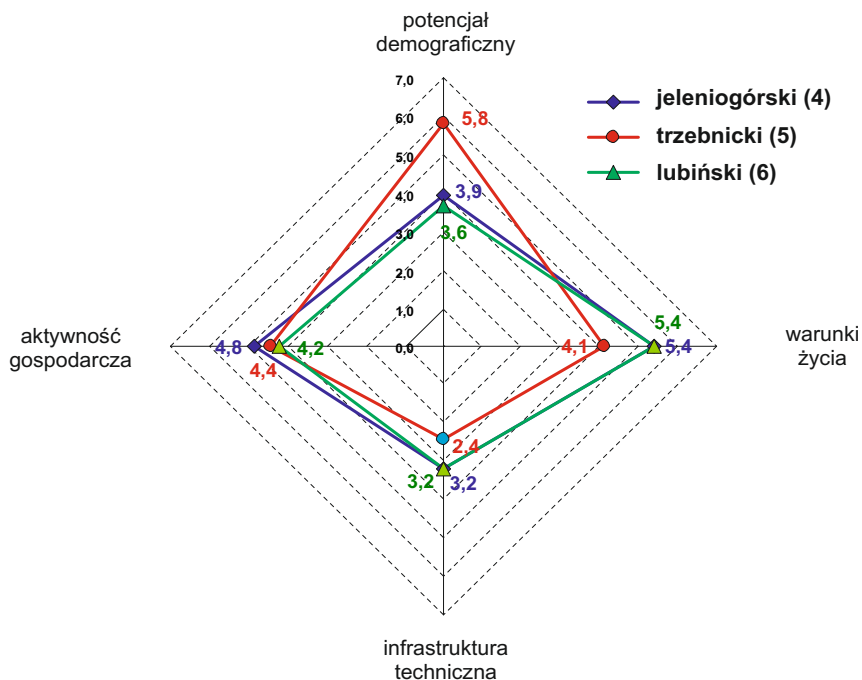
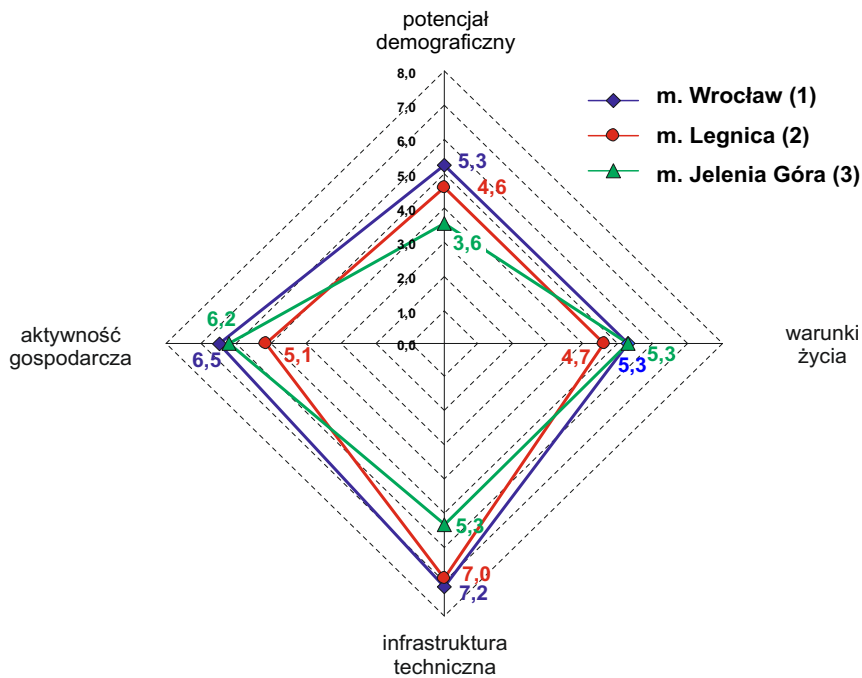
1 bolesławiecki	11 lubiński	21 wałbrzyski
2 dzierzoniowski	12 lwówecki	22 wołowski
3 głogowski	13 milicki	23 wrocławski
4 górowski	14 oleśnicki	24 ząbkowicki
5 jaworski	15 oławski	25 zgorzelecki
6 jeleniogórski	16 polkowicki	26 złotoryjski
7 kamiennogórski	17 strzeliński	27 m. Jelenia Góra
8 kłodzki	18 średzki	28 m. Legnica
9 legnicki	19 świdnicki	29 m. Wrocław
10 lubański	20 trzebnicki	

Wykres 34. Struktura ogólnego miernika rozwoju społeczno-gospodarczego powiatów w latach 1999 - 2004

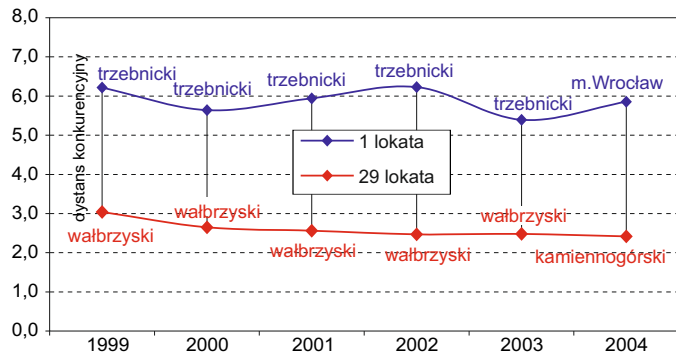

Wykres 35. Najlepsze powiaty według ogólnego miernika rozwoju w latach 1999 - 2004

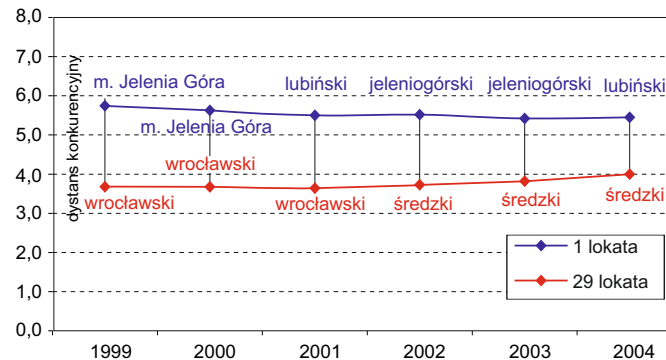

Wykres 36. Dystans konkurencyjny w latach 1999 - 2004 (według syntetycznego miernika)

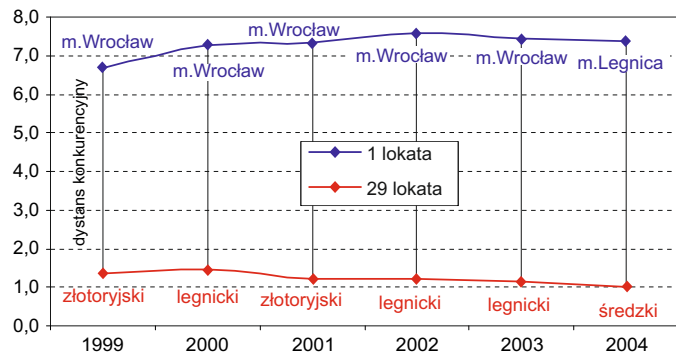
Potencjał demograficzny

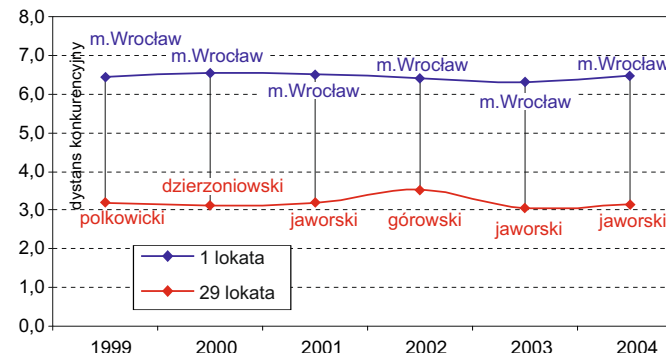
Aspekt społeczny. Warunki życia

Infrastruktura techniczna

Aktywność gospodarcza

Bibliografia:

1. Broszkiewicz, R., (red.), *Konkurencyjność miast i regionów Polski Południowo-Zachodniej*, Wyd. AE Wrocław 1999,
2. *Commission Européenne: Sixieme rapport périodique sur la situation et l'évolution socioeconomiques des régions de l'Union Européenne*, Brukxelles-Luxembourg 1999,
3. Cybulski, L., Klamut, M., (red.), *Polityka regionalna i jej rola w podnoszeniu konkurencyjności regionów*, Wyd. AE Wrocław 2000,
4. Dziechciarz, J., *Ekonometria – metody, przykłady, zadania*, PWE, Wrocław 2003,
5. Gierczycka, J., *Rola konkurencji w europejskiej integracji gospodarczej w aspekcie zrównoważonego rozwoju*, referat na Ogólnopolską Konferencję „Zrównoważony rozwój w teorii i praktyce”, Wrocław, 29-30.06.2006, Katedra Ekonomii Ekologicznej, AE Wrocław,
6. Grabiński, T., Wydymus, S., Zeliaś, A., *Metody doboru zmiennych w modelach ekonometrycznych*, PWN, Warszawa 1992,
7. Grabiński, T., Wydymus, S., Zeliaś, A., *Metody prognozowania rozwoju społeczno-gospodarczego*, PWE, Warszawa 1983,
8. Jajuga, K., (red.), *Ekonometria. Metody i analiza problemów ekonomicznych*, Wyd. AE Wrocław 1998,
9. Klamut, M., (red.), *Konkurencyjność regionów*, Wyd. AE Wrocław 1999,
10. Kłosiński, K., *Sektor usług w procesie podnoszenia konkurencyjności gospodarki*, IRWiK, 2003,
11. Markowski, T., *Konkurencyjność i innowacyjność polskich regionów wobec akcesji do UE*, (http://www.fundusze_strukturalne.gov.pl/NR/rdolnyres),
12. Nowak, E., *Metody taksonomiczne w klasyfikacji obiektów społeczno-gospodarczych*, PWE, Warszawa 1990,
13. Pisz, Z., (red.), *Zmiany sytuacji społecznej na Dolnym Śląsku w latach 1998-2002*, Wyd. AE Wrocław 2005,
14. *Potencjał ekonomiczny miast w województwie lubelskim w latach 2000-2004*, Urząd Statystyczny, Lublin 2005,
15. Śmiłowska, T., *Statystyczna analiza poziomu życia ludności Polski w ujęciu przestrzennym*, [w:] *Studia i Prace. Z prac Zakładu Badań Statystyczno-Ekonomicznych*, GUS, Warszawa 1997,
16. Strahl, D., (red.), *Metody oceny rozwoju regionalnego*, Wyd. AE Wrocław 2006,
17. Strahl, D., (red.), *Taksonomia struktur w badaniach regionalnych*, Wyd. AE Wrocław 1998,
18. Zeliaś, A., (red.), *Ekonometria przestrzenna*, PWE, Warszawa 1991,

Źródła danych statystycznych:

19. *Bank Danych Regionalnych*, <http://www.stat.gov.pl>,
20. *Rocznik Statystyczny Województw*, GUS, Warszawa 1999-2005,
21. *Rocznik Statystyczny Województwa Dolnośląskiego*, Urząd Statystyczny, Wrocław 1999-2005,
22. *Województwo Dolnośląskie. Podregiony, powiaty, gminy*, Urząd Statystyczny, Wrocław 2003-2005.